

**INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK U
TRAVNIKU
FAKULTET POLITEHNIČKIH
NAUKA TRAVNIK
ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
za I ciklus studija**

**- SIGURNOST -
- ZAŠTITA NA RADU –
-KORPORATIVNA
SIGURNOST-**

Akademski godina 2024/2025

Travnik, 2024.

Model: 3+2**Smjer: SIGURNOST**

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Matematika	3+2	6
3.	Fizika za inženjere	3+2	6
4.	Elektrotehnika	3+2	6
5.	Hemija za inženjere	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Osnove sigurnosti	3+2	6
7.	Engleski jezik I	3+2	6
8.	Statistika	3+2	6
9.	Sigurnost u primjeni električne energije	3+2	6
10.	Inženjerska ekonomika	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Osnove prava i zakonodavstvo sigurnosti	3+2	7
12.	Engleski jezik II	3+2	6
13.	Ljudski faktori u sigurnosti	3+2	6
14.	Organizacija i menadžment	3+2	5
15.	Mehanika i mehaničke opasnosti	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Inženjerske osnove	3+2	6
17.	Organizacija zaštite	3+2	6
18.	Proizvodni procesi i sistemi	3+2	6
19.	Lična zaštitna sredstva i oprema	3+2	6
20.	Osiguranje kvalitete	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Upravljanje zaštitom	3+2	7
22.	Civilna zaštita	3+2	7
23.	Fizička i tehnička zaštita lica i objekata	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Rukovođenje i upravljanje sistemima sigurnosti	3+2	7
26.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
27.	STRUČNA PRAKSA		6
28.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
1.	Osiguranje i reosiguranje	3+2	8
2.	Upravljanje okolišem	3+2	8
3.	Sigurnosni sistemi	3+2	8
Izborni predmet 2			
1.	Sigurnost u saobraćaju roba i ljudi	3+2	7
2.	Sigurnosni sistem Bosne i Hercegovine	3+2	7
3.	Sistemi zaštite i spašavanja u BiH	3+2	7

MODEL 4+1

Smjer: SIGURNOST

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Matematika	3+2	6
3.	Fizika za inženjere	3+2	6
4.	Elektrotehnika	3+2	6
5.	Hemija za inženjere	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Osnove sigurnosti	3+2	6
7.	Engleski jezik I	3+2	6
8.	Statistika	3+2	6
9.	Sigurnost u primjeni električne energije	3+2	6
10.	Inženjerska ekonomika	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Osnove prava i zakonodavstvo sigurnosti	3+2	7
12.	Engleski jezik II	3+2	6
13.	Ljudski faktori u sigurnosti	3+2	6
14.	Organizacija i menadžment	3+2	5
15.	Mehanika i mehaničke opasnosti	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Inženjerske osnove	3+2	6
17.	Organizacija zaštite	3+2	6
18.	Proizvodni procesi i sistemi	3+2	6
19.	Lična zaštitna sredstva i oprema	3+2	6
20.	Osiguranje kvalitete	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Civilna zaštita	3+2	7
22.	Upravljanje zaštitom	3+2	7
23.	Sigurnosni sistemi	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Sigurnosni sistem BiH	3+2	7
26.	Građevinske mjere zaštite od požara	3+2	8
27.	Menadžment ljudskih resursa	3+2	8
28.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
VII semestar			
29.	Međunarodna sigurnost	3+2	7
30.	Međunarodna politika	3+2	8
31.	Kriminalistička metodika	3+2	7
32.	Fizička i tehnička zaštita lica i objekata	3+2	8
Ukupno ECTS VII semestar			30
VIII semestar			
33.	Sigurnost u saobraćaju roba i ljudi	3+2	7
34.	Rukovođenje i upravljanje sistemom sigurnosti	3+2	7
35.	IZBORNI PREDMET 3	3+2	6
36.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VIII semestar			30
Ukupno ECTS IV godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
1.	Upravljanje okolišem	3+2	8
2.	Osiguranje i reosiguranje	3+2	8
3.	Sigurnost u zdravstvu	3+2	8

Izborni predmet 2			
1.	Ergonomija i sigurnost	3+2	7
2.	Normizacija, akreditacija i certifikacija	3+2	7
3.	Ekonomika zaštite	3+2	7
Izborni predmet 3			
1.	Civilna zaštita	3+2	6
2.	Ekološka sigurnost	3+2	6
3.	Sistemi zaštite i spašavanja u BiH	3+2	6

Model: 3+2**Smjer: ZAŠTITA NA RADU**

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Matematika 1	3+2	6
3.	Mehanika	3+2	6
4.	Fizika 1	3+2	6
5.	Uvod u ekonomiju	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Statistika	3+2	6
7.	Matematika 2	3+2	6
8.	Fizika 2	3+2	6
9.	Menadžment sigurnosti	3+2	6
10.	Uvod i principi zaštite na radu	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Engleski jezik	3+2	6
12.	Transformacija i transport rizičnih materija	3+2	6
13.	Sistemi upravljanja sigurnošću	3+2	6
14.	Alarmni sistemi	3+2	6
15.	Ispitivanje radne okoline	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Hemijske i fizikalne štetnosti	3+2	6
17.	Projektovanje sistema zaštite	3+2	6
18.	Energetski sistemi	3+2	6
19.	Rizici i zdravlje na radu	3+2	6
20.	Eksplozije i požari	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Građevinske mjere zaštite na radu	3+2	7
22.	Lična zaštitna oprema	3+2	7
23.	Procesno inženjerstvo	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Osnove termodinamike	3+2	7
26.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
27.	STRUČNA PRAKSA		6
28.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
1.	Tehnička hemija	3+2	8
2.	Sigurnost strojeva i uređaja	3+2	8
3.	Metode sigurnosti	3+2	8
4.	Alternativni izvori energije	3+2	8
Izborni predmet 2			
1.	Ekonomska špijunaža	3+2	7
2.	Zaštita i spašavanje	3+2	7
3.	Opasne radne tvari	3+2	7
4.	Osnovi zaštite vode	3+2	7

Model: 4+1**Smjer: ZAŠTITA NA RADU**

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Matematika 1	3+2	6
3.	Mehanika	3+2	6
4.	Fizika 1	3+2	6
5.	Uvod u ekonomiju	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Statistika	3+2	6
7.	Matematika 2	3+2	6
8.	Fizika 2	3+2	6
9.	Menadžment sigurnosti	3+2	6
10.	Uvod i principi zaštite na radu	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Engleski jezik	3+2	6
12.	Transformacija i transport rizičnih materija	3+2	6
13.	Sistemi upravljanja sigurnošću	3+2	6
14.	Alarmni sistemi	3+2	6
15.	Ispitivanje radne okoline	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Hemijske i fizikalne štetnosti	3+2	6
17.	Projektovanje sistema zaštite	3+2	6
18.	Energetski sistemi	3+2	6
19.	Rizici i zdravlje na radu	3+2	6
20.	Eksplozije i požari	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Građevinske mjere zaštite na radu	3+2	7
22.	Lična zaštitna oprema	3+2	7
23.	Procesno inženjerstvo	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Osnove termodinamike	3+2	7
26.	Procjena rizika i planiranje	3+2	8
27.	Energija i okruženje	3+2	8
28.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
VII semestar			
29.	Uređivanje i nadzor zaštite na radu	3+2	7
30.	Zaštita na radu u unutrašnjem transportu na pretovarima u skladištima	3+2	7
31.	Biohemijski mikrobiološki procesi	3+2	8
32.	Sigurnost strojeva i uređaja	3+2	8
Ukupno ECTS VII semestar			30
VIII semestar			
33.	Radna psihologija	3+2	7
34.	Društvo i rizici	3+2	7
35.	IZBORNI PREDMET 3	3+2	6
36.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VIII semestar			30
Ukupno ECTS IV godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
1.	Metode sigurnosti	3+2	8
2.	Zaštita osoba i imovine	3+2	8
3.	Tehnička hemija	3+2	8
4.	Alternativni izvori energije	3+2	8
Izborni predmet 2			
1.	Ekonomska špijunaža	3+2	7
2.	Zaštita i spašavanje	3+2	7
3.	Opasne radne tvari	3+2	7
4.	Osnovi zaštite voda	3+2	7
Izborni predmet 3			
4.	Zaštita od terorizma	3+2	6
5.	Mikroklima i radna okolina	3+2	6
6.	Nuklearna sigurnost	3+2	6

MODEL 3+2

Smjer: KORPORATIVNA SIGURNOST

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Sociologija sigurnosti	3+2	6
3.	Osnove sigurnosti	3+2	6
4.	Historija BiH	3+2	6
5.	Uvod u ekonomiju	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Sistemi sigurnosti i službe	3+2	6
7.	Osnove metodologije	3+2	6
8.	Statistika	3+2	6
9.	Menadžment sigurnosti	3+2	6
10.	Kriminologija sa penologijom	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Krivično pravo	3+2	7
12.	Engleski jezik	3+2	6
13.	Ljudska prava i sigurnost	3+2	6
14.	Međunarodna ekonomska špijunaža	3+2	5
15.	Diplomatija i obavještajna djelatnost	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Nacionalna sigurnost	3+2	6
17.	Policija i društvo	3+2	6
18.	Kriminalistička metodika	3+2	6
19.	Privatna sigurnost	3+2	6
20.	Ekonomska sigurnost	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Korporativno upravljanje	3+2	7
22.	Inženjerska ekonomika	3+2	7
23.	Korporativna sigurnost	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Rukovođenje i upravljanje sistemima sigurnosti	3+2	7
26.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
27.	STRUČNA PRAKSA		6
28.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
4.	Sigurnosni sistem Bosne i Hercegovine	3+2	8
5.	Međunarodna sigurnost	3+2	8
6.	Polemologija	3+2	8
Izborni predmet 2			
4.	Menadžment ljudskih resursa	3+2	7
5.	Geopolitika	3+2	7
6.	Vanjska i sigurnosna politika EU	3+2	7

MODEL 4+1

Smjer: KORPORATIVNA SIGURNOST

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
I semestar			
1.	Informatika	3+2	6
2.	Sociologija sigurnosti	3+2	6
3.	Osnove sigurnosti	3+2	6
4.	Historija BiH	3+2	6
5.	Uvod u ekonomiju	3+2	6
Ukupno ECTS I semestar			30
II semestar			
6.	Sistemi sigurnosti i službe	3+2	6
7.	Osnove metodologije	3+2	6
8.	Statistika	3+2	6
9.	Menadžment sigurnosti	3+2	6
10.	Kriminologija sa penologijom	3+2	6
Ukupno ECTS II semestar			30
Ukupno ECTS I godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
III semestar			
11.	Krivično pravo	3+2	7
12.	Engleski jezik	3+2	6
13.	Ljudska prava i sigurnost	3+2	6
14.	Međunarodna ekonomska špijunaža	3+2	5
15.	Diplomatija i obavještajna djelatnost	3+2	6
Ukupno ECTS III semestar			30
IV semestar			
16.	Nacionalna sigurnost	3+2	6
17.	Policija i društvo	3+2	6
18.	Kriminalistička metodika	3+2	6
19.	Privatna sigurnost	3+2	6
20.	Ekonomska sigurnost	3+2	6
Ukupno ECTS IV semestar			30
Ukupno ECTS II godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
V semestar			
21.	Korporativno upravljanje	3+2	7
22.	Inženjerska ekonomika	3+2	7
23.	Međunarodna sigurnost	3+2	8
24.	IZBORNI PREDMET 1	3+2	8
Ukupno ECTS V semestar			30
VI semestar			
25.	Kriminalistička taktika	3+2	7
26.	Civilna zaštita	3+2	8
27.	Menadžment ljudskih resursa	3+2	8
28.	IZBORNI PREDMET 2	3+2	7
Ukupno ECTS VI semestar			30
Ukupno ECTS III godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
VII semestar			
29.	Sistemi zaštite i spašavanja u BiH	3+2	7
30.	Špijunaža i obavještajne službe	3+2	8
31.	Teorije i sistemi sigurnosti	3+2	7
32.	Fizička i tehnička zaštita lica i objekata	3+2	8
Ukupno ECTS VII semestar			30
VIII semestar			
33.	Ekonomski kriminalitet	3+2	7
34.	Korporativna sigurnost	3+2	7
35.	IZBORNI PREDMET 3	3+2	6
36.	ZAVRŠNI RAD	2+0	10
Ukupno ECTS VIII semestar			30
Ukupno ECTS IV godina			60

Redni broj	Predmet	Broj sati P+V	ECTS
Izborni predmet 1			
4.	Sigurnosni sistem Bosne i Hercegovina	3+2	8
5.	Terorizam	3+2	8
6.	Polemologija	3+2	8
Izborni predmet 2			
4.	Rukovođenje i upravljanje sistemom sigurnosti	3+2	7
5.	Geopolitika	3+2	7
6.	Vanjska i sigurnosna politika EU	3+2	7
Izborni predmet 3			
4.	Kriminologija	3+2	6
5.	Zaštita od terorizma	3+2	6
6.	Metodika otkrivanja organizovanog kriminala	3+2	6

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU
SMJER: KORPORATIVNA SIGURNOST

3+2

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 6-08	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta Historija Bosne i Hercegovine je da se studenti upoznaju sa osnovnim znanjima o prošlosti Bosne i Hercegovine i razvoju njene državnosti. Ovaj predmet prati bosansko-hercegovački prostor do dolaska Slavena i formiranja srednjovjekovne bosanske države pa sve do fašističke agresije na Bosnu i Hercegovinu i rata za njenu odbranu (1991 – 1995).						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet Historija Bosne i Hercegovine pomaže studentima da razumiju širi kontekst historije Bosne i Hercegovine i usvoje osnovna znanja o prošlosti Bosne i Hercegovine i razvoju njene državnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Bosanskohercegovački prostor do dolaska Slavena i obrazovanja bosanske države. Ilirska plemena, ilirske države na prostoru Bosne i Hercegovine, dolazak rimljana (rimsko – ilirski ratovi), Batonov ustanak, propast rimskog carstva i dolazak Slavena. Srednjovjekovna bosanska država. Historijski izvori koji govore o srednjovjekovnoj bosanskoj državi, razvoj državnosti, Kulin ban, Crkva bosanska, teritorijalno širenje Bosne u 14. stoljeću, Stjepan drugi Kotromanić, Bosna za vrijeme Tvrtka prvog Kotromanića, propadanje srednjovjekovne bosanske države i prvi dolasci Osmanlija u Bosnu. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Srednjovjekovna bosanska država. Historijski izvori koji govore o srednjovjekovnoj bosanskoj državi, razvoj državnosti, Kulin ban, Crkva bosanska, teritorijalno širenje Bosne u 14. stoljeću, Stjepan drugi Kotromanić, Bosna za vrijeme Tvrtka prvog Kotromanića, propadanje srednjovjekovne bosanske države i prvi dolasci Osmanlija u Bosnu. 4. Bosna i Hercegovina u sastavu Osmanskog carstva (1463 – 1878). Dolazak Osmanlija, proces širenja Islama, teritorijalno – administrativna podjela Bosne, ratovi za odbranu Bosne u 16. i 17. stoljeću. Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32. Omer paša Latas. 5. Velika istočna kriza i Berlinski kongres, okupacija Bosne i otpor okupaciji. 6. Bosna i Hercegovina u sastavu Osmanskog carstva (1463 – 1878). Dolazak Osmanlija, proces širenja Islama, teritorijalno – administrativna podjela Bosne, ratovi za odbranu Bosne u 16. i 17. stoljeću. Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32. Omer paša Latas, Velika istočna kriza i Berlinski kongres, okupacija Bosne i otpor okupaciji. 7. Bosna i Hercegovina za vrijeme Austro – Ugarske monarhije (1878- 1918). Uspostava austrougarske vlasti, iseljavanje Bošnjaka u današnju Tursku, razvoj gradova i industrije, aneksiona kriza, Bosanski sabor i ustav, balkanski ratovi, Sarajevski atentat i početak Prvog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu, formiranje prve zajedničke države. 8. Bosna i Hercegovina za vrijeme Austro – Ugarske monarhije (1878- 1918). Uspostava austrougarske vlasti, iseljavanje Bošnjaka u današnju Tursku, razvoj gradova i industrije, aneksiona kriza, Bosanski sabor i ustav, balkanski ratovi, Sarajevski atentat i početak Prvog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu, formiranje prve zajedničke države. 9. Bosna i Hercegovina za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1918 – 1941). Položaj Bosne i Hercegovine i Bošnjaka u kraljevini SHS, JMO, Vidovdanski ustav, Šestojanuarska diktatura, Oktobrisani ustav, sporazum Cvetkoć – Maček i podjela Bosne. 10. Fašistička okupacija i narodnooslobodilački rat (1941 – 1945). Pristupanje Trojnom paktu, Aprilski rat, okupacija, uspostava NDH, četnički pokret, genocid nad Bošnjacima, NOP, obnova bosanskohercegovačke državnosti, ZAVNOBIH, AVNOJ. 11. Fašistička okupacija i narodnooslobodilački rat (1941 – 1945). Pristupanje Trojnom paktu, Aprilski rat, okupacija, uspostava NDH, četnički pokret, genocid nad Bošnjacima, NOP, obnova bosanskohercegovačke državnosti, ZAVNOBIH, AVNOJ. 12. Bosna i Hercegovina za vrijeme socijalističke Jugoslavije (1945 – 1991). Položaj Bosne i Hercegovine i Bošnjaka u FNRJ, sukob Staljin – Tito, Pokret nesvrstanih, Ustav iz 1974., Titova smrt i počeci disolucije zajedničke države, Memorandum SANU, Dolazak Slobodana Miloševića na vlast. 13. Fašistička agresija na Bosnu i Hercegovinu i rat za njenu odbranu. Priprema i planiranje agresije na Bosnu i Hercegovinu, referendum za nezavisnost i međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine, genocid i drugi oblici zločina u Bosni i Hercegovini 91 – 95., Daytonski mirovni sporazum. 14. Fašistička agresija na Bosnu i Hercegovinu i rat za njenu odbranu. Priprema i planiranje agresije na Bosnu i Hercegovinu, referendum za nezavisnost i međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine, genocid i drugi oblici zločina u Bosni i Hercegovini 91 – 95. 15. Daytonski mirovni sporazum.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora, <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i>, Sarajevo, 1994. 2. Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna</i>, Zagreb, 1994. 3. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i>, Sarajevo, 1997. 4. Smail Čekić, <i>Agresija na republiku Bosnu i Hercegovinu: planiranje, priprema, izvođenje</i>, Sarajevo, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anto Babić, <i>Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1995. 2. Hazim Šabanović, <i>Bosanski pašaluk</i>, Sarajevo, 1982. 3. Hamdija Kreševljaković, <i>Kapetanije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1980. 4. Enes Pelidija, <i>Banjalučki boj iz 1737. godine.</i>, Sarajevo, 2002. 5. Ahmed Aličić, <i>Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32.</i>, Sarajevo, 1996. 6. Ilijas Hadžibegović, <i>Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća</i>, Sarajevo, 1991. 7. Werner Schahinger, <i>Bošnjaci dolaze 1878 – 1918.</i>, Sarajevo, 1996. 8. Atif Purivatra, <i>JMO u političkom životu Kraljevine SHS</i>, Sarajevo, 1974. 9. Enver Redžić, <i>Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu</i>, Sarajevo, 1998. 10. Jozo Tomasevich, <i>Četnici u Drugom svjetskom ratu</i>, Zagreb, 1979.

	11. Laura Silber i Allan Little, <i>Smrt Jugoslavije</i>, Zagreb, 1996.12. Raif Dizdarević, <i>Od smrti Tita do smrti Jugoslavije</i>, Sarajevo, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INFORMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		15		
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINOLOGIJA SA PENOLOGIJOM						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-83	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa pojmom, predmetom, kriminologije kao naučne discipline.						
<i>Ishod učenja</i>	Razumijevanje pojma, predmeta i metoda kriminologije kao nauke, poznavanje etiologije i fenomenologije kriminaliteta uopće i u vezi sa domaćim krivičnim zakonodavstvom, pojam viktimizacije i straha od kriminaliteta, kao i društvene reakcije na kriminalitet.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodi kriminologije: osnovna metoda, posebne metode, pomoćne metode. 2. Endogena etiologija kriminaliteta: opći lični uslovi, posebni lični uslovi, endogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor. 3. Egzogena etiologija kriminaliteta: opći društveni uslovi, posebni društveni uslovi, egzogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor. 4. Kriminalna fenomenologija: prikupljanje podataka o pojavnim oblicima kriminaliteta, pojavnici oblici nekih oblika kriminaliteta (delikti nasilja, organizovani kriminalitet). 5. Maloljetnička delikvencija. 6. Pojam i predmet penologije. Historijski razvoj penološke misli. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Razvoj shvatanja o pravnom i društvenom osnovu kazne i cilju kazne. Pojava i razvoj kazni lišeja slobode. 8. Savremeni penitensijarni sistem u svjetlu kriminološke i krivičnopravne doctrine. 9. Međunarodni pravni instrumenti i izvršenje krivičnih sankcija. 10. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Pretpostavke i ustanove za izvršenje KS. 11. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje kazne zatvora. 12. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Položaj osuđene osobe. 13. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje ostalih kazni. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH- Izvršenje drugih krivičnih sankcija. 14. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH. Izvršenja krivičnih sankcija u BiH. 15. Izvršenje drugih krivičnih sankcija. Posjeta instituciji za izvršenje KS.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ignjatović Đorđe, 2005., Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd 2. Modly D., Šuperina M., Korajlić N., 2008., Rječnik kriminalistike, Strukovna udruga kriminalista, Zagreb 3. Mladenović-Kupčević Rajka, 2001., Osnovi penologije, Svjetlost, Sarajevo 4. Petrović Borislav, Jovašević Dragan, 2005., Izvršno krivično/ kazneno pravo, Pravni Fakultet, Sarajevo 5. Vildana Vranj, Mustafa Bisić, 2009., Primjena propisa o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 6. Važeći zakoni iz oblasti materijalnog i izvršnog krivičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korajlić N., 2008., Kriminalistička metodika, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 2. Mladenović Rajka, 2001., Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 3. Petrović Borislav, Meško Gorazd, 2004., Kriminologija, Pravni fakultet, Sarajevo 4. Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Penologije 5. Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Kriminologije

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-119	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj nastavnog programa je sticanje osnovnih znanja i vještina iz savremenog menadžmenta i preduzetništva te njihova uspješna primjena u područjima sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti razvijaju sposobnosti timskog rada, organizacijske i preduzetničke sposobnosti te sposobnosti analitičkog zaključivanja i odlučivanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove menadžmenta: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta. Historijski razvoj menadžmenta. Karakteristike savremenog menadžmenta u Bosni i Hercegovini, Europi i svijetu. 2. Osnove menadžmenta: Osnovne funkcije menadžmenta: planiranje, organizovanje, upravljanje ljudskim potencijalima, vođenje i kontrola. 3. Osnove menadžmenta: Menadžerske vještine: vještina rada s ljudima, tehnička vještina, vještina razumijevanja, vještina oblikovanja. 4. Osnove menadžmenta: Osnove tehnika menadžmenta. Vizija i misija. Ciljevi i strategije. Poslovni planovi. Sistemske i procesne pristupe. Reinženjering poslovnih procesa. Razine i stilovi menadžmenta. Tehnike motivacije. Upravljanje projektima. Upravljanje kvalitetom i integrirani sistemi upravljanja po međunarodnim normama. Menadžerski informacijski sistem. Poslovne analize i izvještaji. Donošenje poslovnih odluka. Menadžment znanja. Korporacijska kultura. Poslovna etika. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Osnove preduzetništva: Definisiranje preduzetnika i preduzetništva. Vrste i oblici preduzeća. 6. Osnove preduzetništva: Preduzetništvo u procesu globalizacije. Preduzetništvo i integracija u EU. Društvena potpora i poticajne mjere EU i Bosne i Hercegovine u razvoju preduzetništva. 7. Osnove preduzetništva: Cjeloživotni sistem obrazovanja kao temeljna pretpostavka za uspjeh preduzetnika na europskom i svjetskom tržištu. Preduzetnički menadžment. 8. Menadžment sigurnosti: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta sigurnosti. Odnosi menadžmenta i sigurnosti. 9. Menadžment sigurnosti: Historijski razvoj menadžmenta sigurnosti. Savremeni svjetski i europski trendovi menadžmenta sigurnosti. 10. Menadžment sigurnosti: Zahtjevi i specifičnosti menadžmenta sigurnosti po područjima sigurnosti: zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, privatna tjelesna i tehnička zaštita. 11. Menadžment sigurnosti: Menadžment sigurnosti kroz osnovne funkcije menadžmenta. Menadžerske vještine menadžmenta sigurnosti. 12. Menadžment sigurnosti: Tehnike menadžmenta sigurnosti. Strateško i operativno planiranje sigurnosti. Menadžment rizika. Sistemi i procesi sigurnosti. Reinženjering poslovnih procesa i sigurnost. Menadžment projekata sigurnosti. Upravljanje informacijskim sistemom sigurnosti. Sigurnosna kultura. 13. Menadžment sigurnosti: Preduzetništvo i sigurnost. Menadžment firmi s djelatnostima sigurnosti. 14. Menadžment sigurnosti: Osnove sistema upravljanja sigurnošću u poslovnim sistemima po međunarodnim normama (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS, SA 8000, HACCP i dr.). 15. Menadžment sigurnosti: Menadžment integrisanog sistema sigurnosti.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cmrečnjak, D., Filipović, A. M., Gorički, Z., Hrčić, G., Hunjak, D., Magud, M., Minga, I., Petričević, N., Taradi, J., red., Žarak, M.: Služba zaštite na radu, Istraživanje problematike organizacije i rada službi zaštite na radu u poslovnim organizacijama u Hrvatskoj. - Zagreb: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, 2009. 2. Hitrec, M.: Ekonomika zaštite i sigurnosti "Servant" model. - Zagreb: Visoka škola za sigurnost na radu, IPROZ, 2003. 3. Zbornici konferencija "Menadžment i sigurnost - M&S". - Čakovec: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, Visoka škola za sigurnost, s pravom javnosti, 2006. i dalje.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVE METODOLOGIJE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-153	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi predmeta jesu osposobljavanje studenata ispravnom i preciznom mišljenju, iskazivanju mišljenja i postupanja na temelju takvog mišljenja i iskaza. Osim toga, studente treba osposobiti za ispravno provođenje znanstvenih i stručnih istraživanja te vrednovanje, interpretaciju i korištenje istraživačkih rezultata.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta spoznati metodologiju znanstvenog istraživanja; znati koristiti znanstvene metode te ih prilikom istraživanja prepoznati; razviti sposobnost pisanja i izražavanja; prepustiti se avanturi i izazovu ljudskoga roda (znanosti); planirati i razumjeti sve poduzete aktivnosti; ostvariti sistem povratne veze na postavljenim hipotezama te razumjeti njihov značaj.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta. Uvod o znanosti i znanstvenom istraživanju. 2. Znanstvena djelatnost i znanstvena istraživanja. 3. Učenje i saznanja učenja o istini, učenje o greškama u mišljenju, saznajni procesi predviđanja, naučno otkriće . 4. Znanstveno djelo, pojam i vrste. 5. Metodika znanstvenog istraživanja, pojam i klasifikacija znanstvenih metoda. 6. Metode znanstvenog istraživanja (prvi dio). 7. Metode znanstvenog istraživanja (drugi dio). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Metode znanstvenog istraživanja (treći dio). 9. Metoda scenarija. 10. Teorija sistema kao metoda istraživanja. 11. Primjena znanstvenih metoda u istraživanju i metoda izvođenja istraživanja (prvi dio). 12. Metoda izvođenja istraživanja (drugi dio). 13. Pisanje i oblikovanje znanstvenog djela. 14. Magisterij, doktorat. 15. Rekapitulacija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alihodžić, A.: „Metodologija naučno-istraživačkog rada“, Fakultet za privrednu i tehničku logistiku, Travnik, 2009. 2. Baban, L.J.: „Primjena metodologije stručnog i znanstvenog istraživanja, Ekonomski fakultet, Osijek, 2000. 3. Zelenika, R.: „Metodologija i tehnologija izrade naučnog i stručnog djela, Ekonomski fakultet Rijeka, 2000. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kukić, S., Markić, B., Metodologija društvenih znanosti: Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstveno- istraživačkog rada, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Mostaru 2. Šamić, M., Kako nastaje naučno djelo, Svjetlost, Sarajevo, 2003. 3. Termiz, Dž., Metodologija društvenih nauka, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2003.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-157	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je studente upoznati s osnovama sigurnosti, osnovnim načelima otkrivanja opasnosti i strategijom sprečavanja nezgoda u radnoj i životnoj okolini te studente osposobiti za analizu nezgoda, istraživanje uzroka nezgoda i održavanje interesa za sigurnost. Cilj je da se gradivo obuhvati s teoretskog gledišta, ali je izrazito važno da se sva planirana područja i teme usporedno obuhvate i praktičnim radom (rješavanje problema i zadataka s naglaskom na onima relevantnim za struku).						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će steći osnovna znanja o raznim štetnostima, opasnostima i naporima te vještine identifikacije znakova sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Definicije nezgode, nesreće, povrede, ozljede, havarije, profesionalne bolesti, rizici i procjene opasnosti, određivanje odnosa sigurnosti i zaštite na radu; Vrste nezgoda prema mjestu nastanka i posljedicama. Hijerarhija vrsta nezgoda; Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Interdisciplinarnost i multidisciplinarnost zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini; Pojam i vrste opasnosti i štetnosti u širem i užem specifičnom obliku; Kibernetički model sistema sigurnog ponašanja. Počeci i razvoj sigurnosti: Socijalna i ekonomska nužnost zaštite ljudi i materijalnih dobara; Svrha i pojam zaštite na radu. Historijski razvoj zaštite ljudi od štetnih uticaja radne okoline, od razdoblja prije 						

	<p>novе ere, srednjeg vijeka do prvih propisa u svijetu i kod nas. Zaštita u međunarodnim razmjerima, međunarodne organizacije i institucije;</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Počeci i razvoj sigurnosti: Savremeni sistem mjera zaštite u pogledu ljudskih, tehničkih i organizacijskih faktora; Mjere i sredstva zaštite ljudi u radnoj okolini. 5. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Glavne teorije o slučajnom nastanku nezgoda, senzibilizaciji i imunizaciji, sklonost nezgodama; Teorija prilagođavanja ili „stres“ teorija; 6. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Teorija ograničenih ciljeva i sloboda, hipoteze o podsvjesnoj motivaciji; Teorija situacije i varijable koje se odnose na radnu okolinu i oruđa za rad; 7. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Domino teorija ili lanac uzroka ozljeda, razlučivanje lanca i dubinska analiza; Teorija epidemiologije nesreća na poslu; Teorija o abnormalnoj razmjeni energije, štit sigurnosti, individualne karakteristike i nezgode, istraživanja i rezultati. 8. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Svrhe analize nezgoda. Propisane evidencije o ozljedama na radu; 9. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Ciljevi evidencije i analize nezgoda. Osnovna načela ispitivanja nezgoda. Upute za popunjavanje propisanih evidencija. Izvori ozljeda na radu, uzroci ozljeda, priroda ozljede, ozlijeđeni dijelovi tijela. Sređivanje i obrada podataka. Dokumenti primarnog i sekundarnog reda. Komparativna analiza razlika u utvrđivanju uzroka ozljeda na radu. 10. Statistika nezgoda na radu: Faktori ozljeda na radu, specifičnosti i oblici u kojima se one očituju. Karakteristični izvori i uzroci ozljeda. Rizične djelatnosti. Zakonitosti o ozljeđivanju. 11. Statistika nezgoda na radu: Učestalost i težina ozljeda na radu. Izračunavanje relativnih pokazatelja o ozljedama, indeksa težine i učestalosti uz primjenu tablice vremenskog terećenja. Statistički odnos rizika i posljedica. 12. Posljedice ozljeda: Posljedice ozljeda na ozlijeđenoga, njegovu porodicu i društvenu zajednicu posmatrane u odnosu prema ljudskom faktoru i ekonomskim posljedicama. 13. Posljedice ozljeda: Izračunavanje cijene jedne ozljede. Odnos neposrednih i posrednih troškova. 14. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Teoretske osnove nastanka ozljeda; sinteza-analiza radi utvrđivanja strategije. Definisane uzroka poremećaja u odnosima čovjeka i radne okoline. Putevi djelovanja na čovjeka i radnu okolinu. 15. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Načela sprečavanja ozljeda na radu. Hijerarhija primjene načela. Planiranje i programiranje mjera zaštite. Procjena opasnosti i izrada plana mjera zaštite. Odgoj i obrazovanje, informisanje, propaganda sigurnosti, boje sigurnosti, znakovi sigurnosti, poster sigurnosti, upute za rad, bojenje cjevovoda.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N., Dolšak. L.: Osnove sigurnosti, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Štefan, V.: Zbirka propisanih i drugih evidencija, isprava i izvještaja iz zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći, Zagreb: IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, 4th ed. Geneva: ILO, 1998. 2. Kacian, N.: Komparativna analiza razlika u klasifikaciji i utvrđivanju uzroka nesreća na poslu, Sigurnost, XXX, 1988., 3, 187-193. 3. Kacian, N.: Plan i program mjera zaštite na radu, Sigurnost, XXVI, 1974., 4, 3-14. 4. Kacian, N.: Vrste opasnosti i štetnosti, Zagreb: IPROZ, 1998. 5. Petz, B.: Psihofiziologija rada (Psihološki problemi nezgoda i nesreća), Zagreb: Školska knjiga, 1987.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SISTEMI SIGURNOSTI I SLUŽBE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-214	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje s komponentama i uređajima sigurnosnih sistema i službi.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će imati osnovna znanja o uređajima sigurnosnih sistema i službi.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Analiza potreba postavljanja zaštitnih sigurnosnih sistema I dio. 3. Analiza potreba postavljanja zaštitnih sigurnosnih sistema II dio. 4. Karakteristike pasivnih i aktivnih detektora I dio. 5. Karakteristike pasivnih i aktivnih detektora II dio. 6. Centralni uređaji i naprave za davanje alarma I dio. 7. Centralni uređaji i naprave za davanje alarma II dio. 8. Uređaji za zaštitu: s detektorima tlaka, ultrazvuka, piezoelektričnog efekta, elektromagnetskog polja, fotoelektričnog efekta, infracrvenog zračenja I dio. 9. Uređaji za zaštitu: s detektorima tlaka, ultrazvuka, piezoelektričnog efekta, elektromagnetskog polja, fotoelektričnog efekta, infracrvenog zračenja II dio. 10. Primjeri tipičnih zaštitno-alarmnih sistema na otvorenom i zatvorenom prostoru, modeli zaštite. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Zaštita u transportu, detektiranje i dojava ostalih opasnih pojava. 12. Primjeri zaštitnih sigurnosnih sistema u industriji, novčarskom poslovanju i trgovini. 13. Primjeri zaštitnih sigurnosnih sistema računarskim centrima, prometu i turizmu. 14. Primjena računara u sigurnosnim sistemima. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fennerly, L. J: Handbook of Less Prevention and Crime Prevention, Butterworth, Boston,1989. 2. Oliver, E., Wilson, J.: Practical Security in Commerce and Industry, Brookfield, Vermont, GaverPool. Co. 1990. 3. Šurlan, A.: Alarmni uređaji, Svjetlost, Sarajevo, 1989. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SOCIOLOGIJA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-220	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja o osnovnim sociološkim kategorijama i savremenim teorijama društvenog razvoja, problemima bezbjednosti, neophodnim uslovima za ostvarivanje bezbjednosti u društvu i društvenim subjektima odgovornim za ostvarivanje bezbjednosti na različitim nivoima.						
<i>Ishod učenja</i>	Posjedovanje znanja koja omogućavaju bolje razumijevanje osnovnih kategorija društva i socijalne, političke, radne i ekološke bezbjednosti u savremenom društvu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Pojam društva i odnos prirode i društva 3. Pojam i vrste društvenih pojava i struktura društva 4. Globalne i parcijalne društvene grupe 5. Društvene norme 6. Teorije o društvenom razvoju 7. Osnovna obilježja savremenog društva 8. Tranzicija 9. Pojam bezbjednosti i ugrožavanja bezbjednosti 10. Klasični i savremeni principi naučnog proučavanja bezbjednosti 						

	<ul style="list-style-type: none"> 11. Neki savremeni bezbjednosni rizici 12. Socijalna bezbjednost i indikatori socijalne bezbjednosti 13. Ekološka bezbjednost i indikatori ekološke bezbjednosti 14. Bezbjednost na radu 15. Međunarodne aktivnosti
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Danilo Ž. Marković, Opšta sociologija, Savremena administracija Beograd, 2003. 2. Ljubomir Stajić, Osnovi bezbednosti, Policijska akademija Beograd, 2003. 3. Vladimir Veljković, Sociološki osnovi bezbednosti, Visoka škola strukovnih studija za kriminalistiku i bezbednost u Nišu, 2010. 4. Danilo Ž. Marković, Sociologija bezbednog rada, Prosveta, Niš, 1998. 5. Dragan R. Simić, Nauka o bezbednosti, JP Službeni list SRJ i Fakultet političkih nauka Beograd, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Danilo Ž. Marković, Socijalna ekologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2005. 2. Vera Arežina, Problemi merjenja ekološke bezbednosti, MST Gajić, Beograd, 2010. 3. Dragoljub B. Đorđević, Bogdan Đurović, Profesionalna etika inženjera, Mašinski fakultet, Niš, 2011. 4. Ljubiša Mitrović, Opšta sociologija, Institut za političke studije, Beograd, 2003.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije)						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		UVOD U EKONOMIJU					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-03	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				120		25	
<i>Cilj predmeta</i>		<p>Osnovni ciljevi nastave na predmetu Uvod u ekonomiju jesu sticanje znanja studenata prve godine iz sljedećih oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje mikroekonomskih principa koji su studentima potrebni za lakše praćenje i brže usvajanje znanja na predmetima koji slijede u drugom semestru i koji detaljno obrađuju mikroekonomsko ponašanje i aktere; - osnovna znanja na kojima počiva makroekonomska politika, odnosno razumijevanje međuzavisnosti monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike i politike deviznog kursa; - osnovna znanja o mjerenu proizvodnje, dohotka, zaposlenosti, nezaposlenosti, štednje, investicija, državne potrošnje i potrošnje domaćinstava na formiranje bruto domaćeg proizvoda i nacionalnog dohotka; i - osnovna znanja iz teorije ekonomskog rasta i teorije poslovnih ciklusa, distinkcije između nominalnih i realnih veličina, upoznavanje sa teorijama inflacije, zaposlenosti i nezaposlenosti. 					
<i>Ishod učenja</i>		<p>Znanje: Razumijevanje mikroekonomski principa i osnova za nadogradnju iz navedene oblasti. Ovladavanje osnovnih pojmova iz makroekonomske politike, monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike, deviznog kursa.</p> <p>Sposobnosti: Osposobljenost za savladavanje nastavnih predmeta iz oblasti: -mikroekonomija -makroekonomija -ekonomskog razvoja -međunarodne ekonomije</p>					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		<p>Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		0,9	
		II parcijalni test		15%		0,9	
		Završni rad		30%		1,8	
		Seminarski rad		20%		1,2	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,6	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,6	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,3	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,3	

	Ukupno	100%	6
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i metod ekonomije 2. Osnovni koncepti ekonomije 3. Tražnja i ponuda - osnovi 4. Potrošnja, izbor potrošača i tražnja 5. Proizvodnja, troškovi i dobit 6. Tržište faktora proizvodnje 7. Koordinacija ekonomske aktivnosti i kompanija 8. Ekonomske funkcije države 9. Novac i tržište novca 10. Međunarodna razmjena i plaćanja 11. Kružni tok dohotka, mjerenje proizvodnje i dohotka, raspodjela dohotka 12. Međuzavisnosti u kružnom toku dohotka 13. Recesija, inflacija i nezaposlenost 14. Ekonomski razvoj 15. Pregled razvoja ekonomske misli 		
Literatura	Osnovna literatura <ol style="list-style-type: none"> 1. Vilogorac Esad, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2001. Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 2. Begg David, Stanley Fischer and Rudiger Dornbusch, <i>Economics</i>, 8th Edition, McGraw-Hill, 2005. 3. samuelson, Nordhaus, <i>Ekonomija</i>, MATE, Zagreb, 1997. 4. Šebić Fahrudin, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2004. 5. Materijali s nastave 6. Preporučeni internet izvori 		

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	DIPLOMATIJA I OBAVJEŠTAJNA DJELATNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-21	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Moderna diplomatija i njena institucionalna veza sa obavještajnom djelatnošću danas predstavlja važnu oblast u cjelokupnoj analizi i stvaranju političko-sigurnosnog okvira, kao i drugih interesa. U tom smislu, studenti treba da posjeduju znanja o novim, hibridnim, načinima ratovanja sa najvažnijim aspektima uzajamne komunikacije kao i problemima koji se pojavljuju u službenim prepiskama. Cilj ovog modula jeste da pruži precizno obrazloženje propisanih pravnih i ostalih procedura, te da objasni metodologiju diplomatskog i obavještajnog rada u hibridnim oružanim sukobima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će primiti najnovije novosti i informacije iz predmetne oblasti koje će im pomoći kako bi jasno ocrtili svoje odgovornosti te oblike institucionalne komunikacije i razmjene podataka, koje rezultiraju u kompletnoj analizi za potrebe političkih struktura.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Osnove ratovanja 2. Definicije hibridnog okvira u ratovima 3. Rad sa cyber prostorom 4. Psihološka dimenzija – Utjecajne aktivnosti						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Trajne osobine 6. Izgradnja kapaciteta za zemlju domaćina 7. Moderna diplomatija 8. Funkcije diplomatije 9. Diplomatske privilegije i imunitet 10. Međunarodni odnosi i diplomatija 11. Diplomatsko obavještanje 12. Stvaranje i implementacija vanjske politike 13. Koncept, stvaranje i razvoj obavještajnih službi 14. Pozicija i uloga obavještajne djelatnosti u politici 15. Obavještajna i diplomatska analiza
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MCDC Countering Hybrid Warfare Project: Understanding Hybrid Warfare A Multinational Capability Development Campaign project 2. North Atlantic Treaty Organization. AAP-6, NATO Glossary of Terms and Definitions. www.fas.org/irp/doddir/other/nato2008.pdf

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKONOMSKA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-29	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
					3		2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj ovog predmeta istražiti je različite poglede na interdisciplinarnu vezu između ekonomije i sigurnosti, tj. na ekonomsku sigurnost poduzeća. Sinteza analizirane literature važna je za budući razvoj koncepta ekonomske sigurnosti za poduzeća temeljem kojeg bi poduzeća i njihov vrhovni menadžment mogli bolje spoznati i poboljšati napore pri postupanju s određenim rizicima koji ugrožavaju ekonomsku sigurnost.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će: - izučavati osnovne ekonomske pojmove koji omogućavaju uočavanje osnovnih korelacija, na teorijskom i praktičnom nivou, između ekonomske teorije i prakse i društvenih odnosa; - razumjeti širi međunarodni kontekst u kojem djeluje ekonomski i sigurnosni sistem; - razmotriti ekonomski sistem u Bosni i Hercegovini i njegovu vezu sa sistemom sigurnosti, kako u samoj Bosni i Hercegovini, tako i u regionu Zapadnog Balkana / Jugoistočne Evrope - analizirati korelaciju: održivi društveno ekonomski razvoj – stanje životne sredine – sigurnost; - analizirati međusobnu povezanost sigurnosnih aspekata i ekonomskih procesa u cjelini						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i upoznavanje sa tematskim cjelinama; 2. Teorijske osnove ekonomije; 3. Ekonomika sistema sigurnosti u ekonomskoj teoriji; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Temeljni elementi sistema sigurnosti i njihov odnos na privredni razvoj zemlje; - 5. Teorije vrijednosti, funkcije tržišta i tržišna ravnoteža 6. Procesi i subjekti globalnih promjena; - 7. Multilateralne ekonomske institucije; - 8. Dimenzije globalizacije - Globalna ekonomija i BiH - Izazovi globalne ekonomije 9. Nacionalna sigurnost BiH i sigurnosni izazovi 10. Sigurnosni aspekti poslovanja privrednih subjekata; Stanovništvo, prirodna i proizvedena bogatstva, BDP, troškovi sigurnosnog sistema 11. Institucije države i njihov uticaj na ekonomsku stabilnost BiH (formalne i neformalne) 12. Koncept Ljudske sigurnosti i ekonomska nesigurnost; 13. Korelacija između nivoa životnog standarda i sigurnosti sistema 14. Ekonomski aspekti sigurnosti i odbrane. 15. Pojavni oblici ugrožavanja ekonomske sigurnosti i njene zaštite od istih
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jozef E. Stiglic: Ekonomika javnog sektora, Ekonomski fakultet, Beograd, 2008 2. Smajić M.: Međunarodne organizacije i sigurnost Bosne i Hercegovine u postdejtonskom periodu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2011.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ENGLESKI JEZIK					
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-04	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p> <p>Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							

Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Partcip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, <i>Engleski 1.</i>, Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Standardni rječnik engleskog jezika (bilo koji).J. E. Hardy, J. O. Hylton, T. E. McKnight, C. J. Remenyik, F. R. Ruppel, „Flow Measurement Methods and Applications”, John Wiley & Sons, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINALISTIČKA METODIKA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-79	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa savremenim pojavnim oblicima i načinima izvršenja pojedinih krivičnih djela, kao i razvijanje znanja, sposobnosti i vještina studenata za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje, s ciljem sprječavanja, otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinačnih krivičnih djela, kao i primjenu u kriminalističkoj obradi konkretnog krivičnog djela.						
<i>Ishod učenja</i>	Postizanje adekvatnog nivoa znanja, sposobnosti i vještina za zakonitu, stručnu i profesionalnu primjenu kriminalističkih pravila i metoda u postupku otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinih krivičnih djela, a posebno za pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Pojam, predmet, metodi i značaj Kriminalističke metodike. 2. Fenomenološka i etiološka obilježja pojedinih oblika 3. kriminala. 4. Metodika otkrivanja i dokazivanja krvnih delikata. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Metodika otkrivanja i dokazivanja seksualnih delikata. 6. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata u vezi sa opojnim drogama. 7. Metodika otkrivanja i dokazivanja ekoloških delikata. 8. Metodika otkrivanja i dokazivanja saobraćajnih delikata. 9. Metodika otkrivanja i dokazivanja privrednih delikata. 10. Metodika otkrivanja i dokazivanja imovinskih delikata. 11. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv ustavnog uređenja i sigurnosti Bosne i Hercegovine. 12. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv čovječnosti. 13. Metodika otkrivanja i dokazivanja drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom. 14. Fingirana krivična djela. 15. Specifičnosti obrade lica mjesta, tragova i predmeta (materijalnih dokaza) kod pojedinih krivičnih djela. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošković Mičo, Kriminalistička metodika, Policijska akademija, Beograd, 2005. 2. Branislav Simonović, Kriminalistika, Pravni fakultet Kragujevac, Kragujevac, 2004. 3. Milan Žarković, Božidar Banović, Ljubinka Stupar, Kriminalistika, VŠUP, Beograd, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barry A. J. Fisher, Techniques of crime scene investigation, CRC Presss, Boca Raton London New York Washington, D.C., 2004. 2. Materijali s predavanja i vježbi 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIVIČNO PRAVO						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 5-10	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120		25
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično zakonodavstvo, krivičnodjelo i krivičnu odgovornost u cilju razvijanja sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmova.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavanje osnovnih instituta krivičnog prava. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definisanje jednostavnijih krivičnih djela, krivične odgovornosti i krivične sankcij • student se osposobljava za rad u pravosudnim institucijama 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krivično zakonodavstvo. Ciljevi krivičnog zakonodavstva. 2. Izvori krivičnog prava. Važenje krivičnog zakonodavstva. 3. Pojam krivičnog djela. Krivično djelo. Opći osnovi koji isključuju postojanje krivičnog djela. 4. Stadijumi u ostvarenju krivičnog djela. Mjesto, vrijeme i način učinjenja krivičnog djela. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Pojam krivične odgovornosti. Krivična odgovornost. Uračunljivost. 6. Krivnja i oblici krivnje. 7. Zablude i njihov znacaj u krivičnom pravu. 8. Saučesništvo u krivičnom djelu. Opći pojam saučesništva. Uslovi za postojanje saučesništva. Pojedini oblici saučesništva. 9. Krivična odgovornost saučesnika. 10. Krivične sankcije. Pojam i vrste krivičnih sankcija. 11. Pojam kazne, opravdanost i svrha kazne. 12. Sistem kazni u domaćem krivičnom pravu. Odmjeravanje kazne. 13. Posebni dio Krivičnog prava. Krivična djela propisana u KZ BiH. 14. Krivična djela propisana u KZ FBiH, KZ RS i KZ Brčko distrikt. 15. Analiza nekih najtipičnijih krivičnih djela.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komentari krivičnih zakona u BiH, "Vijeće Evrope i Evropska Komisija", Sarajevo, 2005. (grupa autora); 2. Babić, M., Marković I.: Krivično pravo , opšti dio, Banja Luka, 2008; 3. Babić, M., Marković, I.: Krivično pravo , posebni dio ,Banj Luka, 2007 4. Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 5. Petar Novoselec (ur) i dr., Posebni dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 6. Krivično pravo, opšti dio, "Savremena administracija", Beograd, 1998., (autori: N Srzentic, A. Stajic, Lj. Lazarevic); <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Srzentić, N. – Stajić, A. – Lazarević, Lj.: Krivično pravo SFRJ – Opšti deo, Savremena administracija Beograd, 1998, 2. Horvatić, Ž.: Novo hrvatsko kazneno pravo, Organizator, Zagreb, 1997, 3. Horvatić, Ž.- Šeparović, Z. i sardnici: Kazneno pravo – Posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999, 4. Komentar krivičnog zakona SFRJ, grupa autora, pod redakcijom N. Srzentića, Savremena administracija, Beograd, 1978,

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	LJUDSKA PRAVA I SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-99	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente sa osnovnim konceptima međunarodne sigurnosti, te teorijskih debata u ovoj oblasti, uspostavljajući vitalnu konekcijom na predmet međunarodnih odnosa. Osposobiti studente za kritičku percepciju historijskog razvoja filozofije i fenomena međunarodne sigurnosti, te aktualnih izazova međunarodnoj sigurnosti. Shodno izraženoj relevanciji aplikativnih modela sigurnosti u savremenom svijetu, ponuditi studentima interdisciplinarna znanja o organizacijama i institucijama međunarodne sigurnosti, njihovoj praktičnoj i ideološkoj upotrebi. Kroz predavanja, vježbe i individualni studentski rad osposobiti studente za profesionalno djelovanje u nacionalnom i internacionalnom sektoru sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će spoznati ustavni i zakonski koncept ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Poseban akcenat biće posvećen institucionalnim oblicima zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Studenti će nakon uspješno položenog ispita moći: razumjevati osnovne koncepte međunarodne sigurnosti i ključne teorijske debate u toj oblasti; razumjevati savremene izazove koji se postavljaju pred međunarodnu sigurnost u globaliziranom svijetu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Političko – ustavni koncept ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; 2. Ljudska prava u Ustavu Bosne i Hercegovine; -						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ljudska prava u Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine; 4. Zakonski tretman ljudskih prava nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini; 5. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda; 6. Tretman Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u Ustavu Bosne i Hercegovine; 7. Nevladine organizacije za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini - Helsinški komitet za zaštitu ljudskih prava; 8. Nevladine organizacije za zaštitu socijalnih i ekonomskih prava; 9. Pojavni oblici kršenja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; - pravo na povratak izbjeglih i raseljenih; - pravo na nacionalnu ravnopravnost; - prava nacionalnih manjina; - socijalno – ekonomska prava; - prava žena; - prava djece; 10. Institucionalni oblici zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; - Ustavni sud Bosne i Hercegovine; - Ustavni sudovi entiteta; - Institucija Ombudsmena; - Evropski sud za ljudska prava 11. Ključni koncepti i teorije međunarodne sigurnosti – 12. Tradicionalni izazovi međunarodne sigurnosti 13. Savremeni izazovi međunarodnoj sigurnosti 14. Kolektivna sigurnost - Kompleksni multilateralizam kao odgovor na sigurnosne izazove: savezi i sigurnosne zajednice 15. Savremeni izazovi međunarodnoj sigurnosti - Bosna i Hercegovina u međunarodnoj sigurnosnoj arhitekturi
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doc.dr.Jasna Bakšić Muftić; Sistem ljudskih prava; Pravni centar i Magistrat, 2001 2. Međunarodna sigurnost (hrestomatija za internu upotrebu) akademska 2017/2018, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MEĐUNARODNA EKONOMSKA ŠPIJUNAŽA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-109	<i>ECTS krediti</i>	5
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>U okviru ovog predmeta izučava se evolucija i uloga industrijske špijunaže i inteligencije kao ekonomskog alata državne aparature sa posebnim osvrtom na historijske perspektive razvoja i savremene oblike industrijske inteligencije. Poseban tematski fokus predstavlja i korporativna špijunaža i uloga države u savremenoj takozvanoj konkurentnoj poslovnoj inteligenciji. U okviru predmeta razmatra se i evolucija međunarodnog institucionalnog okvira relevantnog u razumijevanju legitimnih aspekata savremene industrijske diplomacije, kao i izazova izgradnje adekvatnog regulatornog i institucionalnog okvira na međunarodnom nivou koji ima za cilj da spriječi odnosno prevenira narušavanje 'fer konkurencije', intelektualnog vlasništva i negativnih efekata ekonomske špijunaže. Obzirom da postoje značajne razlike između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitne razlike u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novo-industrijaliziranih zemalja, cilj predmeta je i predočavanje navedenih razlika i unapređenje razumijevanje bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Razumijevanje evolucije historijskog diskursa ekonomske špijunaže i promjena karaktera uloge vlada u industrijskoj inteligenciji i špijunaži; • analiza razlika između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitnih razlika u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novoindustrijaliziranih zemalja; • unapređenje razumijevanja bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice;</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,75		
	II parcijalni test		15%		0,75		
	Završni rad		30%		1,5		
	Seminarski rad		20%		1		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,5		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,5		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,25		
Aktivnost na vježbama		5%		0,25			
Ukupno		100%		5			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u industrijsku politku, ekonomsku špijunažu i industrijsku inteligenciju 2. Ekonomski 'ratovi' i industrijska špijunaža: historijska perspektiva 3. Država i industrijska špijunaža: savremena perspektiva 4. Konkurentna inteligencija versus korporativna špijunaža 5. Savremena praksa i iskustva industrijske i korporativne špijunaže 6. Međunarodna poslovna inteligencija i sigurnosne prakse 7. Pravna i etička pitanja korporativne inteligencije 8. Institucije i ekonomska inteligencija: izazovi i prijetnje 9. Međunarodni odnosi i ekonomska diplomatija 10. Ekonomska diplomatija kao naučna disciplina 11. Uloga ekonomske diplomatije u ekonomskom razvoju zemlje 12. Državni i nedržavni akteri u ekonomskoj diplomatiji 13. Regionalna ekonomska diplomatija 14. Međunarodno pregovaranje 15. Ekonomska špijunaža i ekonomsko ratovanje
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Howson, C. (2008). Successful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. NY: McGraw Hill 2. Lowenthal, M. M.(2006). Intelligence, From Secrets to Policy, Third Edition.CG Press 3. Dedijer, S. & Jequier, N. (eds.). (1987). Intelligence for economic development: an inquiry into the role of the knowledge industry. Oxford: Berg 4. Kahaner, L. (1996). Competitive intelligence. New York: Simon & Schuster

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	NACIONALNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-136	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
				60	20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj je ovoga kolegija proučavanje nacionalne sigurnosti. Posebna pozornost bit će usmjerena na izučavanje sigurnosti na razini pojedinih država (engl. national security concept) i sigurnosti na regionalnoj razini (engl. regional security concept).						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će dobiti znanja o funkcionisanju sigurnosti neke nacionalnosti ili države, kao i znanja vezana za regionalnu sigurnost.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Uvodna razmatranja. 2. Mehanizmi postizanja nacionalne sigurnosti. 3. Nacionalni interesi i vrijednosti. 4. Faktori narušavanja nacionalne sigurnosti. 5. Sistem nacionalne sigurnosti-I dio. 6. Sistemnacionalne sigurnosti-II dio. 7. Načela i norme za sprečavanje i rješavanje sukoba između država 8. Akcije država u slučaju ugrožavanja sigurnosti i kršenja mira. 9. Europski sigurnosni poredak i njegov uticaj na nacionalnu sigurnost pojedinih država-I dio. 10. Europski sigurnosni poredak i njegov uticaj na nacionalnu sigurnost pojedinih država-II dio. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Nacionalna sigurnost Bosne i Hercegovine. 12. Nacionalna sigurnost SAD. 13. Nacionalna sigurnost EU. 14. Nacionalna sigurnost susjednih zemalja. 15. Zaključna razmatranja.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogorec, M., Izazovi kriznog upravljanja, Veleučilište Velika Gorica, Velika Gorica, 2010. 2. Tatalović, S.; Grizold, A.; Cvrtila, V., Suvremene sigurnosne politike, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Materijali s predavanja i vježbi 2. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	POLICIJA I DRUŠTVO						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-171	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Sigurnost se u savremenom svijetu definira kroz sigurnosne sektore, zatim referentne objekte, sigurnosne aktere, percipijente sigurnosti i funkcionalne sektore. Studije sigurnosti treba promatrati u interdisciplinarnom smislu, što znači da je bit ovih studija analiza postojećih politika u različitim oblastima u okviru jedne države. Posebno se izdvaja unutrašnja sigurnost kao sposobnost društva da opstane u svom osnovnom obliku pod promjenjivim uslovima te mogućim i stvarnim prijetnjama. Odnosno, unutrašnja sigurnost odnosi se na održivost unutar prihvatljivih uslova za razvoj društva unutar države, očuvanje ustavnog poretka, suvereniteta i teritorijalnog integriteta te zaštita individualnog i kolektivnog identiteta, postojećih modela tradicije, kulture, religije, jezika i drugih definirajućih obilježja ličnog i kolektivnog habitusa i integriteta. Cilj je upoznati se sa unutrašnjim elementima društvene sigurnosti bosanskohercegovačkog društva per se, a potom u interaktivnom smislu sa dinamikom promjena u vezi sa sigurnosnim aspektima očuvanja, te sa načinima prepoznavanja generatora i nosilaca mogućih unutarnjih i izvanjskih prijetnji. Očekivani rezultati nastavnog procesa su razvoj spoznaja o svojoj složenosti pitanja sigurnosti u savremenom svijetu kako na međunarodnom planu tako u na nivou konkretnih društava, sa posebnim naglaskom na višenacionalna i višereligijska društva. U fokusu teorijskih rasprava i analize konkretne prakse u vezi sa društvenom sigurnošću bit će bosanskohercegovačko društvo.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	Razumjevanje funkcije sigurnosti kao systemske djelatnosti države, upoznati se sa unutrašnjom sigurnošću kao i službama i institucijama sigurnosti. Osposobiti studente za analitički i istraživački rad o svim aspektima sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u sigurnosne studije i definiranje sigurnosti 2. Teorijska analiza i eksplicacija sigurnosnih sektora 3. Definiranje unutrašnje sigurnosti 4. Institucije i službe unutrašnje sigurnosti 5. Sigurnost režima/državna bezbjednost 6. Policija i društvo – savremeni diskursi 7. Teorijske rasprave o nacioanlnoj sigurnosti 8. Sigurnosne prijetnje unutrašnjoj sigurnosti 9. Sigurnosni problemi na početku XXI. Stoljeća – Desuverenizacija države u polju sigurnosti - Sekuritizacija 10. Prijetnje koje proizlaze ka posljedica političkih aktivnosti protiv pojedinca-građanina 11. Sistem unutrašnje sigurnosti suvremenih država/Unutarnja kontrola rada službi sigurnosti 12. Prijetnje koje proizlaze iz borbe za kontrolu u državnim institucijama 13. Sustav unutarnje sigurnosti EU - Regionalni sigurnosni kompleksi 14. Izgradnja strategije unutarnje sigurnosti EU – Strategija unutarnje sigurnosti EU 15. Sistem unutrašnje sigurnosti Bosne i Hercegovine
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirsad Abazović, Državna bezbjednost – uvod i temeljni pojmoviIzmjenjeno i dopunjeno izdanje (Sarajevo, 2012) 2. Unutrašnja sigurnost (Hrestomatija za internu upotrebu) akademska 2013/2014 godina

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	PRIVATNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-188	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa interdisciplinarnim naučno-teorijskim pristupom izučavanja privatne sigurnosti i društva uopće, odnosno, razumijevanje i usvajanje potrebnih znanja koja se odnose na oblikovanje modernih međusobnih odnosa privatnog i državnog sektora sigurnosti. Osim toga, cilj je da se na egzaktnoj naučnoj osnovi, kritički, argumentovano, temeljito i iskustveno osvjetle svi aspekti funkcionisanja privatne sigurnosti s posebnim akcentom na njen odnos sa ostalim segmentima društvene zajednice						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti se teorijski i praktično osposobljavaju za rad u institucijama, privatnim detektivskim agencijama, te agencijama za zaštitu ljudi i imovine, kao i drugim ustanovama koje se bave ovim vidovima prevencije i suzbijanja kriminala.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. Sistem privatne sigurnosti I dio. Sistem privatne sigurnosti II dio. Geneze – Nastanak – Historijski razvoj privatne sigurnosti I dio. Geneze – Nastanak – Historijski razvoj privatne sigurnosti II dio. Privatna sigurnost u zemljama Europske Unije I dio. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Privatna sigurnost u zemljama Europske Unije II dio. 8. Privatna sigurnost u Bosni i Hercegovini I dio. 9. Privatna sigurnost u Bosni i Hercegovini II dio. 10. Privatna sigurnost u Republici Hrvatskoj I dio. 11. Privatna sigurnost u Republici Hrvatskoj II dio. 12. Privatna sigurnost u Republici Srbiji. 13. Bosna i Hercegovina (bosanskohercegovački političko - sigurnosni ambijent) I dio. 14. Bosna i Hercegovina (bosanskohercegovački političko - sigurnosni ambijent) II dio. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ahić Jasmin, Sistemi privatne sigurnosti, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Sarajevo, 2009. 2. Krtalić Armin, Privatna sigurnost, Centar za sigurnosne studije BiH, Sarajevo, 2007. 3. Palačić, D., Uloga djelatnosti privatne zaštite u prevenciji kriznih stanja, Zbornik radova IV. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem Menadžment i sigurnost 2009.-Čakovec: HDIS, p.173-179 4. Bisić M. i Ljeljak H., Terorizam i civilna zaštita, Slovo, Mostar, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palačić, D., Upravljanje ljudskim potencijalima u sigurnosnim procesima, Zaštita osoba i imovine u Republici Hrvatskoj, Andragoško učilište Zvonimir, 1-7, Opatija, 2007. 2. Palačić, D., Zaštita novčarskih institucija, Zaštita, 3, 1, 15-16, Tectus d.o.o., Zagreb, 2007. 3. Dimitrijević Ivan, Uporedni prikaz zakonodavstva industrije privatne bezbednosti u EU, Klub studenata Fakulteta bezbednosti, Beograd, 2006. 4. Zakon o agencijama za zaštitu ljudi i imovine i djelatnosti privatnog detektiva, Članak 4, Službeni glasnik Republike Srpske br. 50/2002 5. Zakon o agencijama za zaštitu ljudi i imovine članak 4, Službeni glasnik FBiH, godina IX, br. 50, 14. oktobar 2002 6. Zakon o agencijama za osiguranje lica i imovine i privatnoj detektivskoj djelatnosti Distrikta Brčko, donesen 14. jula 2004. Godine 7. Pravilnik o upotrebi fizičke sile i oružja prilikom fizičkog obezbjeđenja ljudi i imovine, Službeni glasnik FBiH, br. 54, 2. novembar 2002 8. Pravilnik o obuci za sticanje certifikata o fizičkoj ili tehničkoj zaštiti ljudi ili imovine, Službeni glasnik, godina IX-br. 54, 2. Novembar 2002...

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	GEOPOLITIKA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-55	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da upozna studente sa ključnim geopolitičkim teorijama i konceptima, te predstavi razvoj geopolitike kao subdiscipline međunarodnih odnosa. Koristeći metodologiju kritičke geopolitike propitat će se osnove postavke klasične geopolitike u različitim periodima razvoja svjetske politike. Kroz prizmu geopolitike sagledat će se najrecentnija dešavanja u međunarodnoj politici.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će, nakon uspješno položenog ispita, razumjeti geopolitičke teorije i metode, te biti u stanju aplicirati ih na konkretne situacije. Osim toga studenti će biti u stanju da prepoznaju promijenjenu ulogu države i prostora u međuovisnom svijetu, te identificiraju i kritički analiziraju savremene međunarodne odnose koristeći geopolitičke koncepte i pristupe.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa syllabusom. 2. Uvod u predmet: Pojam i sadržaj predmeta; Naučno utemeljenje geopolitike; Odnos između geopolitike i drugih naučnih disciplina. 3. Osnovni geopolitički pojmovi: okvir za razumijevanje discipline. 4. Od političke geografije ka geopolitici: Friedrich Ratzel i Rudof Kjellen. 5. Imperijalna geopolitika Halforda Mackindera i njezine savremene recepcije. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Njemačka nacistička Geopolitik: sumrak geopolitike. 7. I kolokvij. 8. Teorija Rimlanda Nicholasa Spykmana i savremena materijalizacija njegovog učenja. 9. Definisiranje i prezentacija geopolitičkih kodova. 10. Islam u američkoj geopolitičkoj imaginaciji. 11. Savremena ruska geopolitika: ishodišta i implikacije. 12. Geopolitika Evrope. 13. Geopolitika Turske. 14. Geopolitika i mikrogeopolitika u Bosni i Hercegovini. 15. II kolokvij.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurak, Nerzuk i Turčalo Sead (priređivači): Hrestomatija Geopolitike, 2013. 2. Klaus Dodds: Geopolitika, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'Tuathail, Gearoid et al.: Uvod u geopolitiku, Politička kultura, Zagreb, 2007.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		INŽINJERSKA EKONOMIKA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-15	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	20	
<i>Cilj predmeta</i>		Cilj predmeta je dati široki spektar znanja iz ekonomije potrebnih studentima, stavljajući poseban naglasak na procjenu i izbor investicija					
<i>Ishod učenja</i>		Nakon završetka studenti bi trebali bit sposobni procjeniti i izabrati investiciju.					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		Opis aktivnosti:					
		Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		1,05	
		II parcijalni test		15%		1,05	
		Završni rad		30%		2,1	
		Seminarski rad		20%		1,4	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,7	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,7	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,35	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,35	
		Ukupno		100%		7	
		Bodovanje i postotci:					
		Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.					
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Definicije i instrumenti ekonomske analize: Ekonomska dobra. Ekonomski principi. Potrošnja i proizvodnja. Proces proizvodnje. Podjela rada. Vrijednost ekonomskih dobara. Monetarna i realna vrijednost. 2. Tržište: zakoni ponude i potražnje. Analiza zakona ponude i potražnje. Elastičnost potražnje. Zakoni ponude na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 3. Motivacije preduzeća: Preduzeća i proizvodni faktori - profit i kontinuitet, proširenje tržišta, Ljudski faktori, Odnos sa sindikatom, politički odnosi. Marketinski faktori. Motivacija vlasnika 4. Faktori proizvodnje i distribucije proizvoda: Faktori proizvodnje. Dodatna vrijednost i neto porodukt. Slabljenje: vrste problema. Prihodi faktora proizvodnje. Ukupan interni приход. 					

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fondovi za finansiranje preduzeća: finansiranje investicija. Štednja kao faktor. Načini prikupljanja ušteda. Forme finansiranja. Akcije. Samofinansiranje. Obligacije. Bankarski krediti i leasing. Krediti između preduzeća. Javno finansiranje. 6. Forme privatnih preduzeća: Principi podjela rada. Odgovornost za imovinu. Upravljanje vlasništvom. Individualna preduzeća. Udruživanje (osoba, kapitala, finansija). Zajednički investicijski fondovi. Aspekti unutarnje organizacije 7. Ekonomska optimizacija produktivnih faktora. 8. Bilans preduzeća. 9. Preduzeće na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 10. Cost/Benefit analiza privatnih preduzeća. 11. Neto aktualne vrijednost, Ekvivalentna godišnja vrijednost. 12. Stopa internog prihoda. 13. Porezi. 14. Cost Benefit analiza javnih preduzeća. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jusufrić I, Jusufrić S, Inženjerska ekonomika, Internacionalni univerzitet Travnik, Travnik, 2021. 2. M.Raščić: Inženjerska ekonomika, ETF Sarajevo, 2006 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dominick Salvatore, Ekonomija za menadžere u svjetskoj privredi; Mate d.o.o.; 1994 4. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; Ekonomija; McGraw-Hill / Mate d.o.o.; 2007 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka- Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KORPORATIVNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-242	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
				60	20		
<i>Cilj predmeta</i>	Stjecanje znanja o ulozi, funkcijama i sadržaju korporativne bezbjednosti kao jednog od činilaca nacionalne bezbjednosti, kao i primjena stečenih znanja iz oblasti sistemsko-strukturalne analize bezbjedonosnih pojava u analizi bezbjedonosnih potreba i interesa korporativnih organ izacija, grupnih i pojedinačnih potreba i interesa u ostavljanju ciljeva korporativne bezbjednosti kao poslvne funkcije organizacije.						
<i>Ishod učenja</i>	Kroz usvajanje gradiva, studenti stiču sljedeća znanja i sposobnosti: upoznavanje sa institucionalnm zakonskim osnovama korporativne bezbjednosti; povezivanje pojma, ciljeva i funkcija krporativne bezbjednosti sa nadležnostima pojedinačnih podсистема, segmenata i subjekata sistema nacionalne bezbjednosti ; povećanje sposobnosti za uočavanje i prevenciju korporacijskog kriminala i jačanje mreže saradnje izbeđu unutrašnjih mehanizama korporativne bezbjednosti i subjekata institucionalne kontrole; razvoj analitičkih sposobnosti za mjerenje korporativne bezbjednosti i procjenu i analizu sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet 2. Osnovna obilježja korporativne sigurnosti. 3. Pojmovno određenje korporativne bezbjednosti kao djela nacionalnog sistema bezbjednosti i privrede kao cjeline; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Primjena sistemsko-strukturalnog (organizaciono-funkcionalnog) pristupa u analizi rješavanju bezbjednosnih problema korporacija; 5. Razumijevanje bezbjednosti korporacija u globalizovanom okruženju; 6. Ugrožavanje bezbjednosti korporacija; 7. Procjena rizika kao početni korak u uspostavljanju funkcije korporativne bezbjednosti; 8. Funkcije i struktura korporativne bezbjednosti; 9. Razine i ciljevi korporativne sigurnosti 10. Poslovno-obavještajno djelovanje; 11. Odgovornost za korporativnu sigurnost 12. Korporativna bezbjednost i zaštita tajnosti podataka; 13. Upravljanje kontinuitetom poslovanja; 14. Javno-privatno partnerstvo kao činilac korporativne bezbjednosti; 15. Korporativna bezbjednost kao dio nacionalnih sistema bezbjednosti razvijenih zemalja i zemalja u okruženju
Literatura	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ivandić – Karlović, i dr. Korporativna sigurnost, Zagreb (2011) 2. Merna, T. & Al-Thani, F. (2008). Corporate Risk Management. West Sussex: John Wiley & Sons, Ltd. 3. Halibozek, E., Jones, A., & Kovacich, G. L. (2007). The Corporate Security

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 5-61	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente sa teoretskim osnovama korporativnog upravljanja, razviti svijest o praktičnim problema povezanim sa interakcijom između nadzornog odbora, direktora (uprave), dioničara i drugih interesnih grupa korporacija, prepoznati mehanizme i principe korporativnog upravljanja, razumijevanje značaja korporativnog upravljanja za korporacije i ekonomsko-društveni razvoj zemlje u cjelini.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će razviti tehničke vještine potrebne za procjenu upravljanja korporacija iz perspektive investitora ili pojedinih interesnih grupa. Studenti će biti potaknuti da razmišljaju kritički i analitički, sopstveni razvoj i unapređenje pojedinih kompetencija emocionalne inteligencije koje posjeduju članovi nadzornih odbora. Steći će sposobnost analitičkog promišljanja i sposobnost rješavanja problema iz domena korporativnog upravljanja na kreativan način, timski rad, usmena prezentacija i komunikacione vještine, unapređenje vještina usmene prezentacije, pisana prezentacija, unapređenje vještine pisanog prezentiranja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta. 2. Uvod u korporativno upravljanje. 3. Korporacija, korporativna moć, pojam i karakteristike korporacije. 4. Pojam i razvoj korporativnog upravljanja, OECD principi, EU directive. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Mehanizmi korporativnog upravljanja. 6. Nadzorni odbor – ključni korporacijski organ – zadaci nadzornog odbora. 7. Slučajevi iz prakse: Enron, SAD i Parmalat, Italija. 8. Korporativna analize korporacije 9. Okvirno određenje i odabir korporacije. 10. Korporativno upravljanje i tržište kapitala. 11. Poslovna etika i etički kodeksi kompanija. 12. Dobra praksa korporativnog upravljanja. 13. Trenutne prakse korporativnog upravljanja u BiH i regiji; 14. Zakonski okvir. 15. Društvena odgovornost korporacija.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, M., Simić, M., Šunje, A., Puljić, M., Korporativno upravljanje: principi i mehanizmi, Revicon, Sarajevo, 2008. 2. OECD principi korporativnog upravljanja-www.oecd.org 3. Modernising Company Law and Enhancing Corporate Governance in the European Union - A Plan to Move Forward-www.ecgi.org <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipurić D. i saradnici, Korporativno upravljanje, Sinergija, Zagreb, 2008. 2. Tipurić, D., Nadzorni odbor i korporativno upravljanje, Sinergija, Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 1-167	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120		25
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da student prepoznaju potrebu za planskim pristupom razvoja ljudskih resursa; uoče vezu između suštinske povezanosti menadžmenta ljudskih resursa i poslovne strategije preduzeća; upoznaju se sa elementima ulaznog, internog i izlaznog toka ljudskih resursa; prepoznaju ulogu ljudskih resursa kroz prizmu turbulentnih promjena: ekonomskih, tehnoloških, demografskih i promjena organizacionog restruktuisanja.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će steći bazična znanja o ulozi ljudskih resursa u organizacijama, njihovoj selekciji, izboru i obrazovanju, motivisanju kao i o odgovarajućim metodama napuštanja radnog mjesta. Na ovaj način širi se svijest o potrebni stalnog ulaganja u obrazovanje i razvoj ljudskih resursa.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i pojam menadžmenta 2. HRM i okruženje. 3. Analiza i dizajniranje radnih mjesta. 4. Planiranje ljudskih resursa. 5. Regrutovanje i selekcija. 6. Obuka i razvoj kadrova. 7. Motivacija i motivacijski procesi. 8. Utvrđivanje i unaprjeđivanje performanci. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Kompenzacije I. 10. Kompenzacije II. 11. Odnosi zaposlenih i poslodavaca. 12. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih I. 13. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih II. 14. Informacijski sistem za upravljanje ljudskim resursima. 15. Organizacija upravljanja ljudskim resursima.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević / Šiber Fikreta, Menadžment ljudskih potencijala, Golden marketing, Zagreb 1999. - naznačena poglavlja 2. Torrington D., Hall L. & Taylor S., Menadžment ljudskih resursa, 5 ed, Irwin McGraw – Hill, Inc. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aziz Šunje, Top menadžer vizionar i strateg, Tirada 2002. – poglavlje IV 2. Harvard Business Review on Managing People, Harvard Business School Press, Boston, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		MEĐUNARODNA SIGURNOST					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-111	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj ovog kolegija je proučavanje međunarodne sigurnosti u savremenom svijetu. Nestankom globalne bipolarne strukture koja je najvećim dijelom počivala na balansu sile, moći i straha, otvoreni su novi procesi u kojima se, pored država, pojavljuju novi subjekti koji značajno utiču na međunarodnu sigurnost, koja se sve više globalizira. Pojavljuju se novi politički interesi i novi antagonizmi, što uvjetuje nove oblike artikulacije, kako političkih odnosa između država tako i političkih procesa i odnosa unutar država. Pojava novih aktera na transnacionalnoj i subnacionalnoj razini, koji u svom djelovanju u prvi plan ne stavljaju silu kao određujući faktor međusobnog komuniciranja, međunarodnu sigurnost stavljaju pred nove izazove. Nestabilnost, terorizam, sukobi i vojna prijetnja ponovo se vraćaju u žarište međunarodne sigurnosti, premda na sasvim novi način koji iziskuje novo razumijevanje i odnos prema ovim kategorijama. To svakako traži i prikladan odgovor države i institucija međunarodne zajednice na prijetnje i upotrebu sile na početku 21. vijeka.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti dodatno razvijaju sposobnost razumijevanja sigurnosne problematike, posebice u kontekstu pojave novih ugroza sigurnosti, koje se javljaju u obliku terorizma, etničkih sukoba, nevojnih izvora ugrožavanja, koji su u međunarodnom prostoru sve prisutniji. Studentima se omogućuje razumijevanje međunarodnih sigurnosnih institucija i njihovoga djelovanja u suzbijanju navedenih prijetnji, s obzirom na činjenicu da su sve te prijetnje u određenoj mjeri zajedničke većini država. Zahvaljujući razumijevanju mjesta i važnosti sigurnosne i obrambene politike u okviru cjelokupne državne politike, studenti stiču sposobnosti za rad u tijelima državne uprave, obrambenom sustavu, kao i u nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, kao i za samostalno analiziranje svih aspekata suvremene sigurnosne problematike.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. 2. Uvodna razmatranja. 3. Pojam i sadržaj međunarodne sigurnosti. 4. Institucionalizacija međunarodne sigurnosti. 5. Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir. 6. Kritičke sigurnosne studije. 7. Problemi međunarodne sigurnosti – terorizam. 8. Problemi međunarodne sigurnosti – etnički sukobi: uzroci, posljedice i politike rješavanja. 9. Problemi međunarodne sigurnosti – energetska sigurnost i zaštita kritične infrastrukture. 10. Problemi međunarodne sigurnosti – trgovina na području obrane. 11. Problemi međunarodne sigurnosti – asimetrični ratovi. 12. Nevojni izvori ugrožavanja međunarodne sigurnosti – organizirani kriminal, ilegalne migracije. 13. Institucije međunarodne sigurnosti – UN, OESS, NATO, EU. 14. Hrvatska i regionalna sigurnost. 15. Zaključna razmatranja.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Nacionalna i međunarodna sigurnost, Politička kultura, Zagreb, 2006., str. 117-142., 228-255., 262-269. 2. Grizold, A., Međunarodna sigurnost – teorijsko-institucionalni okvir, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1998., str. 38-61. 3. Tatalović, S., Grizold, A., Cvrtila, V., Suvremene sigurnosne politike, Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir, Golden Marketing, 2008., str. 29-51.; 103-117. 4. Collins, Alan, Suvremene sigurnosne studije, Politička kultura i Centar za međunarodne i sigurnosne studije, 2010., str. 73-97; 330-375. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Globalna sigurnost i etnički sukobi, Politička kultura, Zagreb, 2010., str. 13-25. 2. Tatalović, S., (ur.) Energetska sigurnost i kritična infrastruktura, Politička kultura, Zagreb, 2008., str. 27-52; 127-140. 3. Tatalović, S., Energy Security and Security Policies: The Republic of Croatia in Comparative Perspective, Politička misao, vol. 45, broj 5/2008., str. 115-134. 4. Bennett, A.L. i Oliver J.K., Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004., str. 11-31. 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	POLEMLOGIJA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-170	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje društvenih konflikata, njihovih uzroka i posljedica, a naročito rata kao oružanoga konflikta najvišega intenziteta. Interdisciplinarno: polemološko - sociološko - filozofsko izučavanje konflikata i rata i njegovo teorijsko, tehnološko i historijsko lociranje u date međunarodne okolnosti, sa uklonom na kritičko proučavanje pojmova koji proizilaze iz onih koji opisuju društveni konflikti i rat.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o društvenim konfliktima, njihovoj vrsti, nivoima, uzrocima i posljedicama. Studenti će moći razumijevati i kritički proučavati klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite oblike upotrebe sile u međunarodnim odnosima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje. 2. Pojam i sadržaj predmeta-Polemologija kao nauka i njeno istraživačko polje. 3. Društveni konflikti, vrste, nivoi; Uzroci i posljedice konflikata; Dimenzije konflikta. 4. Društvena moć i društvena sila; Pojam moći i sile. 5. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Sun Cu VU; Platon; Aristotel; Tukidid; Apijan; Aurelije Augustin. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Ibn Haldun; Nikolo Makijaveli; Hasan kafija Prušćak; Tomas Mor; Tomas Hobs; Tomas Robert Maltus. 7. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Imanuel Kant; Fridrih Niče; Karl von Klauzevic; Marksistička teorija; Kenet volc; Rajt Mils; Samuel Hantington; Zbiginiew Brezezinski. 8. I kolokvij. 9. Naučno-tehnološka uslovljenost rata kroz historiju i posljedice upotrebe konvencionalnoga i nekonvencionalnoga naoružanja u međunarodnim odnosima. 10. Vidovi (aspekti) društvene sile; Politički aspekti sile; Vojna sila; Ekonomski aspekti sile; Ostali aspekti sile. 11. Oblici upotrebe i ispoljavanje sile u međunarodnim odnosima; Rat; Agresija; Vojna (oružana) intervencija; Teror i terorizam. 12. Mirovni procesi, putevi mira i sigurnosti; Vijeće sigurnosti UN-a. 13. Specijalne operacije; Mirovne operacije. 14. Osnovne karakteristike savremenih međunarodnih odnosa/ratova. Međunarodno ratno pravo; Diplomacija u ratu. 15. II kolokvij.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora: <i>Leksikon sigurnosti</i>, DES, Sarajevo, 2001. 2. Izet Beridan: <i>Konflikti</i>, Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <p>Tomas Hobs: <i>Levijatan</i>; Nikolo Makijaveli: <i>Vladalac</i>; Platon: <i>Država</i>; Aristotel: <i>Politika</i>; Sun Cu Vu: <i>Vještina ratovanja</i>; Ibn Haldun: <i>Muqadima</i>; Hasan Kafija Prušćak: <i>Temelji mudrosti o uređenju svijeta</i>; Aurelije Augustin: <i>O državi Božijoj</i>; Imanuel Kant: <i>Vječni mir</i>; Karl Klauzevic: <i>O ratu</i>; I druga literatura po preporuci nastavnika i iz popisa literature izdanja: <i>Konflikti</i> (2003.) Fakultet političkih nauka, Sarajevo; Michael W. Doyle, <i>War and Peace</i>, London, 1997.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-206	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje sistema sigurnosti BiH sa aspekta njegovog funkcionisanja u okolnostima vanjske ugroženosti ili stanja prirodnih i drugih nesreća. Osposobiti studente za razumijevanje procesa upravljanja i rukovođenja i rukovođenja snagama i sredstvima sistema sigurnosti države						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će upoznati vanjski-odbrambeni i unutrašnji sistem sigurnosti; Ovladati pojmovima upravljanje i rukovođenje sistemima sigurnosti; Upoznati elemente-strukturu sistema sigurnosti, njegovo stavljanje u funkciju, te rukovođenje i upravljanje tim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; 2. Odnos između rukovođenja i upravljanja; Nastanak i razvoj teorije i nauke o upravljanju; 3. Teorije i koncepcije rukovođenja i upravljanja; Nauka o upravljanju; 4. Modeli rukovođenja i upravljanja; Metode rukovođenja; 5. Upravljanje djelatnostima savremenih sistema sigurnosti; Teorije i škole od značaja za rukovođenje i upravljanje; 6. Vrste rukovođenja i upravljanja; 7. Problemi savremenog rukovođenja i upravljanja; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Faktori rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 9. Pojam i cilj rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 10. Reforma sistema sigurnosti i uticaj na upravljanje i rukovođenje; 11. Donošenje odluka u međunarodnim organizacijama sigurnosti; 12. Klasični metodi rada komandanta i štaba na donošenju odluke; Projekt menadžment; 13. Postupak donošenja vojnih odluka po NATO standardima; 14. Aktivnosti komandanta i štaba u donošenju vojnih odluka metodom od sedam koraka; 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dujović Jagoš, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2006. 2. Husejnbašić Čamil, UPRAVLJANJE SISTEMOM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, Jordan studio, Sarajevo, 2009. 3. Husejnbašić Čamil, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE U KATASTROFAMA, Sejtarija, Sarajevo, 2006. 4. Husejnbašić Čamil, CIVILNA ZAŠTITA U SISTEMU SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2007. 5. Kasumović A. i Husejnbašić Č., ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE, Sejtarija, Sarajevo, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOSNI SISTEM BIH						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-210	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja o sigurnosti i njegovom značenju u kontekstu države, međunarodne sigurnosti, sigurnosti pojedinca, globalne i kosmičke sigurnosti u kontekstu očuvanja ljudskoga roda u svim aspektima ugrožavanja; proučavanje sistema nacionalne sigurnosti pojedinih zemalja, komparacija i izrada modela nacionalne sigurnosti, uz paradigmu elemenata sigurnosne politike, doktrine i strategije. Usvajanje znanja o elementima nacionalne sigurnosti i njihovim zadaćama, a napose u različitim političkim sistemima. Proučavanje nivoa i elemenata nacionalne, kooperativne i kolektivne sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o sistemu nacionalne sigurnosti tj. mjerama, snagama, funkcijama i djelatnostima sistema. Studenti će, također, moći razumjevati i kritički sagledavati savremene teorije sigurnosti i odbrane. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite koncepte sigurnosti (globalna, kolektivna, regionalna)						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i pojmovi. 2. Proces donošenja sigurnosne politike Bosne i Hercegovine. 3. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija, a napose kritički pristup pojmovima: 4. Analiza pojmova: Sigurnost, sigurnosna politika, doktrina, strategija, sistem sigurnosti...; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Historijski razvoj odnosa politike i sigurnosti; 6. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i globalna. 7. Međunarodno-pravni i nacionalni aspekti prava odbrane i sigurnosti; 8. Politika i sigurnost u različitim političkim sistemima; 9. Nacionalni sistemi sigurnosti pojedinih zemalja; 10. Koalicione doktrine i startegije; kooperativna i kolektivna sigurnost; 11. Modeli sistema sigurnosti; 12. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 13. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i međunarodna sigurnost; 14. Demokratski nadzor nacionalne sigurnosti; 15. Civilno-vojni odnosi;
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beridan Izet (2009): Politika i sigurnost, Fakultet političkih nauka, Sarajevo 2. Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; 3. Tatalović S (2006): Međunarodna i nacionalna sigurnost, Politička kultura, Zagreb 4. Smajić Mirza (2011): Sigurnosna politika Bosne i Hercegovine u:Država, politika i društvo u Bosni i Hercegovini, University Press-Magistrat Sarajevo

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka			
Predmet	STRUČNA PRAKSA						
Godina	III	Status predmeta	OBAVEZAN	Kod	I 3-226 /	ECTS krediti	6
Semestar	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	8		Nastavni časovi		320		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		1		
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none">– Sticanje neposrednih znanja u okviru struke za koju se student osposobljava i mogućnostima primjene prethodno stečenih znanja u praksi,– Sticanje praktičnih i specifičnih znanja u rješavanju problema iz prakse i obavljanju poslova u okviru struke.– Primijena tehničkih znanja i vještine u radnom okruženju iz oblasti tehničkih nauka.						
<i>Ishod učenja</i>	Na osnovu teorijskog znanja stečenog kroz studij i praktičnog iskustva stečenim obavljanjem stručne prakse studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">– moći projektovati i konstruisati jednostavnije tehnološke procese u skladu s projektnim zahtjevima, relevantnim normama i zakonima.– biti osposobljen za rješavanje inženjerskih zadataka pri projektovanju, konstruisanju, razvoju proizvodnje i održavanju proizvodnog procesa– znati upotrijebiti matematičke, računarske i tehničke alate u postupcima analize i sinteze komponenata, uređaja i sistema u oblasti tehničkih nauka.– usvojiti nove tehnologije i primijeniti stečena znanja i vještina za obavljanje složenih stručnih poslova u profesionalnom tehničkom okruženju.– biti osposobljen za primjenu osnovnih sigurnosnih i zakonskih rješenja u inženjerskom, društvenom i okolišnom kontekstu.– znati primijeniti odgovarajuće programske alate za modeliranje, projektovanje, analizu i verifikaciju različitih tehničkih sistema i njegovih komponenti.						
<i>Način organizacije nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">– Izvođenje stručne prakse vrši se prema usvojenom studijskom i nastavnom planu i program, u toku III godine, u VI semestru. Stručna praksa obavlja se u odabranom preduzeću, ustanovi i drugim poslovnim subjektima, čije je poslovanje vezano za struku za koju se student osposobljava, u trajanju od 40 radnih dana.– Samostalni rad studenta po uputama imenovanog mentora na Fakultetu uz nadzor stručnog lica u preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu u kojem student obavlja stručnu praksu.– Za vrijeme obavljanja stručne prakse student je obavezan voditi Dnevnik stručne prakse u kojem će za svaki dan opisati radne zadatke, aktivnosti i poslove koje je obavljao. Nakon obavljene stručne prakse, student predaje Dnevnik prakse ovjeren od preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem je obavljao praksu. Dnevnik prakse se predaje prema objavljenim rokovima. <p>Učešće u ocjeni:</p> <p>Praktični rad u odabranom preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu (radni zadaci, aktivnosti i poslovi koje je student obavljao tokom stručne prakse)</p> <p>Vođenje dnevnika stručne prakse (opis poslova, radnih zadataka i aktivnosti koje je student obavljao, opis poslovnih problema preduzeća/poslovnih subjekta/institucija u kojima je obavljao praksu, s navođenjem mogućih rješenja)</p> <p>Obrana stručne prakse (pred imenovanom komisijom za odbranu stručne prakse)</p>						

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Preduzeća/ustanove/poslovni subjekti koja imaju kvalificiran stručni kadar iz oblasti struke za koju se student osposobljava uz adekvatnu opremu.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Formira se za svakog studenta posebno, u dogovoru sa rukovodstvom preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojima se obavlja stručna praksa, a u skladu sa potrebama struke za koju se student osposobljava.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura : Student je dužan proučavati stručnu literaturu, zakone i ostale propise vezane uz nesmetano funkcionisanje poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem obavlja stručnu praksu.</p> <p>Dopunska literature:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stručni časopisi i ostale publikacije koje obrađuju teme i aktuelnosti iz područja poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta - Godišnji planovi rada, godišni izvještaji, te ostala poslovna dokumentacija preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	VANJSKA I SIGURNOSNA POLITIKA EU						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-250	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je dvostruk. Prvi je da student/ice upozna sa složenim vanjskopolitičkim sistemom EU, koji značajno nadilazi okvire Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU, dok se drugi odnosi na analitičko-kritičko preispitivanje vanjske politike EU kao strukturalne, multidimenzionalne i multirazinske konstrukcije. Na taj način bit će prevaziđeni uski okviri klasične vanjskopolitičke analize koja je tradicionalno fokusirana na države, procese ili krize. Ovakav pristup omogućit će bolje razumijevanje načina na koji se vanjska politika EU kreira, funkcionira, oblikuje i utiče na ponašanje drugih aktera, procesa.						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti/ce će biti osposobljeni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razumiju specifičnosti vanjskopolitičkog sistema EU, kao i dominantne principe i trendove njegovog razvoja; – upoznaju ugovorno-pravnu osnovu, institucionalni okvir, te način raspodjele nadležnosti i načine odlučivanja u domenu vanjske politike EU; – identificiraju i analiziraju vanjskopolitička ponašanja aktera vanjske politike EU, kao i da prate dinamiku odnosa između različitih aktera koji predstavljaju EU i zemlje članice; – prepoznaju specifičnosti uloge, položaja i vanjskopolitičkog djelovanja EU na međunarodnoj sceni i objektivno valoriziraju njene mogućnosti i ograničenja; – razumiju aktuelna dešavanja u vanjskopolitičkoj dimenziji EU i identificiraju moguće buduće trendove tog djelovanja. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							

Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predstavljanje predmeta i sadržaja. Upoznavanje sa syllabusom. 2. Pretpostavke razumijevanja vanjske politike EU. 3. Historijat vanjske politike EU. 4. Akteri i odlučivanje - I dio. 5. Akteri i odlučivanje - II dio. 6. EEAS/ESVA. 7. I kolokvij. 8. Vanjska politika EU i vanjske politike članica - I dio. 9. Vanjska politika EU i vanjske politike članica - II dio. 10. Arene vanjske politike EU – odnosi sa strukturalnim vanjskopolitičkim partnerima. 11. Normativni kapacitet EU – Politika proširenja i Politika susjedstva. 12. Principi i vrijednosti vanjske politike EU. 13. Teorije vanjske politike EU. 14. Vanjska politika EU i BiH. Aktuelna vanjskopolitička pitanja. 15. II kolokvij.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Misita N., Evropska unija – Osnivanje i razvoj, Revicon, 2010. 2. Mintas Lj., Evropska unija, Mate, 2011. 3. Janjević M., Spoljna politika EU, Službeni glasnik, 2007. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keukeleire S., MacNaughtan J., The Foreign Policy of the European Union, 2008, Palgrave Macmillan 2. Bindi F., The Foreign Policy of the EU: Assessing Europe's Role in the World, 2009, Brookings Institute Press 3. Cameron F., An Introduction to European Foreign Policy, 2007, Routledge 4. Smith K.E., European Union Foreign Policy in a Changing World, 2008, Polity, 2 edition 5. Söderbaum F., Van Langenhove L., The EU as a Global Player – The Politics of Interregionalism, 2006, Routledge 6. Lucarelli S., Manners I., Values and Principles in European Union Foreign Policy, 2006, Routledge

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA				
<i>Predmet</i>	ZAVRŠNI RAD						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					2	-	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti (%):						
	Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada: - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora.						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja				Učešće u ocjeni (%)	Opterećenje u ECTS	
	Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)				10%	1.0	
	Izrada završnog rada - pisanje				60%	6	
	Odbrana završnog rada				30%	3.0	
	UKUPNO				100%	10	
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada. Priprema, izrada i odbrana završnog rada:						

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU
SMJER: KORPORATIVNA SIGURNOST

4+1

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 6-08	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta Historija Bosne i Hercegovine je da se studenti upoznaju sa osnovnim znanjima o prošlosti Bosne i Hercegovine i razvoju njene državnosti. Ovaj predmet prati bosansko-hercegovački prostor do dolaska Slavena i formiranja srednjovjekovne bosanske države pa sve do fašističke agresije na Bosnu i Hercegovinu i rata za njenu odbranu (1991 – 1995).						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet Historija Bosne i Hercegovine pomaže studentima da razumiju širi kontekst historije Bosne i Hercegovine i usvoje osnovna znanja o prošlosti Bosne i Hercegovine i razvoju njene državnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Bosanskohercegovački prostor do dolaska Slavena i obrazovanja bosanske države. Ilirska plemena, ilirske države na prostoru Bosne i Hercegovine, dolazak rimljana (rimsko – ilirski ratovi), Batonov ustanak, propast rimskog carstva i dolazak Slavena. Srednjovjekovna bosanska država. Historijski izvori koji govore o srednjovjekovnoj bosanskoj državi, razvoj državnosti, Kulin ban, Crkva bosanska, teritorijalno širenje Bosne u 14. stoljeću, Stjepan drugi Kotromanić, Bosna za vrijeme Tvrtka prvog Kotromanića, propadanje srednjovjekovne bosanske države i prvi dolasci Osmanlija u Bosnu. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Srednjovjekovna bosanska država. Historijski izvori koji govore o srednjovjekovnoj bosanskoj državi, razvoj državnosti, Kulin ban, Crkva bosanska, teritorijalno širenje Bosne u 14. stoljeću, Stjepan drugi Kotromanić, Bosna za vrijeme Tvrtka prvog Kotromanića, propadanje srednjovjekovne bosanske države i prvi dolasci Osmanlija u Bosnu. 4. Bosna i Hercegovina u sastavu Osmanskog carstva (1463 – 1878). Dolazak Osmanlija, proces širenja Islama, teritorijalno – administrativna podjela Bosne, ratovi za odbranu Bosne u 16. i 17. stoljeću. Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32. Omer paša Latas. 5. Velika istočna kriza i Berlinski kongres, okupacija Bosne i otpor okupaciji. 6. Bosna i Hercegovina u sastavu Osmanskog carstva (1463 – 1878). Dolazak Osmanlija, proces širenja Islama, teritorijalno – administrativna podjela Bosne, ratovi za odbranu Bosne u 16. i 17. stoljeću. Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32. Omer paša Latas, Velika istočna kriza i Berlinski kongres, okupacija Bosne i otpor okupaciji. 7. Bosna i Hercegovina za vrijeme Austro – Ugarske monarhije (1878- 1918). Uspostava austrougarske vlasti, iseljavanje Bošnjaka u današnju Tursku, razvoj gradova i industrije, aneksiona kriza, Bosanski sabor i ustav, balkanski ratovi, Sarajevski atentat i početak Prvog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu, formiranje prve zajedničke države. 8. Bosna i Hercegovina za vrijeme Austro – Ugarske monarhije (1878- 1918). Uspostava austrougarske vlasti, iseljavanje Bošnjaka u današnju Tursku, razvoj gradova i industrije, aneksiona kriza, Bosanski sabor i ustav, balkanski ratovi, Sarajevski atentat i početak Prvog svjetskog rata, Bosna i Hercegovina u Prvom svjetskom ratu, formiranje prve zajedničke države. 9. Bosna i Hercegovina za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1918 – 1941). Položaj Bosne i Hercegovine i Bošnjaka u kraljevini SHS, JMO, Vidovdanski ustav, Šestojanuarska diktatura, Oktobrisani ustav, sporazum Cvetkoć – Maček i podjela Bosne. 10. Fašistička okupacija i narodnooslobodilački rat (1941 – 1945). Pristupanje Trojnom paktu, Aprilski rat, okupacija, uspostava NDH, četnički pokret, genocid nad Bošnjacima, NOP, obnova bosanskohercegovačke državnosti, ZAVNOBIH, AVNOJ. 11. Fašistička okupacija i narodnooslobodilački rat (1941 – 1945). Pristupanje Trojnom paktu, Aprilski rat, okupacija, uspostava NDH, četnički pokret, genocid nad Bošnjacima, NOP, obnova bosanskohercegovačke državnosti, ZAVNOBIH, AVNOJ. 12. Bosna i Hercegovina za vrijeme socijalističke Jugoslavije (1945 – 1991). Položaj Bosne i Hercegovine i Bošnjaka u FNRJ, sukob Staljin – Tito, Pokret nesvrstanih, Ustav iz 1974., Titova smrt i počeci disolucije zajedničke države, Memorandum SANU, Dolazak Slobodana Miloševića na vlast. 13. Fašistička agresija na Bosnu i Hercegovinu i rat za njenu odbranu. Priprema i planiranje agresije na Bosnu i Hercegovinu, referendum za nezavisnost i međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine, genocid i drugi oblici zločina u Bosni i Hercegovini 91 – 95., Daytonski mirovni sporazum. 14. Fašistička agresija na Bosnu i Hercegovinu i rat za njenu odbranu. Priprema i planiranje agresije na Bosnu i Hercegovinu, referendum za nezavisnost i međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine, genocid i drugi oblici zločina u Bosni i Hercegovini 91 – 95. 15. Daytonski mirovni sporazum.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora, <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i>, Sarajevo, 1994. 2. Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna</i>, Zagreb, 1994. 3. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i>, Sarajevo, 1997. 4. Smail Čekić, <i>Agresija na republiku Bosnu i Hercegovinu: planiranje, priprema, izvođenje</i>, Sarajevo, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anto Babić, <i>Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1995. 2. Hazim Šabanović, <i>Bosanski pašaluk</i>, Sarajevo, 1982. 3. Hamdija Kreševljaković, <i>Kapetanije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1980. 4. Enes Pelidija, <i>Banjalučki boj iz 1737. godine.</i>, Sarajevo, 2002. 5. Ahmed Aličić, <i>Pokret za autonomiju Bosne 1831 – 32.</i>, Sarajevo, 1996. 6. Ilijas Hadžibegović, <i>Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća</i>, Sarajevo, 1991. 7. Werner Schahinger, <i>Bošnjaci dolaze 1878 – 1918.</i>, Sarajevo, 1996. 8. Atif Purivatra, <i>JMO u političkom životu Kraljevine SHS</i>, Sarajevo, 1974. 9. Enver Redžić, <i>Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu</i>, Sarajevo, 1998. 10. Jozo Tomasevich, <i>Četnici u Drugom svjetskom ratu</i>, Zagreb, 1979.

	11. Laura Silber i Allan Little, <i>Smrt Jugoslavije</i>, Zagreb, 1996.12. Raif Dizdarević, <i>Od smrti Tita do smrti Jugoslavije</i>, Sarajevo, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INFORMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	15	
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINOLOGIJA SA PENOLOGIJOM						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-83	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa pojmom, predmetom, kriminologije kao naučne discipline.						
<i>Ishod učenja</i>	Razumijevanje pojma, predmeta i metoda kriminologije kao nauke, poznavanje etiologije i fenomenologije kriminaliteta uopće i u vezi sa domaćim krivičnim zakonodavstvom, pojam viktimizacije i straha od kriminaliteta, kao i društvene reakcije na kriminalitet.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodi kriminologije: osnovna metoda, posebne metode, pomoćne metode. 2. Endogena etiologija kriminaliteta: opći lični uslovi, posebni lični uslovi, endogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor. 3. Egzogena etiologija kriminaliteta: opći društveni uslovi, posebni društveni uslovi, egzogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor. 4. Kriminalna fenomenologija: prikupljanje podataka o pojavnim oblicima kriminaliteta, pojavnici oblici nekih oblika kriminaliteta (delikti nasilja, organizovani kriminalitet). 5. Maloljetnička delikvencija. 6. Pojam i predmet penologije. Historijski razvoj penološke misli. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Razvoj shvatanja o pravnom i društvenom osnovu kazne i cilju kazne. Pojava i razvoj kazni lišeja slobode. 8. Savremeni penitensijarni sistem u svjetlu kriminološke i krivičnopravne doctrine. 9. Međunarodni pravni instrumenti i izvršenje krivičnih sankcija. 10. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Pretpostavke i ustanove za izvršenje KS. 11. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje kazne zatvora. 12. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Položaj osuđene osobe. 13. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje ostalih kazni. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH- Izvršenje drugih krivičnih sankcija. 14. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH. Izvršenja krivičnih sankcija u BiH. 15. Izvršenje drugih krivičnih sankcija. Posjeta instituciji za izvršenje KS.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ignjatović Đorđe, 2005., Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd 2. Modly D., Šuperina M., Korajlić N., 2008., Rječnik kriminalistike, Strukovna udruga kriminalista, Zagreb 3. Mladenović-Kupčević Rajka, 2001., Osnovi penologije, Svjetlost, Sarajevo 4. Petrović Borislav, Jovašević Dragan, 2005., Izvršno krivično/ kazneno pravo, Pravni Fakultet, Sarajevo 5. Vildana Vranj, Mustafa Bisić, 2009., Primjena propisa o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 6. Važeći zakoni iz oblasti materijalnog i izvršnog krivičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korajlić N., 2008., Kriminalistička metodika, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 2. Mladenović Rajka, 2001., Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 3. Petrović Borislav, Meško Gorazd, 2004., Kriminologija, Pravni fakultet, Sarajevo 4. Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Penologije 5. Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Kriminologije

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-119	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj nastavnog programa je sticanje osnovnih znanja i vještina iz savremenog menadžmenta i preduzetništva te njihova uspješna primjena u područjima sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti razvijaju sposobnosti timskog rada, organizacijske i preduzetničke sposobnosti te sposobnosti analitičkog zaključivanja i odlučivanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">Osnove menadžmenta: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta. Historijski razvoj menadžmenta. Karakteristike savremenog menadžmenta u Bosni i Hercegovini, Europi i svijetu.Osnove menadžmenta: Osnovne funkcije menadžmenta: planiranje, organizovanje, upravljanje ljudskim potencijalima, vođenje i kontrola.Osnove menadžmenta: Menadžerske vještine: vještina rada s ljudima, tehnička vještina, vještina razumijevanja, vještina oblikovanja.Osnove menadžmenta: Osnove tehnika menadžmenta. Vizija i misija. Ciljevi i strategije. Poslovni planovi. Sistemske i procesne pristupe. Reinženjering poslovnih procesa. Razine i stilovi menadžmenta. Tehnike motivacije. Upravljanje projektima. Upravljanje kvalitetom i integrirani sistemi upravljanja po međunarodnim normama. Menadžerski informacijski sistem. Poslovne analize i izvještaji. Donošenje poslovnih odluka. Menadžment znanja. Korporacijska kultura. Poslovna etika.						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Osnove preduzetništva: Definisiranje preduzetnika i preduzetništva. Vrste i oblici preduzeća. 6. Osnove preduzetništva: Preduzetništvo u procesu globalizacije. Preduzetništvo i integracija u EU. Društvena potpora i poticajne mjere EU i Bosne i Hercegovine u razvoju preduzetništva. 7. Osnove preduzetništva: Cjeloživotni sistem obrazovanja kao temeljna pretpostavka za uspjeh preduzetnika na europskom i svjetskom tržištu. Preduzetnički menadžment. 8. Menadžment sigurnosti: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta sigurnosti. Odnosi menadžmenta i sigurnosti. 9. Menadžment sigurnosti: Historijski razvoj menadžmenta sigurnosti. Savremeni svjetski i europski trendovi menadžmenta sigurnosti. 10. Menadžment sigurnosti: Zahtjevi i specifičnosti menadžmenta sigurnosti po područjima sigurnosti: zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, privatna tjelesna i tehnička zaštita. 11. Menadžment sigurnosti: Menadžment sigurnosti kroz osnovne funkcije menadžmenta. Menadžerske vještine menadžmenta sigurnosti. 12. Menadžment sigurnosti: Tehnike menadžmenta sigurnosti. Strateško i operativno planiranje sigurnosti. Menadžment rizika. Sistemi i procesi sigurnosti. Reinženjering poslovnih procesa i sigurnost. Menadžment projekata sigurnosti. Upravljanje informacijskim sistemom sigurnosti. Sigurnosna kultura. 13. Menadžment sigurnosti: Preduzetništvo i sigurnost. Menadžment firmi s djelatnostima sigurnosti. 14. Menadžment sigurnosti: Osnove sistema upravljanja sigurnošću u poslovnim sistemima po međunarodnim normama (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS, SA 8000, HACCP i dr.). 15. Menadžment sigurnosti: Menadžment integrisanog sistema sigurnosti.
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cmrečnjak, D., Filipović, A. M., Gorički, Z., Hrčić, G., Hunjak, D., Magud, M., Minga, I., Petričević, N., Taradi, J., red., Žarak, M.: Služba zaštite na radu, Istraživanje problematike organizacije i rada službi zaštite na radu u poslovnim organizacijama u Hrvatskoj. - Zagreb: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, 2009. 2. Hitrec, M.: Ekonomika zaštite i sigurnosti "Servant" model. - Zagreb: Visoka škola za sigurnost na radu, IPROZ, 2003. 3. Zbornici konferencija "Menadžment i sigurnost - M&S". - Čakovec: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, Visoka škola za sigurnost, s pravom javnosti, 2006. i dalje.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OSNOVE METODOLOGIJE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-153	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi predmeta jesu osposobljavanje studenata ispravnom i preciznom mišljenju, iskazivanju mišljenja i postupanja na temelju takvog mišljenja i iskaza. Osim toga, studente treba osposobiti za ispravno provođenje znanstvenih i stručnih istraživanja te vrednovanje, interpretaciju i korištenje istraživačkih rezultata.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta spoznati metodologiju znanstvenog istraživanja; znati koristiti znanstvene metode te ih prilikom istraživanja prepoznati; razviti sposobnost pisanja i izražavanja; prepustiti se avanturi i izazovu ljudskoga roda (znanosti); planirati i razumjeti sve poduzete aktivnosti; ostvariti sistem povratne veze na postavljenim hipotezama te razumjeti njihov značaj.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta. Uvod o znanosti i znanstvenom istraživanju. 2. Znanstvena djelatnost i znanstvena istraživanja. 3. Učenje i saznanja učenja o istini, učenje o greškama u mišljenju, saznajni procesi predviđanja, naučno otkriće . 4. Znanstveno djelo, pojam i vrste. 5. Metodika znanstvenog istraživanja, pojam i klasifikacija znanstvenih metoda. 6. Metode znanstvenog istraživanja (prvi dio). 7. Metode znanstvenog istraživanja (drugi dio). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Metode znanstvenog istraživanja (treći dio). 9. Metoda scenarija. 10. Teorija sistema kao metoda istraživanja. 11. Primjena znanstvenih metoda u istraživanju i metoda izvođenja istraživanja (prvi dio). 12. Metoda izvođenja istraživanja (drugi dio). 13. Pisanje i oblikovanje znanstvenog djela. 14. Magisterij, doktorat. 15. Rekapitulacija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alihodžić, A.: „Metodologija naučno-istraživačkog rada“, Fakultet za privrednu i tehničku logistiku, Travnik, 2009. 2. Baban, L.J.: „Primjena metodologije stručnog i znanstvenog istraživanja, Ekonomski fakultet, Osijek, 2000. 3. Zelenika, R.: „Metodologija i tehnologija izrade naučnog i stručnog djela, Ekonomski fakultet Rijeka, 2000. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kukić, S., Markić, B., Metodologija društvenih znanosti: Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstveno- istraživačkog rada, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Mostaru 2. Šamić, M., Kako nastaje naučno djelo, Svjetlost, Sarajevo, 2003. 3. Termiz, Dž., Metodologija društvenih nauka, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2003.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OSNOVE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-157	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je studente upoznati s osnovama sigurnosti, osnovnim načelima otkrivanja opasnosti i strategijom sprečavanja nezgoda u radnoj i životnoj okolini te studente osposobiti za analizu nezgoda, istraživanje uzroka nezgoda i održavanje interesa za sigurnost. Cilj je da se gradivo obuhvati s teoretskog gledišta, ali je izrazito važno da se sva planirana područja i teme usporedno obuhvate i praktičnim radom (rješavanje problema i zadataka s naglaskom na onima relevantnim za struku).						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će steći osnovna znanja o raznim štetnostima, opasnostima i naporima te vještinu identifikacije znakova sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Definicije nezgode, nesreće, povrede, ozljede, havarije, profesionalne bolesti, rizici i procjene opasnosti, određivanje odnosa sigurnosti i zaštite na radu; Vrste nezgoda prema mjestu nastanka i posljedicama. Hijerarhija vrsta nezgoda; Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Interdisciplinarnost i multidisciplinarnost zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini; Pojam i vrste opasnosti i štetnosti u širem i užem specifičnom obliku; Kibernetički model sistema sigurnog ponašanja. Počeci i razvoj sigurnosti: Socijalna i ekonomska nužnost zaštite ljudi i materijalnih dobara; Svrha i pojam zaštite na radu. Historijski razvoj zaštite ljudi od štetnih uticaja radne okoline, od razdoblja prije 						

	<p>novе ere, srednjeg vijeka do prvih propisa u svijetu i kod nas. Zaštita u međunarodnim razmjerima, međunarodne organizacije i institucije;</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Počeci i razvoj sigurnosti: Savremeni sistem mjera zaštite u pogledu ljudskih, tehničkih i organizacijskih faktora; Mjere i sredstva zaštite ljudi u radnoj okolini. 5. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Glavne teorije o slučajnom nastanku nezgoda, senzibilizaciji i imunizaciji, sklonost nezgodama; Teorija prilagođavanja ili „stres“ teorija; 6. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Teorija ograničenih ciljeva i sloboda, hipoteze o podsvjesnoj motivaciji; Teorija situacije i varijable koje se odnose na radnu okolinu i oruđa za rad; 7. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Domino teorija ili lanac uzroka ozljeda, razlučivanje lanca i dubinska analiza; Teorija epidemiologije nesreća na poslu; Teorija o abnormalnoj razmjeni energije, štit sigurnosti, individualne karakteristike i nezgode, istraživanja i rezultati. 8. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Svrhe analize nezgoda. Propisane evidencije o ozljedama na radu; 9. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Ciljevi evidencije i analize nezgoda. Osnovna načela ispitivanja nezgoda. Upute za popunjavanje propisanih evidencija. Izvori ozljeda na radu, uzroci ozljeda, priroda ozljede, ozlijeđeni dijelovi tijela. Sređivanje i obrada podataka. Dokumenti primarnog i sekundarnog reda. Komparativna analiza razlika u utvrđivanju uzroka ozljeda na radu. 10. Statistika nezgoda na radu: Faktori ozljeda na radu, specifičnosti i oblici u kojima se one očituju. Karakteristični izvori i uzroci ozljeda. Rizične djelatnosti. Zakonitosti o ozljeđivanju. 11. Statistika nezgoda na radu: Učestalost i težina ozljeda na radu. Izračunavanje relativnih pokazatelja o ozljedama, indeksa težine i učestalosti uz primjenu tablice vremenskog terećenja. Statistički odnos rizika i posljedica. 12. Posljedice ozljeda: Posljedice ozljeda na ozlijeđenoga, njegovu porodicu i društvenu zajednicu posmatrane u odnosu prema ljudskom faktoru i ekonomskim posljedicama. 13. Posljedice ozljeda: Izračunavanje cijene jedne ozljede. Odnos neposrednih i posrednih troškova. 14. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Teoretske osnove nastanka ozljeda; sinteza-analiza radi utvrđivanja strategije. Definisane uzroka poremećaja u odnosima čovjeka i radne okoline. Putevi djelovanja na čovjeka i radnu okolinu. 15. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Načela sprečavanja ozljeda na radu. Hijerarhija primjene načela. Planiranje i programiranje mjera zaštite. Procjena opasnosti i izrada plana mjera zaštite. Odgoj i obrazovanje, informisanje, propaganda sigurnosti, boje sigurnosti, znakovi sigurnosti, poster sigurnosti, upute za rad, bojenje cjevovoda.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N., Dolšak. L.: Osnove sigurnosti, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Štefan, V.: Zbirka propisanih i drugih evidencija, isprava i izvještaja iz zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći, Zagreb: IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, 4th ed. Geneva: ILO, 1998. 2. Kacian, N.: Komparativna analiza razlika u klasifikaciji i utvrđivanju uzroka nesreća na poslu, Sigurnost, XXX, 1988., 3, 187-193. 3. Kacian, N.: Plan i program mjera zaštite na radu, Sigurnost, XXVI, 1974., 4, 3-14. 4. Kacian, N.: Vrste opasnosti i štetnosti, Zagreb: IPROZ, 1998. 5. Petz, B.: Psihofiziologija rada (Psihološki problemi nezgoda i nesreća), Zagreb: Školska knjiga, 1987.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SISTEMI SIGURNOSTI I SLUŽBE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-214	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje s komponentama i uređajima sigurnosnih sistema i službi.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će imati osnovna znanja o uređajima sigurnosnih sistema i službi.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Analiza potreba postavljanja zaštitnih sigurnosnih sistema I dio. 3. Analiza potreba postavljanja zaštitnih sigurnosnih sistema II dio. 4. Karakteristike pasivnih i aktivnih detektora I dio. 5. Karakteristike pasivnih i aktivnih detektora II dio. 6. Centralni uređaji i naprave za davanje alarma I dio. 7. Centralni uređaji i naprave za davanje alarma II dio. 8. Uređaji za zaštitu: s detektorima tlaka, ultrazvuka, piezoelektričnog efekta, elektromagnetskog polja, fotoelektričnog efekta, infracrvenog zračenja I dio. 9. Uređaji za zaštitu: s detektorima tlaka, ultrazvuka, piezoelektričnog efekta, elektromagnetskog polja, fotoelektričnog efekta, infracrvenog zračenja II dio. 10. Primjeri tipičnih zaštitno-alarmnih sistema na otvorenom i zatvorenom prostoru, modeli zaštite. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Zaštita u transportu, detektiranje i dojava ostalih opasnih pojava. 12. Primjeri zaštitnih sigurnosnih sistema u industriji, novčarskom poslovanju i trgovini. 13. Primjeri zaštitnih sigurnosnih sistema računarskim centrima, prometu i turizmu. 14. Primjena računara u sigurnosnim sistemima. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fennerly, L. J: Handbook of Less Prevention and Crime Prevention, Butterworth, Boston,1989. 2. Oliver, E., Wilson, J.: Practical Security in Commerce and Industry, Brookfield, Vermont, GaverPool. Co. 1990. 3. Šurlan, A.: Alarmni uređaji, Svjetlost, Sarajevo, 1989. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SOCIOLOGIJA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-220	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja o osnovnim sociološkim kategorijama i savremenim teorijama društvenog razvoja, problemima bezbjednosti, neophodnim uslovima za ostvarivanje bezbjednosti u društvu i društvenim subjektima odgovornim za ostvarivanje bezbjednosti na različitim nivoima.						
<i>Ishod učenja</i>	Posjedovanje znanja koja omogućavaju bolje razumijevanje osnovnih kategorija društva i socijalne, političke, radne i ekološke bezbjednosti u savremenom društvu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Pojam društva i odnos prirode i društva 3. Pojam i vrste društvenih pojava i struktura društva 4. Globalne i parcijalne društvene grupe 5. Društvene norme 6. Teorije o društvenom razvoju 7. Osnovna obilježja savremenog društva 8. Tranzicija 9. Pojam bezbjednosti i ugrožavanja bezbjednosti 10. Klasični i savremeni principi naučnog proučavanja bezbjednosti 						

	<ul style="list-style-type: none"> 11. Neki savremeni bezbjednosni rizici 12. Socijalna bezbjednost i indikatori socijalne bezbjednosti 13. Ekološka bezbjednost i indikatori ekološke bezbjednosti 14. Bezbjednost na radu 15. Međunarodne aktivnosti
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Danilo Ž. Marković, Opšta sociologija, Savremena administracija Beograd, 2003. 2. Ljubomir Stajić, Osnovi bezbednosti, Policijska akademija Beograd, 2003. 3. Vladimir Veljković, Sociološki osnovi bezbednosti, Visoka škola strukovnih studija za kriminalistiku i bezbednost u Nišu, 2010. 4. Danilo Ž. Marković, Sociologija bezbednog rada, Prosveta, Niš, 1998. 5. Dragan R. Simić, Nauka o bezbednosti, JP Službeni list SRJ i Fakultet političkih nauka Beograd, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Danilo Ž. Marković, Socijalna ekologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2005. 2. Vera Arežina, Problemi merenja ekološke bezbednosti, MST Gajić, Beograd, 2010. 3. Dragoljub B. Đorđević, Bogdan Đurović, Profesionalna etika inženjera, Mašinski fakultet, Niš, 2011. 4. Ljubiša Mitrović, Opšta sociologija, Institut za političke studije, Beograd, 2003.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			75		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije) 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		UVOD U EKONOMIJU					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-03	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Osnovni ciljevi nastave na predmetu Uvod u ekonomiju jesu sticanje znanja studenata prve godine iz sljedećih oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje mikroekonomskih principa koji su studentima potrebni za lakše praćenje i brže usvajanje znanja na predmetima koji slijede u drugom semestru i koji detaljno obrađuju mikroekonomsko ponašanje i aktere; - osnovna znanja na kojima počiva makroekonomska politika, odnosno razumijevanje međuzavisnosti monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike i politike deviznog kursa; - osnovna znanja o mjerenju proizvodnje, dohotka, zaposlenosti, nezaposlenosti, štednje, investicija, državne potrošnje i potrošnje domaćinstava na formiranje bruto domaćeg proizvoda i nacionalnog dohotka; i - osnovna znanja iz teorije ekonomskog rasta i teorije poslovnih ciklusa, distinkcije između nominalnih i realnih veličina, upoznavanje sa teorijama inflacije, zaposlenosti i nezaposlenosti. 						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje: Razumijevanje mikroekonomski principa i osnova za nadogradnju iz navedene oblasti. Ovladavanje osnovnih pojmova iz makroekonomske politike, monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike, deviznog kursa.</p> <p>Sposobnosti: Osposobljenost za savladavanje nastavnih predmeta iz oblasti: -mikroekonomija -makroekonomija -ekonomskog razvoja -međunarodne ekonomije</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja			Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test			15%		0,9	
	II parcijalni test			15%		0,9	
	Završni rad			30%		1,8	
	Seminarski rad			20%		1,2	
	Prezentacija seminarskog rada			20%		1,2	
	Prisustvo na predavanjima			10%		0,6	
	Prisustvo na vježbama			10%		0,6	
	Aktivnost na predavanjima			5%		0,3	
Aktivnost na vježbama			5%		0,3		

	Ukupno	100%	6
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i metod ekonomije 2. Osnovni koncepti ekonomije 3. Tražnja i ponuda - osnovi 4. Potrošnja, izbor potrošača i tražnja 5. Proizvodnja, troškovi i dobit 6. Tržište faktora proizvodnje 7. Koordinacija ekonomske aktivnosti i kompanija 8. Ekonomske funkcije države 9. Novac i tržište novca 10. Međunarodna razmjena i plaćanja 11. Kružni tok dohotka, mjerenje proizvodnje i dohotka, raspodjela dohotka 12. Međuzavisnosti u kružnom toku dohotka 13. Recesija, inflacija i nezaposlenost 14. Ekonomski razvoj 15. Pregled razvoja ekonomske misli 		
Literatura	Osnovna literatura <ol style="list-style-type: none"> 1. Vilogorac Esad, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2001. Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 2. Begg David, Stanley Fischer and Rudiger Dornbusch, <i>Economics</i>, 8th Edition, McGraw-Hill, 2005. 3. samuelson, Nordhaus, <i>Ekonomija</i>, MATE, Zagreb, 1997. 4. Šebić Fahrudin, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2004. 5. Materijali s nastave 6. Preporučeni internet izvori 		

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	DIPLOMATIJA I OBAVJEŠTAJNA DJELATNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-21	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Moderna diplomatija i njena institucionalna veza sa obavještajnom djelatnošću danas predstavlja važnu oblast u cjelokupnoj analizi i stvaranju političko-sigurnosnog okvira, kao i drugih interesa. U tom smislu, studenti treba da posjeduju znanja o novim, hibridnim, načinima ratovanja sa najvažnijim aspektima uzajamne komunikacije kao i problemima koji se pojavljuju u službenim prepiskama. Cilj ovog modula jeste da pruži precizno obrazloženje propisanih pravnih i ostalih procedura, te da objasni metodologiju diplomatskog i obavještajnog rada u hibridnim oružanim sukobima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će primiti najnovije novosti i informacije iz predmetne oblasti koje će im pomoći kako bi jasno ocrtili svoje odgovornosti te oblike institucionalne komunikacije i razmjene podataka, koje rezultiraju u kompletnoj analizi za potrebe političkih struktura.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Osnove ratovanja 2. Definicije hibridnog okvira u ratovima 3. Rad sa cyber prostorom 4. Psihološka dimenzija – Utjecajne aktivnosti						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Trajne osobine 6. Izgradnja kapaciteta za zemlju domaćina 7. Moderna diplomatija 8. Funkcije diplomatije 9. Diplomatske privilegije i imunitet 10. Međunarodni odnosi i diplomatija 11. Diplomatsko obavještanje 12. Stvaranje i implementacija vanjske politike 13. Koncept, stvaranje i razvoj obavještajnih službi 14. Pozicija i uloga obavještajne djelatnosti u politici 15. Obavještajna i diplomatska analiza
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MCDC Countering Hybrid Warfare Project: Understanding Hybrid Warfare A Multinational Capability Development Campaign project 2. North Atlantic Treaty Organization. AAP-6, NATO Glossary of Terms and Definitions. www.fas.org/irp/doddir/other/nato2008.pdf

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKONOMSKA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-29	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
					3		2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj ovog predmeta istražiti je različite poglede na interdisciplinarnu vezu između ekonomije i sigurnosti, tj. na ekonomsku sigurnost poduzeća. Sinteza analizirane literature važna je za budući razvoj koncepta ekonomske sigurnosti za poduzeća temeljem kojeg bi poduzeća i njihov vrhovni menadžment mogli bolje spoznati i poboljšati napore pri postupanju s određenim rizicima koji ugrožavaju ekonomsku sigurnost.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će: - izučavati osnovne ekonomske pojmove koji omogućavaju uočavanje osnovnih korelacija, na teorijskom i praktičnom nivou, između ekonomske teorije i prakse i društvenih odnosa; - razumjeti širi međunarodni kontekst u kojem djeluje ekonomski i sigurnosni sistem; - razmotriti ekonomski sistem u Bosni i Hercegovini i njegovu vezu sa sistemom sigurnosti, kako u samoj Bosni i Hercegovini, tako i u regionu Zapadnog Balkana / Jugoistočne Evrope - analizirati korelaciju: održivi društveno ekonomski razvoj – stanje životne sredine – sigurnost; - analizirati međusobnu povezanost sigurnosnih aspekata i ekonomskih procesa u cjelini						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja			Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test			15%		0,9	
	II parcijalni test			15%		0,9	
	Završni rad			30%		1,8	
	Seminarski rad			20%		1,2	
	Prezentacija seminarskog rada			20%		1,2	
	Prisustvo na predavanjima			10%		0,6	
	Prisustvo na vježbama			10%		0,6	
	Aktivnost na predavanjima			5%		0,3	
	Aktivnost na vježbama			5%		0,3	
Ukupno			100%		6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i upoznavanje sa tematskim cjelinama; 2. Teorijske osnove ekonomije; 3. Ekonomika sistema sigurnosti u ekonomskoj teoriji; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Temeljni elementi sistema sigurnosti i njihov odnos na privredni razvoj zemlje; - 5. Teorije vrijednosti, funkcije tržišta i tržišna ravnoteža 6. Procesi i subjekti globalnih promjena; - 7. Multilateralne ekonomske institucije; - 8. Dimenzije globalizacije - Globalna ekonomija i BiH - Izazovi globalne ekonomije 9. Nacionalna sigurnost BiH i sigurnosni izazovi 10. Sigurnosni aspekti poslovanja privrednih subjekata; Stanovništvo, prirodna i proizvedena bogatstva, BDP, troškovi sigurnosnog sistema 11. Institucije države i njihov uticaj na ekonomsku stabilnost BiH (formalne i neformalne) 12. Koncept Ljudske sigurnosti i ekonomska nesigurnost; 13. Korelacija između nivoa životnog standarda i sigurnosti sistema 14. Ekonomski aspekti sigurnosti i odbrane. 15. Pojavni oblici ugrožavanja ekonomske sigurnosti i njene zaštite od istih
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jozef E. Stiglic: Ekonomika javnog sektora, Ekonomski fakultet, Beograd, 2008 2. Smajić M.: Međunarodne organizacije i sigurnost Bosne i Hercegovine u postdejtonskom periodu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2011.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ENGLESKI JEZIK					
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-04	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p> <p>Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							

Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Partcip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, <i>Engleski 1.</i>, Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Standardni rječnik engleskog jezika (bilo koji).J. E. Hardy, J. O. Hylton, T. E. McKnight, C. J. Remenyik, F. R. Ruppel, „Flow Measurement Methods and Applications”, John Wiley & Sons, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINALISTIČKA METODIKA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-79	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
					3		2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa savremenim pojavnim oblicima i načinima izvršenja pojedinih krivičnih djela, kao i razvijanje znanja, sposobnosti i vještina studenata za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje, s ciljem sprječavanja, otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinačnih krivičnih djela, kao i primjenu u kriminalističkoj obradi konkretnog krivičnog djela.						
<i>Ishod učenja</i>	Postizanje adekvatnog nivoa znanja, sposobnosti i vještina za zakonitu, stručnu i profesionalnu primjenu kriminalističkih pravila i metoda u postupku otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinih krivičnih djela, a posebno za pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja			Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test			15%		0,9	
	II parcijalni test			15%		0,9	
	Završni rad			30%		1,8	
	Seminarski rad			20%		1,2	
	Prezentacija seminarskog rada			20%		1,2	
	Prisustvo na predavanjima			10%		0,6	
	Prisustvo na vježbama			10%		0,6	
	Aktivnost na predavanjima			5%		0,3	
	Aktivnost na vježbama			5%		0,3	
Ukupno			100%		6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Pojam, predmet, metodi i značaj Kriminalističke metodike. 2. Fenomenološka i etiološka obilježja pojedinih oblika 3. kriminala. 4. Metodika otkrivanja i dokazivanja krvnih delikata. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Metodika otkrivanja i dokazivanja seksualnih delikata. 6. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata u vezi sa opojnim drogama. 7. Metodika otkrivanja i dokazivanja ekoloških delikata. 8. Metodika otkrivanja i dokazivanja saobraćajnih delikata. 9. Metodika otkrivanja i dokazivanja privrednih delikata. 10. Metodika otkrivanja i dokazivanja imovinskih delikata. 11. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv ustavnog uređenja i sigurnosti Bosne i Hercegovine. 12. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv čovječnosti. 13. Metodika otkrivanja i dokazivanja drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom. 14. Fingirana krivična djela. 15. Specifičnosti obrade lica mjesta, tragova i predmeta (materijalnih dokaza) kod pojedinih krivičnih djela. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošković Mičo, Kriminalistička metodika, Policijska akademija, Beograd, 2005. 2. Branislav Simonović, Kriminalistika, Pravni fakultet Kragujevac, Kragujevac, 2004. 3. Milan Žarković, Božidar Banović, Ljubinka Stupar, Kriminalistika, VŠUP, Beograd, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barry A. J. Fisher, Techniques of crime scene investigation, CRC Presss, Boca Raton London New York Washington, D.C., 2004. 2. Materijali s predavanja i vježbi 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	KRIVIČNO PRAVO						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 5-10	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120		25
<i>Cilj predmeta</i>	Studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično zakonodavstvo, krivičnodjelo i krivičnu odgovornost u cilju razvijanja sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmova.						
<i>Ishod učenja</i>	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• poznavanje osnovnih instituta krivičnog prava. Sposobnosti: <ul style="list-style-type: none">• definisanje jednostavnijih krivičnih djela, krivične odgovornosti i krivične sankcij• student se osposobljava za rad u pravosudnim institucijama						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Krivično zakonodavstvo. Ciljevi krivičnog zakonodavstva. 2. Izvori krivičnog prava. Važenje krivičnog zakonodavstva. 3. Pojam krivičnog djela. Krivično djelo. Opći osnovi koji isključuju postojanje krivičnog djela. 4. Stadijumi u ostvarenju krivičnog djela. Mjesto, vrijeme i način učinjenja krivičnog djela.						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Pojam krivične odgovornosti. Krivična odgovornost. Uračunljivost. 6. Krivnja i oblici krivnje. 7. Zablude i njihov znacaj u krivičnom pravu. 8. Saučesništvo u krivičnom djelu. Opći pojam saučesništva. Uslovi za postojanje saučesništva. Pojedini oblici saučesništva. 9. Krivična odgovornost saučesnika. 10. Krivične sankcije. Pojam i vrste krivičnih sankcija. 11. Pojam kazne, opravdanost i svrha kazne. 12. Sistem kazni u domaćem krivičnom pravu. Odmjeravanje kazne. 13. Posebni dio Krivičnog prava. Krivična djela propisana u KZ BiH. 14. Krivična djela propisana u KZ FBiH, KZ RS i KZ Brčko distrikt. 15. Analiza nekih najtipičnijih krivičnih djela.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komentari krivičnih zakona u BiH, "Vijeće Evrope i Evropska Komisija", Sarajevo, 2005. (grupa autora); 2. Babić, M., Marković I.: Krivično pravo , opšti dio, Banja Luka, 2008; 3. Babić, M., Marković, I.: Krivično pravo , posebni dio ,Banj Luka, 2007 4. Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 5. Petar Novoselec (ur) i dr., Posebni dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 6. Krivično pravo, opšti dio, "Savremena administracija", Beograd, 1998., (autori: N Srzentic, A. Stajic, Lj. Lazarevic); <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Srzentić, N. – Stajić, A. – Lazarević, Lj.: Krivično pravo SFRJ – Opšti deo, Savremena administracija Beograd, 1998, 2. Horvatić, Ž.: Novo hrvatsko kazneno pravo, Organizator, Zagreb, 1997, 3. Horvatić, Ž.- Šeparović, Z. i sardnici: Kazneno pravo – Posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999, 4. Komentar krivičnog zakona SFRJ, grupa autora, pod redakcijom N. Srzentića, Savremena administracija, Beograd, 1978,

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	LJUDSKA PRAVA I SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-99	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente sa osnovnim konceptima međunarodne sigurnosti, te teorijskih debata u ovoj oblasti, uspostavljajući vitalnu konekcijom na predmet međunarodnih odnosa. Osposobiti studente za kritičku percepciju historijskog razvoja filozofije i fenomena međunarodne sigurnosti, te aktualnih izazova međunarodnoj sigurnosti. Shodno izraženoj relevanciji aplikativnih modela sigurnosti u savremenom svijetu, ponuditi studentima interdisciplinarna znanja o organizacijama i institucijama međunarodne sigurnosti, njihovoj praktičnoj i ideološkoj upotrebi. Kroz predavanja, vježbe i individualni studentski rad osposobiti studente za profesionalno djelovanje u nacionalnom i internacionalnom sektoru sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će spoznati ustavni i zakonski koncept ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Poseban akcenat biće posvećen institucionalnim oblicima zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Studenti će nakon uspješno položenog ispita moći: razumjevati osnovne koncepte međunarodne sigurnosti i ključne teorijske debate u toj oblasti; razumjevati savremene izazove koji se postavljaju pred međunarodnu sigurnost u globaliziranom svijetu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Političko – ustavni koncept ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; 2. Ljudska prava u Ustavu Bosne i Hercegovine; - 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ljudska prava u Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine; 4. Zakonski tretman ljudskih prava nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini; 5. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda; 6. Tretman Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u Ustavu Bosne i Hercegovine; 7. Nevladine organizacije za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini - Helsinški komitet za zaštitu ljudskih prava; 8. Nevladine organizacije za zaštitu socijalnih i ekonomskih prava; 9. Pojavni oblici kršenja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; - pravo na povratak izbjeglih i raseljenih; - pravo na nacionalnu ravnopravnost; - prava nacionalnih manjina; - socijalno – ekonomska prava; - prava žena; - prava djece; 10. Institucionalni oblici zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini; - Ustavni sud Bosne i Hercegovine; - Ustavni sudovi entiteta; - Institucija Ombudsmena; - Evropski sud za ljudska prava 11. Ključni koncepti i teorije međunarodne sigurnosti – 12. Tradicionalni izazovi međunarodne sigurnosti 13. Savremeni izazovi međunarodnoj sigurnosti 14. Kolektivna sigurnost - Kompleksni multilateralizam kao odgovor na sigurnosne izazove: savezi i sigurnosne zajednice 15. Savremeni izazovi međunarodnoj sigurnosti - Bosna i Hercegovina u međunarodnoj sigurnosnoj arhitekturi
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doc.dr.Jasna Bakšić Muftić; Sistem ljudskih prava; Pravni centar i Magistrat, 2001 2. Međunarodna sigurnost (hrestomatija za internu upotrebu) akademska 2017/2018, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MEĐUNARODNA EKONOMSKA ŠPIJUNAŽA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-109	<i>ECTS krediti</i>	5
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>U okviru ovog predmeta izučava se evolucija i uloga industrijske špijunaže i inteligencije kao ekonomskog alata državne aparature sa posebnim osvrtom na historijske perspektive razvoja i savremene oblike industrijske inteligencije. Poseban tematski fokus predstavlja i korporativna špijunaža i uloga države u savremenoj takozvanoj konkurentnoj poslovnoj inteligenciji. U okviru predmeta razmatra se i evolucija međunarodnog institucionalnog okvira relevantnog u razumijevanju legitimnih aspekata savremene industrijske diplomacije, kao i izazova izgradnje adekvatnog regulatornog i institucionalnog okvira na međunarodnom nivou koji ima za cilj da spriječi odnosno prevenira narušavanje 'fer konkurencije', intelektualnog vlasništva i negativnih efekata ekonomske špijunaže. Obzirom da postoje značajne razlike između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitne razlike u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novo-industrijaliziranih zemalja, cilj predmeta je i predočavanje navedenih razlika i unapređenje razumijevanje bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Razumijevanje evolucije historijskog diskursa ekonomske špijunaže i promjena karaktera uloge vlada u industrijskoj inteligenciji i špijunaži; • analiza razlika između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitnih razlika u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novoindustrijaliziranih zemalja; • unapređenje razumijevanja bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice;</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,75		
	II parcijalni test		15%		0,75		
	Završni rad		30%		1,5		
	Seminarski rad		20%		1		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,5		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,5		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,25		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,25		
Ukupno		100%		5			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u industrijsku politku, ekonomsku špijunažu i industrijsku inteligenciju 2. Ekonomski 'ratovi' i industrijska špijunaža: historijska perspektiva 3. Država i industrijska špijunaža: savremena perspektiva 4. Konkurentna inteligencija versus korporativna špijunaža 5. Savremena praksa i iskustva industrijske i korporativne špijunaže 6. Međunarodna poslovna inteligencija i sigurnosne prakse 7. Pravna i etička pitanja korporativne inteligencije 8. Institucije i ekonomska inteligencija: izazovi i prijetnje 9. Međunarodni odnosi i ekonomska diplomatija 10. Ekonomska diplomatija kao naučna disciplina 11. Uloga ekonomske diplomatije u ekonomskom razvoju zemlje 12. Državni i nedržavni akteri u ekonomskoj diplomatiji 13. Regionalna ekonomska diplomatija 14. Međunarodno pregovaranje 15. Ekonomska špijunaža i ekonomsko ratovanje
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Howson, C. (2008). Successsful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. NY: McGraw Hill 2. Lowenthal, M. M.(2006). Intelligence, From Secrets to Policy, Third Edition.CG Press 3. Dedijer, S. & Jequier, N. (eds.). (1987). Intelligence for economic development: an inquiry into the role of the knowledge industry. Oxford: Berg 4. Kahaner, L. (1996). Competitive intelligence. New York: Simon & Schuster

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	NACIONALNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-136	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj je ovoga kolegija proučavanje nacionalne sigurnosti. Posebna pozornost bit će usmjerena na izučavanje sigurnosti na razini pojedinih država (engl. national security concept) i sigurnosti na regionalnoj razini (engl. regional security concept).						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će dobiti znanja o funkcionisanju sigurnosti neke nacionalnosti ili države, kao i znanja vezana za regionalnu sigurnost.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Uvodna razmatranja. 2. Mehanizmi postizanja nacionalne sigurnosti. 3. Nacionalni interesi i vrijednosti. 4. Faktori narušavanja nacionalne sigurnosti. 5. Sistem nacionalne sigurnosti-I dio. 6. Sistemnacionalne sigurnosti-II dio. 7. Načela i norme za sprečavanje i rješavanje sukoba između država 8. Akcije država u slučaju ugrožavanja sigurnosti i kršenja mira. 9. Europski sigurnosni poredak i njegov uticaj na nacionalnu sigurnost pojedinih država-I dio. 10. Europski sigurnosni poredak i njegov uticaj na nacionalnu sigurnost pojedinih država-II dio. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 11. Nacionalna sigurnost Bosne i Hercegovine. 12. Nacionalna sigurnost SAD. 13. Nacionalna sigurnost EU. 14. Nacionalna sigurnost susjednih zemalja. 15. Zaključna razmatranja.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Ogorec, M., Izazovi kriznog upravljanja, Veleučilište Velika Gorica, Velika Gorica, 2010. 2. Tatalović, S.; Grizold, A.; Cvrtila, V., Suvremene sigurnosne politike, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Materijali s predavanja i vježbi 2. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	POLICIJA I DRUŠTVO						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-171	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Sigurnost se u savremenom svijetu definira kroz sigurnosne sektore, zatim referentne objekte, sigurnosne aktere, percipijente sigurnosti i funkcionalne sektore. Studije sigurnosti treba promatrati u interdisciplinarnom smislu, što znači da je bit ovih studija analiza postojećih politika u različitim oblastima u okviru jedne države. Posebno se izdvaja unutrašnja sigurnost kao sposobnost društva da opstane u svom osnovnom obliku pod promjenjivim uslovima te mogućim i stvarnim prijetnjama. Odnosno, unutrašnja sigurnost odnosi se na održivost unutar prihvatljivih uslova za razvoj društva unutar države, očuvanje ustavnog poretka, suvereniteta i teritorijalnog integriteta te zaštita individualnog i kolektivnog identiteta, postojećih modela tradicije, kulture, religije, jezika i drugih definirajućih obilježja ličnog i kolektivnog habitusa i integriteta. Cilj je upoznati se sa unutrašnjim elementima društvene sigurnosti bosanskohercegovačkog društva per se, a potom u interaktivnom smislu sa dinamikom promjena u vezi sa sigurnosnim aspektima očuvanja, te sa načinima prepoznavanja generatora i nosilaca mogućih unutarnjih i izvanjskih prijetnji. Očekivani rezultati nastavnog procesa su razvoj spoznaja o svojoj složenosti pitanja sigurnosti u savremenom svijetu kako na međunarodnom planu tako u na nivou konkretnih društava, sa posebnim naglaskom na višenacionalna i višereligijska društva. U fokusu teorijskih rasprava i analize konkretne prakse u vezi sa društvenom sigurnošću bit će bosanskohercegovačko društvo.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	Razumjevanje funkcije sigurnosti kao systemske djelatnosti države, upoznati se sa unutrašnjom sigurnošću kao i službama i institucijama sigurnosti. Osposobiti studente za analitički i istraživački rad o svim aspektima sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u sigurnosne studije i definiranje sigurnosti 2. Teorijska analiza i eksplicacija sigurnosnih sektora 3. Definiranje unutrašnje sigurnosti 4. Institucije i službe unutrašnje sigurnosti 5. Sigurnost režima/državna bezbjednost 6. Policija i društvo – savremeni diskursi 7. Teorijske rasprave o nacioanlnoj sigurnosti 8. Sigurnosne prijetnje unutrašnjoj sigurnosti 9. Sigurnosni problemi na početku XXI. Stoljeća – Desuverenizacija države u polju sigurnosti - Sekuritizacija 10. Prijetnje koje proizlaze ka posljedica političkih aktivnosti protiv pojedinca-građanina 11. Sistem unutrašnje sigurnosti suvremenih država/Unutarnja kontrola rada službi sigurnosti 12. Prijetnje koje proizlaze iz borbe za kontrolu u državnim institucijama 13. Sustav unutarnje sigurnosti EU - Regionalni sigurnosni kompleksi 14. Izgradnja strategije unutarnje sigurnosti EU – Strategija unutarnje sigurnosti EU 15. Sistem unutrašnje sigurnosti Bosne i Hercegovine
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirsad Abazović, Državna bezbjednost – uvod i temeljni pojmoviIzmjenjeno i dopunjeno izdanje (Sarajevo, 2012) 2. Unutrašnja sigurnost (Hrestomatija za internu upotrebu) akademska 2013/2014 godina

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	PRIVATNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-188	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa interdisciplinarnim naučno-teorijskim pristupom izučavanja privatne sigurnosti i društva uopće, odnosno, razumijevanje i usvajanje potrebnih znanja koja se odnose na oblikovanje modernih međusobnih odnosa privatnog i državnog sektora sigurnosti. Osim toga, cilj je da se na egzaktnoj naučnoj osnovi, kritički, argumentovano, temeljito i iskustveno osvjetle svi aspekti funkcionisanja privatne sigurnosti s posebnim akcentom na njen odnos sa ostalim segmentima društvene zajednice						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti se teorijski i praktično osposobljavaju za rad u institucijama, privatnim detektivskim agencijama, te agencijama za zaštitu ljudi i imovine, kao i drugim ustanovama koje se bave ovim vidovima prevencije i suzbijanja kriminala.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Sistem privatne sigurnosti I dio. 3. Sistem privatne sigurnosti II dio. 4. Geneze – Nastanak – Historijski razvoj privatne sigurnosti I dio. 5. Geneze – Nastanak – Historijski razvoj privatne sigurnosti II dio. 6. Privatna sigurnost u zemljama Europske Unije I dio. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Privatna sigurnost u zemljama Europske Unije II dio. 8. Privatna sigurnost u Bosni i Hercegovini I dio. 9. Privatna sigurnost u Bosni i Hercegovini II dio. 10. Privatna sigurnost u Republici Hrvatskoj I dio. 11. Privatna sigurnost u Republici Hrvatskoj II dio. 12. Privatna sigurnost u Republici Srbiji. 13. Bosna i Hercegovina (bosanskohercegovački političko - sigurnosni ambijent) I dio. 14. Bosna i Hercegovina (bosanskohercegovački političko - sigurnosni ambijent) II dio. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ahić Jasmin, Sistemi privatne sigurnosti, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Sarajevo, 2009. 2. Krtalić Armin, Privatna sigurnost, Centar za sigurnosne studije BiH, Sarajevo, 2007. 3. Palačić, D., Uloga djelatnosti privatne zaštite u prevenciji kriznih stanja, Zbornik radova IV. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem Menadžment i sigurnost 2009.-Čakovec: HDIS, p.173-179 4. Bisić M. i Ljeljak H., Terorizam i civilna zaštita, Slovo, Mostar, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palačić, D., Upravljanje ljudskim potencijalima u sigurnosnim procesima, Zaštita osoba i imovine u Republici Hrvatskoj, Andragoško učilište Zvonimir, 1-7, Opatija, 2007. 2. Palačić, D., Zaštita novčarskih institucija, Zaštita, 3, 1, 15-16, Tectus d.o.o., Zagreb, 2007. 3. Dimitrijević Ivan, Uporedni prikaz zakonodavstva industrije privatne bezbednosti u EU, Klub studenata Fakulteta bezbednosti, Beograd, 2006. 4. Zakon o agencijama za zaštitu ljudi i imovine i djelatnosti privatnog detektiva, Članak 4, Službeni glasnik Republike Srpske br. 50/2002 5. Zakon o agencijama za zaštitu ljudi i imovine članak 4, Službeni glasnik FBiH, godina IX, br. 50, 14. oktobar 2002 6. Zakon o agencijama za osiguranje lica i imovine i privatnoj detektivskoj djelatnosti Distrikta Brčko, donesen 14. jula 2004. Godine 7. Pravilnik o upotrebi fizičke sile i oružja prilikom fizičkog obezbjeđenja ljudi i imovine, Službeni glasnik FBiH, br. 54, 2. novembar 2002 8. Pravilnik o obuci za sticanje certifikata o fizičkoj ili tehničkoj zaštiti ljudi ili imovine, Službeni glasnik, godina IX-br. 54, 2. Novembar 2002...

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	CIVILNA ZAŠTITA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-15	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za razumjevanje pozicije CZ u sistemu unutarnje sigurnosti kao dijela sistema zaštite i spašavanja i Međunarodne organizacije civilne odbrane. Proučavanje teorijskih i međunarodno-pravnih osnova spoznati njenu preventivnu, operativnu i asanacionu ulogu, snage i sredstva za oporavak i razvoj u lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Ishod učenja</i>	Kritičko promišljanje i izgradnja odnosa prema životnoj sredini, uticaju prirodnih i drugih nesreća na kvalitet života i sigurnost ljudi. Načini i mogućnosti zaštite i spašavanja na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Civilna zaštita - pojmovno određenje. 2. Misija, ciljevi, zadaci savremenih sistema civilne zaštite. Socijalni, etički, sociološki i psihološki aspekti sistema civilne zaštite. 3. Razvoj koncepcije i organizacije civilne zaštite u svijetu. 4. Međunarodni okviri saradnje u oblasti civilnog planiranja za vanredne situacije. 5. Savremeni sistemi civilne zaštite u svijetu. 6. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu odbrane Bosne i Hercegovine, uloga i zadaci organa 						

	<p>državne vlasti i građana u oblasti sistema civilne zaštite.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Organizacija sistema civilne zaštite Bosne i Hercegovine. 8. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu civilne zaštite. Struktura sistema civilne zaštite. 9. Služba osmatranja i obaveštavanja. 10. Preduzeća, organizacije i službe u sistemu civilne zaštite - kolektivni obveznici civilne zaštite. 11. Neoružano suprotstavljanje kao funkcija civilne zaštite. 12. Upravljanje pripremama sistema civilne zaštite. 13. Rukovođenje sistemom civilne zaštite. 14. Obučavanje i osposobljavanje u sistemu civilne zaštite i pravci daljeg razvoja sistema civilne zaštite kod nas i u svijetu. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić Ćamil, Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Fakultet političkih nauka Sarajevo, Sarajevo, 2007. 2. Huseinbašić Ćamil, Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Jordan, Sarajevo, 2009 3. Huseinbašić Ćamil, Rječnik CZ, Evropska unija i Federalna uprava civilne zaštite, Sarajevo, 2004. 4. Huseinbašić Ćamil, Rukovođenje i upravljanje u katastrofama, Sejtarija, Sarajevo, 2006. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grizold A., Tatalović S., Cvrtila V., Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Fakultet političkih znanosti Zagreb, Zagreb, 1999. 2. Lorenc Vejl, CO SAD, V. Britanije, Švicarske i SSSR, VIZ Beograd, 1991 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	GEOPOLITIKA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-55	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		3		2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da upozna studente sa ključnim geopolitičkim teorijama i konceptima, te predstavi razvoj geopolitike kao subdiscipline međunarodnih odnosa. Koristeći metodologiju kritičke geopolitike propit će se osnove postavke klasične geopolitike u različitim periodima razvoja svjetske politike. Kroz prizmu geopolitike sagledat će se najrecentnija dešavanja u međunarodnoj politici.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će, nakon uspješno položenog ispita, razumjeti geopolitičke teorije i metode, te biti u stanju aplicirati ih na konkretne situacije. Osim toga studenti će biti u stanju da prepoznaju promijenjenu ulogu države i prostora u međuovisnom svijetu, te identificiraju i kritički analiziraju savremene međunarodne odnose koristeći geopolitičke koncepte i pristupe.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Upoznavanje sa syllabusom. 2. Uvod u predmet: Pojam i sadržaj predmeta; Naučno utemeljenje geopolitike; Odnos između geopolitike i drugih naučnih disciplina. 3. Osnovni geopolitički pojmovi: okvir za razumijevanje discipline. 4. Od političke geografije ka geopolitici: Friedrich Ratzel i Rudof Kjellen. 5. Imperijalna geopolitika Halforda Mackindera i njezine savremene recepcije.						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Njemačka nacistička Geopolitik: sumrak geopolitike. 7. I kolokvij. 8. Teorija Rimlanda Nicholasa Spykmana i savremena materijalizacija njegovog učenja. 9. Definisiranje i prezentacija geopolitičkih kodova. 10. Islam u američkoj geopolitičkoj imaginaciji. 11. Savremena ruska geopolitika: ishodišta i implikacije. 12. Geopolitika Evrope. 13. Geopolitika Turske. 14. Geopolitika i mikrogeopolitika u Bosni i Hercegovini. 15. II kolokvij.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurak, Nerzuk i Turčalo Sead (priređivači): Hrestomatija Geopolitike, 2013. 2. Klaus Dodds: Geopolitika, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'Tuathail, Gearoid et al.: Uvod u geopolitiku, Politička kultura, Zagreb, 2007.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		INŽINJERSKA EKONOMIKA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-15	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	20	
<i>Cilj predmeta</i>		Cilj predmeta je dati široki spektar znanja iz ekonomije potrebnih studentima, stavljajući poseban naglasak na procjenu i izbor investicija					
<i>Ishod učenja</i>		Nakon završetka studenti bi trebali bit sposobni procijeniti i izabrati investiciju.					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		Opis aktivnosti:					
		Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		1,05	
		II parcijalni test		15%		1,05	
		Završni rad		30%		2,1	
		Seminarski rad		20%		1,4	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,7	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,7	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,35	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,35	
		Ukupno		100%		7	
		Bodovanje i postotci:					
		Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.					
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Definicije i instrumenti ekonomske analize: Ekonomska dobra. Ekonomski principi. Potrošnja i proizvodnja. Proces proizvodnje. Podjela rada. Vrijednost ekonomskih dobara. Monetarna i realna vrijednost. 2. Tržište: zakoni ponude i potražnje. Analiza zakona ponude i potražnje. Elastičnost potražnje. Zakoni ponude na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 3. Motivacije preduzeća: Preduzeća i proizvodni faktori - profit i kontinuitet, proširenje tržišta, Ljudski faktori, Odnos sa sindikatom, politički odnosi. Marketinski faktori. Motivacija vlasnika 4. Faktori proizvodnje i distribucije proizvoda: Faktori proizvodnje. Dodatna vrijednost i neto porodukt. Slabljenje: vrste problema. Prihodi faktora proizvodnje. Ukupan interni приход. 					

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fondovi za finansiranje preduzeća: finansiranje investicija. Štednja kao faktor. Načini prikupljanja ušteda. Forme finansiranja. Akcije. Samofinansiranje. Obligacije. Bankarski krediti i leasing. Krediti između preduzeća. Javno finansiranje. 6. Forme privatnih preduzeća: Principi podjela rada. Odgovornost za imovinu. Upravljanje vlasništvom. Individualna preduzeća. Udruživanje (osoba, kapitala, finansija). Zajednički investicijski fondovi. Aspekti unutarnje organizacije 7. Ekonomska optimizacija produktivnih faktora. 8. Bilans preduzeća. 9. Preduzeće na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 10. Cost/Benefit analiza privatnih preduzeća. 11. Neto aktualne vrijednost, Ekvivalentna godišnja vrijednost. 12. Stopa internog prihoda. 13. Porezi. 14. Cost Benefit analiza javnih preduzeća. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jusufrić I, Jusufrić S, Inženjerska ekonomika, Internacionalni univerzitet Travnik, Travnik, 2021. 2. M.Raščić: Inženjerska ekonomika, ETF Sarajevo, 2006 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dominick Salvatore, Ekonomija za menadžere u svjetskoj privredi; Mate d.o.o.; 1994 4. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; Ekonomija; McGraw-Hill / Mate d.o.o.; 2007 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 5-61	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente sa teoretskim osnovama korporativnog upravljanja, razviti svijest o praktičnim problema povezanim sa interakcijom između nadzornog odbora, direktora (uprave), dioničara i drugih interesnih grupa korporacija, prepoznati mehanizme i principe korporativnog upravljanja, razumijevanje značaja korporativnog upravljanja za korporacije i ekonomsko-društveni razvoj zemlje u cjelini.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će razviti tehničke vještine potrebne za procjenu upravljanja korporacija iz perspektive investitora ili pojedinih interesnih grupa. Studenti će biti potaknuti da razmišljaju kritički i analitički, sopstveni razvoj i unapređenje pojedinih kompetencija emocionalne inteligencije koje posjeduju članovi nadzornih odbora. Steći će sposobnost analitičkog promišljanja i sposobnost rješavanja problema iz domena korporativnog upravljanja na kreativan način, timski rad, usmena prezentacija i komunikacione vještine, unapređenje vještina usmene prezentacije, pisana prezentacija, unapređenje vještine pisanog prezentiranja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta. 2. Uvod u korporativno upravljanje. 3. Korporacija, korporativna moć, pojam i karakteristike korporacije. 4. Pojam i razvoj korporativnog upravljanja, OECD principi, EU directive. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Mehanizmi korporativnog upravljanja. 6. Nadzorni odbor – ključni korporacijski organ – zadaci nadzornog odbora. 7. Slučajevi iz prakse: Enron, SAD i Parmalat, Italija. 8. Korporativna analize korporacije 9. Okvirno određenje i odabir korporacije. 10. Korporativno upravljanje i tržište kapitala. 11. Poslovna etika i etički kodeksi kompanija. 12. Dobra praksa korporativnog upravljanja. 13. Trenutne prakse korporativnog upravljanja u BiH i regiji; 14. Zakonski okvir. 15. Društvena odgovornost korporacija.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, M., Simić, M., Šunje, A., Puljić, M., Korporativno upravljanje: principi i mehanizmi, Revicon, Sarajevo, 2008. 2. OECD principi korporativnog upravljanja-www.oecd.org 3. Modernising Company Law and Enhancing Corporate Governance in the European Union - A Plan to Move Forward-www.ecgi.org <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipurić D. i saradnici, Korporativno upravljanje, Sinergija, Zagreb, 2008. 2. Tipurić, D., Nadzorni odbor i korporativno upravljanje, Sinergija, Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINALISTIČKA TAKTIKA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-81	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi ovog predmeta ogledaju se u izučavanju kriminalističke taktike, tehnike i metodike dok je glavni cilj da se kroz teorijske spoznaje ukaže naznačaj i ulogu kriminalistike u praksi otkrivanja, istraživanja i dokazivanja krivičnih djela.						
<i>Ishod učenja</i>	S obzirom na definirane ciljeve, očekuje se da će studenti steći temeljna znanja i biti sposobni da: - prezentiraju i diskutiraju o teorijskim osnovama kriminalistike; - da primjene znanstvene metode u kriminalistici; - da ovladaju temeljnim pojmovima kriminalističke fenomenologije; - da ovladaju pojmovnim određenjima kao i praktičnom realizacijom određenih postupovnih radnji tj. kriminalističkom taktikom; - da prethodni sadržaj pozicioniraju u kontekst pojedinih kriminalističkih metodika što predstavlja praktičnu primjenu stečenih znanja iz kriminalistike.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i zadaća kriminalistike 2. Sistem kriminalistike 3. Razvoj kriminalistike 4. Temeljne odrednice i načela kriminalistike 5. Spoznaja i logika dokazivanja u krivičnom postupku 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Psihologija i kriminalistika 7. Kibernetika, komunikacije i informacije u kriminalističkoj proceduri 8. Primjena naučnih metoda u kriminalistici 9. Taktika radnji kojima se u krivičnm postupku ograničavaju temeljna ustavna prava i slobode 10. Ispitivanje okrivljenika 11. Ispitivanje svjedoka 12. Uviđaj, rekonstrukcija i eksperiment 13. Vještačenje i stručna pomoć 14. Najvažnije metodičke cjeline 15. Zaključna razmatranja. Pripreme za ispit.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pavišić, B., Modly, D. (1999) Kriminalistika. Rijeka: Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 1-167	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da student prepoznaju potrebu za planskim pristupom razvoja ljudskih resursa; uoče vezu između suštinske povezanosti menadžmenta ljudskih resursa i poslovne strategije preduzeća; upoznaju se sa elementima ulaznog, internog i izlaznog toka ljudskih resursa; prepoznaju ulogu ljudskih resursa kroz prizmu turbulentnih promjena: ekonomskih, tehnoloških, demografskih i promjena organizacionog restruktuisanja.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će steći bazična znanja o ulozi ljudskih resursa u organizacijama, njihovoj selekciji, izboru i obrazovanju, motivisanju kao i o odgovarajućim metodama napuštanja radnog mjesta. Na ovaj način širi se svijest o potrebni stalnog ulaganja u obrazovanje i razvoj ljudskih resursa.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i pojam menadžmenta 2. HRM i okruženje. 3. Analiza i dizajniranje radnih mjesta. 4. Planiranje ljudskih resursa. 5. Regrutovanje i selekcija. 6. Obuka i razvoj kadrova. 7. Motivacija i motivacijski procesi. 8. Utvrđivanje i unaprjeđivanje performanci. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Kompenzacije I. 10. Kompenzacije II. 11. Odnosi zaposlenih i poslodavaca. 12. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih I. 13. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih II. 14. Informacijski sistem za upravljanje ljudskim resursima. 15. Organizacija upravljanja ljudskim resursima.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević / Šiber Fikreta, Menadžment ljudskih potencijala, Golden marketing, Zagreb 1999. - naznačena poglavlja 2. Torrington D., Hall L. & Taylor S., Menadžment ljudskih resursa, 5 ed, Irwin McGraw – Hill, Inc. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aziz Šunje, Top menadžer vizionar i strateg, Tirada 2002. – poglavlje IV 2. Harvard Business Review on Managing People, Harvard Business School Press, Boston, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MEĐUNARODNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-111	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj ovog kolegija je proučavanje međunarodne sigurnosti u savremenom svijetu. Nestankom globalne bipolarnе strukture koja je najvećim dijelom počivala na balansu sile, moći i straha, otvoreni su novi procesi u kojima se, pored država, pojavljuju novi subjekti koji značajno utiču na međunarodnu sigurnost, koja se sve više globalizira. Pojavljuju se novi politički interesi i novi antagonizmi, što uvjetuje nove oblike artikulacije, kako političkih odnosa između država tako i političkih procesa i odnosa unutar država. Pojava novih aktera na transnacionalnoj i subnacionalnoj razini, koji u svom djelovanju u prvi plan ne stavljaju silu kao određujući faktor međusobnog komuniciranja, međunarodnu sigurnost stavljaju pred nove izazove. Nestabilnost, terorizam, sukobi i vojna prijetnja ponovo se vraćaju u žarište međunarodne sigurnosti, premda na sasvim novi način koji iziskuje novo razumijevanje i odnos prema ovim kategorijama. To svakako traži i prikladan odgovor države i institucija međunarodne zajednice na prijetnje i upotrebu sile na početku 21. vijeka.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti dodatno razvijaju sposobnost razumijevanja sigurnosne problematike, posebice u kontekstu pojave novih ugroza sigurnosti, koje se javljaju u obliku terorizma, etničkih sukoba, nevojnih izvora ugrožavanja, koji su u međunarodnom prostoru sve prisutniji. Studentima se omogućuje razumijevanje međunarodnih sigurnosnih institucija i njihovoga djelovanja u suzbijanju navedenih prijetnji, s obzirom na činjenicu da su sve te prijetnje u određenoj mjeri zajedničke većini država. Zahvaljujući razumijevanju mjesta i važnosti sigurnosne i obrambene politike u okviru cjelokupne državne politike, studenti stiču sposobnosti za rad u tijelima državne uprave, obrambenom sustavu, kao i u nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, kao i za samostalno analiziranje svih aspekata suvremene sigurnosne problematike.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. 2. Uvodna razmatranja. 3. Pojam i sadržaj međunarodne sigurnosti. 4. Institucionalizacija međunarodne sigurnosti. 5. Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir. 6. Kritičke sigurnosne studije. 7. Problemi međunarodne sigurnosti – terorizam. 8. Problemi međunarodne sigurnosti – etnički sukobi: uzroci, posljedice i politike rješavanja. 9. Problemi međunarodne sigurnosti – energetska sigurnost i zaštita kritične infrastrukture. 10. Problemi međunarodne sigurnosti – trgovina na području obrane. 11. Problemi međunarodne sigurnosti – asimetrični ratovi. 12. Nevojni izvori ugrožavanja međunarodne sigurnosti – organizirani kriminal, ilegalne migracije. 13. Institucije međunarodne sigurnosti – UN, OESS, NATO, EU. 14. Hrvatska i regionalna sigurnost. 15. Zaključna razmatranja.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Nacionalna i međunarodna sigurnost, Politička kultura, Zagreb, 2006., str. 117-142., 228-255., 262-269. 2. Grizold, A., Međunarodna sigurnost – teorijsko-institucionalni okvir, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1998., str. 38-61. 3. Tatalović, S., Grizold, A., Cvrtila, V., Suvremene sigurnosne politike, Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir, Golden Marketing, 2008., str. 29-51.; 103-117. 4. Collins, Alan, Suvremene sigurnosne studije, Politička kultura i Centar za međunarodne i sigurnosne studije, 2010., str. 73-97; 330-375. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Globalna sigurnost i etnički sukobi, Politička kultura, Zagreb, 2010., str. 13-25. 2. Tatalović, S., (ur.) Energetska sigurnost i kritična infrastruktura, Politička kultura, Zagreb, 2008., str. 27-52; 127-140. 3. Tatalović, S., Energy Security and Security Policies: The Republic of Croatia in Comparative Perspective, Politička misao, vol. 45, broj 5/2008., str. 115-134. 4. Bennett, A.L. i Oliver J.K., Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004., str. 11-31. 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		POLEMLOGIJA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-170	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje društvenih konflikata, njihovih uzroka i posljedica, a naročito rata kao oružanoga konflikta najvišega intenziteta. Interdisciplinarno: polemološko - sociološko - filozofsko izučavanje konflikata i rata i njegovo teorijsko, tehnološko i historijsko lociranje u date međunarodne okolnosti, sa uklonom na kritičko proučavanje pojmova koji proizilaze iz onih koji opisuju društveni konflikti i rat.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o društvenim konfliktima, njihovoj vrsti, nivoima, uzrocima i posljedicama. Studenti će moći razumijevati i kritički proučavati klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite oblike upotrebe sile u međunarodnim odnosima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje. 2. Pojam i sadržaj predmeta-Polemologija kao nauka i njeno istraživačko polje. 3. Društveni konflikti, vrste, nivoi; Uzroci i posljedice konflikata; Dimenzije konflikta. 4. Društvena moć i društvena sila; Pojam moći i sile. 5. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Sun Cu VU; Platon; Aristotel; Tukidid; Apijan; Aurelije Augustin. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Ibn Haldun; Nikolo Makijaveli; Hasan kafija Prušćak; Tomas Mor; Tomas Hobs; Tomas Robert Maltus. 7. Klasične i savremene teorije o konfliktima i ratu; Imanuel Kant; Fridrih Niče; Karl von Klauzevic; Marksistička teorija; Kenet volc; Rajt Mils; Samuel Hantington; Zbiginiew Brezezinski. 8. I kolokvij. 9. Naučno-tehnološka uslovljenost rata kroz historiju i posljedice upotrebe konvencionalnoga i nekonvencionalnoga naoružanja u međunarodnim odnosima. 10. Vidovi (aspekti) društvene sile; Politički aspekti sile; Vojna sila; Ekonomski aspekti sile; Ostali aspekti sile. 11. Oblici upotrebe i ispoljavanje sile u međunarodnim odnosima; Rat; Agresija; Vojna (oružana) intervencija; Teror i terorizam. 12. Mirovni procesi, putevi mira i sigurnosti; Vijeće sigurnosti UN-a. 13. Specijalne operacije; Mirovne operacije. 14. Osnovne karakteristike savremenih međunarodnih odnosa/ratova. Međunarodno ratno pravo; Diplomacija u ratu. 15. II kolokvij.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora: <i>Leksikon sigurnosti</i>, DES, Sarajevo, 2001. 2. Izet Beridan: <i>Konflikti</i>, Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <p>Tomas Hobs: <i>Levijatan</i>; Nikolo Makijaveli: <i>Vladalac</i>; Platon: <i>Država</i>; Aristotel: <i>Politika</i>; Sun Cu Vu: <i>Vještina ratovanja</i>; Ibn Haldun: <i>Muqadima</i>; Hasan Kafija Prušćak: <i>Temelji mudrosti o uređenju svijeta</i>; Aurelije Augustin: <i>O državi Božijoj</i>; Imanuel Kant: <i>Vječni mir</i>; Karl Klauzevic: <i>O ratu</i>; I druga literatura po preporuci nastavnika i iz popisa literature izdanja: <i>Konflikti</i> (2003.) Fakultet političkih nauka, Sarajevo; Michael W. Doyle, <i>War and Peace</i>, London, 1997.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-206	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		3		2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje sistema sigurnosti BiH sa aspekta njegovog funkcionisanja u okolnostima vanjske ugroženosti ili stanja prirodnih i drugih nesreća. Osposobiti studente za razumijevanje procesa upravljanja i rukovođenja i rukovođenja snagama i sredstvima sistema sigurnosti države						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će upoznati vanjski-odbrambeni i unutrašnji sistem sigurnosti; Ovladati pojmovima upravljanje i rukovođenje sistemima sigurnosti; Upoznati elemente-strukturu sistema sigurnosti, njegovo stavljanje u funkciju, te rukovođenje i upravljanje tim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; 2. Odnos između rukovođenja i upravljanja; Nastanak i razvoj teorije i nauke o upravljanju; 3. Teorije i koncepcije rukovođenja i upravljanja; Nauka o upravljanju; 4. Modeli rukovođenja i upravljanja; Metode rukovođenja; 5. Upravljanje djelatnostima savremenih sistema sigurnosti; Teorije i škole od značaja za rukovođenje i upravljanje; 6. Vrste rukovođenja i upravljanja; 7. Problemi savremenog rukovođenja i upravljanja; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Faktori rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 9. Pojam i cilj rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 10. Reforma sistema sigurnosti i uticaj na upravljanje i rukovođenje; 11. Donošenje odluka u međunarodnim organizacijama sigurnosti; 12. Klasični metodi rada komandanta i štaba na donošenju odluke; Projekt menadžment; 13. Postupak donošenja vojnih odluka po NATO standardima; 14. Aktivnosti komandanta i štaba u donošenju vojnih odluka metodom od sedam koraka; 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dujović Jagoš, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2006. 2. Husejnbašić Čamil, UPRAVLJANJE SISTEMOM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, Jordan studio, Sarajevo, 2009. 3. Husejnbašić Čamil, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE U KATASTROFAMA, Sejtarija, Sarajevo, 2006. 4. Husejnbašić Čamil, CIVILNA ZAŠTITA U SISTEMU SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2007. 5. Kasumović A. i Husejnbašić Č., ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE, Sejtarija, Sarajevo, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOSNI SISTEM BIH						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-210	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja o sigurnosti i njegovom značenju u kontekstu države, međunarodne sigurnosti, sigurnosti pojedinca, globalne i kosmičke sigurnosti u kontekstu očuvanja ljudskoga roda u svim aspektima ugrožavanja; proučavanje sistema nacionalne sigurnosti pojedinih zemalja, komparacija i izrada modela nacionalne sigurnosti, uz paradigmu elemenata sigurnosne politike, doktrine i strategije. Usvajanje znanja o elementima nacionalne sigurnosti i njihovim zadaćama, a napose u različitim političkim sistemima. Proučavanje nivoa i elemenata nacionalne, kooperativne i kolektivne sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o sistemu nacionalne sigurnosti tj. mjerama, snagama, funkcijama i djelatnostima sistema. Studenti će, također, moći razumjevati i kritički sagledavati savremene teorije sigurnosti i odbrane. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite koncepte sigurnosti (globalna, kolektivna, regionalna)						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i pojmovi. 2. Proces donošenja sigurnosne politike Bosne i Hercegovine. 3. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija, a napose kritički pristup pojmovima: 4. Analiza pojmova: Sigurnost, sigurnosna politika, doktrina, strategija, sistem sigurnosti...; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Historijski razvoj odnosa politike i sigurnosti; 6. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i globalna. 7. Međunarodno-pravni i nacionalni aspekti prava odbrane i sigurnosti; 8. Politika i sigurnost u različitim političkim sistemima; 9. Nacionalni sistemi sigurnosti pojedinih zemalja; 10. Koalicione doktrine i startegije; kooperativna i kolektivna sigurnost; 11. Modeli sistema sigurnosti; 12. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 13. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i međunarodna sigurnost; 14. Demokratski nadzor nacionalne sigurnosti; 15. Civilno-vojni odnosi;
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beridan Izet (2009): Politika i sigurnost, Fakultet političkih nauka, Sarajevo 2. Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; 3. Tatalović S (2006): Međunarodna i nacionalna sigurnost, Politička kultura, Zagreb 4. Smajić Mirza (2011): Sigurnosna politika Bosne i Hercegovine u:Država, politika i društvo u Bosni i Hercegovini, University Press-Magistrat Sarajevo

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka –Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	TERORIZAM						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-241	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa pojmom terorizam, svim njegovim vrstama i uzrocima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će moći ovladati osnovnim elementima kako definiranja tako i višeznačenja pojmova terorizam i teror; ovladati osnovnim znanjima o historijatu, vrstama, uzrocima, motivima terorizma u savremenom svijetu, osnovnim pojmovima u vezi sa terorizmom i terorom (nasilje, politika i dr.); osposobiti za rad u državnim organima koji se bave pitanjima sigurnostima i borbe protiv terorizma.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Uvodna razmatranja. 2. Višeznačnost pojmova teror i terorizam. 3. Nasilje i politika. 4. Ideologija i terorizam-I dio. 5. Ideologija i terorizam-II dio. 6. Terorizam kroz historiju. 7. Vrste terorizma. 8. Uzroci terorizma. 9. Međunarodno pravo i terorizam-I dio. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Međunarodno pravo i terorizam-I dio. 11. Državni teror-I dio. 12. Državni teror-I dio. 13. Objkti, sredstva i posljedice terorističkih aktivnosti. 14. Terorizam i savremeni svijet. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vojin Dimitrijević, Strahovlada, Dosje, Beograd, 1997. 2. Vojin Dimitrijević, Terorizam, Beograd, 2000. 3. Radoslav Gačinović, Savremeni terorizam, Grafomark, Beograd, 1998. 4. Semjuel Hantington, Sukob civilizacija, CIP Podgorica, Romanov Banja Luka, 2000. 5. Brus Hofman, Unutrašnji terorizam, (terorizam iznutra), Narodna knjiga Alfa, Beograd, 2000. 6. Mirko Klarin, Terorizam, NIN Sveske, Beograd, 1978. 7. Milan Pašinski, Savremene kamikaze, NIRO Književne novine, Beograd, 1978. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branislav R.Srdanović, međunarodni terorizam; JP Službeni list SRJ, Beograd, 2002. 2. Rusmir Tanović; O terorizmu s krivično-pravnog i drugih aspekata, Zagreb, 1997. 3. Christopher C. Harman, Terorizam danas, Gloden marketing, Zagreb, 2002. 4. Grupa autora, Leksikon sigurnosti, DES, Sarajevo, 2001. 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	VANJSKA I SIGURNOSNA POLITIKA EU						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-250	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je dvostruk. Prvi je da student/ice upozna sa složenim vanjskopolitičkim sistemom EU, koji značajno nadilazi okvire Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU, dok se drugi odnosi na analitičko-kritičko preispitivanje vanjske politike EU kao strukturalne, multidimenzionalne i multirazinske konstrukcije. Na taj način bit će prevaziđeni uski okviri klasične vanjskopolitičke analize koja je tradicionalno fokusirana na države, procese ili krize. Ovakav pristup omogućit će bolje razumijevanje načina na koji se vanjska politika EU kreira, funkcionira, oblikuje i utiče na ponašanje drugih aktera, procesa.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti/ce će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> – razumiju specifičnosti vanjskopolitičkog sistema EU, kao i dominantne principe i trendove njegovog razvoja; – upoznaju ugovorno-pravnu osnovu, institucionalni okvir, te način raspodjele nadležnosti i načine odlučivanja u domenu vanjske politike EU; – identificiraju i analiziraju vanjskopolitička ponašanja aktera vanjske politike EU, kao i da prate dinamiku odnosa između različitih aktera koji predstavljaju EU i zemlje članice; – prepoznaju specifičnosti uloge, položaja i vanjskopolitičkog djelovanja EU na međunarodnoj sceni i objektivno valoriziraju njene mogućnosti i ograničenja; – razumiju aktuelna dešavanja u vanjskopolitičkoj dimenziji EU i identificiraju moguće buduće trendove tog djelovanja. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							

Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predstavljanje predmeta i sadržaja. Upoznavanje sa syllabusom. 2. Pretpostavke razumijevanja vanjske politike EU. 3. Historijat vanjske politike EU. 4. Akteri i odlučivanje - I dio. 5. Akteri i odlučivanje - II dio. 6. EEAS/ESVA. 7. I kolokvij. 8. Vanjska politika EU i vanjske politike članica - I dio. 9. Vanjska politika EU i vanjske politike članica - II dio. 10. Arene vanjske politike EU – odnosi sa strukturalnim vanjskopolitičkim partnerima. 11. Normativni kapacitet EU – Politika proširenja i Politika susjedstva. 12. Principi i vrijednosti vanjske politike EU. 13. Teorije vanjske politike EU. 14. Vanjska politika EU i BiH. Aktuelna vanjskopolitička pitanja. 15. II kolokvij.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Misita N., Evropska unija – Osnivanje i razvoj, Revicon, 2010. 2. Mintas Lj., Evropska unija, Mate, 2011. 3. Janjević M., Spoljna politika EU, Službeni glasnik, 2007. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keukeleire S., MacNaughtan J., The Foreign Policy of the European Union, 2008, Palgrave Macmillan 2. Bindi F., The Foreign Policy of the EU: Assessing Europe's Role in the World, 2009, Brookings Institute Press 3. Cameron F., An Introduction to European Foreign Policy, 2007, Routledge 4. Smith K.E., European Union Foreign Policy in a Changing World, 2008, Polity, 2 edition 5. Söderbaum F., Van Langenhove L., The EU as a Global Player – The Politics of Interregionalism, 2006, Routledge 6. Lucarelli S., Manners I., Values and Principles in European Union Foreign Policy, 2006, Routledge

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka- Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKONOMSKI KRIMINALITET						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	???	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Detaljnije proučavanje općih pojmova iz područja ekonomskog kriminaliteta, identificiranje, interpretiranje i primjena temelja i pretpostavki kaznene odgovornosti fizičkih i pravnih osoba za ekonomska kaznena djela. Analiza sudske prakse i problema u odnosu na ekonomski kriminalitet i ocjena primjene poredbenopravnih rješenja.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će identificirati pojam pravnih i fizičkih osoba kao počinitelja ekonomskih kaznenih djela. Studenti će identificirati krug ekonomskih kaznenih djela i odrediti s tim u svezi pojam ekonomskog kriminaliteta. Studenti će interpretirati i analizirati temelje kaznene odgovornosti pravnih osoba za ekonomska kaznena djela. Studenti će analizirati problematiku primjene odabranih općih instituta kaznenog prava u području ekonomskog kriminaliteta. Studenti će izdvojiti, objasniti i interpretirati pojedina ekonomska kaznena djela. Studenti će na pripremljena činjenična stanja (primjere) primijeniti opće institute te odrediti o kojem kaznenom djelu je riječ. Studenti će kritički preispitivati recentne presude domaće sudske prakse.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i osnovni pojmovi: Temelji kaznenopravne odgovornosti; 2. Krivnja; 3. Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Osnovni pojmovi, 5. Odgovorna osoba u gospodarskom kaznenom pravu, 6. Razgraničenje posrednog počiniteljstva i poticanja, 7. Odluke kolegijalnih organa, 8. Nečinjenje, 9. Razlozi isključenja protupravnosti; 10. Ekonomska kaznena djela: Zloupotreba povjerenja i prijevare, 11. Porezna i carinska kaznena djela, 12. Insolventijska kaznena djela, 13. Korupcijska kaznena djela, 14. Ostala ekonomska kaznena djela; 15. Ekonomski kriminalitet Europske Unije: Osnovni pojmovi, Subvencijska prijevare.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Novoselec, p., Uvod u gospodarsko kazneno pravo, Zagreb, 2009. 2. Turković, K., Novoselec, P., Grozdanić, V., Kurtović Mišić, a. I dr., Komentar kaznenog zakona, Narodne novine, Zagreb, 2013., STR. 317.-341. 3. Orlović A., Gospodarski kriminalitet u RH, Redak, Split, 2013.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	FIZIČKA I TEHNIČKA ZAŠTITA LICA I OBJEKATA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-50	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj kolegija je upoznati studente s razvojem tjelesne i tehničke zaštite, najpoznatijim postrojbama koje provode tjelesnu zaštitu, zakonske temelje i pojmove kod provođenja poslova tjelesne, tehničke i privatne zaštite.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će znati navesti ovlasti osoba koje obavljaju poslove tjelesne i tehničke (privatne) zaštite, pojasniti ih, navesti osnovne oblike ugrožavanja osoba, objekata i prostora te samostalno ocijeniti i izraditi sigurnosnu prosudbu i analizu rizika štice osobe, objekta i prostora koji je štiti. Također, biti će osposobljeni organizirati, upravljati i nadzirati obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite u tvrtkama ili organizacijama te izabrati najpovoljniju i najprofesionalniju tvrtku za obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Uvod u predmet Nastanak i razvoj tjelesne i tehničke zaštite Najpoznatije postrojbe za obavljanje poslova tjelesne i tehničke zaštite Zakonski temelji za obavljanje poslove privatne zaštite – Zakon o privatnoj zaštiti, Pravilnici o načinu i uvjetima provođenja tjelesne i tehničke zaštite 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kazneni zakon i Prekršajni zakon 7. Terorizam 8. Sabotaže, diverzije 9. Kaznena/kriminalna djela 10. Analiza ugroženosti i Sigurnosna prosudba 11. Planovi provođenja mjera kod obavljanja tjelesne i tehničke zaštite, 12. Ustrojstvo privatne zaštite 13. Zakonske ovlasti osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 14. Postupanja osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 15. Pravila profesionalnog ponašanja pripadnika privatne zaštite
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <p>Veić, P., Nađ, I. Zakon o privatnoj zaštiti s komentarom Žagar, Rijeka</p> <p>Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tjelesne zaštite Narodne novine, Zagreb 2004.</p> <p>Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite Narodne novine, Zagreb 2004.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka- Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KORPORATIVNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-242	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
				60	20		
<i>Cilj predmeta</i>	Stjecanje znanja o ulozi, funkcijama i sadržaju korporativne bezbjednosti kao jednog od činilaca nacionalne bezbjednosti, kao i primjena stečenih znanja iz oblasti sistemsko-strukturalne analize bezbjedonosnih pojava u analizi bezbjedonosnih potreba i interesa korporativnih organ izacija, grupnih i pojedinačnih potreba i interesa u ostavljanju ciljeva korporativne bezbjednosti kao poslvne funkcije organizacije.						
<i>Ishod učenja</i>	Kroz usvajanje gradiva, studenti stiču sljedeća znanja i sposobnosti: upoznavanje sa institucionalnm zakonskim osnovama korporativne bezbjednosti; povezivanje pojma, ciljeva i funkcija krporativne bezbjednosti sa nadležnostima pojedinačnih podсистема, segmenata i subjekata sistema nacionalne bezbjednosti ; povećanje sposobnosti za uočavanje i prevenciju korporacijskog kriminala i jačanje mreže saradnje izbeđu unutrašnjih mehanizama korporativne bezbjednosti i subjekata institucionalne kontrole; razvoj analitičkih sposobnosti za mjerenje korporativne bezbjednosti i procjenu i analizu sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet 2. Osnovna obilježja korporativne sigurnosti. 3. Pojmovno određenje korporativne bezbjednosti kao djela nacionalnog sistema bezbjednosti i privrede kao cjeline; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Primjena sistemsko-strukturalnog (organizaciono-funkcionalnog) pristupa u analizi rješavanju bezbjednosnih problema korporacija; 5. Razumijevanje bezbjednosti korporacija u globalizovanom okruženju; 6. Ugrožavanje bezbjednosti korporacija; 7. Procjena rizika kao početni korak u uspostavljanju funkcije korporativne bezbjednosti; 8. Funkcije i struktura korporativne bezbjednosti; 9. Razine i ciljevi korporativne sigurnosti 10. Poslovno-obavještajno djelovanje; 11. Odgovornost za korporativnu sigurnost 12. Korporativna bezbjednost i zaštita tajnosti podataka; 13. Upravljanje kontinuitetom poslovanja; 14. Javno-privatno partnerstvo kao činilac korporativne bezbjednosti; 15. Korporativna bezbjednost kao dio nacionalnih sistema bezbjednosti razvijenih zemalja i zemalja u okruženju
Literatura	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ivandić – Karlović, i dr. Korporativna sigurnost, Zagreb (2011) 2. Merna, T. & Al-Thani, F. (2008). Corporate Risk Management. West Sussex: John Wiley & Sons, Ltd. 3. Halibozek, E., Jones, A., & Kovacich, G. L. (2007). The Corporate Security

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		KRIMINOLOGIJA					
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 5-09	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da studentima omogući da: vladaju osnovnim kriminološkim pojmovima, steknu osnovna znanja o kriminologiji kao nauci, o kriminološkom istraživanju i o teorijskim objašnjenjima kriminaliteta, steknu osnovna znanja o općim obilježjima, načinu evidentiranja i uzrocima kriminaliteta, steknu osnovna znanja o pojedinim vrstama kriminaliteta, njihovim karakteristikama, uzrocima, izvršiocima i žrtvama, uz poseban naglasak na savremene oblike kriminaliteta i kriminalitet koji vrše i čije žrtve su maloljetnici, djeca, žene i starije osobe, da budu u stanju da stečeno teorijsko znanje povežu sa konkretnim slučajevima iz prakse.						
<i>Ishod učenja</i>	Znanje: specijalizacija u području kaznenog prava. Sposobnosti: spoznaju kriminalnog fenomena kao pojave koja nastaje pod zajedničkim i istovremenim uticajem najraznovrsijih faktora egzogene i/ili endogene prirode; samostalno izvođenje jednostavnijih naučno istraživačkih tehnika i metoda kao i učešća u grupnim projektnim zadacima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet i razvoj kriminologije. 2. Metode kriminologije i kriminološko istraživanje. Pojam i tipovi kriminaliteta. 3. Osnovna fenomenološka i etiološka dimenzija kriminaliteta. 4. Problemi evidentiranja kriminaliteta. 5. Razvoj kriminologije. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Sociološke teorije. Biološke teorije. Psihološke teorije. 7. Naučno istraživanje kriminaliteta. 8. Strukturalno nasilje, društvena kontrola i kriminalitet. 9. Kriminalitet pojedinih kategorija izvršilaca krivičnih djela. 10. Imovinski i profesionalni kriminalitet. 11. Nasilni kriminalitet (nasilje u porodici seksualno nasilje, političko nasilje). 12. Saobraćajna delinkvencija. 13. Organizovani kriminalitet. 14. Kriminalitet bijelog okovratnika. 15. Socijalna reakcija na kriminalitet.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ignjatović Đorđe, 2005., Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd. 2. Modly D., Šuperina M., Korajlić N., 2008., Rječnik kriminalistike, Strukovna udruga kriminalista, Zagreb. 3. Korajlić N., 2008., Kriminalistička metodika, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo. 4. Mladenović Rajka, 2001., Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo. 5. Petrović Borislav, Meško Gorazd, 2004., Kriminologija, Pravni fakultet, Sarajevo. 6. Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Kriminologije. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milutinović, M. :Kriminologija. Beograd: Savremena administracija, 1981. 2. Singer, M.: Kriminologija. Zagreb: Globus, 1994. 3. Meško, G. (ur): Preprečavanje kriminalitete - teorija, praksa in dileme. Ljubljana: Institut za kriminologiju pri Pravni fakulteti v Ljubljani.2004. 4. Ignjatović, D. : Kriminološko nasljeđe, Beograd, Policijska akademija,1998, 5. Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S.: Criminology, New York, Mc Graw Hill, 1991. 6. Kanduč, Z.: Radikalna kriminologija: nova, kritična ali marksistična? Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 1., s. 1-18., 1994.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	METODIKA OTKRIVANJA ORGANIZOVANOG KRIMINALA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-126	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
				3	2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>			
			60	20			
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata sa osnovama kriminalistike i pojmovima vezanim za organizovani kriminal.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta studenti će naučiti koje vrste organizovanog kriminala postoje, te metode otkrivanja takvog kriminala.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
	Ukupno		100%		6		
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.						
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagodavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Pojam kriminalistike i zadatak; 2. Odnos kriminalistike i drugih nauka; 3. Kriminalistika-psihologija-psihijatrija; 4. Savremeni društveni i naučni problemi razvoja i značaja kriminalistike kao posebne naučne discipline; 5. Bitni faktori structure kriminalistike; 6. Klasični kriminalitet; 7. Nedoželjena trgovina; 8. Politički kriminalitet; 9. Organizovani kriminalitet; 10. Računarski kriminalitet; 11. Maloljetnički kriminalitet;						

	<ol style="list-style-type: none">12. Bitni faktori otkrivanja I razjašnjavanja krivičnih djela;13. Interpol;14. Europol;15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> <ol style="list-style-type: none">1. N.Stanković, Uvod u kriminalistiku, Evropski Univerzitet Brčko distrikt

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SISTEMI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U BIH						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-217	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Na osnovu teorijsko-pravnih postavki razvoja sistema zaštite i spašavanja u svijetu (posebno u Europi) i Bosni i Hercegovini razvijati spoznaje o opasnostima prirodnog i antropološkog porijekla, organizaciju i mogućnosti suprotstavljanja tim opasnostima. Posebno potencirati međuzavisnost država i naroda u katastrofama koje prevazilaze mogućnosti nacionalnih sistema sigurnosti. Regionalno i euroatlntsko povezivanje država u katastrofama je nužnost savremenih država i njihovih sistema sigurnosti. Osposobiti studente za timski rad na procjenjivanju, planiranju, programiranju, te upotrebi , rukovođenju i upravljanju sistemom zaštite. Oslonac na pomoć OUN, NATO, regionalnih i Euroatlantskih organizacija.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će moći: - razumjeti nacionalne i međunarodne sisteme zaštite i spašavanja, - razumjeti potrebu povezivanja država i naroda u zajedničkom djelovanju, - spoznati procedure prijeme ili pružanja međunarodne pomoći u katastrofama, rukovođenje i upravljanje u takvim uvjetima te problem prelaska državne granice.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Međunarodno-pravni aspekti zaštite i spašavanja, 2. Ugroženost ljudi i materijalnih dobara,						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zaštita i spašavanje u nacionalnim sistemima sigurnosti, 4. Zaštita i spašavanje u BiH, 5. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, 6. Rukovođenje u sistemu zaštite i spašavanja, 7. Procijenjivanje zaštite i spašavanja, 8. Planiranje zaštite i spašavanja, 9. Programiranje zaštite i spašavanja, 10. Civilno-vojna saradnja 11. Uspostava organizacione strukture civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 12. Organizacije civilne zaštite u entitetima i Brčko Distriktu 13. Štabovi civilne zaštite, 14. Finansiranje civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 15. Preporuke za unaprijeđenje kapaciteta za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić, Čamil 2009. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Sarajevo: Jordan studio 2. Huseinbašić, Čamil 2007. Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Sarajevo: FPN <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://css.ba/wp-content/uploads/2011/06/images_docs_zastita%20i%20spasavanje%20u%20bih%202010.doc1.pdf

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	TEORIJE I SISTEMI SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-240	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa interdisciplinarnim naučno – teorijskim pristupom izučavanja obavještajne službe, odnosno da se razumiju i usvoje potrebna znanja koja se referiraju na specifičnosti njenog rada i organizacionog ustrojstva. Osim toga, cilj je da se na egzaktnoj naučnoj osnovi, kritički, argumentirano, temeljito i iskustveno osvjetle svi aspekti oblikovanja i funkcionisanja podsistema sigurnosti s posebnim akcentom na njihovim funkcijama u savremenom demokratskom društvu, vodeći računa o društvenim procesima koji se odnose na filozofiju agencija za sprovedbu zakona, te odnos između dužnosti i ponašanja, odgovornost, partnerstvo između agencija i lokalne zajednice, agencija i građana, agencija i medija itd. Na ovaj način se studenti kako teorijski tako i praktično osposobljavaju za rad u institucijama i agencijama za provedbu zakona, kao i drugim ustanovama koje se bave svim vidovima prevencije i suzbijanja kriminala						
<i>Ishod učenja</i>	U vrijeme kada se društvo sve više suočava sa složenim oblicima krivičnih djela neophodno je da se na strani onih koji se bave suzbijanjem kriminaliteta nađu stručni kadrovi koji mogu odgovoriti društvenim ciljevima: - efikasno suzbijanje kriminaliteta i – zaštita osnovnih prava i sloboda čovjeka. Proučavajući sadržaje predmeta „Teorije i sistemi sigurnost“i (o kojima će više biti riječi u nastavku opisa nastavnog programa) student se upravo upućuje u ta dva bitna segmenta društvenog angažmana na otkrivanju, spriječavanju i suzbijanju kriminaliteta						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagodavanja novim okolnostima.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjela sigurnosti prema osnovnim obilježjima 2. Naučno i teorijsko promišljanje osnovnih kategorijalnih koncepata sigurnosti 3. Teorija sistema kao naučni pristup u proučavanju političkih i sigurnosnih sistema 4. Sigurnost u demokratskom društvu 5. Teorije i sistemi sigurnosti 6. Teorije i sistemi sigurnosti 7. Savremeni sistemi sigurnosti 8. Osnovni subjekti sistema sigurnosti 9. Osnovni subjekti sistema sigurnosti 1 10. Savremeni sigurnosni izazovi i neki oblici ugrožavanja sigurnosti 11. Obavještajno-sigurnosni sistem SAD 12. Obavještajno-sigurnosni sistem Velike Britanije 13. Obavještajno-sigurnosni sistem Savezne Republike Njemačke 14. Obavještajno-sigurnosni sistem Republike Francuske 15. Sistem sigurnosti BiH
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Masleša, R. (2001), Teorije i sistemi sigurnosti, Magistrat, Sarajevo. 2. Masleša, R. (1999), Policija i društvo, FKKSS UnSa, Sarajevo.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA				
<i>Predmet</i>	ZAVRŠNI RAD						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					2	-	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti (%):						
	Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada: - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora.						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja				Učešće u ocjeni (%)	Opterećenje u ECTS	
	Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)				10%	1.0	
	Izrada završnog rada - pisanje				60%	6	
	Obrana završnog rada				30%	3.0	
	UKUPNO				100%	10	
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada. Priprema, izrada i odbrana završnog rada:						

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ZAŠTITA OD TERORIZMA					
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-259	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je pružiti studentima relevantne argumente o terorizmu kao novom obliku ugroze i novom obliku ratovanja kako na lokalnoj, tako i na globalnoj razini. Pružiti studentima uvid u sve razloge i sve faktore koji su doveli do globalne promjene u oblicima ratovanja i oblicima ugroza te razlozima zašto je terorizam i proliferacija oružja za masovno uništavanje postao globalni problem. Omogućiti studentima da se putem predavanja i vježbi upoznaju sa svim oblicima i metodama zaštite od terorizma te da se upoznaju s osnovnim pravilima menadžmenta u vođenju zaštite i spašavanja u slučaju terorizma.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet treba osposobiti studente za samostalnu izradu obavještajno-sigurnosne procjene razine i vrste ugroza, analizu mogućih meta i ciljeva terorizma, procjenu mogućih posljedica, sagledavanje agencijske i međuagencijske sposobnosti odgovora, uspostavu međuagencijskih koordinacija i saradnje te upravljanje kriznom situacijom izazvane terorističkom prijetnjom. Također, treba osposobiti studente za daljnje samostalno usavršavanje i praćenje literature.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Novi oblici prijetnji sigurnosti I dio 3. Novi oblici prijetnji sigurnosti II dio 4. Nekonvencionalni oblici ratovanja I dio 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nekonvencionalni oblici ratovanja II dio 6. Terorizam I dio 7. Terorizam II dio 8. Terorizam u 21. stoljeću 9. Organizacije i organizatori - nositelji terorizma 10. Ciljevi terorizma 11. Oblici i metode terorizma 12. Sredstva kojima se izvodi terorizam 13. Mete terorizma 14. Zaštita od terorizma 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bokan, S., Orehovec, Z. i dr.: Oružja za masovno uništavanje, nuklearno, kemijsko, biološko i toksinsko oružje, Zagreb: Pučko otvoreno učilište, 2004. 2. Javorović, B.: Terorizam, Policija i sigurnost, god. VI, br. 1 - 2, str. 14-56, siječanj 1997. 3. Čaldarović, O: Socijalna teorija i hazardni život, Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, 1995. 4. Taylor, M., Horgan, J.: Terorizam u budućnosti, Zagreb: Golden marketing, 2003. 5. Harmon, C. C.: Terorizam danas, Zagreb: Golden marketing, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schmid, A. P.: Razvoj konsenzusa o tome što je terorizam i tko su teroristi, Terorizam i sigurnost u 21. stoljeću: jugoistočna Evropa i svijet, knjiga 7, str. 69-75, Zagreb, 2003. 2. Richardson, L., Taylor, M., Horgan, J: Teroristi kao transnacionalni igrači, Terorizam u budućnosti, Zagreb: Golden marketing, 2003. 3. Proceeding CB MTS Industry II: The First World Congress on CBRN Terrorism, Croatia 2001. 4. Proceeding CB MTS Industry III: The Second World Congress on CBRN Terrorism, Croatia 2003.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ŠPIJUNAŽA I OBAVJEŠTAJNE SLUŽBE						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-230	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanja studenta sa pojmovima špijunaže i i obavještajnih službi, te njihov zadatak i cilj.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta studenti će znati razlog postojanja obavještajnih službi, metode špijunaže.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u industrijsku politiku, ekonomsku špijunažu i industrijsku inteligenciju 2. Ekonomski 'ratovi' i industrijska špijunaža: historijska perspektiva 3. Država i industrijska špijunaža: savremena perspektiva 4. Konkurentna inteligencija versus korporativna špijunaža 5. Savremena praksa i iskustva industrijske i korporativne špijunaže 6. Međunarodna poslovna inteligencija i sigurnosne prakse 7. Pravna i etička pitanja korporativne inteligencije 8. Institucije i ekonomska inteligencija: izazovi i prijetnje 9. Međunarodni odnosi i ekonomska diplomatija 10. Ekonomska diplomatija kao naučna disciplina 11. Uloga ekonomske diplomatije u ekonomskom razvoju zemlje 12. Državni i nedržavni akteri u ekonomskoj diplomatiji 						

	13. Regionalna ekonomska diplomatija 14. Medjunarodno pregovaranje 15. Ekonomska špijunaža i ekonomsko ratovanje
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> 1. Howson, C. (2008). Successful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. NY: McGraw Hill 2. Lowenthal, M. M.(2006). Intelligence, From Secrets to Policy, Third Edition.CG Press 3. Dedijer, S. & Jequier, N. (eds.). (1987). Intelligence for economic development: an inquiry into the role of the knowledge industry. Oxford: Berg 4. Kahaner, L. (1996). Competitive intelligence. New York: Simon & Schuster

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU

SMJER: SIGURNOST

3+2

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ELEKTROTEHNIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-149-I	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Predmet ima za cilj studentima prezentirati osnovne koncepte iz elektromagnetizma i njihovo tretiranje pomoću matematičkih termina. Studenti trebaju postići znanja vezana za znanstvenu metodologiju i prirodne zakone na način da se s elektromagnetnim fenomenima i problemima koji su s njima u vezi susretnu kako s kvalitativnog, tako i s kvantitativnog aspekta.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će znati: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati, opisati i definirati učinke električnih polja - Nacrtaťi, analizirati i izračunati električne veličine u strujnim krugovima - istosmjernu struju - Objasniti i definirati učinke magnetskih polja 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Električni naboj: izolatori i vodiči 2. Električno polje 3. Gaussova teorema za električno polje u integralnoj i diferencijalnoj formi 4. Električni potencijal 5. Električni kapacitet 6. Elektrostatička energija i proračun sile pomoću elektrostatičke energije						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Dielektrici 8. Električna struja 9. Magnetno polje 10. Izvori magnetnog polja 11. Permeabilnost i susceptibilnost materijala 12. Osnovni magnetni krugovi 13. Električna i magnetna polja promjenjiva u vremenu 14. Faradayov zakon elektromagnetne indukcije 15. Uzajamna induktivnost, proračun uzajamne induktivnosti
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura 1. Ejup Hot, Osnovi elektrotehnike – knjiga prva, Ejup Hot, Osnovi elektrotehnike – knjiga druga, ETF Sarajevo 2003. godine.</p> <p>Dodatna literatura: Edward M. Purcell, Electricity and Magnetism, Mc Grow-Hill Book Company, 1965., USA.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ENGLESKI JEZIK I						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-11	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p> <p>Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Particip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice.
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, Engleski 1., Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Materijali s nastave 2. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		FIZIKA ZA INŽINJERE					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-07	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati studente sa : - Osnovama fizike kao i pojmovima iz elektromagnetike potrebne za razumijevanje savremenih uređaja koji se koriste u industriji. - Elektromagnetsko polje kao izvor energije - Izučiti osnovne zakone optike i primjenu optike u konstrukciji uređaja koji se koriste u tehnologiji. - Izučiti osnove atomske i nuklearne fizike i njihovu primjenu u tehnologiji 						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će znati: <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti osnovne zakone fizike na oblasti izučavanja na specijaliziranim kolegijima - Prezentirati rezultate mjerenja i statistički ih obraditi - Primijeniti matematička znanja na konkretne probleme u prirodnim naukama i tehnici - Analizirati i nacrtati grafove na kojima predstavljaju zavisnosti fizikalnih veličina 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Jedinstvo prirode 2. Fizičke osnovne mehanike 3. Mehanika materijalne čestice 4. Dinamika čestice						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zakoni očuvanja u prirodi 6. Titranje (oscilacije) 7. Mehanički valovi i zvuk 8. Toplina 9. Elektromagnetski valovi 10. Specijalna teorija relativnosti 11. Toplinsko zračenje 12. Kvanti elektromagnetskog zračenja 13. Bohrova teorija atoma 14. Kvantnomehanički model atoma 15. Optički kvantni generator laser
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G. Dimić, M. Mitrinović, Zbirka zadata iz fizike, D, Građevinska knjiga, 1986. 2. Stjepan Marić, Fizika za studente tehničkih fakulteta, IP „SVJETLOST“ d.d., Sarajevo, 2002. 3. S. Marić, Fizika, Svjetlost, 2001. 4. V. Vučić, Osnovna merenja u fizici, Naučna knjiga <p>Dodatna literatura: D.Halliday, R.Resnick, J.Walker, Fundamentals of Physics, JW and Sons, 6th edition, extended, 2003;</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	HEMIJA ZA INŽINJERE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-22	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
		3			2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Ovladavanje osnovnim pojmovima hemijskog inženjersva, rječnikom i terminologijom. Usvajanje elementarnih znanja o tehnološkim procesima odnosno sistemskom pristupu rješavanju problema u procesnoj industriji. Upoznavanje sa računarskim alatima i bazama podataka u cilju dobivanja neophodnih informacija u vezi procesnih sistema.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznavanje univerzalnog sistemskog pristupa pri rješavanju problema u hemijskom inženjersvu. - Usvojene metode za brzo pretraživanje i dobivanje informacija o procesnim sistemima. - Izrada samostalnih i timskih projektnih zadataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija i osnovni pojmovi hemijskog inženjersva 2. Istorijski razvoj hemijskog inženjersva 3. Povezanost hemijskog inženjersva sa drugim naukama i naučnim oblastima 4. Edukacija hemijskih inženjera 5. Multidisciplinarni pristup hemijskog inženjersva 6. Uloga hemijskog inženjera u savremenom svijetu 7. Mjesta zapošljavanja hemijskog inženjera 8. Pregled i osnove najvažnijih područja hemijskog inženjersva 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Osnovni koncepti hemijskog inženjerstva 10. Pristup hemijskog inženjerstva kod postavke i rješavanja problema 11. Osnovne tehnološke operacije u hemijskom inženjerstvu 12. Prenos mase, topline i količine kretanja u hemijskom inženjerstvu 13. Procesni aparati i uređaji u hemijskoj industriji 14. Sadašnji trendovi u razvoju hemijskog inženjerstva 15. Budući pravci razvoja hemijskog inženjerstva
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R.K.Sinnott, J.M.Coulson and Richardson's, Chemical Engineering Design, Butterworth-Heinemann Ltd; ISBN-10:0750641428, 1999 2. B.Arsenović, Hemija za inženjere Skripta; Mart 2021. godine <p>Dodatna literatura: Don W. Green, Perry's Chemical Engineers' Handbook, McGraw-Hill Professional; 8 edition (1 Dec 2007)</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		INFORMATIKA					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		15		
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INŽINJERSKA EKONOMIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 7-15	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>			<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>			<i>Vježbe</i>	
						20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je dati široki spektar znanja iz ekonomije potrebnih studentima, stavljajući poseban naglasak na procjenu i izbor investicija						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon završetka studenti bi trebali bit sposobni procjeniti i izabrati investiciju.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Definicije i instrumenti ekonomske analize: Ekonomska dobra. Ekonomski principi. Potrošnja i proizvodnja. Proces proizvodnje. Podjela rada. Vrijednost ekonomskih dobara. Monetarna i realna vrijednost. 2. Tržište: zakoni ponude i potražnje. Analiza zakona ponude i potražnje. Elastičnost potražnje. Zakoni ponude na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 3. Motivacije preduzeća: Preduzeća i proizvodni faktori - profit i kontinuitet, proširenje tržišta, Ljudski faktori, Odnos sa sindikatom, politički odnosi. Marketinski faktori. Motivacija vlasnika 4. Faktori proizvodnje i distribucije proizvoda: Faktori proizvodnje. Dodatna vrijednost i neto porodukt. Slabljenje: vrste problema. Prihodi faktora proizvodnje. Ukupan interni приход. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fondovi za finansiranje preduzeća: finansiranje investicija. Štednja kao faktor. Načini prikupljanja ušteda. Forme finansiranja. Akcije. Samofinansiranje. Obligacije. Bankarski krediti i leasing. Krediti između preduzeća. Javno finansiranje. 6. Forme privatnih preduzeća: Principi podjela rada. Odgovornost za imovinu. Upravljanje vlasništvom. Individualna preduzeća. Udruživanje (osoba, kapitala, finansija). Zajednički investicijski fondovi. Aspekti unutarnje organizacije 7. Ekonomska optimizacija produktivnih faktora. 8. Bilans preduzeća. 9. Preduzeće na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 10. Cost/Benefit analiza privatnih preduzeća. 11. Neto aktualne vrijednost, Ekvivalentna godišnja vrijednost. 12. Stopa internog prihoda. 13. Porezi. 14. Cost Benefit analiza javnih preduzeća. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jusufrić I, Jusufrić S, Inženjerska ekonomika, Internacionalni univerzitet Travnik, Travnik, 2021. 2. M.Raščić: Inženjerska ekonomika, ETF Sarajevo, 2006 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dominick Salvatore, Ekonomija za menadžere u svjetskoj privredi; Mate d.o.o.; 1994 4. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; Ekonomija; McGraw-Hill / Mate d.o.o.; 2007 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MATEMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 4-22	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Razvoj saznanja o matematičkim sadržajima i njihovo savladavanje u svrhu boljeg praćenja i čuvanja finansijskih resursa preduzeća.</p> <p>Postizanje znanja i razumijevanja mjesta i uloge matematike u općem obrazovanju i vršenju ostalih matematičkih operacija u toku studiranja.</p> <p>Sticanje znanja iz ovog predmeta pomoći će studentima da brže i bolje shvate i upotrijebe u svom daljem nadgrađivanju sa znanjem iz ostalih predmeta.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naučiti matematičke koncepte i metode neophodne u daljnjem profesionalnom radu studenta, • osposobiti studenta logičkom i vizuelnom razmišljanju, • stvoriti preduslove za kreativno rješavanje problema. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na kraju semestra uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da znaju matematičke koncepte u daljnjem radu sa drugim predmetima. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p>Osnovne tematske jedinice</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem premeta i načinom rada. Algebra iskaza (definicija iskaza, operacije s iskazima, iskazne formule Tautologije, neke osobine logičkih operacija). 2. Algebra skupova (pojam skupa, jednakost skupova, operacije sa skupovima, partitivni skup, pojam uređenog para). 3. Relacije i preslikavanja (binarne relacije, relacije ekvivalencije i relacije poretka, pojam funkcije ili preslikavanja, bijektivno preslikavanje). 4. Realni i kompleksni brojevi - polje realnih brojeva (prirodni brojevi, princip potpune matematičke indukcije, binomni obrazac, cijeli brojevi, racionalni i iracionalni brojevi). 5. Sistemi linearnih algebarskih jednačina (pojam sistema linearnih algebarskih jednačina, rješenje sistema, ekvivalentnost sistema, gausova metoda eliminacije, determinante, pojam determinante, osobine determinanata, Kramerovo pravilo). 6. Matrice (pojam i vrste matrica, računске operacije s matricama, inverzna matrica i njena primjena za rješavanje sistema linearnih algebarskih jednačina, pojam ranga matrice). 7. Saglasnost sistema linearnih algebarskih jednačina. 8. Prostor običnih vektora (skalarnе i vektorske veličine, pojam vektora, intenzitet vektora, linearne operacije s vektorima). 9. Linearna nezavisnost (zavisnost) vektora. Baza prostora običnih vektora. Skalarni i vektorski proizvod (produkt) vektora. Mješoviti proizvod (produkt) vektora). 10. Analitička geometrija u ravni (jednačina prave u ravni, krive drugog reda). Ravan (jednačina ravni, međusobni položaj dvije ravni, udaljenost tačke od ravni). Prava (jednačina prave u prostoru, međusobni položaj dvije prave, udaljenost tačke od prave). 11. Odnos prave i ravni (ugao između prave i ravni, uslov paralelnosti prave i ravni, uslov normalnosti prave i ravni, računanje tačke prodora-probodišta). 12. Osnovni pojmovi (pojam realne funkcije, način zadavanja realnih funkcija, klasifikacija realnih funkcija. Elementarne funkcije (grafici, osobine, ...). 13. Realni nizovi (pojam realnog niza, pojam granične vrijednosti niza. neke osobine konvergentnih nizova, broj e). Granične vrijednosti realne funkcije (pojam granične vrijednosti, osnovne teoreme o graničnim vrijednostima, neprekidnost funkcije, osobine neprekidnih funkcija). 14. Izvod realne funkcije (pojam izvoda funkcije, lijevi i desni izvod funkcije, diferencijabilnost funkcije, geometrijsko značenje izvoda i diferencijala funkcije, osobine diferencijabilnih funkcija, pravila diferenciranja, tablica osnovnih izvoda). 15. Izvod složene funkcije. Izvod i diferencijal višeg reda. Primjena diferencijalnog računa u približnom izračunavanju. Osnovne teoreme diferencijalnog računa. Plan ispitivanja funkcija.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabahet Drpljanin, <i>Matematika</i>, Tuzla, 1997. 2. Ramiz Vugdalić, <i>Matematika - Diferencijalni i integralni račun realne funkcije jedne realne promjenljive - Teorija i zadaci</i>, Tuzla, 2009. 3. S. Kurepa, <i>Matematička analiza I i II</i>, Zagreb 4. D. Blanuša, <i>Viša matematika</i>, Zagreb, Zbirke zadataka <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branislav Stojanović, <i>Zbirka riješenih zadataka iz matematike</i>, Tuzla, 1990. 2. Mićo Miletić, <i>Metodička zbirka zadataka: Funkcije i grafici</i>, Beograd, 1997. 3. Mićo Miletić, <i>Metodička zbirka zadataka: Integrali</i>, Beograd, 1997. 4. E. Turković, A. Hrnjičić, <i>Metodička zbirka zadataka iz integralnog računa funkcije dvije i više promjenljivih</i>, Internacionalni Univerzitet Travnik, Travnik, 2017. 5. P. M. Miličić, M. P. Uščumlić, <i>Zbirka zadataka iz više matematike I</i>, Nauka, Beograd, 1996. 6. V. P. Demidović, <i>Zbirka zadataka iz matematičke analize</i>, Tehnička knjiga, Zagreb, 1986.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-157	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
		3			2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je studente upoznati s osnovama sigurnosti, osnovnim načelima otkrivanja opasnosti i strategijom sprečavanja nezgoda u radnoj i životnoj okolini te studente osposobiti za analizu nezgoda, istraživanje uzroka nezgoda i održavanje interesa za sigurnost. Cilj je da se gradivo obuhvati s teoretskog gledišta, ali je izrazito važno da se sva planirana područja i teme usporedno obuhvate i praktičnim radom (rješavanje problema i zadataka s naglaskom na onima relevantnim za struku).						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će steći osnovna znanja o raznim štetnostima, opasnostima i naporima te vještinu identifikacije znakova sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Definicije nezgode, nesreće, povrede, ozljede, havarije, profesionalne bolesti, rizici i procjene opasnosti, određivanje odnosa sigurnosti i zaštite na radu; Vrste nezgoda prema mjestu nastanka i posljedicama. Hijerarhija vrsta nezgoda; Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Interdisciplinarnost i multidisciplinarnost zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini; Pojam i vrste opasnosti i štetnosti u širem i užem specifičnom obliku; Kibernetički model sistema sigurnog ponašanja. Počeci i razvoj sigurnosti: Socijalna i ekonomska nužnost zaštite ljudi i materijalnih dobara; Svrha i pojam zaštite na radu. Historijski razvoj zaštite ljudi od štetnih uticaja radne okoline, od razdoblja prije 						

	<p>novе ere, srednjeg vijeka do prvih propisa u svijetu i kod nas. Zaštita u međunarodnim razmjerima, međunarodne organizacije i institucije;</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Počeci i razvoj sigurnosti: Savremeni sistem mjera zaštite u pogledu ljudskih, tehničkih i organizacijskih faktora; Mjere i sredstva zaštite ljudi u radnoj okolini. 5. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Glavne teorije o slučajnom nastanku nezgoda, senzibilizaciji i imunizaciji, sklonost nezgodama; Teorija prilagođavanja ili „stres“ teorija; 6. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Teorija ograničenih ciljeva i sloboda, hipoteze o podsvjesnoj motivaciji; Teorija situacije i varijable koje se odnose na radnu okolinu i oruđa za rad; 7. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Domino teorija ili lanac uzroka ozljeda, razlučivanje lanca i dubinska analiza; Teorija epidemiologije nesreća na poslu; Teorija o abnormalnoj razmjeni energije, štit sigurnosti, individualne karakteristike i nezgode, istraživanja i rezultati. 8. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Svrhe analize nezgoda. Propisane evidencije o ozljedama na radu; 9. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Ciljevi evidencije i analize nezgoda. Osnovna načela ispitivanja nezgoda. Upute za popunjavanje propisanih evidencija. Izvori ozljeda na radu, uzroci ozljeda, priroda ozljede, ozlijeđeni dijelovi tijela. Sređivanje i obrada podataka. Dokumenti primarnog i sekundarnog reda. Komparativna analiza razlika u utvrđivanju uzroka ozljeda na radu. 10. Statistika nezgoda na radu: Faktori ozljeda na radu, specifičnosti i oblici u kojima se one očituju. Karakteristični izvori i uzroci ozljeda. Rizične djelatnosti. Zakonitosti o ozljeđivanju. 11. Statistika nezgoda na radu: Učestalost i težina ozljeda na radu. Izračunavanje relativnih pokazatelja o ozljedama, indeksa težine i učestalosti uz primjenu tablice vremenskog terećenja. Statistički odnos rizika i posljedica. 12. Posljedice ozljeda: Posljedice ozljeda na ozlijeđenoga, njegovu porodicu i društvenu zajednicu posmatrane u odnosu prema ljudskom faktoru i ekonomskim posljedicama. 13. Posljedice ozljeda: Izračunavanje cijene jedne ozljede. Odnos neposrednih i posrednih troškova. 14. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Teoretske osnove nastanka ozljeda; sinteza-analiza radi utvrđivanja strategije. Definisane uzroka poremećaja u odnosima čovjeka i radne okoline. Putevi djelovanja na čovjeka i radnu okolinu. 15. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Načela sprečavanja ozljeda na radu. Hijerarhija primjene načela. Planiranje i programiranje mjera zaštite. Procjena opasnosti i izrada plana mjera zaštite. Odgoj i obrazovanje, informisanje, propaganda sigurnosti, boje sigurnosti, znakovi sigurnosti, poster sigurnosti, upute za rad, bojenje cjevovoda.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N., Dolšak. L.: Osnove sigurnosti, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Štefan, V.: Zbirka propisanih i drugih evidencija, isprava i izvještaja iz zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći, Zagreb: IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, 4th ed. Geneva: ILO, 1998. 2. Kacian, N.: Komparativna analiza razlika u klasifikaciji i utvrđivanju uzroka nesreća na poslu, Sigurnost, XXX, 1988., 3, 187-193. 3. Kacian, N.: Plan i program mjera zaštite na radu, Sigurnost, XXVI, 1974., 4, 3-14. 4. Kacian, N.: Vrste opasnosti i štetnosti, Zagreb: IPROZ, 1998. 5. Petz, B.: Psihofiziologija rada (Psihološki problemi nezgoda i nesreća), Zagreb: Školska knjiga, 1987.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SIGURNOST U PRIMJENI ELEKTRIČNE ENERGIJE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-23	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata s osnovama elektrotehnike i mjerama sigurnosti u primjeni električne energije na radnim strojevima te radnim i pomoćnim prostorijama. Upoznavanje s djelovanjem električne energije na čovjeka i vrstama opasnosti od električne energije. Upoznavanje sa tehničkim mjerama u izvedbi postrojenja i vodova visokog i niskog napona, kao i osposobljavanje u primjeni pravila i mjera za siguran rad na postrojenjima i vodovima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će naučiti: <ul style="list-style-type: none"> - Vrste odnosno izvore opasnosti od električne energije na čovjeka - Ovladati postupcima za ispitivanje zaštite od indirektnog dodira automatskim isključenjem napajanja. - Ovladati mjerenjima otpora petlje i provjere efikasnosti zaštite. - Ovladati mjerenjima električnih veličina koja se provode u beznaponskom stanju. - Opisati i postaviti pravila i mjere sigurnosti pri radovima na postrojenjima, vodovima i instalacijama. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj u sigurnosti i primjeni električne energije 2. Osnovni pojmovi i zakonu iz osnova elektrotehnike 3. Uticaj i vrste električne struje na čovjeka 4. Tehnička sigurnost u izvedbi postrojenja niskog napona i visokog napona 5. Tehničke mjere zaštite od direktnog i indirektnog dodira 6. Tehnička sigurnost u izvedbi nadzemnih i podzemnih radova 7. Pravila i mjere sigurnosti pri radovima na elektroenergetskim postrojenjima 8. Električne instalacije u specifičnim prostorima 9. Rad pod naponom na elektroenergetskim postrojenjima 10. Tehnička i lična zaštitna sredstva 11. Mjerenje električnih veličina koja se provode u beznaponskom stanju 12. Oprema za rad na elektroenergetskim postrojenjima 13. Regulativa i organizacija zaštite na radu 14. Pružanje prve pomoći i oslobađanje unesrećenih iz strujnog kruga 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mileusnić, E.: Ispitivanje električnih instalacija niskog napona, Zagreb: ZIRS, 1996. 2. Brechmann I dr.: Westermannov elektrotehnički priručnik, Zagreb: Tehnička knjiga, 1991. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <p>Essert, M., Valter, Z.: Osnove elektrotehnike, Zagreb: SNL, 1990.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije)						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ENGLESKI JEZIK II						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-12	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Safety – uvodno predavanje, upoznavanje studenata sa sadržajem, definicija sigurnosti, mjera i rizika 2. Safety at work – čitanje i prevođenje teksta, analiza nepoznatih riječi 3. Machine safety – postavljanje pitanja, odgovori, čitanje i analiza teksta, sinonimi i antonimi						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Noise Protection – prevođenje teksta i isticanje jezičnih struktura iz stručnog teksta, oblikovanje dijaloga, ponavljanje glagolskih vremena 5. Vibration – vokabular, čitanje novih riječi i izraza, objašnjenje značenja 6. Heating – čitanje i prevođenje 7. Heating II – Outdoor and Indoor Heating, obrada množine imenica 8. Lighting – čitanje i prevođenje, nabrojanje vrsta rasvjete, razgovor o važnosti dobrog osvjetljenja 9. Ventilation – obrada vokabulara, objašnjenje značenja riječi i izraza 10. Electricity Safety – čitanje i prevođenje teksta, uvođenje dijaloga pitanjima o zaštiti od strujnog udara, ponavljanje glagolskih vremena 11. Explosions – čitanje i prijevod teksta, obrada vokabulara 12. Safety in Transportation – usmeni razgovor o sigurnosti u prometu, nabrojanje automobilskih nesreća, ponavljanje glagolskih vremena 13. Chemical and Biological Hazards – čitanje i prijevod teksta, dijalozi kroz postavljanje pitanja 14. Properties of Harmful Substances – razvrstavanje opasnih tvari, prevođenje nepoznatih pojmova, vježba razumijevanja 15. Nuclear Hazards and Safety – vokabular, čitanje novih riječi i izraza, objašnjenje značenja, Nuclear Accidents – informiranje o nuklearnim katastrofama
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Horvatić, Miroslav, English for Safety Engineers, Karlovac University of Applied Sciences, 2008 <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Materijali s nastave 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INŽINJERSKE OSNOVE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-96	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Definirati osnovne pojmove u inženjerskom izražavanju. Objasniti osnovne pojmove vezane za Mehaniku čvrsta tijela (Statiku i znanost o čvrstoći materijala). Primjeniti grafičke i analitičke postupke u rješavanju jednostavnijih problema iz područja mehanike čvrstih tijela i mehanike fluida.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti sposobnost uočavanja opasnosti. - Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. - Razviti sposobnost obavljanja analize, sinteze i oblikovanja optimalnih rješenja iz područja sigurnosti na radu. - Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima. - Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Osnovni pojmovi u inženjerskom izražavanju; 2. Osnove tehničke mehanike; 3. Znanost o čvrstoći materijala; 4. Materijali u prehrambeno tehnološkom procesu, svojstva i karakterizacija te ispitivanje;						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Cijevi i cijevovodi i uređaji i pomoćna oprema za transport fluida u tehnološkom procesu. 6. Transportna sredstva u prehrambeno tehnološkom i biotehnološkom procesu (transporteri, konvejeri...); 7. Uvod u tehničku termodinamiku. 8. Uvodni prikaz osnovnih termodinamičkih stanja. 9. Toplinske veličine stanja, bilanca mase i energije; 10. Kružni procesi; 11. Zakoni termodinamike, Mollierov dijagram; 12. Čvrstoća, naprezanje, Hookeov zakon, Poissonov broj, savijanje, smik, torzija, izvijanje, tvrdoca. 13. Metalne slitine 14. Kotiranje Tehnicko pismo. 15. CAD – izrada crteža pomocu računala
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Hubka: Principles of Engineering Design, Heurista Zurich, 1987 2. B.D.Tapley: Enhineering Fundamentals, 4th, John Wiley, New York, 1990.. 3. N.E. Dowing: Mechanical Behaviour of Materials, Prentice Hall, New Jersey, 1993 4. I. Alfirević : Nauka o čvrstoć I, Tehnička knjiga, Zagreb 1995

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	LIČNA ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREMA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-122	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje i ovladavanje znanjima studenata sa zahtjevima radnih mjesta, radne okoline, zahtjevima upotrebe lične i kolektivne zaštitne i opreme i rizicima korištenja. Razvijanje sposobnosti o neophodnosti korištenja BAS standarda o sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za upotrebu lične zaštitne opreme kao posljednjoj liniji odbrane u zaštiti i zdravlju uposlenika na radnom mjestu						
<i>Ishod učenja</i>	Na kraju semestra uspješni studenti, koji su kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da: - razviju sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanje novim okolnostima - koriste dostupnu raspoloživu literaturu vezanu za rješavanje različitih problema iz predmetne oblasti - rješavaju probleme različite složenosti, individualno i u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku, - polože ispit iz navedenog nastavnog predmeta u prvim ispitnim terminima na kraju semestra - primjene stečena znanja u praksi.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Uvod, pojmovi i značenja. Ciljevi EU, strategija sigurnosti i zdravlja na radu. 2. Zakonska regulativa i standardi u BiH i EU u pogledu lične zaštitne opreme (LZO). 3. Organizaciona i tehničko –tehnološka rješenja radnih mjesta						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Opšte opasnosti, štetnosti i mjere zaštite 5. Postupak u slučaju nesreće, znakovi opasnosti i upozorenja, znakovi zabrane, znakovi obaveze 6. Izvori opasnosti na radnom mjestu koji mogu dovesti do nesreća i ozljeda na radu pojedinih dijelova tijela. 7. Opasnosti od požara i kontrola izvora opasnosti 8. Upotreba lične i kolektivne zaštitne opreme 9. LZO za zaštitu glave 10. LZO za zaštitu očiju i lica 11. LZO za zaštitu sluha 12. Oprema za zaštitu disajnih organa 13. LZO za zaštitu ruku, nogu i tijela 14. Zaštitna oprema za radove na visini 15. Oprema u vatrogastvu i prilikom deminiranja i sistemi kolektivne zaštite
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knežiček Ž., Adilović A. i Regent A: <i>Lična i kolektivna zaštitna oprema</i>, Tuzla 2015. 2. Horvat J; <i>Sredstva in oprema za osobno varstvo pri delu</i>, VŠZD, Ljubljana 1988. 3. <i>BAS standardi za LZO</i>, Sarajevo 2014. <p>Dodatna literatura</p> <p>www.zaštita na radu – pregled ličnih zaštitnih sredstava www.kontrolbiro.hr/Osobna-zstivna-sredstva.pdf www.bsci-intl.org hr.wikipedia.org, OZO</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	LJUDSKI FAKTORI U SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-65	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Dok će jedan manji dio studije ljudskih faktor pridonijeti definiranju vjerojatnosti ljudske pogreške, veće se koristi očekuju od uočavanja i prepoznavanja važnosti ljudskih faktora, te povećanja ljudske pouzdanosti kroz poboljšanja u domeni ergonomije, radnih procedura, upravljanja, rukovođenja i organizacije rada.</p> <p>Osnovni cilj rada je predstaviti i kritički prikazati metode procjene rizika bez provedene odgovarajuće studije ljudskih faktora.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti sposobnost izrade procjene rizika, te mjere zaštite od istih - Razviti sposobnost upravljanja i primjenu sustava zaštite na radu u praksi - Primijeniti stečena znanja za kvalitetno osposobljavanje zaposlenika u području zaštite na radu - Prepoznati potrebu za primjenu propisa i normi u području zaštite na radu - Razviti sposobnost iznalaženja rješenja za rad na siguran način na svakom radnom mjestu. - Kvalificirati se za nastavak studija na specijalističkom diplomskom stručnom studiju 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predstavnicima i odborima za zdravlje i sigurnost. 2. Psihofiziološke sposobnosti, osobine ličnosti i radna sposobnost. 3. Analiza rada, metode, postupci i područja primjene u sigurnosti. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Tjelesni rad, fiziološke osnove i opterećenje radnika. 5. Umor, fiziološka podloga i sprečavanje umora. 6. Posljedice stresa na radnom mjestu. 7. Sigurnost i zdravlje. 8. Motivacija i sigurnost. 9. Komunikacija čovjeka i stroja, pozornost. 10. Nepovoljni uvjeti rada. 11. Oblici, postupci i efikasnost profesionalne selekcije u funkciji sigurnosti. 12. Stručno osposobljavanje i izobrazba radnika za siguran rad. 13. Psiholojski problemi i sprečavanje nezgoda na radu. 14. Povezanost bolovanja, izostanaka s posla i sigurnosti na radu. 15. Fluktuacija radnika i sigurnost.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Softić, S., "Menadžment ljudskih faktora u sigurnosti", Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku, 2024. 2. Stary, D. (2003) Ljudski čimbenici u zaštiti. Zagreb: IPROZ 3. Fromm, E., Zdravo društvo, Naprijed, Zagreb, 1989 <p><i>Dodatna literatura</i></p> <p>Bujas, Z. (1959) Psihofiziologija rada. Zagreb: Institut za higijenu rada Akademije znanosti i umjetnosti</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MEHANIKA I MEHANIČKE OPASNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-84	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s osnovnim pojmovima mehanike i mehaničkih opasnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - sposobnost korištenja onoga što je stečeno - sposobnost snimanja problema i njegove analize i predviđanja operativna rješenja u tehnološkom pogledu ili u procesu organizacije i upravljanja, - sposobnost matematičkog razumijevanja tehničkih problema i upotreba matematike u rješavanju istih, - sposobnost razumijevanja i primjene savremene teorije iz oblasti tehničkih, tehnoloških i prirodnih nauka 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Aksiomi mehanike. 2. Koordinatni sustavi. 3. Sastavljanje sila u ravnini i prostoru. 4. Definicija momenta sile i sprega sila.. Trenje. Osnovni pojmovi o nosacima i unutarnjim silama (momenti savijanja, poprecne i uzdužne sile). 5. Definiranje brzina i ubrzanja.						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Zakoni gibanja cestica i krutog tijela. 7. Newtonovi zakoni. 8. Dinamika gibanja. 9. Momenti tromosti. Mehanički rad i snaga. 10. Osnovni pojmovi mehanike fluida. 11. Osnovni pojmovi i zakoni hidrostatičke. 12. Strojarske konstrukcije kao izvor mogućih opasnosti. Zaštitne konstrukcije. 13. Metode za utvrđivanje uzroka havarija. 14. Mehaničke opasnosti. Sigurnost pri radu s ručnim i prenosivim mehaniziranim alatima. Osnovne grupe zaštitnih naprava. 15. Osnovna načela sigurnosti kod konstrukcija strojeva.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Muftić Mehanika i mehaničke opasnosti IPROZ, Zagreb 1. 1998.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ORGANIZACIJA I MENADŽMENT						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-69	<i>ECTS krediti</i>	5
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Predmet Organizacija i menadžment održavanja ima za cilj produblјivanje znanja stečenih u predmetu Osnovni radni procesi i sredstva rada, u oblastima planiranja, organizovanja, rukovođenja i upravljanja procesima održavanja.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, studenti će biti osposoblјeni za učešće u aktivnostima planiranja, organizovanja, rukovođenja i upravljanja procesima održavanja u preduzeću. Takođe će biti osposoblјeni za provođenje analize uspješnosti održavanja i za projektovanje poboljšanja održavanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,75		
	II parcijalni test		15%		0,75		
	Završni rad		30%		1,5		
	Seminarski rad		20%		1		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,5		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,5		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,25		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,25		
Ukupno		100%		5			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremlјena kompjuterom i projektorom – informatički kabinet.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termini i definicije. 2. Politike održavanja. 3. Planiranje zaliha. 4. Modeli planiranja zaliha. 5. Dobavlјači rezervnih dijelova. 6. Upravlјanje troškovima. 7. Informacioni sistem. 8. Dokumentacija. 9. Tokovi podataka. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Kadrovi.11. Obuka.12. Organizacija.13. Ocjena uspešnosti održavanja.14. Završna razmatranja.15. Priprema za kolokvij
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. Beker, Ivan, Stanivuković, Dragutin, <i>Održavanje sredstava rada</i>, Fakultet tehničkih nauka, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">2. Preporučeni internet izvori3. Materijali s predavanja i vježbi

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka			
<i>Predmet</i>	ORGANIZACIJA ZAŠTITE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-103	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Ovladati postupcima izrade matrice rizika s obzirom na moguće prisustvo štetnih tvari u radnoj sredini. U okviru predmeta student dobivaju osnovna znanja iz sigurnosti u industriji i sistema upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Ovladati postupcima izrade planova zaštite na radu i zaštite od eksplozije.						
<i>Ishod učenja</i>	Izučavanje ima za cilj: <ul style="list-style-type: none">- da studenti savladaju osnovne elemente postrojenja s opisom osnovnih pravila zaštite na radu (tehnička rješenja),- Razviti sposobnost uočavanja opasnosti.- Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Osnovna i posebna pravila zaštite na radu.2. Utvrđivanje poslova s posebnim uvjetima rada.3. Norme i tehnički propisi u sustavu zaštite na radu.4. Izvješća i evidencije.5. Znakovi sigurnosti i općih obavijesti.6. Rad na siguran način. Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.7. Opasnosti, štetnosti i naponi u radnom okolišu.						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Ispitivanje i mjerenje radne okoline. 9. Provedba zaštite pri korištenju opasnih tvari. 10. Postupci u slučaju ozljede i profesionalne bolesti. 11. Suradnja sa tijelima inspekcije rada. 12. Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu. 13. Prijevoz opasnih tvari i njihovo obilježavanje. 14. Metode izrade procjene opasnosti. 15. Poduzimanje mjera zaštite od požara nabava i raspored sredstava i opreme za zaštitu od požara.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura Jakov Milutinović, Organizacija zaštite na radu, Institut za dokumentaciju zaštite na radu, 1978.</p> <p>Dodatna literatura Dennis NP, Safety and Security Review for the Process Industries, 4th Edition, Gulf Professional Publishing, 2014.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OSIGURANJE KVALITETE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-162	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za provedbe aktivnosti organiziranja, restrukturiranja i reinženjeringa sistema kvalitete.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će moći: 1. Pravilno interpretirati koncept menadžmenta kvalitete i njegovu primjenu temeljenu na analizi slučajeva iz prakse. 2. Analizirati primjenjivost koncepta modernog pristupa kvaliteti. 3. Opisati i interpretirati područja sustava upravljanja kvalitetom. 4. Definirati i razlikovati prenosiva iskustva, znanja i vještine upravljanja kvalitetom. 5. Razlikovati norme za upravljanje kvalitetom.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Historija kvalitete: hronološki razvoj zanimanja za kvalitetu; 2. Historijski razvoj upravljanja kvalitetom, gurui kvalitete 3. Razvoj i definiranje upravljanja kvalitetom: definiranje kvalitete, kontrola kvalitete, 4. Osiguranje i upravljanje kvalitetom 5. Osnovne postavke upravljanja kvalitetom: važnost upravljanja kvalitetom, 6. Kontinuirano unapređivanje i zadovoljstvo kupaca/potrošača						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Utjecaj kvalitete na poslovni rezultat: kvaliteta i poslovanje, troškovi kvalitete, kvaliteta i prihodi, kvaliteta i konkurentnost 8. Sustavi upravljanja kvalitetom: odabir između alternativa, norma ISO 9000, potpuno upravljanje kvalitetom, 9. Statistička kontrola procesa, 10. Alati za upravljanje kvalitetom, metode za upravljanje kvalitetom. 11. Nastanak integriranih sustava upravljanja, 12. Sustavni pristup integraciji, sustavi upravljanja okolišem 13. Nastanak modela za mjerenje poslovne izvrsnosti, samo-procjena kao temelj poslovne izvrsnosti, 14. Vrste modela za procjenu poslovne izvrsnosti 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i> <i>Lazibat, T., Upravljanje kvalitetom, Znanstvena knjiga d.o.o. Zagreb, 2009</i></p> <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crosby, B. R, Kvaliteta je besplatna, Privredni vjesnik, Zagreb, 1989. 2. Injac N. "Mala enciklopedija kvalitete", OSKAR, Zagreb, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVE PRAVA I ZAKONODAVSTVO SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-49	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Učenje osnova prava i pravnog sustava u zakonodavstvu sigurnosti (na radu, u zaštiti od požara i dr.) i postupci u reguliranju, ostvarivanju i zaštiti prava.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno interpretirati pravne norme i druga vreća prava. Posebno pravo – zakonodavstvo - Definirati pojmove, kategorije, institute i pravne odnose u svim djelatnostima i u zaštiti na radu - Analizirati izvore prava sigurnosti na radu, zaštiti od požara i ekologije u različitim odnosima - Pravilno primijeniti znanje u upravnom, prekršajnom, stegovnom i kaznenom postupku u ostvarivanju i zaštiti prava, obveza i odgovornosti u zaštiti na radu i zaštiti od požara 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u pravo 2. Pojmovi, kategorije, institucije i pravni odnosi u zaštiti na radu 3. Zaštita od požara, zaštita prirode i u drugi odnosi koje regulira zakonodavstvo sigurnosti 4. Ljudska prava i slobode 5. Prava na radu i u svezi s radom 6. Propisi i subjekti u donošenju, realiziranju i zaštiti prava u ustavnom, građanskom, krivičnom, trgovačkom i radnom pravu i pravu zaštite na radu i zaštite od požara. 7. Postupak 						

	<ol style="list-style-type: none">8. Nadzor9. Odgovornosti10. Zakon o radu11. Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu12. Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu, Sindikati, TRIPARTITIVNOST13. Druga zakonska akta radnog zakonodavstva14. Međunarodna organizacije rada i konvencije15. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none">1. Predloženi revijalni radovi i originalni naučni radovi u ovom području <p>Dodatna literatura: www.fbihvlada.gov.ba/.../zakoni/.../</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	PROIZVODNI PROCESI I SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-104	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje opštih i posebnih znanja neophodnih za analizu procesa rada, upravljanje radnim procesima, analiza i sinteza proizvodnih sistema. Optimiziranje rada i procesa. Upravljanje procesima i radom u uslovima turbulentnih promjena sa određenom pouzdanosti i efektivnim radom. Primjena metoda nove proizvodne filozofije.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će biti sposoban da samostalno koristi naučne metode i intepretira rezultate koji su vezani za upravljanje procesima rada i proizvodnim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Nivoi upravljanja proizvodnim sistemima. Analiza rada, njerenje rada. Raščlanjivanje aktivnosti i operacija MTZ, NFS, SMED (IED - OED)OTED. Elastična proizvodnja u malim serijama. Proizvodnja bez grešaka. Šest sigma. Nova proizvodna filozofija. Racionalizacija procesa. Racionalizacija operacija. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Toyota sistem upravljanja kvalitetom.11. Radna opterećenja.12. Motivacija efektivne, funkcionalne i kompetitivne sposobnosti.13. Balansiranje proizvodnje.14. Modeliranje prostorne strukture.15. Optimizacione metode izbora elemenata prostorne strukture.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none">1. Shigeo Shingo : Racionalizacija proizvodnje2. Shigeo Shingo : Toyota sistem - proizvodno tehnički aspekt3. N. Majdandžić : Upravljanje proizvodnjom Sl. Brod 20014. A.L.Allen : Management and organization New York 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	CIVILNA ZAŠTITA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-15	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za razumjevanje pozicije CZ u sistemu unutarnje sigurnosti kao dijela sistema zaštite i spašavanja i Međunarodne organizacije civilne odbrane. Proučavanje teorijskih i međunarodno-pravnih osnova spoznati njenu preventivnu, operativnu i asanacionu ulogu, snage i sredstva za oporavak i razvoj u lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Ishod učenja</i>	Kritičko promišljanje i izgradnja odnosa prema životnoj sredini, uticaju prirodnih i drugih nesreća na kvalitet života i sigurnost ljudi. Načini i mogućnosti zaštite i spašavanja na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Civilna zaštita - pojmovno određenje.2. Misija, ciljevi, zadaci savremenih sistema civilne zaštite. Socijalni, etički, sociološki i psihološki aspekti sistema civilne zaštite.3. Razvoj koncepcije i organizacije civilne zaštite u svijetu.4. Međunarodni okviri saradnje u oblasti civilnog planiranja za vanredne situacije.5. Savremeni sistemi civilne zaštite u svijetu.6. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu odbrane Bosne i Hercegovine, uloga i zadaci organa						

	<p>državne vlasti i građana u oblasti sistema civilne zaštite.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Organizacija sistema civilne zaštite Bosne i Hercegovine. 8. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu civilne zaštite. Struktura sistema civilne zaštite. 9. Služba osmatranja i obaveštavanja. 10. Preduzeća, organizacije i službe u sistemu civilne zaštite - kolektivni obveznici civilne zaštite. 11. Neoružano suprotstavljanje kao funkcija civilne zaštite. 12. Upravljanje pripremama sistema civilne zaštite. 13. Rukovođenje sistemom civilne zaštite. 14. Obučavanje i osposobljavanje u sistemu civilne zaštite i pravci daljeg razvoja sistema civilne zaštite kod nas i u svijetu. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić Ćamil, Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Fakultet političkih nauka Sarajevo, Sarajevo, 2007. 2. Huseinbašić Ćamil, Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Jordan, Sarajevo, 2009 3. Huseinbašić Ćamil, Rječnik CZ, Evropska unija i Federalna uprava civilne zaštite, Sarajevo, 2004. 4. Huseinbašić Ćamil, Rukovođenje i upravljanje u katastrofama, Sejtarija, Sarajevo, 2006. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grizold A., Tatalović S., Cvrtila V., Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Fakultet političkih znanosti Zagreb, Zagreb, 1999. 2. Lorenc Vejl, CO SAD, V. Britanije, Švicarske i SSSR, VIZ Beograd, 1991 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	FIZIČKA I TEHNIČKA ZAŠTITA LICA I OBJEKATA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-50	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj kolegija je upoznati studente s razvojem tjelesne i tehničke zaštite, najpoznatijim postrojbama koje provode tjelesnu zaštitu, zakonske temelje i pojmove kod provođenja poslova tjelesne, tehničke i privatne zaštite.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će znati navesti ovlasti osoba koje obavljaju poslove tjelesne i tehničke (privatne) zaštite, pojasniti ih, navesti osnovne oblike ugrožavanja osoba, objekata i prostora te samostalno ocijeniti i izraditi sigurnosnu prosudbu i analizu rizika štice osobe, objekta i prostora koji je štiti. Također, biti će osposobljeni organizirati, upravljati i nadzirati obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite u tvrtkama ili organizacijama te izabrati najpovoljniju i najprofesionalniju tvrtku za obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet 2. Nastanak i razvoj tjelesne i tehničke zaštite 3. Najpoznatije postrojbe za obavljanje poslova tjelesne i tehničke zaštite 4. Zakonski temelji za obavljanje poslova privatne zaštite – Zakon o privatnoj zaštiti, 5. Pravilnici o načinu i uvjetima provođenja tjelesne i tehničke zaštite 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kazneni zakon i Prekršajni zakon 7. Terorizam 8. Sabotaže, diverzije 9. Kaznena/kriminalna djela 10. Analiza ugroženosti i Sigurnosna prosudba 11. Planovi provođenja mjera kod obavljanja tjelesne i tehničke zaštite, 12. Ustrojstvo privatne zaštite 13. Zakonske ovlasti osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 14. Postupanja osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 15. Pravila profesionalnog ponašanja pripadnika privatne zaštite
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <p>Veić, P., Nađ, I. Zakon o privatnoj zaštiti s komentarom Žagar, Rijeka</p> <p>Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tjelesne zaštite Narodne novine, Zagreb 2004.</p> <p>Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite Narodne novine, Zagreb 2004.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSIGURANJE I REOSIGURANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-175	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente s temeljnim načelima osiguranja imovine i osoba te s osnovama suosiguranja i reosiguranja. Kroz konkretne primjere polaznici uče praksu obavljanja osiguravateljskih poslova u društvima za osiguranje, upoznaju se s postupkom likvidacije šteta i dokumentacije odštetnih zahtjeva. Predstavljanje vrsta i načina osiguranja robe, imovinskih i životnih osiguranja, kao i mogućnosti osiguranja u vanjskoj trgovini.						
<i>Ishod učenja</i>	Upoznavanje s osnovnim pojmovima i ekonomskim načelima djelatnosti osiguranja i reosiguranja. Sastavljanje ugovora o osiguranju s bitnim elementima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni pojmovi i ekonomska načela osiguranja: Djelatnost osiguranja. 2. Funkcije osiguranja. 3. Razvoj osiguranja. 4. Vrste osiguranja. Podjela osiguranja. 5. Osnovna obilježja pojedinih vrsta osiguranja. Ugovor o osiguranju. Vrste ugovora o osiguranju. 6. Elementi ugovora o osiguranju: Predmet osiguranja. 7. Rizici. Premija osiguranja. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Osigurana svota i vrijednost osiguranog predmeta. 9. Likvidacija šteta: Postupak likvidacije šteta. 10. Dokumentacija odštetnog zahtjeva. Formiranje osiguravateljnih fondova. 11. Transporna osiguranja: Općenito o transportnom osiguranju. 12. Osiguranje stvari za vrijeme transporta. Osiguranje od odgovornosti u transportu. 13. Vrste šteta. Osiguranje u vanjskoj trgovini: Rizici u vanjskoj trgovini. Vrste rizika i njihovo osiguranje. 14. Organizacija za osiguranje i financiranje izvoza na kredit. Osiguranje i dokumentarni akreditiv. Osiguranje ostalih kreditnih poslova. 15. Suosiguranje i reosiguranje: Suosiguranje. Reosiguranje. Ugovor o reosiguranju. Vrste reosiguranja.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurak, Jakovčević (2007). Osiguranje i rizici. RRIF, Zagreb. 2. Stipić (2008). Osiguranje s osnovama reosiguranja. Sveučilišni studijski centar za stručne studij, Split.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-206	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje sistema sigurnosti BiH sa aspekta njegovog funkcionisanja u okolnostima vanjske ugroženosti ili stanja prirodnih i drugih nesreća. Osposobiti studente za razumijevanje procesa upravljanja i rukovođenja i rukovođenja snagama i sredstvima sistema sigurnosti države						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će upoznati vanjski-odbrambeni i unutrašnji sistem sigurnosti; Ovladati pojmovima upravljanje i rukovođenje sistemima sigurnosti; Upoznati elemente-strukturu sistema sigurnosti, njegovo stavljanje u funkciju, te rukovođenje i upravljanje tim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; 2. Odnos između rukovođenja i upravljanja; Nastanak i razvoj teorije i nauke o upravljanju; 3. Teorije i koncepcije rukovođenja i upravljanja; Nauka o upravljanju; 4. Modeli rukovođenja i upravljanja; Metode rukovođenja; 5. Upravljanje djelatnostima savremenih sistema sigurnosti; Teorije i škole od značaja za rukovođenje i upravljanje; 6. Vrste rukovođenja i upravljanja; 7. Problemi savremenog rukovođenja i upravljanja; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Faktori rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 9. Pojam i cilj rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 10. Reforma sistema sigurnosti i uticaj na upravljanje i rukovođenje; 11. Donošenje odluka u međunarodnim organizacijama sigurnosti; 12. Klasični metodi rada komandanta i štaba na donošenju odluke; Projekt menadžment; 13. Postupak donošenja vojnih odluka po NATO standardima; 14. Aktivnosti komandanta i štaba u donošenju vojnih odluka metodom od sedam koraka; 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dujović Jagoš, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2006. 2. Husejnbašić Čamil, UPRAVLJANJE SISTEMOM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, Jordan studio, Sarajevo, 2009. 3. Husejnbašić Čamil, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE U KATASTROFAMA, Sejtarija, Sarajevo, 2006. 4. Husejnbašić Čamil, CIVILNA ZAŠTITA U SISTEMU SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2007. 5. Kasumović A. i Husejnbašić Č., ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE, Sejtarija, Sarajevo, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		SIGURNOSNI SISTEM BIH					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-210	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>		Sticanje osnovnih znanja o sigurnosti i njegovom značenju u kontekstu države, međunarodne sigurnosti, sigurnosti pojedinca, globalne i kosmičke sigurnosti u kontekstu očuvanja ljudskoga roda u svim aspektima ugrožavanja; proučavanje sistema nacionalne sigurnosti pojedinih zemalja, komparacija i izrada modela nacionalne sigurnosti, uz paradigmu elemenata sigurnosne politike, doktrine i strategije. Usvajanje znanja o elementima nacionalne sigurnosti i njihovim zadaćama, a napose u različitim političkim sistemima. Proučavanje nivoa i elemenata nacionalne, kooperativne i kolektivne sigurnosti.					
<i>Ishod učenja</i>		Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o sistemu nacionalne sigurnosti tj. mjerama, snagama, funkcijama i djelatnostima sistema. Studenti će, također, moći razumjevati i kritički sagledavati savremene teorije sigurnosti i odbrane. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite koncepte sigurnosti (globalna, kolektivna, regionalna)					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		1,05	
		II parcijalni test		15%		1,05	
		Završni rad		30%		2,1	
		Seminarski rad		20%		1,4	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,7	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,7	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,35	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,35	
		Ukupno		100%		7	
		Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.					
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		1. Uvod i pojmovi. 2. Proces donošenja sigurnosne politike Bosne i Hercegovine. 3. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija, a napose kritički pristup pojmovima: 4. Analiza pojmova: Sigurnost, sigurnosna politika, doktrina, strategija, sistem sigurnosti...;					

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Historijski razvoj odnosa politike i sigurnosti; 6. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i globalna. 7. Međunarodno-pravni i nacionalni aspekti prava odbrane i sigurnosti; 8. Politika i sigurnost u različitim političkim sistemima; 9. Nacionalni sistemi sigurnosti pojedinih zemalja; 10. Koalicione doktrine i startegije; kooperativna i kolektivna sigurnost; 11. Modeli sistema sigurnosti; 12. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 13. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i međunarodna sigurnost; 14. Demokratski nadzor nacionalne sigurnosti; 15. Civilno-vojni odnosi;
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beridan Izet (2009): Politika i sigurnost, Fakultet političkih nauka, Sarajevo 2. Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; 3. Tatalović S (2006): Međunarodna i nacionalna sigurnost, Politička kultura, Zagreb 4. Smajić Mirza (2011): Sigurnosna politika Bosne i Hercegovine u:Država, politika i društvo u Bosni i Hercegovini, University Press-Magistrat Sarajevo

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		SIGURNOSNI SISTEMI					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-179	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente s temeljnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema zaštite – alarmnih sistema Nadalje, upoznati studente s osnovnim vrstama alarmnih sistema ulogom inženjera zaštite na radu u procjeni ugroženosti odnosno rizika, izradom sigurnosnog elaborata, definiranjem projektnog zadatka, projektiranjem, izvođenjem, atestiranjem te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba industrijskih i drugih subjekata.						
<i>Ishod učenja</i>	Osnovna znanja o temeljnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema tehničke zaštite, njihovom primjenom u praksi te uticajem sistema na smanjenje rizika i na premije osiguranja. Studenti su upoznati s osnovnim alarmnim sistemima te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba. Kao inženjeri zaštite na radu mogu učestvovati u izradi procjene ugroženosti odnosno rizika, izradi sigurnosnog elaborata, definiranju projektnog zadatka i sl.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija i kritički pristup pojmovima 2. Kooperativna i kolektivna sigurnost; 3. Modeli sistema sigurnosti; 4. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Općenito o sistemima tehničke zaštite 6. Sistemi za tjelesno sprječavanje nedopuštenog pristupa objektu 7. Elektronički sigurnosni sistemi 8. Alarmni sistemi - sistemi tehničke zaštite sa dojavom u dojavni centar koji u slučaju dojave poduzima unaprijed definirane mjere. 9. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi. 10. Vrste alarmnih sistema 11. Vatrodojavni sistemi 12. Protuprovalni sistemi 13. Sistemi za kontrolu prolaza 14. Videonadzorni sistemi 15. Zakonska regulativa.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <p>Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo;</p> <p>Husar I (1998). Alarmni sustavi. Hrvatski ceh zaštitara, Zagreb.</p> <p>Šmejkal Z, (1991). Uređaji, oprema i sredstva za gašenje i zaštitu od požara. Kemija u industriji, Zagreb</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SIGURNOST U SAOBRAĆAJU ROBA I LJUDI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-227	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje problema sigurnosti i činitelja sigurnosti. Naglasci na klasičnim elementima sigurnosti: čovjek, vozilo, cesta i okolina. Savladavanje proračuna vezanih uz kretanje i zaustavljanje vozila. Upoznavanje sa standardnom i nestandardnom saobraćajnom signalizacijom u funkciji sigurnosne prevencije. Cilj predmeta je upoznavanje sa svojstvima, značajkama i specifičnostima pojedinih vrsta robe. Najnovija saznanja iz područja identifikacije, normizacije, kvalitete, postupanja i skladištenja robe te ekološka prihvatljivost robe. Strateške robe na tržištu te materijali u industriji i saobraćaju. Studenti će steći sposobnost poznavanja i rukovanja robom i materijalima u prijevozu i skladištenju.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog kolegija studenti će biti dovoljno educirani i osposobljeni u prepoznavanju i rukovanju s robom i materijalima u sustavu skladištenja i načinu prijevoza sredstvima u saobraćaju.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Struktura i složenost saobraćajnog sistema. Sadržaj zaštite i sigurnosti u saobraćajnom procesu. Cijevi i pravila zaštite i sigurnosti u saobraćaju. Sigurnost cestovnog saobraćaja. Zakonska regulativa sigurnosti cestovnog saobraćaja. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Analiza saobraćajnih nezgoda. 7. Zaštita ljudi i roba u cestovnom saobraćaju. 8. Faktori sigurnosti u željezničkom saobraćaju. 9. Upravljanje sa sigurnošću u željezničkom saobraćaju. Izvanredni događaji. 10. Zakonska uređenost sigurnosti željezničkog saobraćaja. Sigurnost roba (tereta) i ljudi. Sigurnost tereta. 11. Međunarodne konvencije i nacionalno zakonodavstvo koji reguliraju sigurnost u saobraćaju. 12. Sigurnost u zračnom saobraćaju. 13. Faktori sigurnosti u zračnom saobraćaju. Zaštita aerodroma, osoblja, putnika i tereta. 14. Opasne robe u saobraćaju. 15. Međunarodni propisi i nacionalno zakonodavstvo o prijevozu opasnih tvari.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cerovac, V.: Tehnika i sigurnost prometa; Sveučilište u Zagrebu Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2001 2. Baričević, H., Poletan-Jugović, T., Vilke, S. Materijali u prometu, Rijeka, 2010.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SISTEMI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U BIH						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-217	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Na osnovu teorijsko-pravnih postavki razvoja sistema zaštite i spašavanja u svijetu (posebno u Europi) i Bosni i Hercegovini razvijati spoznaje o opasnostima prirodnog i antropološkog porijekla, organizaciju i mogućnosti suprotstavljanja tim opasnostima. Posebno potencirati međuzavisnost država i naroda u katastrofama koje prevazilaze mogućnosti nacionalnih sistema sigurnosti. Regionalno i euroatlntsko povezivanje država u katastrofama je nužnost savremenih država i njihovih sistema sigurnosti. Osposobiti studente za timski rad na procjenjivanju, planiranju, programiranju, te upotrebi , rukovođenju i upravljanju sistemom zaštite. Oslonac na pomoć OUN, NATO, regionalnih i Euroatlantskih organizacija.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti nacionalne i međunarodne sisteme zaštite i spašavanja, - razumjeti potrebu povezivanja država i naroda u zajedničkom djelovanju, - spoznati procedure prijeme ili pružanja međunarodne pomoći u katastrofama, rukovođenje i upravljanje u takvim uvjetima te problem prelaska državne granice. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Međunarodno-pravni aspekti zaštite i spašavanja, 2. Ugroženost ljudi i materijalnih dobara, 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zaštita i spašavanje u nacionalnim sistemima sigurnosti, 4. Zaštita i spašavanje u BiH, 5. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, 6. Rukovođenje u sistemu zaštite i spašavanja, 7. Procijenjivanje zaštite i spašavanja, 8. Planiranje zaštite i spašavanja, 9. Programiranje zaštite i spašavanja, 10. Civilno-vojna saradnja 11. Uspostava organizacione strukture civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 12. Organizacije civilne zaštite u entitetima i Brčko Distriktu 13. Štabovi civilne zaštite, 14. Finansiranje civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 15. Preporuke za unaprijeđenje kapaciteta za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić, Čamil 2009. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Sarajevo: Jordan studio 2. 2. Huseinbašić, Čamil 2007. Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Sarajevo: FPN <p>Dodatna literatura</p> <p>http://css.ba/wp-content/uploads/2011/06/images_docs_zastita%20i%20spasavanje%20u%20bih%202010.doc1.pdf</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka			
Predmet	STRUČNA PRAKSA						
Godina	III	Status predmeta	OBAVEZAN	Kod	I 3-226 /	ECTS krediti	6
Semestar	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	8		Nastavni časovi		320		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		1		
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none">– Sticanje neposrednih znanja u okviru struke za koju se student osposobljava i mogućnostima primjene prethodno stečenih znanja u praksi,– Sticanje praktičnih i specifičnih znanja u rješavanju problema iz prakse i obavljanju poslova u okviru struke.– Primijena tehničkih znanja i vještine u radnom okruženju iz oblasti tehničkih nauka.						
<i>Ishod učenja</i>	Na osnovu teorijskog znanja stečenog kroz studij i praktičnog iskustva stečenim obavljanjem stručne prakse studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">– moći projektovati i konstruisati jednostavnije tehnološke procese u skladu s projektnim zahtjevima, relevantnim normama i zakonima.– biti osposobljen za rješavanje inženjerskih zadataka pri projektovanju, konstruisanju, razvoju proizvodnje i održavanju proizvodnog procesa– znati upotrijebiti matematičke, računarske i tehničke alate u postupcima analize i sinteze komponenata, uređaja i sistema u oblasti tehničkih nauka.– usvojiti nove tehnologije i primijeniti stečena znanja i vještina za obavljanje složenih stručnih poslova u profesionalnom tehničkom okruženju.– biti osposobljen za primjenu osnovnih sigurnosnih i zakonskih rješenja u inženjerskom, društvenom i okolišnom kontekstu.– znati primijeniti odgovarajuće programske alate za modeliranje, projektovanje, analizu i verifikaciju različitih tehničkih sistema i njegovih komponenti.						
<i>Način organizacije nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">– Izvođenje stručne prakse vrši se prema usvojenom studijskom i nastavnom planu i program, u toku III godine, u VI semestru. Stručna praksa obavlja se u odabranom preduzeću, ustanovi i drugim poslovnim subjektima, čije je poslovanje vezano za struku za koju se student osposobljava, u trajanju od 40 radnih dana.– Samostalni rad studenta po uputama imenovanog mentora na Fakultetu uz nadzor stručnog lica u preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu u kojem student obavlja stručnu praksu.– Za vrijeme obavljanja stručne prakse student je obavezan voditi Dnevnik stručne prakse u kojem će za svaki dan opisati radne zadatke, aktivnosti i poslove koje je obavljao. Nakon obavljene stručne prakse, student predaje Dnevnik prakse ovjeren od preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem je obavljao praksu. Dnevnik prakse se predaje prema objavljenim rokovima. <p>Učešće u ocjeni:</p> <p>Praktični rad u odabranom preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu (radni zadaci, aktivnosti i poslovi koje je student obavljao tokom stručne prakse)</p> <p>Vođenje dnevnika stručne prakse (opis poslova, radnih zadataka i aktivnosti koje je student obavljao, opis poslovnih problema preduzeća/poslovnih subjekta/institucija u kojima je obavljao praksu, s navođenjem mogućih rješenja)</p> <p>Obrana stručne prakse (pred imenovanom komisijom za odbranu stručne prakse)</p>						

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Preduzeća/ustanove/poslovni subjekti koja imaju kvalificiran stručni kadar iz oblasti struke za koju se student osposobljava uz adekvatnu opremu.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Formira se za svakog studenta posebno, u dogovoru sa rukovodstvom preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojima se obavlja stručna praksa, a u skladu sa potrebama struke za koju se student osposobljava.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura : Student je dužan proučavati stručnu literaturu, zakone i ostale propise vezane uz nesmetano funkcionisanje poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem obavlja stručnu praksu.</p> <p>Dopunska literature:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stručni časopisi i ostale publikacije koje obrađuju teme i aktuelnosti iz područja poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta - Godišnji planovi rada, godišni izvještaji, te ostala poslovna dokumentacija preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		UPRAVLJANJE OKOLIŠEM					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-177	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata sa konceptom održivog razvoja, okolinskim zakonodavstvom i smislom sistema upravljanja okolinom Razjašnjavanje procesa uvođenja sistema upravljanja okolinom u privredne subjekte i implementacije okolinskih standarda Identifikacija mogućih problema koji proizlaze iz tog procesa i njihovo rješavanje. Upoznavanje studenata sa istorijatom, stanjem i trendovima razvoja međunarodnih normi i alatima za njihovu primjenu. Razvijanje aktivnog znanja o izradi i implementaciji sistema upravljanja okolinom						
<i>Ishod učenja</i>	Uspješan student će biti sposoban: Shvatiti koncepte održivog razvoja i integralne zaštite okoline Procijeniti uticaj na okolinu konkretnog privrednog subjekta Praktično primijeniti integralno upravljanje okolinom, usklađeno s načelima održivog razvoja Izraditi FMEA analizu mogućih nezgoda i njihovog uticaja Usporediti konkretne sisteme upravljanja okolinom sa zahtjevima ISO normi i EMAS sheme Na osnovu važećih normi analizirati sistem upravljanja okolinom i učestvovati u auditu						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Održivi razvoj: koncepti, vizije, budućnost. Put ka održivom razvoju. 2. Održivi razvoj i zakoni termodinamike. 3. Istorijski razvoj zaštite okoline. Integralni pristup. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Mjere i postupci za zaštitu okoline. 5. Politički i sociološki pristup, pravne mjere. 6. Temeljni dokumenti zaštite okoline i okolinsko zakonodavstvo. 7. Procjena uticaja na okolinu. 8. Upravljanje rizikom. Analiza troškova i koristi. 9. Opći zahtjevi sistema upravljanja kvalitetom i zahtjevi koji se odnose na dokumentaciju. 10. Planiranje sistema upravljanja kvalitetom. 11. Upravljanje resursima. 12. Kontrola i unaprjeđivanje. 13. Pregled razvoja normi upravljanja okolinom i registracijske šeme. 14. Provođenje i operacijska faza. Ispitivanje i provjeravanje. 15. Certifikacija sistema upravljanja okolinom.
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Buzuk M, Sustavi upravljanja okolišem, Kemijsko-tehnološki fakultet, Split, 2013.</i> 2. <i>Sheldon C, ISO 14000 and Beyond, Environmental Management System in the real Word, Greenleaf Publishing, 1997.</i>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	UPRAVLJANJE ZAŠTITOM						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-167	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	U okviru predmeta student dobivaju osnovna znanja iz upravljanja zaštitom i sistemom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Ovladati postupcima izrade planova zaštite na radu i primjene pravila.						
<i>Ishod učenja</i>	Razviti sposobnost uočavanja opasnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Ciljevi i sadržaj zaštite na radu. Upravljanje zaštitom na radu u kontekstu block sheme upravljanja sustavom. Modeliranje elemenata organizacijske. Fizičke strukture upravljačkog sustava. Primjena informacijskih tehnologija u modeliranju elemenat organizacijske i fizičke strukture te zaštite na radu. Primjena pravila zaštite na radu na elemente organizacijske i fizičke strukture. Procjena razine rizika. Planovi za smanjenje razine rizika. Upravljanje i kontrola tehnologijskim procesima. Nadzor nad upravljačkim sustavom 						

	<ol style="list-style-type: none">11. Nadzor na izvodačkim sustavom.12. Analize13. Izvješćivanja.14. Način ostvarivanja poslova zaštite na radu i primjene pravila.15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> Jakov Milutinović, Organizacija zaštite na radu, Institut za dokumentaciju zaštite na radu, 1978.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA				
<i>Predmet</i>	ZAVRŠNI RAD						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					2	-	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti (%):						
	Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada: - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora.						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja				Učešće u ocjeni (%)	Opterećenje u ECTS	
	Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)				10%	1.0	
	Izrada završnog rada - pisanje				60%	6	
	Odbrana završnog rada				30%	3.0	
	UKUPNO				100%	10	
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada. Priprema, izrada i odbrana završnog rada:						

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU

SMJER: SIGURNOST

4+1

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ELEKTROTEHNIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-149-I	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Predmet ima za cilj studentima prezentirati osnovne koncepte iz elektromagnetizma i njihovo tretiranje pomoću matematičkih termina. Studenti trebaju postići znanja vezana za znanstvenu metodologiju i prirodne zakone na način da se s elektromagnetnim fenomenima i problemima koji su s njima u vezi susretnu kako s kvalitativnog, tako i s kvantitativnog aspekta.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će znati: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati, opisati i definirati učinke električnih polja - Nacrtaati, analizirati i izračunati električne veličine u strujnim krugovima - istosmjernu struju - Objasniti i definirati učinke magnetskih polja 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Električni naboj: izolatori i vodiči 2. Električno polje 3. Gaussova teorema za električno polje u integralnoj i diferencijalnoj formi 4. Električni potencijal 5. Električni kapacitet 6. Elektrostatička energija i proračun sile pomoću elektrostatičke energije						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Dielektrici 8. Električna struja 9. Magnetno polje 10. Izvori magnetnog polja 11. Permeabilnost i susceptibilnost materijala 12. Osnovni magnetni krugovi 13. Električna i magnetna polja promjenjiva u vremenu 14. Faradayov zakon elektromagnetne indukcije 15. Uzajamna induktivnost, proračun uzajamne induktivnosti
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i> 1. Ejup Hot, Osnovi elektrotehnike – knjiga prva, Ejup Hot, Osnovi elektrotehnike – knjiga druga, ETF Sarajevo 2003. godine.</p> <p><i>Dodatna literatura:</i> Edward M. Purcell, Electricity and Magnetism, Mc Grow-Hill Book Company, 1965., USA.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ENGLISKI JEZIK I						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-11	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p> <p>Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Particip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice.
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, Engleski 1., Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Materijali s nastave 2. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		FIZIKA ZA INŽINJERE					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-07	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati studente sa : - Osnovama fizike kao i pojmovima iz elektromagnetike potrebne za razumijevanje savremenih uređaja koji se koriste u industriji. - Elektromagnetsko polje kao izvor energije - Izučiti osnovne zakone optike i primjenu optike u konstrukciji uređaja koji se koriste u tehnologiji. - Izučiti osnove atomske i nuklearne fizike i njihovu primjenu u tehnologiji 						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će znati: <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti osnovne zakone fizike na oblasti izučavanja na specijaliziranim kolegijima - Prezentirati rezultate mjerenja i statistički ih obraditi - Primijeniti matematička znanja na konkretne probleme u prirodnim naukama i tehnici - Analizirati i nacrtati grafove na kojima predstavljaju zavisnosti fizikalnih veličina 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jedinstvo prirode 2. Fizičke osnovne mehanike 3. Mehanika materijalne čestice 4. Dinamika čestice 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zakoni očuvanja u prirodi 6. Titranje (oscilacije) 7. Mehanički valovi i zvuk 8. Toplina 9. Elektromagnetski valovi 10. Specijalna teorija relativnosti 11. Toplinsko zračenje 12. Kvanti elektromagnetskog zračenja 13. Bohrova teorija atoma 14. Kvantnomehanički model atoma 15. Optički kvantni generator laser
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G. Dimić, M. Mitrinović, Zbirka zadata iz fizike, D, Građevinska knjiga, 1986. 2. Stjepan Marić, Fizika za studente tehničkih fakulteta, IP „SVJETLOST“ d.d., Sarajevo, 2002. 3. S. Marić, Fizika, Svjetlost, 2001. 4. V. Vučić, Osnovna merenja u fizici, Naučna knjiga <p>Dodatna literatura: D.Halliday, R.Resnick, J.Walker, Fundamentals of Physics, JW and Sons, 6th edition, extended, 2003;</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	HEMIJA ZA INŽINJERE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-22	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Ovladavanje osnovnim pojmovima hemijskog inženjerstva, rječnikom i terminologijom. Usvajanje elementarnih znanja o tehnološkim procesima odnosno sistemskom pristupu rješavanju problema u procesnoj industriji. Upoznavanje sa računarskim alatima i bazama podataka u cilju dobivanja neophodnih informacija u vezi procesnih sistema.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznavanje univerzalnog sistemskog pristupa pri rješavanju problema u hemijskom inženjerstvu. - Usvojene metode za brzo pretraživanje i dobivanje informacija o procesnim sistemima. - Izrada samostalnih i timskih projektnih zadataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija i osnovni pojmovi hemijskog inženjerstva 2. Istorijski razvoj hemijskog inženjerstva 3. Povezanost hemijskog inženjerstva sa drugim naukama i naučnim oblastima 4. Edukacija hemijskih inženjera 5. Multidisciplinarni pristup hemijskog inženjerstva 6. Uloga hemijskog inženjera u savremenom svijetu 7. Mjesta zapošljavanja hemijskog inženjera 8. Pregled i osnove najvažnijih područja hemijskog inženjerstva 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Osnovni koncepti hemijskog inženjerstva 10. Pristup hemijskog inženjerstva kod postavke i rješavanja problema 11. Osnovne tehnološke operacije u hemijskom inženjerstvu 12. Prenos mase, topline i količine kretanja u hemijskom inženjerstvu 13. Procesni aparati i uređaji u hemijskoj industriji 14. Sadašnji trendovi u razvoju hemijskog inženjerstva 15. Budući pravci razvoja hemijskog inženjerstva
Literatura	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R.K.Sinnott, J.M.Coulson and Richardson's, Chemical Engineering Design, Butterworth-Heinemann Ltd; ISBN-10:0750641428, 1999 2. B.Arsenović, Hemija za inženjere Skripta; Mart 2021. godine <p><i>Dodatna literatura:</i> Don W. Green, Perry's Chemical Engineers' Handbook, McGraw-Hill Professional; 8 edition (1 Dec 2007)</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INFORMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	15	
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INŽINJERSKA EKONOMIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 7-15	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>			<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>			<i>Vježbe</i>	
			90			20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je dati široki spektar znanja iz ekonomije potrebnih studentima, stavljajući poseban naglasak na procjenu i izbor investicija						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon završetka studenti bi trebali bit sposobni procjeniti i izabrati investiciju.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Definicije i instrumenti ekonomske analize: Ekonomska dobra. Ekonomski principi. Potrošnja i proizvodnja. Proces proizvodnje. Podjela rada. Vrijednost ekonomskih dobara. Monetarna i realna vrijednost. 2. Tržište: zakoni ponude i potražnje. Analiza zakona ponude i potražnje. Elastičnost potražnje. Zakoni ponude na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 3. Motivacije preduzeća: Preduzeća i proizvodni faktori - profit i kontinuitet, proširenje tržišta, Ljudski faktori, Odnos sa sindikatom, politički odnosi. Marketinski faktori. Motivacija vlasnika 4. Faktori proizvodnje i distribucije proizvoda: Faktori proizvodnje. Dodatna vrijednost i neto porodukt. Slabljenje: vrste problema. Prihodi faktora proizvodnje. Ukupan interni приход. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fondovi za finansiranje preduzeća: finansiranje investicija. Štednja kao faktor. Načini prikupljanja ušteda. Forme finansiranja. Akcije. Samofinansiranje. Obligacije. Bankarski krediti i leasing. Krediti između preduzeća. Javno finansiranje. 6. Forme privatnih preduzeća: Principi podjela rada. Odgovornost za imovinu. Upravljanje vlasništvom. Individualna preduzeća. Udruživanje (osoba, kapitala, finansija). Zajednički investicijski fondovi. Aspekti unutarnje organizacije 7. Ekonomska optimizacija produktivnih faktora. 8. Bilans preduzeća. 9. Preduzeće na konkurentnom i monopolističkom tržištu. 10. Cost/Benefit analiza privatnih preduzeća. 11. Neto aktualne vrijednost, Ekvivalentna godišnja vrijednost. 12. Stopa internog prihoda. 13. Porezi. 14. Cost Benefit analiza javnih preduzeća. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jusufrić I, Jusufrić S, Inženjerska ekonomika, Internacionalni univerzitet Travnik, Travnik, 2021. 2. M.Raščić: Inženjerska ekonomika, ETF Sarajevo, 2006 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dominick Salvatore, Ekonomija za menadžere u svjetskoj privredi; Mate d.o.o.; 1994 4. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; Ekonomija; McGraw-Hill / Mate d.o.o.; 2007 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MATEMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 4-22	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Razvoj saznanja o matematičkim sadržajima i njihovo savladavanje u svrhu boljeg praćenja i čuvanja finansijskih resursa preduzeća.</p> <p>Postizanje znanja i razumijevanja mjesta i uloge matematike u općem obrazovanju i vršenju ostalih matematičkih operacija u toku studiranja.</p> <p>Sticanje znanja iz ovog predmeta pomoći će studentima da brže i bolje shvate i upotrijebe u svom daljem nadgrađivanju sa znanjem iz ostalih predmeta.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naučiti matematičke koncepte i metode neophodne u daljnjem profesionalnom radu studenta, • osposobiti studenta logičkom i vizuelnom razmišljanju, • stvoriti preduslove za kreativno rješavanje problema. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na kraju semestra uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da znaju matematičke koncepte u daljnjem radu sa drugim predmetima. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p>Osnovne tematske jedinice</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem premeta i načinom rada. Algebra iskaza (definicija iskaza, operacije s iskazima, iskazne formule Tautologije, neke osobine logičkih operacija). 2. Algebra skupova (pojam skupa, jednakost skupova, operacije sa skupovima, partitivni skup, pojam uređenog para). 3. Relacije i preslikavanja (binarne relacije, relacije ekvivalencije i relacije poretka, pojam funkcije ili preslikavanja, bijektivno preslikavanje). 4. Realni i kompleksni brojevi - polje realnih brojeva (prirodni brojevi, princip potpune matematičke indukcije, binomni obrazac, cijeli brojevi, racionalni i iracionalni brojevi). 5. Sistemi linearnih algebarskih jednačina (pojam sistema linearnih algebarskih jednačina, rješenje sistema, ekvivalentnost sistema, gausova metoda eliminacije, determinante, pojam determinante, osobine determinanata, Kramerovo pravilo). 6. Matrice (pojam i vrste matrica, računске operacije s matricama, inverzna matrica i njena primjena za rješavanja sistema linearnih algebarskih jednačina, pojam ranga matrice). 7. Saglasnost sistema linearnih algebarskih jednačina. 8. Prostor običnih vektora (skalarnе i vektorske veličine, pojam vektora, intenzitet vektora, linearne operacije s vektorima). 9. Linearna nezavisnost (zavisnost) vektora. Baza prostora običnih vektora. Skalarni i vektorski proizvod (produkt) vektora. Mješoviti proizvod (produkt) vektora). 10. Analitička geometrija u ravni (jednačina prave u ravni, krive drugog reda). Ravan (jednačina ravni, međusobni položaj dvije ravni, udaljenost tačke od ravni). Prava (jednačina prave u prostoru, međusobni položaj dvije prave, udaljenost tačke od prave). 11. Odnos prave i ravni (ugao između prave i ravni, uslov paralelnosti prave i ravni, uslov normalnosti prave i ravni, računanje tačke prodora-probodišta). 12. Osnovni pojmovi (pojam realne funkcije, način zadavanja realnih funkcija, klasifikacija realnih funkcija. Elementarne funkcije (grafici, osobine, ...). 13. Realni nizovi (pojam realnog niza, pojam granične vrijednosti niza. neke osobine konvergentnih nizova, broj e). Granične vrijednosti realne funkcije (pojam granične vrijednosti, osnovne teoreme o graničnim vrijednostima, neprekidnost funkcije, osobine neprekidnih funkcija). 14. Izvod realne funkcije (pojam izvoda funkcije, lijevi i desni izvod funkcije, diferencijabilnost funkcije, geometrijsko značenje izvoda i diferencijala funkcije, osobine diferencijabilnih funkcija, pravila diferenciranja, tablica osnovnih izvoda). 15. Izvod složene funkcije. Izvod i diferencijal višeg reda. Primjena diferencijalnog računa u približnom izračunavanju. Osnovne teoreme diferencijalnog računa. Plan ispitivanja funkcija.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabahet Drpljanin, <i>Matematika</i>, Tuzla, 1997. 2. Ramiz Vugdalić, <i>Matematika - Diferencijalni i integralni račun realne funkcije jedne realne promjenljive - Teorija i zadaci</i>, Tuzla, 2009. 3. S. Kurepa, <i>Matematička analiza I i II</i>, Zagreb 4. D. Blanuša, <i>Viša matematika</i>, Zagreb, Zbirke zadataka <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branislav Stojanović, <i>Zbirka riješenih zadataka iz matematike</i>, Tuzla, 1990. 2. Mićo Miletić, <i>Metodička zbirka zadataka: Funkcije i grafici</i>, Beograd, 1997. 3. Mićo Miletić, <i>Metodička zbirka zadataka: Integrali</i>, Beograd, 1997. 4. E. Turković, A. Hrnjičić, <i>Metodička zbirka zadataka iz integralnog računa funkcije dvije i više promjenljivih</i>, Internacionalni Univerzitet Travnik, Travnik, 2017. 5. P. M. Miličić, M. P. Uščumlić, <i>Zbirka zadataka iz više matematike I</i>, Nauka, Beograd, 1996. 6. V. P. Demidović, <i>Zbirka zadataka iz matematičke analize</i>, Tehnička knjiga, Zagreb, 1986.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OSNOVE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-157	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je studente upoznati s osnovama sigurnosti, osnovnim načelima otkrivanja opasnosti i strategijom sprečavanja nezgoda u radnoj i životnoj okolini te studente osposobiti za analizu nezgoda, istraživanje uzroka nezgoda i održavanje interesa za sigurnost. Cilj je da se gradivo obuhvati s teoretskog gledišta, ali je izrazito važno da se sva planirana područja i teme usporedno obuhvate i praktičnim radom (rješavanje problema i zadataka s naglaskom na onima relevantnim za struku).						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će steći osnovna znanja o raznim štetnostima, opasnostima i naporima te vještine identifikacije znakova sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Definicije nezgode, nesreće, povrede, ozljede, havarije, profesionalne bolesti, rizici i procjene opasnosti, određivanje odnosa sigurnosti i zaštite na radu; Vrste nezgoda prema mjestu nastanka i posljedicama. Hijerarhija vrsta nezgoda; Osnovni pojmovi iz sigurnosti na radu: Interdisciplinarnost i multidisciplinarnost zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini; Pojam i vrste opasnosti i štetnosti u širem i užem specifičnom obliku; Kibernetički model sistema sigurnog ponašanja. Počeci i razvoj sigurnosti: Socijalna i ekonomska nužnost zaštite ljudi i materijalnih dobara; Svrha i pojam zaštite na radu. Historijski razvoj zaštite ljudi od štetnih uticaja radne okoline, od razdoblja prije 						

	<p>novе ere, srednjeg vijeka do prvih propisa u svijetu i kod nas. Zaštita u međunarodnim razmjerima, međunarodne organizacije i institucije;</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Počeci i razvoj sigurnosti: Savremeni sistem mjera zaštite u pogledu ljudskih, tehničkih i organizacijskih faktora; Mjere i sredstva zaštite ljudi u radnoj okolini. 5. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Glavne teorije o slučajnom nastanku nezgoda, senzibilizaciji i imunizaciji, sklonost nezgodama; Teorija prilagođavanja ili „stres“ teorija; 6. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Teorija ograničenih ciljeva i sloboda, hipoteze o podsvjesnoj motivaciji; Teorija situacije i varijable koje se odnose na radnu okolinu i oruđa za rad; 7. Teorije o nastanku nezgoda i nesreća: Domino teorija ili lanac uzroka ozljeda, razlučivanje lanca i dubinska analiza; Teorija epidemiologije nesreća na poslu; Teorija o abnormalnoj razmjeni energije, štit sigurnosti, individualne karakteristike i nezgode, istraživanja i rezultati. 8. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Svrhe analize nezgoda. Propisane evidencije o ozljedama na radu; 9. Analiza nezgoda i ozljeda na radu: Ciljevi evidencije i analize nezgoda. Osnovna načela ispitivanja nezgoda. Upute za popunjavanje propisanih evidencija. Izvori ozljeda na radu, uzroci ozljeda, priroda ozljede, ozlijeđeni dijelovi tijela. Sređivanje i obrada podataka. Dokumenti primarnog i sekundarnog reda. Komparativna analiza razlika u utvrđivanju uzroka ozljeda na radu. 10. Statistika nezgoda na radu: Faktori ozljeda na radu, specifičnosti i oblici u kojima se one očituju. Karakteristični izvori i uzroci ozljeda. Rizične djelatnosti. Zakonitosti o ozljeđivanju. 11. Statistika nezgoda na radu: Učestalost i težina ozljeda na radu. Izračunavanje relativnih pokazatelja o ozljedama, indeksa težine i učestalosti uz primjenu tablice vremenskog terećenja. Statistički odnos rizika i posljedica. 12. Posljedice ozljeda: Posljedice ozljeda na ozlijeđenoga, njegovu porodicu i društvenu zajednicu posmatrane u odnosu prema ljudskom faktoru i ekonomskim posljedicama. 13. Posljedice ozljeda: Izračunavanje cijene jedne ozljede. Odnos neposrednih i posrednih troškova. 14. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Teoretske osnove nastanka ozljeda; sinteza-analiza radi utvrđivanja strategije. Definisane uzroka poremećaja u odnosima čovjeka i radne okoline. Putevi djelovanja na čovjeka i radnu okolinu. 15. Sprječavanje ozljeda i održavanje interesa za sigurnost: Načela sprečavanja ozljeda na radu. Hijerarhija primjene načela. Planiranje i programiranje mjera zaštite. Procjena opasnosti i izrada plana mjera zaštite. Odgoj i obrazovanje, informisanje, propaganda sigurnosti, boje sigurnosti, znakovi sigurnosti, poster sigurnosti, upute za rad, bojenje cjevovoda.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N., Dolšak. L.: Osnove sigurnosti, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Štefan, V.: Zbirka propisanih i drugih evidencija, isprava i izvještaja iz zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći, Zagreb: IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, 4th ed. Geneva: ILO, 1998. 2. Kacian, N.: Komparativna analiza razlika u klasifikaciji i utvrđivanju uzroka nesreća na poslu, Sigurnost, XXX, 1988., 3, 187-193. 3. Kacian, N.: Plan i program mjera zaštite na radu, Sigurnost, XXVI, 1974., 4, 3-14. 4. Kacian, N.: Vrste opasnosti i štetnosti, Zagreb: IPROZ, 1998. 5. Petz, B.: Psihofiziologija rada (Psihološki problemi nezgoda i nesreća), Zagreb: Školska knjiga, 1987.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOST U PRIMJENI ELEKTRIČNE ENERGIJE						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-23	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata s osnovama elektrotehnike i mjerama sigurnosti u primjeni električne energije na radnim strojevima te radnim i pomoćnim prostorijama. Upoznavanje s djelovanjem električne energije na čovjeka i vrstama opasnosti od električne energije. Upoznavanje sa tehničkim mjerama u izvedbi postrojenja i vodova visokog i niskog napona, kao i osposobljavanje u primjeni pravila i mjera za siguran rad na postrojenjima i vodovima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će naučiti: <ul style="list-style-type: none"> - Vrste odnosno izvore opasnosti od električne energije na čovjeka - Ovladati postupcima za ispitivanje zaštite od indirektnog dodira automatskim isključenjem napajanja. - Ovladati mjerenjima otpora petlje i provjere efikasnosti zaštite. - Ovladati mjerenjima električnih veličina koja se provode u beznaponskom stanju. - Opisati i postaviti pravila i mjere sigurnosti pri radovima na postrojenjima, vodovima i instalacijama. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj u sigurnosti i primjeni električne energije 2. Osnovni pojmovi i zakonu iz osnova elektrotehnike 3. Uticaj i vrste električne struje na čovjeka 4. Tehnička sigurnost u izvedbi postrojenja niskog napona i visokog napona 5. Tehničke mjere zaštite od direktnog i indirektnog dodira 6. Tehnička sigurnost u izvedbi nadzemnih i podzemnih radova 7. Pravila i mjere sigurnosti pri radovima na elektroenergetskim postrojenjima 8. Električne instalacije u specifičnim prostorima 9. Rad pod naponom na elektroenergetskim postrojenjima 10. Tehnička i lična zaštitna sredstva 11. Mjerenje električnih veličina koja se provode u beznaponskom stanju 12. Oprema za rad na elektroenergetskim postrojenjima 13. Regulativa i organizacija zaštite na radu 14. Pružanje prve pomoći i oslobađanje unesrećenih iz strujnog kruga 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mileusnić, E.: Ispitivanje električnih instalacija niskog napona, Zagreb: ZIRS, 1996. 2. Brechmann I dr.: Westermannov elektrotehnički priručnik, Zagreb: Tehnička knjiga, 1991. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <p>Essert, M., Valter, Z.: Osnove elektrotehnike, Zagreb: SNL, 1990.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije)						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ENGLISKI JEZIK II						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-12	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		25		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika.</p> <p>Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. <p>Sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Safety – uvodno predavanje, upoznavanje studenata sa sadržajem, definicija sigurnosti, mjera i rizika 2. Safety at work – čitanje i prevođenje teksta, analiza nepoznatih riječi 3. Machine safety – postavljanje pitanja, odgovori, čitanje i analiza teksta, sinonimi i antonimi 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Noise Protection – prevođenje teksta i isticanje jezičnih struktura iz stručnog teksta, oblikovanje dijaloga, ponavljanje glagolskih vremena 5. Vibration – vokabular, čitanje novih riječi i izraza, objašnjenje značenja 6. Heating – čitanje i prevođenje 7. Heating II – Outdoor and Indoor Heating, obrada množine imenica 8. Lighting – čitanje i prevođenje, nabranje vrsta rasvjete, razgovor o važnosti dobrog osvjetljenja 9. Ventilation – obrada vokabulara, objašnjenje značenja riječi i izraza 10. Electricity Safety – čitanje i prevođenje teksta, uvođenje dijaloga pitanjima o zaštiti od strujnog udara, ponavljanje glagolskih vremena 11. Explosions – čitanje i prijevod teksta, obrada vokabulara 12. Safety in Transportation – usmeni razgovor o sigurnosti u prometu, nabranje automobilskih nesreća, ponavljanje glagolskih vremena 13. Chemical and Biological Hazards – čitanje i prijevod teksta, dijalozi kroz postavljanje pitanja 14. Properties of Harmful Substances – razvrstavanje opasnih tvari, prevođenje nepoznatih pojmova, vježba razumijevanja 15. Nuclear Hazards and Safety – vokabular, čitanje novih riječi i izraza, objašnjenje značenja, Nuclear Accidents – informiranje o nuklearnim katastrofama
Literatura	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Horvatić, Miroslav, English for Safety Engineers, Karlovac University of Applied Sciences, 2008 <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Materijali s nastave 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INŽINJERSKE OSNOVE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-96	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Definirati osnovne pojmove u inženjerskom izražavanju. Objasniti osnovne pojmove vezane za Mehaniku čvrsta tijela (Statiku i znanost o čvrstoći materijala). Primjeniti grafičke i analitičke postupke u rješavanju jednostavnijih problema iz područja mehanike čvrstih tijela i mehanike fluida.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti sposobnost uočavanja opasnosti. - Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. - Razviti sposobnost obavljanja analize, sinteze i oblikovanja optimalnih rješenja iz područja sigurnosti na radu. - Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima. - Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Osnovni pojmovi u inženjerskom izražavanju; 2. Osnove tehničke mehanike; 3. Znanost o čvrstoći materijala; 4. Materijali u prehrambeno tehnološkom procesu, svojstva i karakterizacija te ispitivanje;						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Cijevi i cijevovodi i uređaji i pomoćna oprema za transport fluida u tehnološkom procesu. 6. Transportna sredstva u prehrambeno tehnološkom i biotehnološkom procesu (transporteri, konvejeri...); 7. Uvod u tehničku termodinamiku. 8. Uvodni prikaz osnovnih termodinamičkih stanja. 9. Toplinske veličine stanja, bilanca mase i energije; 10. Kružni procesi; 11. Zakoni termodinamike, Mollierov dijagram; 12. Čvrstoća, naprezanje, Hookeov zakon, Poissonov broj, savijanje, smik, torzija, izvijanje, tvrdoca. 13. Metalne slitine 14. Kotiranje Tehnicko pismo. 15. CAD – izrada crteža pomocu računala
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Hubka: Principles of Engineering Design, Heurista Zurich, 1987 2. B.D.Tapley: Enhineering Fundamentals, 4th, John Wiley, New York, 1990.. 3. N.E. Dowing: Mechanical Behaviour of Materials, Prentice Hall, New Jersey, 1993 4. I. Alfirević : Nauka o čvrstoć I, Tehnička knjiga, Zagreb 1995

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	LIČNA ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREMA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-122	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje i ovladavanje znanjima studenata sa zahtjevima radnih mjesta, radne okoline, zahtjevima upotrebe lične i kolektivne zaštitne i opreme i rizicima korištenja. Razvijanje sposobnosti o neophodnosti korištenja BAS standarda o sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za upotrebu lične zaštitne opreme kao posljednjoj liniji odbrane u zaštiti i zdravlju uposlenika na radnom mjestu						
<i>Ishod učenja</i>	Na kraju semestra uspješni studenti, koji su kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da: - razviju sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanje novim okolnostima - koriste dostupnu raspoloživu literaturu vezanu za rješavanje različitih problema iz predmetne oblasti - rješavaju probleme različite složenosti, individualno i u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku, - polože ispit iz navedenog nastavnog predmeta u prvim ispitnim terminima na kraju semestra - primjene stečena znanja u praksi.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Uvod, pojmovi i značenja. Ciljevi EU, strategija sigurnosti i zdravlja na radu. 2. Zakonska regulativa i standardi u BiH i EU u pogledu lične zaštitne opreme (LZO). 3. Organizaciona i tehničko –tehnološka rješenja radnih mjesta						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Opšte opasnosti, štetnosti i mjere zaštite 5. Postupak u slučaju nesreće, znakovi opasnosti i upozorenja, znakovi zabrane, znakovi obaveze 6. Izvori opasnosti na radnom mjestu koji mogu dovesti do nesreća i ozljeda na radu pojedinih dijelova tijela. 7. Opasnosti od požara i kontrola izvora opasnosti 8. Upotreba lične i kolektivne zaštitne opreme 9. LZO za zaštitu glave 10. LZO za zaštitu očiju i lica 11. LZO za zaštitu sluha 12. Oprema za zaštitu disajnih organa 13. LZO za zaštitu ruku, nogu i tijela 14. Zaštitna oprema za radove na visini 15. Oprema u vatrogastvu i prilikom deminiranja i sistemi kolektivne zaštite
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knežiček Ž., Adilović A. i Regent A: <i>Lična i kolektivna zaštitna oprema</i>, Tuzla 2015. 2. Horvat J; <i>Sredstva in oprema za osobno varstvo pri delu</i>, VŠZD, Ljubljana 1988. 3. <i>BAS standardi za LZO</i>, Sarajevo 2014. <p>Dodatna literatura</p> <p>www.zaštita na radu – pregled ličnih zaštitnih sredstava www.kontrolbiro.hr/Osobna-zstivna-sredstva.pdf www.bsci-intl.org hr.wikipedia.org, OZO</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	LJUDSKI FAKTORI U SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-65	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Dok će jedan manji dio studije ljudskih faktor pridonijeti definiranju vjerojatnosti ljudske pogreške, veće se koristi očekuju od uočavanja i prepoznavanja važnosti ljudskih faktora, te povećanja ljudske pouzdanosti kroz poboljšanja u domeni ergonomije, radnih procedura, upravljanja, rukovođenja i organizacije rada. Osnovni cilj rada je predstaviti i kritički prikazati metode procjene rizika bez provedene odgovarajuće studije ljudskih faktora.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none">- Razviti sposobnost izrade procjene rizika, te mjere zaštite od istih- Razviti sposobnost upravljanja i primjenu sustava zaštite na radu u praksi- Primijeniti stečena znanja za kvalitetno osposobljavanje zaposlenika u području zaštite na radu- Prepoznati potrebu za primjenu propisa i normi u području zaštite na radu- Razviti sposobnost iznalaženja rješenja za rad na siguran način na svakom radnom mjestu.- Kvalificirati se za nastavak studija na specijalističkom diplomskom stručnom studiju						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Predstavnici i odbori za zdravlje i sigurnost.2. Psihofiziološke sposobnosti, osobine ličnosti i radna sposobnost.3. Analiza rada, metode, postupci i područja primjene u sigurnosti.						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Tjelesni rad, fiziološke osnove i opterećenje radnika. 5. Umor, fiziološka podloga i sprečavanje umora. 6. Posljedice stresa na radnom mjestu. 7. Sigurnost i zdravlje. 8. Motivacija i sigurnost. 9. Komunikacija čovjeka i stroja, pozornost. 10. Nepovoljni uvjeti rada. 11. Oblici, postupci i efikasnost profesionalne selekcije u funkciji sigurnosti. 12. Stručno osposobljavanje i izobrazba radnika za siguran rad. 13. Psiholojski problemi i sprečavanje nezgoda na radu. 14. Povezanost bolovanja, izostanaka s posla i sigurnosti na radu. 15. Fluktuacija radnika i sigurnost.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Softić, S., "Menadžment ljudskih faktora u sigurnosti", Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku, 2024. 2. Stary, D. (2003) Ljudski čimbenici u zaštiti. Zagreb: IPROZ 3. Fromm, E., Zdravo društvo, Naprijed, Zagreb, 1989 <p><i>Dodatna literatura</i></p> <p>Bujas, Z. (1959) Psihofiziologija rada. Zagreb: Institut za higijenu rada Akademije znanosti i umjetnosti</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MEHANIKA I MEHANIČKE OPASNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-84	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s osnovnim pojmovima mehanike i mehaničkih opasnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - sposobnost korištenja onoga što je stečeno - sposobnost snimanja problema i njegove analize i predviđanja operativna rješenja u tehnološkom pogledu ili u procesu organizacije i upravljanja, - sposobnost matematičkog razumijevanja tehničkih problema i upotreba matematike u rješavanju istih, - sposobnost razumijevanja i primjene savremene teorije iz oblasti tehničkih, tehnoloških i prirodnih nauka 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aksiomi mehanike. 2. Koordinatni sustavi. 3. Sastavljanje sila u ravnini i prostoru. 4. Definicija momenta sile i sprega sila.. Trenje. Osnovni pojmovi o nosacima i unutarnjim silama (momenti savijanja, poprecne i uzduzne sile). 5. Definiranje brzina i ubrzanja. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Zakoni gibanja cestica i krutog tijela. 7. Newtonovi zakoni. 8. Dinamika gibanja. 9. Momenti tromosti. Mehanički rad i snaga. 10. Osnovni pojmovi mehanike fluida. 11. Osnovni pojmovi i zakoni hidrostatičke. 12. Strojarske konstrukcije kao izvor mogućih opasnosti. Zaštitne konstrukcije. 13. Metode za utvrđivanje uzroka havarija. 14. Mehaničke opasnosti. Sigurnost pri radu s ručnim i prenosivim mehaniziranim alatima. Osnovne grupe zaštitnih naprava. 15. Osnovna načela sigurnosti kod konstrukcija strojeva.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Muftić Mehanika i mehaničke opasnosti IPROZ, Zagreb 1. 1998.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ORGANIZACIJA I MENADŽMENT						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-69	<i>ECTS krediti</i>	5
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
		3			2		
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Predmet Organizacija i menadžment održavanja ima za cilj produblivanje znanja stečenih u predmetu Osnovni radni procesi i sredstva rada, u oblastima planiranja, organizovanja, rukovođenja i upravljanja procesima održavanja.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, studenti će biti osposobljeni za učešće u aktivnostima planiranja, organizovanja, rukovođenja i upravljanja procesima održavanja u preduzeću. Takođe će biti osposobljeni za provođenje analize uspješnosti održavanja i za projektovanje poboljšanja održavanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,75		
	II parcijalni test		15%		0,75		
	Završni rad		30%		1,5		
	Seminarski rad		20%		1		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,5		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,5		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,25		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,25		
Ukupno		100%		5			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom – informatički kabinet.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termini i definicije. 2. Politike održavanja. 3. Planiranje zaliha. 4. Modeli planiranja zaliha. 5. Dobavljači rezervnih dijelova. 6. Upravljanje troškovima. 7. Informacioni sistem. 8. Dokumentacija. 9. Tokovi podataka. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Kadrovi.11. Obuka.12. Organizacija.13. Ocjena uspešnosti održavanja.14. Završna razmatranja.15. Priprema za kolokvij
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. Beker, Ivan, Stanivuković, Dragutin, <i>Održavanje sredstava rada</i>, Fakultet tehničkih nauka, 2008. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">2. Preporučeni internet izvori3. Materijali s predavanja i vježbi

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka			
<i>Predmet</i>	ORGANIZACIJA ZAŠTITE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-103	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Ovladati postupcima izrade matrice rizika s obzirom na moguće prisustvo štetnih tvari u radnoj sredini. U okviru predmeta student dobivaju osnovna znanja iz sigurnosti u industriji i sistema upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Ovladati postupcima izrade planova zaštite na radu i zaštite od eksplozije.						
<i>Ishod učenja</i>	Izučavanje ima za cilj: <ul style="list-style-type: none">- da studenti savladaju osnovne elemente postrojenja s opisom osnovnih pravila zaštite na radu (tehnička rješenja),- Razviti sposobnost uočavanja opasnosti.- Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Osnovna i posebna pravila zaštite na radu.2. Utvrđivanje poslova s posebnim uvjetima rada.3. Norme i tehnički propisi u sustavu zaštite na radu.4. Izvešća i evidencije.5. Znakovi sigurnosti i općih obavijesti.6. Rad na siguran način. Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.7. Opasnosti, štetnosti i naponi u radnom okolišu.						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Ispitivanje i mjerenje radne okoline. 9. Provedba zaštite pri korištenju opasnih tvari. 10. Postupci u slučaju ozljede i profesionalne bolesti. 11. Suradnja sa tijelima inspekcije rada. 12. Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu. 13. Prijevoz opasnih tvari i njihovo obilježavanje. 14. Metode izrade procjene opasnosti. 15. Poduzimanje mjera zaštite od požara nabava i raspored sredstava i opreme za zaštitu od požara.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura Jakov Milutinović, Organizacija zaštite na radu, Institut za dokumentaciju zaštite na radu, 1978.</p> <p>Dodatna literatura Dennis NP, Safety and Security Review for the Process Industries, 4th Edition, Gulf Professional Publishing, 2014.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OSIGURANJE KVALITETE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-162	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za provedbe aktivnosti organiziranja, restrukturiranja i reinženjeringa sistema kvalitete.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita studenti će moći: 1. Pravilno interpretirati koncept menadžmenta kvalitete i njegovu primjenu temeljenu na analizi slučajeva iz prakse. 2. Analizirati primjenjivost koncepta modernog pristupa kvaliteti. 3. Opisati i interpretirati područja sustava upravljanja kvalitetom. 4. Definirati i razlikovati prenosiva iskustva, znanja i vještine upravljanja kvalitetom. 5. Razlikovati norme za upravljanje kvalitetom.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Historija kvalitete: hronološki razvoj zanimanja za kvalitetu; 2. Historijski razvoj upravljanja kvalitetom, gurui kvalitete 3. Razvoj i definiranje upravljanja kvalitetom: definiranje kvalitete, kontrola kvalitete, 4. Osiguranje i upravljanje kvalitetom 5. Osnovne postavke upravljanja kvalitetom: važnost upravljanja kvalitetom, 6. Kontinuirano unapređivanje i zadovoljstvo kupaca/potrošača						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Utjecaj kvalitete na poslovni rezultat: kvaliteta i poslovanje, troškovi kvalitete, kvaliteta i prihodi, kvaliteta i konkurentnost 8. Sustavi upravljanja kvalitetom: odabir između alternativa, norma ISO 9000, potpuno upravljanje kvalitetom, 9. Statistička kontrola procesa, 10. Alati za upravljanje kvalitetom, metode za upravljanje kvalitetom. 11. Nastanak integriranih sustava upravljanja, 12. Sustavni pristup integraciji, sustavi upravljanja okolišem 13. Nastanak modela za mjerenje poslovne izvrsnosti, samo-procjena kao temelj poslovne izvrsnosti, 14. Vrste modela za procjenu poslovne izvrsnosti 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i> <i>Lazibat, T., Upravljanje kvalitetom, Znanstvena knjiga d.o.o. Zagreb, 2009</i></p> <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crosby, B. R, Kvaliteta je besplatna, Privredni vjesnik, Zagreb, 1989. 2. Injac N. "Mala enciklopedija kvalitete", OSKAR, Zagreb, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVE PRAVA I ZAKONODAVSTVO SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-49	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Učenje osnova prava i pravnog sustava u zakonodavstvu sigurnosti (na radu, u zaštiti od požara i dr.) i postupci u reguliranju, ostvarivanju i zaštiti prava.						
<i>Ishod učenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno interpretirati pravne norme i druga vreća prava. Posebno pravo – zakonodavstvo - Definirati pojmove, kategorije, institute i pravne odnose u svim djelatnostima i u zaštiti na radu - Analizirati izvore prava sigurnosti na radu, zaštiti od požara i ekologije u različitim odnosima - Pravilno primijeniti znanje u upravnom, prekršajnom, stegovnom i kaznenom postupku u ostvarivanju i zaštiti prava, obveza i odgovornosti u zaštiti na radu i zaštiti od požara 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u pravo 2. Pojmovi, kategorije, institucije i pravni odnosi u zaštiti na radu 3. Zaštita od požara, zaštita prirode i u drugi odnosi koje regulira zakonodavstvo sigurnosti 4. Ljudska prava i slobode 5. Prava na radu i u svezi s radom 6. Propisi i subjekti u donošenju, realiziranju i zaštiti prava u ustavnom, građanskom, krivičnom, trgovačkom i radnom pravu i pravu zaštite na radu i zaštite od požara. 7. Postupak 						

	<ol style="list-style-type: none">8. Nadzor9. Odgovornosti10. Zakon o radu11. Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu12. Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu, Sindikati, TRIPARTITIVNOST13. Druga zakonska akta radnog zakonodavstva14. Međunarodna organizacije rada i konvencije15. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none">1. Predloženi revijalni radovi i originalni naučni radovi u ovom području <p>Dodatna literatura: www.fbihvlada.gov.ba/.../zakoni/.../</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	PROIZVODNI PROCESI I SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-104	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje opštih i posebnih znanja neophodnih za analizu procesa rada, upravljanje radnim procesima, analiza i sinteza proizvodnih sistema. Optimiziranje rada i procesa. Upravljanje procesima i radom u uslovima turbulentnih promjena sa određenom pouzdanosti i efektivnim radom. Primjena metoda nove proizvodne filozofije.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će biti sposoban da samostalno koristi naučne metode i intepretira rezultate koji su vezani za upravljanje procesima rada i proizvodnim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Nivoi upravljanja proizvodnim sistemima. Analiza rada, njerenje rada. Raščlanjivanje aktivnosti i operacija MTZ, NFS, SMED (IED - OED)OTED. Elastična proizvodnja u malim serijama. Proizvodnja bez grešaka. Šest sigma. Nova proizvodna filozofija. Racionalizacija procesa. Racionalizacija operacija. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 10. Toyota sistem upravljanja kvalitetom. 11. Radna opterećenja. 12. Motivacija efektivne, funkcionalne i kompetitivne sposobnosti. 13. Balansiranje proizvodnje. 14. Modeliranje prostorne strukture. 15. Optimizacione metode izbora elemenata prostorne strukture.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Shigeo Shingo : Racionalizacija proizvodnje 2. Shigeo Shingo : Toyota sistem - proizvodno tehnički aspekt 3. N. Majdandžić : Upravljanje proizvodnjom Sl. Brod 2001 4. A.L.Allen : Management and organization New York 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	CIVILNA ZAŠTITA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-15	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za razumjevanje pozicije CZ u sistemu unutarnje sigurnosti kao dijela sistema zaštite i spašavanja i Međunarodne organizacije civilne odbrane. Proučavanje teorijskih i međunarodno-pravnih osnova spoznati njenu preventivnu, operativnu i asanacionu ulogu, snage i sredstva za oporavak i razvoj u lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Ishod učenja</i>	Kritičko promišljanje i izgradnja odnosa prema životnoj sredini, uticaju prirodnih i drugih nesreća na kvalitet života i sigurnost ljudi. Načini i mogućnosti zaštite i spašavanja na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Civilna zaštita - pojmovno određenje. 2. Misija, ciljevi, zadaci savremenih sistema civilne zaštite. Socijalni, etički, sociološki i psihološki aspekti sistema civilne zaštite. 3. Razvoj koncepcije i organizacije civilne zaštite u svijetu. 4. Međunarodni okviri saradnje u oblasti civilnog planiranja za vanredne situacije. 5. Savremeni sistemi civilne zaštite u svijetu. 6. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu odbrane Bosne i Hercegovine, uloga i zadaci organa 						

	<p>državne vlasti i građana u oblasti sistema civilne zaštite.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Organizacija sistema civilne zaštite Bosne i Hercegovine. 8. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu civilne zaštite. Struktura sistema civilne zaštite. 9. Služba osmatranja i obaveštavanja. 10. Preduzeća, organizacije i službe u sistemu civilne zaštite - kolektivni obveznici civilne zaštite. 11. Neoružano suprotstavljanje kao funkcija civilne zaštite. 12. Upravljanje pripremama sistema civilne zaštite. 13. Rukovođenje sistemom civilne zaštite. 14. Obučavanje i osposobljavanje u sistemu civilne zaštite i pravci daljeg razvoja sistema civilne zaštite kod nas i u svijetu. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić Ćamil, Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Fakultet političkih nauka Sarajevo, Sarajevo, 2007. 2. Huseinbašić Ćamil, Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Jordan, Sarajevo, 2009 3. Huseinbašić Ćamil, Rječnik CZ, Evropska unija i Federalna uprava civilne zaštite, Sarajevo, 2004. 4. Huseinbašić Ćamil, Rukovođenje i upravljanje u katastrofama, Sejtarija, Sarajevo, 2006. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grizold A., Tatalović S., Cvrtila V., Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Fakultet političkih znanosti Zagreb, Zagreb, 1999. 2. Lorenc Vejl, CO SAD, V. Britanije, Švicarske i SSSR, VIZ Beograd, 1991 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKONOMIKA ZAŠTITE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-412	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		3		2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Student usvaja znanja o ekonomskim čimbenicima koji dodatno ističu važnost sustavnog provođenja programa sigurnosti i zaštite. Cilj je studentima omogućiti da samostalno procijene ekonomske aspekte sigurnosti i zaštite, sagledaju sigurnost i zaštitu u kontekstu isplativosti poslovanja te preventivno djeluju kako bi se ustrojio siguran radni okoliš te istovremeno optimizirali troškovi poslovanja i povećala produktivnost.						
<i>Ishod učenja</i>	Razumijevanje ekonomskih čimbenika koji djeluju na sustavno provođenje programa sigurnosti i zaštite. Kompetencije za samostalno procjenjivanje ekonomskih aspekata sigurnosti i zaštite te za sagledavanje sigurnosti i zaštite u kontekstu isplativosti poslovanja						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Dimenzioniranje sigurnosti i zaštite u suvremenom poslovanju. 2. Pojam, obuhvat i ciljevi ekonomike zaštite 3. Elementi i funkcioniranje sustava ekonomike zaštite. 4. Motivacija za provođenje programa i implementaciju sustava sigurnosti i zaštite u kontekstu unapređenja produktivnosti. 5. Analiza troškova i koristi ulaganja u sigurnost i zaštitu – pojam i vrste analize.						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Analiza troškova i koristi ulaganja u sigurnost i zaštitu – vrste troškova i koristi. 7. Direktni i indirektni troškovi sigurnosti i zaštite kao posljedice nastupa štetnih događaja. 8. Pozicioniranje troškova sigurnosti i zaštite u kontekst ukupnih troškova poslovanja. 9. Troškovi bolovanja kao najznačajniji udjel troškova sigurnosti i zaštite u ukupnim troškovima poslovanja. 10. Obračun troškova sigurnosti i zaštite kao općih troškova poslovanja (sustavi obračuna troškova) 11. Analiza točke pokrića (praga rentabilnosti) 12. Obračun troškova sigurnosti i zaštite za potrebe izrade budžeta 13. Financijske inicijative za poticanje implementacije mjera sigurnosti i zaštite i za sankcioniranje njihova neprovođenja. 14. Prevencija nastanka troškova sigurnosti i zaštite kroz ustrojavanje sigurnog radnog okoliša. 15. Problematika troškova sigurnosti i zaštite u kontekstu globalnih gospodarskih tijekova.
<p><i>Literatura</i></p>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Economic Impact of Occupational Safety and Health in the Member States of the European Union, European Agency for Safety and Health at Work, 1998., http://www.eu-osh.es 2. Krivačić, D.: Troškovni aspekt ulaganja u zaštitu na radu, 3. Međunarodni stručno-znanstveni skup „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“, 22. - 25. rujna 2010., Zadar, Hrvatska - Reduce risks- cut costs, Economy and occupational safety and health, International Labour Organisation, 2007., www.ilo.org

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		ERGONOMIJA I SIGURNOST					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-410	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>		Upoznati studente s načelima ergonomije i njezine primjene, metodama i podacima iz različitih naučnih disciplina kao što su biomehanika, antropologija i medicina. Upoznavanje sa osobinama i mogućnostima ljudskog tijela. Upoznavanje metoda prilagođavanja radnog okruženja čovjeku. Ovladati postupcima oblikovanja alata, uređaja ili naprava ili oblikovanja radnih mjesta koja su sigurna i udobna za rad te utiču na povećanje stepena zadovoljstva radnika.					
<i>Ishod učenja</i>		Primijeniti ergonomiska načela oblikovanja radnog mjesta, strojeva i alata. Pravilno utvrditi ljudski napor i mišićni umor. Pravilno ustanoviti međuzavisnost mentalnog umora, stresa i dosade na radnom mjestu sa stanovišta sigurnosti. Primijeniti ergonomiska načela oblikovanja radnog mjesta s kompjuterima.					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		1,05	
		II parcijalni test		15%		1,05	
		Završni rad		30%		2,1	
		Seminarski rad		20%		1,4	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,7	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,7	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,35	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,35	
		Ukupno		100%		7	
		Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.					
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		1. Razvoj ergonomije i definicije 2. Opća i posebna načela ergonomije i njezine primjene. 3. Antropometrija i njezine varijable. 4. Biomehanika lokomotornog sistema čovjeka. 5. Strukturna shema ljudskog kostura kao kinematičkog lanca s osnovnim mehaničkim osobinama. 6. Antropodinamičke i anatomske osobine čovjeka s posebnim osvrtom na uslove kretanja i rada čovjeka.					

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Biomehanika čvrstih i mekih tkiva u čovjeka. 8. Odjeća i obuća radnika u različitim radnim uslovima sa stanovišta ergonomske rada. 9. Metode utvrđivanja ljudskog napora čovjeka u različitim uslovima radne okoline i metode mehaničke procjene težine ljudskog napora. 10. Biomehaničke osobine kretanja čovjeka u izrazitim dinamičkim uslovima. 11. Ergonomijska načela oblikovanja radnog mjesta strojeva i alata (načela pri oblikovanju rada, određivanja vremena potrebnih za izradu i načela rukovanja s materijalom i alatima). 12. Teorija sjedenja i konstrukcijska rješenja stolica, radnog i prostornog okoliša. 13. Načela sigurnosti u analizi radnog procesa. 14. Zaključna razmatranja. 15. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. McCormick EJ, Sandeers MS (1983). Human Factors in Engineering and Design. McGraw Hill. Singapur Muftić O, 2. Milčić D (1998). Ergonomija i sigurnost. IPROZ. Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	GRAĐEVINSKE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-331	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osnovni cilj je upoznati sistem zaštite kojim se propisuju određene mjere koje je potrebno provoditi u svrhu zaštite života, materijalnih dobara i okoliša od požara. Neizostavan dio su svakako Zakon o zaštiti od požara i uz njega prihvaćeni dodatni pravilnici kojima se uređuje ovaj sistem zaštite od požara. Također, cilj je prikazati i objasniti primjer građevinskih mjera zaštite od požara primijenjen u postojećem objektu.						
<i>Ishod učenja</i>	Izučavanje ima za cilj: <ul style="list-style-type: none">- da studenti savladaju osnovne elemente postrojenja s opisom osnovnih pravila zaštite na radu (tehnička rješenja),- Razviti sposobnost uočavanja opasnosti.- Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Općenito o gorenju i gašenju požara 2. Požarni trokut 3. Temperatura paljenja 4. Požar, eksplozija, produkti gorenja						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Gašenje požara 6. Evakuacija i evakuacijski plan zaštite od požara 7. Plan evakuacije. 8. Građevinske mjere zaštite od požara 9. Građevinski materijali 10. Elementi građevinskih konstrukcija 11. Izlazi i izlazni putovi 12. Građevinska preventivna protupožarna zaštita 13. Prikaz građevinske mjere zaštite od požara 14. Aktivne preventivne građevinske mjere zaštite od požara 15. Propisi o građevinskim mjerama zaštite od požara
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kardum Z.: „Priručnik za osposobljavanje iz zaštite od požara“, HD usluge d.o.o., Zagreb, 2014. 2. Fišter S., Katalenić K.: „Tehničke smjernice za preventivnu zaštitu od požara“ Udžbenik Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 1997. <p><i>Dodatna literatura</i></p> <p>„Građevinska protupožarna zaštita“, prezentacija NADING d.o.o., Zagreb, 2015.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 1-167	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da student prepoznaju potrebu za planskim pristupom razvoja ljudskih resursa; uoče vezu između suštinske povezanosti menadžmenta ljudskih resursa i poslovne strategije preduzeća; upoznaju se sa elementima ulaznog, internog i izlaznog toka ljudskih resursa; prepoznaju ulogu ljudskih resursa kroz prizmu turbulentnih promjena: ekonomskih, tehnoloških, demografskih i promjena organizacionog restruktuisanja.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će steći bazična znanja o ulozi ljudskih resursa u organizacijama, njihovoj selekciji, izboru i obrazovanju, motivisanju kao i o odgovarajućim metodama napuštanja radnog mjesta. Na ovaj način širi se svijest o potrebni stalnog ulaganja u obrazovanje i razvoj ljudskih resursa.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i pojam menadžmenta 2. HRM i okruženje. 3. Analiza i dizajniranje radnih mjesta. 4. Planiranje ljudskih resursa. 5. Regrutovanje i selekcija. 6. Obuka i razvoj kadrova. 7. Motivacija i motivacijski procesi. 8. Utvrđivanje i unaprjeđivanje performanci. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Kompenzacije I. 10. Kompenzacije II. 11. Odnosi zaposlenih i poslodavaca. 12. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih I. 13. Zaštita i unapređenje uslova rada i života zaposlenih II. 14. Informacijski sistem za upravljanje ljudskim resursima. 15. Organizacija upravljanja ljudskim resursima.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtijarević / Šiber Fikreta, Menadžment ljudskih potencijala, Golden marketing, Zagreb 1999. - naznačena poglavlja 2. Torrington D., Hall L. & Taylor S., Menadžment ljudskih resursa, 5 ed, Irwin McGraw – Hill, Inc. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aziz Šunje, Top menadžer vizionar i strateg, Tirada 2002. – poglavlje IV 2. Harvard Business Review on Managing People, Harvard Business School Press, Boston, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	NORMIZACIJA, AKREDITACIJA I CERTIFIKACIJA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-411	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa sistemom normizacije, certifikacije i akreditacije. Ovladati postupkom izrade dokumentacije za ishodovanje certifikacije Ovladati postupcima ishodovanja certifikacije i akreditacije za laboratorije.						
<i>Ishod učenja</i>	Razlikovati pojmove standardizacija, certifikacija i akreditacija. Koristiti domaće i međunarodne standarde. Izraditi plan i program za certificiranje prema zahtjevima BAS ISO 14001 i BAS ISO 9000:2008. Definirati uslove koje moraju ispunjavati laboratorije za sistem akreditacije prema BAS ISO/IEC 17025:2006. Izraditi osnovnu dokumentaciju za sistem akreditacije prema BAS ISO/IEC 17025:2006.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Standardizacija: Osnovni pojmovi sistema standardizacije. 2. Nacionalni i međunarodni standardi, međunarodne organizacije za standarde. 3. Harmonizirani standardi, granski standardi. 4. Oblici standardnog dokumenta, zakonska određenost prema standardu. 5. Donošenje standarda. 6. Struktura BiH standardizacije. 7. Certifikacija: Opći pojmovi. 8. Predmet certifikacije. Postupci, institucije, sistem, nezavisne institucije za certifikaciju. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Domaća i evropska regulativa. 10. Dokumentacija, ispitivanje, nadzor, dokumenti, certifikat i izjava dobavljača. 11. Certifikacijski znakovi, klasifikacijski znakovi. 12. Akreditacija: Opći pojmovi u sistemu dokazivanja kompetentnosti. 13. Sistem akreditacije. 14. Evropski pristup dokazivanja New Approach, Global Approach, uklanjanje tehničkih zapreka. BiH sistem akreditacije. BiH standardi vezani za akreditaciju BAS ISO 14001, BAS ISO 9000 i BAS ISO/IEC 17025:2006. 15. Priprema dokumentacije za akreditaciju laboratorije prema zahtjevima BAS ISO/IEC 17025:2006.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Popović P (2010). Akreditacija i ocenjivanje usaglašenosti: Beograd, Univerzitet Singidunum. BAS ISO/IEC 17025:2006. Opći zahtjevi za kompetentnost ispitnih i kalibracionih laboratorija. <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.sistemqualitas.com/organizacija/ 2. http://www.bas.gov.ba/

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSIGURANJE I REOSIGURANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-175	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente s temeljnim načelima osiguranja imovine i osoba te s osnovama suosiguranja i reosiguranja. Kroz konkretne primjere polaznici uče praksu obavljanja osiguravateljskih poslova u društvima za osiguranje, upoznaju se s postupkom likvidacije šteta i dokumentacije odštetnih zahtjeva. Predstavljanje vrsta i načina osiguranja robe, imovinskih i životnih osiguranja, kao i mogućnosti osiguranja u vanjskoj trgovini.						
<i>Ishod učenja</i>	Upoznavanje s osnovnim pojmovima i ekonomskim načelima djelatnosti osiguranja i reosiguranja. Sastavljanje ugovora o osiguranju s bitnim elementima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni pojmovi i ekonomska načela osiguranja: Djelatnost osiguranja. 2. Funkcije osiguranja. 3. Razvoj osiguranja. 4. Vrste osiguranja. Podjela osiguranja. 5. Osnovna obilježja pojedinih vrsta osiguranja. Ugovor o osiguranju. Vrste ugovora o osiguranju. 6. Elementi ugovora o osiguranju: Predmet osiguranja. 7. Rizici. Premija osiguranja. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Osigurana svota i vrijednost osiguranog predmeta. 9. Likvidacija šteta: Postupak likvidacije šteta. 10. Dokumentacija odštetnog zahtjeva. Formiranje osiguravateljnih fondova. 11. Transporna osiguranja: Općenito o transportnom osiguranju. 12. Osiguranje stvari za vrijeme transporta. Osiguranje od odgovornosti u transportu. 13. Vrste šteta. Osiguranje u vanjskoj trgovini: Rizici u vanjskoj trgovini. Vrste rizika i njihovo osiguranje. 14. Organizacija za osiguranje i financiranje izvoza na kredit. Osiguranje i dokumentarni akreditiv. Osiguranje ostalih kreditnih poslova. 15. Suosiguranje i reosiguranje: Suosiguranje. Reosiguranje. Ugovor o reosiguranju. Vrste reosiguranja.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurak, Jakovčević (2007). Osiguranje i rizici. RRIF, Zagreb. 2. Stipić (2008). Osiguranje s osnovama reosiguranja. Sveučilišni studijski centar za stručne studij, Split.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SIGURNOSNI SISTEM BIH						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-210	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja o sigurnosti i njegovom značenju u kontekstu države, međunarodne sigurnosti, sigurnosti pojedinca, globalne i kosmičke sigurnosti u kontekstu očuvanja ljudskoga roda u svim aspektima ugrožavanja; proučavanje sistema nacionalne sigurnosti pojedinih zemalja, komparacija i izrada modela nacionalne sigurnosti, uz paradigmu elemenata sigurnosne politike, doktrine i strategije. Usvajanje znanja o elementima nacionalne sigurnosti i njihovim zadaćama, a napose u različitim političkim sistemima. Proučavanje nivoa i elemenata nacionalne, kooperativne i kolektivne sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet omogućuje studentima da steknu osnovna znanja o sistemu nacionalne sigurnosti tj. mjerama, snagama, funkcijama i djelatnostima sistema. Studenti će, također, moći razumijevati i kritički sagledavati savremene teorije sigurnosti i odbrane. Predmet će omogućiti studentima da upoznaju različite koncepte sigurnosti (globalna, kolektivna, regionalna)						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Uvod i pojmovi. Proces donošenja sigurnosne politike Bosne i Hercegovine. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija, a napose kritički pristup pojmovima: Analiza pojmova: Sigurnost, sigurnosna politika, doktrina, strategija, sistem sigurnosti...; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Historijski razvoj odnosa politike i sigurnosti; 6. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i globalna. 7. Međunarodno-pravni i nacionalni aspekti prava odbrane i sigurnosti; 8. Politika i sigurnost u različitim političkim sistemima; 9. Nacionalni sistemi sigurnosti pojedinih zemalja; 10. Koalicione doktrine i startegije; kooperativna i kolektivna sigurnost; 11. Modeli sistema sigurnosti; 12. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 13. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i međunarodna sigurnost; 14. Demokratski nadzor nacionalne sigurnosti; 15. Civilno-vojni odnosi;
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beridan Izet (2009): Politika i sigurnost, Fakultet političkih nauka, Sarajevo 2. Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; 3. Tatalović S (2006): Međunarodna i nacionalna sigurnost, Politička kultura, Zagreb 4. Smajić Mirza (2011): Sigurnosna politika Bosne i Hercegovine u:Država, politika i društvo u Bosni i Hercegovini, University Press-Magistrat Sarajevo

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		SIGURNOSNI SISTEMI					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-179	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente s temeljnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema zaštite – alarmnih sistema Nadalje, upoznati studente s osnovnim vrstama alarmnih sistema ulogom inženjera zaštite na radu u procjeni ugroženosti odnosno rizika, izradom sigurnosnog elaborata, definiranjem projektnog zadatka, projektiranjem, izvođenjem, atestiranjem te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba industrijskih i drugih subjekata.						
<i>Ishod učenja</i>	Osnovna znanja o temeljnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema tehničke zaštite, njihovom primjenom u praksi te uticajem sistema na smanjenje rizika i na premije osiguranja. Studenti su upoznati s osnovnim alarmnim sistemima te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba. Kao inženjeri zaštite na radu mogu učestvovati u izradi procjene ugroženosti odnosno rizika, izradi sigurnosnog elaborata, definiranju projektnog zadatka i sl.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kategorijalni aparat sigurnosnih studija i kritički pristup pojmovima 2. Kooperativna i kolektivna sigurnost; 3. Modeli sistema sigurnosti; 4. Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Općenito o sistemima tehničke zaštite 6. Sistemi za tjelesno sprječavanje nedopuštenog pristupa objektu 7. Elektronički sigurnosni sistemi 8. Alarmni sistemi - sistemi tehničke zaštite sa dojavom u dojavni centar koji u slučaju dojave poduzima unaprijed definirane mjere. 9. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi. 10. Vrste alarmnih sistema 11. Vatrodojavni sistemi 12. Protuprovalni sistemi 13. Sistemi za kontrolu prolaza 14. Videonadzorni sistemi 15. Zakonska regulativa.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; 2. Husar I (1998). Alarmni sustavi. Hrvatski ceh zaštitara, Zagreb. 3. Šmejkal Z, (1991). Uređaji, oprema i sredstva za gašenje i zaštitu od požara. Kemija u industriji, Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOST U ZDRAVSTVU						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-391	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
						3	2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj je priprema studenata za ulazak u proces uvođenja sistema sigurnosti i kvaliteta u zdravstvu.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će biti osposobljeni da lakše i sa razumijevanjem obave sve aktivnosti i zadatke koje trebaju izvršiti u cilju uspostavljanja sigurnosti u zdravstvu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagodavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povećanje resursa 2. Reorganizacija sistema ili finansijska reforma velikog obima 3. Jačanje menadžmenta 4. Izrada i primjena standarda kvaliteta i vodiča za kliničku praksu 5. Jačanje i prava pacijenata 6. Sistem upravljanja kvalitetom 7. Ocjena kvaliteta i akreditacija, interna ili eksterna 8. Ukupno upravljanje kvalitetom 9. Saradnja po pitanju kvaliteta 10. Reinženjering 11. Poređenje indikatora kvaliteta 						

	<ol style="list-style-type: none">12. Benchmarking13. Upravljanje rizikom i sigurnost14. Kolegijalni pregled15. Registracija i licenciranje
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu. Priručnik o standardima kvalitete zdravstvene zaštite i načinu njihove primjene: Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu, 2011.2. https://www.askva.org/kvalitet/strategije-unapredenja-kvaliteta-i-sigurnosti-zdravstvene-zastite.html

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		UPRAVLJANJE OKOLIŠEM					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-177	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata sa konceptom održivog razvoja, okolinskim zakonodavstvom i smislom sistema upravljanja okolinom Razjašnjavanje procesa uvođenja sistema upravljanja okolinom u privredne subjekte i implementacije okolinskih standarda Identifikacija mogućih problema koji proizlaze iz tog procesa i njihovo rješavanje. Upoznavanje studenata sa istorijatom, stanjem i trendovima razvoja međunarodnih normi i alatima za njihovu primjenu. Razvijanje aktivnog znanja o izradi i implementaciji sistema upravljanja okolinom						
<i>Ishod učenja</i>	Uspješan student će biti sposoban: Shvatiti koncepte održivog razvoja i integralne zaštite okoline Procijeniti uticaj na okolinu konkretnog privrednog subjekta Praktično primijeniti integralno upravljanje okolinom, usklađeno s načelima održivog razvoja Izraditi FMEA analizu mogućih nezgoda i njihovog uticaja Usporediti konkretne sisteme upravljanja okolinom sa zahtjevima ISO normi i EMAS sheme Na osnovu važećih normi analizirati sistem upravljanja okolinom i učestvovati u auditu						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Održivi razvoj: koncepti, vizije, budućnost. Put ka održivom razvoju. 2. Održivi razvoj i zakoni termodinamike. 3. Istorijski razvoj zaštite okoline. Integralni pristup. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Mjere i postupci za zaštitu okoline. 5. Politički i sociološki pristup, pravne mjere. 6. Temeljni dokumenti zaštite okoline i okolinsko zakonodavstvo. 7. Procjena uticaja na okolinu. 8. Upravljanje rizikom. Analiza troškova i koristi. 9. Opći zahtjevi sistema upravljanja kvalitetom i zahtjevi koji se odnose na dokumentaciju. 10. Planiranje sistema upravljanja kvalitetom. 11. Upravljanje resursima. 12. Kontrola i unaprjeđivanje. 13. Pregled razvoja normi upravljanja okolinom i registracijske šeme. 14. Provođenje i operacijska faza. Ispitivanje i provjeravanje. 15. Certifikacija sistema upravljanja okolinom.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buzuk M, Sustavi upravljanja okolišem, Kemijsko-tehnološki fakultet, Split, 2013. 2. Sheldon C, ISO 14000 and Beyond, Environmental Management System in the real Word, Greenleaf Publishing, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	UPRAVLJANJE ZAŠTITOM						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-167	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
						3	2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	U okviru predmeta student dobivaju osnovna znanja iz upravljanja zaštitom i sistemom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Ovladati postupcima izrade planova zaštite na radu i primjene pravila.						
<i>Ishod učenja</i>	Razviti sposobnost uočavanja opasnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sustavima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciljevi i sadržaj zaštite na radu. 2. Upravljanje zaštitom na radu u kontekstu block sheme upravljanja sustavom. 3. Modeliranje elemenata organizacijske. 4. Fizičke strukture upravljačkog sustava. 5. Primjena informacijskih tehnologija u modeliranju elemenat organizacijske i fizičke strukture te zaštite na radu. 6. Primjena pravila zaštite na radu na elemente organizacijske i fizičke strukture. 7. Procjena razine rizika. 8. Planovi za smanjenje razine rizika. 9. Upravljanje i kontrola tehnologijskim procesima. 10. Nadzor nad upravljačkim sustavom 						

	<ol style="list-style-type: none">11. Nadzor na izvodačkim sustavom.12. Analize13. Izvješćivanja.14. Način ostvarivanja poslova zaštite na radu i primjene pravila.15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> Jakov Milutinović, Organizacija zaštite na radu, Institut za dokumentaciju zaštite na radu, 1978.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	CIVILNA ZAŠTITA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-15	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studente za razumjevanje pozicije CZ u sistemu unutarnje sigurnosti kao dijela sistema zaštite i spašavanja i Međunarodne organizacije civilne odbrane. Proučavanje teorijskih i međunarodno-pravnih osnova spoznati njenu preventivnu, operativnu i asanacionu ulogu, snage i sredstva za oporavak i razvoj u lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Ishod učenja</i>	Kritičko promišljanje i izgradnja odnosa prema životnoj sredini, uticaju prirodnih i drugih nesreća na kvalitet života i sigurnost ljudi. Načini i mogućnosti zaštite i spašavanja na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Civilna zaštita - pojmovno određenje.2. Misija, ciljevi, zadaci savremenih sistema civilne zaštite. Socijalni, etički, sociološki i psihološki aspekti sistema civilne zaštite.3. Razvoj koncepcije i organizacije civilne zaštite u svijetu.4. Međunarodni okviri saradnje u oblasti civilnog planiranja za vanredne situacije.5. Savremeni sistemi civilne zaštite u svijetu.6. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu odbrane Bosne i Hercegovine, uloga i zadaci organa						

	<p>državne vlasti i građana u oblasti sistema civilne zaštite.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Organizacija sistema civilne zaštite Bosne i Hercegovine. 8. Mjesto i uloga sistema civilne zaštite u sistemu civilne zaštite. Struktura sistema civilne zaštite. 9. Služba osmatranja i obaveštavanja. 10. Preduzeća, organizacije i službe u sistemu civilne zaštite - kolektivni obveznici civilne zaštite. 11. Neoružano suprotstavljanje kao funkcija civilne zaštite. 12. Upravljanje pripremama sistema civilne zaštite. 13. Rukovođenje sistemom civilne zaštite. 14. Obučavanje i osposobljavanje u sistemu civilne zaštite i pravci daljeg razvoja sistema civilne zaštite kod nas i u svijetu. 15. Zaključna razmatranja.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić Ćamil, Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Fakultet političkih nauka Sarajevo, Sarajevo, 2007. 2. Huseinbašić Ćamil, Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Jordan, Sarajevo, 2009 3. Huseinbašić Ćamil, Rječnik CZ, Evropska unija i Federalna uprava civilne zaštite, Sarajevo, 2004. 4. Huseinbašić Ćamil, Rukovođenje i upravljanje u katastrofama, Sejtarija, Sarajevo, 2006. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grizold A., Tatalović S., Cvrtila V., Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Fakultet političkih znanosti Zagreb, Zagreb, 1999. 2. Lorenc Vejl, CO SAD, V. Britanije, Švicarske i SSSR, VIZ Beograd, 1991 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKOLOŠKA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-27	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					45	30	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Studenti će kroz ovaj predmet usvojiti potrebna znanja o osnovama ekologije, njene civilizacijske i društvene situiranosti, o rizicima koji su strukturalno vezani za samu suštinu moderne civilizacije, njihovim prepoznavanjem kao u konceptu održivog razvoja. Također će se upoznati i usvojiti znanja iz sigurnosnih i industrijskih ekoloških rizika i prevencije, međunarodnih aktivnosti, menadžmenta rukovođenja rizicima, razumijevanju i mogućnostima katastrofe, održivog razvoja, izgradnje ekološke svijesti i širenja svijesti o povezanosti i nedjeljivosti čovjeka i prirode, te prevencije i učešća u saniranju posljedica. Cilj predmeta je da kroz sadržaj nastave studenti razumiju situaciju u Bosni i Hercegovini – tranzicioni (ekološki) problem, prljave tehnologije u industriji, odlaganje opasnog otpada, posljedice rata, načine očuvanje bogatstva ekoloških resura i aktivnosti koje se preduzimaju od državnog, entitetskog i kantonalnog nivoa na donošenju i provođenju vlastitih akcionih planova za provođenje međunarodnih obaveza BiH u oblasti ekologije.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Nakon položenog ispita iz ovog predmeta student će steći sposobnost uvida u teorijske i praktične domete razvoja ekologije kao interdisciplinarnu naučnu oblast sa posebnim akcentom na BiH i razumijevanje konteksta aktivnosti vladinog i nevladinog sektora, te povezivanje na globalnom nivou obzirom na univerzalni značaj ekoloških problema i prijetnje cijelom čovječanstvu.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							

Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove ekologije i ekoloških pojmova. 2. Prirodna sredina karakteristike ekosfere i koegzistencija eko sistema. 3. Kvalitet života i kvalitet čovjekove sredine. 4. Antropogeni uticaji na zagađivanje okoliša. 5. Međunarodne aktivnosti na planu ekologije: pravni i realni okvir. 6. Sigurnost i ekologija: ekološki kriminal. 7. Rat, vojska i ekologija: propisi EU i NATO saveza u vezi ekologije. 8. Koncept održivog razvoja i indikatori održivosti. 9. Opći i industrijski izvori ekoloških rizika: procjena i upravljanje rizicima. 10. Koncepti i pristupi zaštite čovjekove životne i radne okoline. 11. Okolišne dozvole, zakonska regulativa i alternativni izvori energije. 12. Novi senzibilitet i ekološka svijest (ekološki pokreti). 13. Bosna i Hercegovina i ekologija: zakoni i procjene ekološkog rizika i ekocid na kraju XX stoljeća. 14. Najvažniji ekološki problemi XXI stoljeća. 15. (Ne)podijeljeni svijet i granice rasta – procesi globalizacije i uticaj politike na ekologiju.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Graedel, T. E., Allenby, B. R., Industrial Ecology, Pearson Education Inc., Upper Saddle River, 2002. 2. Bošković, Milica, Izazovi industrijskog društva: Nove tehnologije i ekološka bezbednost, Beograd: Fakultet bezbednosti, 2010. 3. Todić, Dragoljub, Ekološki menadžment u uslovima globalizacije, Beograd: Megatrend univerzitet, 2008. 4. Glavač, Vjekoslav, Uvod u globalnu ekologiju, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada, 2001. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibraković, Dželal, Ekologija za studente SIMS, hrestomatija, FPN Sarajevo, 2011. 2. Simmons G. Ian, Globalna povijest okoliša, Zagreb: Disput (2004): Strategija zaštite okoliša, Zagreb, Barbat, 2010. 3. Cifrić, Ivan, Napredak i opstanak (moderno mišljenje u postmodernom konfliktu), Zagreb, Hrvatsko sociološko društvo, 1994. 4. Dokumenta UN-a: Agenda 21 Konferencije i stavovi UN-a iz Rio de Žaneira “Samita o Zemlji” (1992.), Kyoto protokol, Deklaracija UN sa sastanka u Kobeu (Hyogo deklaracija o prevenciji i sprječavanju katastrofa) 5. Jaganjac, Azra ur., Živjeti u skladu sa okolišem, Sarajevo, Institut za hidrotehniku, 2007. 6. Kutleša, Anja i Stanić, Sanja, Rat i okoliš, Zagreb: Polemos, vol XI, 1(21), str. 11-33 (vježbe), 2008. 7. Novalić, Fahrudin, Rasipanje budućnosti, Zagreb, Alinea, 2003. 8. Žiga, Jusuf, Vrijeme (sve)politike, iluzije savremenog ekologizma, Sarajevo: Preporod, 2012. 9. Knežević, A. i Čomić, J., Leksikon okoline (okoliša) životne sredine, Sarajevo: Ceteor, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	FIZIČKA I TEHNIČKA ZAŠTITA LICA I OBJEKATA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-50	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj kolegija je upoznati studente s razvojem tjelesne i tehničke zaštite, najpoznatijim postrojbama koje provode tjelesnu zaštitu, zakonske temelje i pojmove kod provođenja poslova tjelesne, tehničke i privatne zaštite.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će znati navesti ovlasti osoba koje obavljaju poslove tjelesne i tehničke (privatne) zaštite, pojasniti ih, navesti osnovne oblike ugrožavanja osoba, objekata i prostora te samostalno ocijeniti i izraditi sigurnosnu prosudbu i analizu rizika štice osobe, objekta i prostora koji je štiti. Također, biti će osposobljeni organizirati, upravljati i nadzirati obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite u tvrtkama ili organizacijama te izabrati najpovoljniju i najprofesionalniju tvrtku za obavljanje poslova tjelesne i tehničke (privatne) zaštite.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet 2. Nastanak i razvoj tjelesne i tehničke zaštite 3. Najpoznatije postrojbe za obavljanje poslova tjelesne i tehničke zaštite 4. Zakonski temelji za obavljanje poslova privatne zaštite – Zakon o privatnoj zaštiti, 5. Pravilnici o načinu i uvjetima provođenja tjelesne i tehničke zaštite 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kazneni zakon i Prekršajni zakon 7. Terorizam 8. Sabotaže, diverzije 9. Kaznena/kriminalna djela 10. Analiza ugroženosti i Sigurnosna prosudba 11. Planovi provođenja mjera kod obavljanja tjelesne i tehničke zaštite, 12. Ustrojstvo privatne zaštite 13. Zakonske ovlasti osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 14. Postupanja osoba koje obavljaju poslove privatne zaštite 15. Pravila profesionalnog ponašanja pripadnika privatne zaštite
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veić, P., Nađ, I. Zakon o privatnoj zaštiti s komentarom Žagar, Rijeka 2. Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tjelesne zaštite Narodne novine, Zagreb 2004. 3. Bilandžić, Mirko, Mikulić, Ivica, Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite Narodne novine, Zagreb 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	KRIMINALISTIČKA METODIKA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-79	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa savremenim pojavnim oblicima i načinima izvršenja pojedinih krivičnih djela, kao i razvijanje znanja, sposobnosti i vještina studenata za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje, s ciljem sprječavanja, otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinačnih krivičnih djela, kao i primjenu u kriminalističkoj obradi konkretnog krivičnog djela.						
<i>Ishod učenja</i>	Postizanje adekvatnog nivoa znanja, sposobnosti i vještina za zakonitu, stručnu i profesionalnu primjenu kriminalističkih pravila i metoda u postupku otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja pojedinih kategorija i pojedinih krivičnih djela, a posebno za pronalaženja i obezbjeđenja ličnih i materijalnih dokaza i njihovo stručno operativno korištenje.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. Pojam, predmet, metodi i značaj Kriminalističke metodike. 2. Fenomenološka i etiološka obilježja pojedinih oblika 3. kriminala. 4. Metodika otkrivanja i dokazivanja krvnih delikata. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Metodika otkrivanja i dokazivanja seksualnih delikata. 6. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata u vezi sa opojnim drogama. 7. Metodika otkrivanja i dokazivanja ekoloških delikata. 8. Metodika otkrivanja i dokazivanja saobraćajnih delikata. 9. Metodika otkrivanja i dokazivanja privrednih delikata. 10. Metodika otkrivanja i dokazivanja imovinskih delikata. 11. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv ustavnog uređenja i sigurnosti Bosne i Hercegovine. 12. Metodika otkrivanja i dokazivanja delikata protiv čovječnosti. 13. Metodika otkrivanja i dokazivanja drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom. 14. Fingirana krivična djela. 15. Specifičnosti obrade lica mjesta, tragova i predmeta (materijalnih dokaza) kod pojedinih krivičnih djela.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošković Mičo, Kriminalistička metodika, Policijska akademija, Beograd, 2005. 2. Branislav Simonović, Kriminalistika, Pravni fakultet Kragujevac, Kragujevac, 2004. 3. Milan Žarković, Božidar Banović, Ljubinka Stupar, Kriminalistika, VŠUP, Beograd, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barry A. J. Fisher, Techniques of crime scene investigation, CRC Presss, Boca Raton London New York Washington, D.C., 2004. 2. Materijali s predavanja i vježbi 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MEĐUNARODNA POLITIKA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-110	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ovladavanje temeljnim teorijama nauke o međunarodnoj politici - Razvijanje sposobnosti analize djelovanja subjekata međunarodne politike 						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Nakon savladavanja gradiva očekuje se da će studenti moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti historiju međunarodne politike - interpretirati međunarodnu politiku - razumjeti djelovanje subjekata u međunarodne politike 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagodavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stvaranje teorije međunarodnih odnosa 2. Idealizam 3. Realizam 4. Borba za moć 5. Ideološki elementi u međunarodnoj politici 6. Nacionalna moć 7. Ograničenja nacionalne moći 8. Pluralizam 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Globalizacija 10. Instrumenti djelovanja u međunarodnim odnosima 11. Tipovi međunarodnih odnosa 12. Osnove međunarodnih organizacija 13. Međunarodni odnosi u uvjetima unipolarnog svijeta 14. Međunarodne organizacije u 21. stoljeću 15. Osnove analize politika
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nijaz Duraković, Međunarodni politički odnosi, 2009. <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vukadinović, Radovan (1998.) Međunarodni politički odnosi, Zagreb: Barbat 2. Morgentau, Hans J. (2014.) Teorija međunarodne politike, POdgorica: CID 3. Kant, Immanuel (2000.) Pravno-politički spisi, Zagreb: Politička kultura

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MEĐUNARODNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-111	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj ovog kolegija je proučavanje međunarodne sigurnosti u savremenom svijetu. Nestankom globalne bipolarnе strukture koja je najvećim dijelom počivala na balansu sile, moći i straha, otvoreni su novi procesi u kojima se, pored država, pojavljuju novi subjekti koji značajno utiču na međunarodnu sigurnost, koja se sve više globalizira. Pojavljuju se novi politički interesi i novi antagonizmi, što uvjetuje nove oblike artikulacije, kako političkih odnosa između država tako i političkih procesa i odnosa unutar država. Pojava novih aktera na transnacionalnoj i subnacionalnoj razini, koji u svom djelovanju u prvi plan ne stavljaju silu kao određujući faktor međusobnog komuniciranja, međunarodnu sigurnost stavljaju pred nove izazove. Nestabilnost, terorizam, sukobi i vojna prijetnja ponovo se vraćaju u žarište međunarodne sigurnosti, premda na sasvim novi način koji iziskuje novo razumijevanje i odnos prema ovim kategorijama. To svakako traži i prikladan odgovor države i institucija međunarodne zajednice na prijetnje i upotrebu sile na početku 21. vijeka.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti dodatno razvijaju sposobnost razumijevanja sigurnosne problematike, posebice u kontekstu pojave novih ugroza sigurnosti, koje se javljaju u obliku terorizma, etničkih sukoba, nevojnih izvora ugrožavanja, koji su u međunarodnom prostoru sve prisutniji. Studentima se omogućuje razumijevanje međunarodnih sigurnosnih institucija i njihovoga djelovanja u suzbijanju navedenih prijetnji, s obzirom na činjenicu da su sve te prijetnje u određenoj mjeri zajedničke većini država. Zahvaljujući razumijevanju mjesta i važnosti sigurnosne i obrambene politike u okviru cjelokupne državne politike, studenti stiču sposobnosti za rad u tijelima državne uprave, obrambenom sustavu, kao i u nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, kao i za samostalno analiziranje svih aspekata suvremene sigurnosne problematike.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada. 2. Uvodna razmatranja. 3. Pojam i sadržaj međunarodne sigurnosti. 4. Institucionalizacija međunarodne sigurnosti. 5. Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir. 6. Kritičke sigurnosne studije. 7. Problemi međunarodne sigurnosti – terorizam. 8. Problemi međunarodne sigurnosti – etnički sukobi: uzroci, posljedice i politike rješavanja. 9. Problemi međunarodne sigurnosti – energetska sigurnost i zaštita kritične infrastrukture. 10. Problemi međunarodne sigurnosti – trgovina na području obrane. 11. Problemi međunarodne sigurnosti – asimetrični ratovi. 12. Nevojni izvori ugrožavanja međunarodne sigurnosti – organizirani kriminal, ilegalne migracije. 13. Institucije međunarodne sigurnosti – UN, OESS, NATO, EU. 14. Hrvatska i regionalna sigurnost. 15. Zaključna razmatranja.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Nacionalna i međunarodna sigurnost, Politička kultura, Zagreb, 2006., str. 117-142., 228-255., 262-269. 2. Grizold, A., Međunarodna sigurnost – teorijsko-institucionalni okvir, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1998., str. 38-61. 3. Tatalović, S., Grizold, A., Cvrtić, V., Suvremene sigurnosne politike, Posthladnoratovski euroatlantski sigurnosni okvir, Golden Marketing, 2008., str. 29-51.; 103-117. 4. Collins, Alan, Suvremene sigurnosne studije, Politička kultura i Centar za međunarodne i sigurnosne studije, 2010., str. 73-97; 330-375. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tatalović, S., Globalna sigurnost i etnički sukobi, Politička kultura, Zagreb, 2010., str. 13-25. 2. Tatalović, S., (ur.) Energetska sigurnost i kritična infrastruktura, Politička kultura, Zagreb, 2008., str. 27-52; 127-140. 3. Tatalović, S., Energy Security and Security Policies: The Republic of Croatia in Comparative Perspective, Politička misao, vol. 45, broj 5/2008., str. 115-134. 4. Bennett, A.L. i Oliver J.K., Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004., str. 11-31. 5. Materijali s predavanja i vježbi 6. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-206	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Proučavanje sistema sigurnosti BiH sa aspekta njegovog funkcionisanja u okolnostima vanjske ugroženosti ili stanja prirodnih i drugih nesreća. Osposobiti studente za razumijevanje procesa upravljanja i rukovođenja i rukovođenja snagama i sredstvima sistema sigurnosti države						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će upoznati vanjski-odbrambeni i unutrašnji sistem sigurnosti; Ovladati pojmovima upravljanje i rukovođenje sistemima sigurnosti; Upoznati elemente-strukturu sistema sigurnosti, njegovo stavljanje u funkciju, te rukovođenje i upravljanje tim sistemima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; 2. Odnos između rukovođenja i upravljanja; Nastanak i razvoj teorije i nauke o upravljanju; 3. Teorije i koncepcije rukovođenja i upravljanja; Nauka o upravljanju; 4. Modeli rukovođenja i upravljanja; Metode rukovođenja; 5. Upravljanje djelatnostima savremenih sistema sigurnosti; Teorije i škole od značaja za rukovođenje i upravljanje; 6. Vrste rukovođenja i upravljanja; 7. Problemi savremenog rukovođenja i upravljanja; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Faktori rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 9. Pojam i cilj rukovođenja i upravljanja sistemima sigurnosti; 10. Reforma sistema sigurnosti i uticaj na upravljanje i rukovođenje; 11. Donošenje odluka u međunarodnim organizacijama sigurnosti; 12. Klasični metodi rada komandanta i štaba na donošenju odluke; Projekt menadžment; 13. Postupak donošenja vojnih odluka po NATO standardima; 14. Aktivnosti komandanta i štaba u donošenju vojnih odluka metodom od sedam koraka; 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dujović Jagoš, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE SISTEMIMA SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2006. 2. Husejnbašić Ćamil, UPRAVLJANJE SISTEMOM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA, Jordan studio, Sarajevo, 2009. 3. Husejnbašić Ćamil, RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE U KATASTROFAMA, Sejtarija, Sarajevo, 2006. 4. Husejnbašić Ćamil, CIVILNA ZAŠTITA U SISTEMU SIGURNOSTI, FPN, Sarajevo, 2007. 5. Kasumović A. i Husejnbašić Ć., ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE, Sejtarija, Sarajevo, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOST U SAOBRAĆAJU ROBA I LJUDI						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-227	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje problema sigurnosti i činitelja sigurnosti. Naglasci na klasičnim elementima sigurnosti: čovjek, vozilo, cesta i okolina. Savladavanje proračuna vezanih uz kretanje i zaustavljanje vozila. Upoznavanje sa standardnom i nestandardnom saobraćajnom signalizacijom u funkciji sigurnosne prevencije. Cilj predmeta je upoznavanje sa svojstvima, značajkama i specifičnostima pojedinih vrsta robe. Najnovija saznanja iz područja identifikacije, normizacije, kvalitete, postupanja i skladištenja robe te ekološka prihvatljivost robe. Strateške robe na tržištu te materijali u industriji i saobraćaju. Studenti će steći sposobnost poznavanja i rukovanja robom i materijalima u prijevozu i skladištenju.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog kolegija studenti će biti dovoljno educirani i osposobljeni u prepoznavanju i rukovanju s robom i materijalima u sustavu skladištenja i načinu prijevoza sredstvima u saobraćaju.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura i složenost saobraćajnog sistema. 2. Sadržaj zaštite i sigurnosti u saobraćajnom procesu. 3. Cijevi i pravila zaštite i sigurnosti u saobraćaju. 4. Sigurnost cestovnog saobraćaja. 5. Zakonska regulativa sigurnosti cestovnog saobraćaja. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Analiza saobraćajnih nezgoda. 7. Zaštita ljudi i roba u cestovnom saobraćaju. 8. Faktori sigurnosti u željezničkom saobraćaju. 9. Upravljanje sa sigurnošću u željezničkom saobraćaju. Izvanredni događaji. 10. Zakonska uređenost sigurnosti željezničkog saobraćaja. Sigurnost roba (tereta) i ljudi. Sigurnost tereta. 11. Međunarodne konvencije i nacionalno zakonodavstvo koji reguliraju sigurnost u saobraćaju. 12. Sigurnost u zračnom saobraćaju. 13. Faktori sigurnosti u zračnom saobraćaju. Zaštita aerodroma, osoblja, putnika i tereta. 14. Opasne robe u saobraćaju. 15. Međunarodni propisi i nacionalno zakonodavstvo o prijevozu opasnih tvari.
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cerovac, V.: Tehnika i sigurnost prometa; Sveučilište u Zagrebu Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2001 2. Baričević, H., Poletan-Jugović, T., Vilke, S. Materijali u prometu, Rijeka, 2010.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SISTEMI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U BIH						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-217	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Na osnovu teorijsko-pravnih postavki razvoja sistema zaštite i spašavanja u svijetu (posebno u Europi) i Bosni i Hercegovini razvijati spoznaje o opasnostima prirodnog i antropološkog porijekla, organizaciju i mogućnosti suprotstavljanja tim opasnostima. Posebno potencirati međuzavisnost država i naroda u katastrofama koje prevazilaze mogućnosti nacionalnih sistema sigurnosti. Regionalno i euroatlntsko povezivanje država u katastrofama je nužnost savremenih država i njihovih sistema sigurnosti. Osposobiti studente za timski rad na procjenjivanju, planiranju, programiranju, te upotrebi , rukovođenju i upravljanju sistemom zaštite. Oslonac na pomoć OUN, NATO, regionalnih i Euroatlantskih organizacija.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će moći: - razumjeti nacionalne i međunarodne sisteme zaštite i spašavanja, - razumjeti potrebu povezivanja država i naroda u zajedničkom djelovanju, - spoznati procedure prijeme ili pružanja međunarodne pomoći u katastrofama, rukovođenje i upravljanje u takvim uvjetima te problem prelaska državne granice.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Međunarodno-pravni aspekti zaštite i spašavanja, 2. Ugroženost ljudi i materijalnih dobara,						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zaštita i spašavanje u nacionalnim sistemima sigurnosti, 4. Zaštita i spašavanje u BiH, 5. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, 6. Rukovođenje u sistemu zaštite i spašavanja, 7. Procijenjivanje zaštite i spašavanja, 8. Planiranje zaštite i spašavanja, 9. Programiranje zaštite i spašavanja, 10. Civilno-vojna saradnja 11. Uspostava organizacione strukture civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 12. Organizacije civilne zaštite u entitetima i Brčko Distriktu 13. Štabovi civilne zaštite, 14. Finansiranje civilne zaštite u Bosni i Hercegovini 15. Preporuke za unaprijeđenje kapaciteta za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huseinbašić, Čamil 2009. Upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, Sarajevo: Jordan studio 2. Huseinbašić, Čamil 2007. Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, Sarajevo: FPN <p>Dodatna literatura</p> <p>http://css.ba/wpcontent/uploads/2011/06/images_docs_zastita%20i%20spasavanje%20u%20bih%202010.doc1.pdf</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>		I CIKLUS		<i>Fakultet</i>		FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA	
<i>Predmet</i>		ZAVRŠNI RAD					
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						2	-
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
<i>Cilj predmeta</i>		<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>					
<i>Ishod učenja</i>		<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		<p>Opis aktivnosti (%):</p> <p>Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora. 					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja			Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS
		Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)			10%		1.0
		Izrada završnog rada - pisanje			60%		6
		Obrana završnog rada			30%		3.0
		UKUPNO			100%		10
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		<p>Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada.</p> <p>Priprema, izrada i odbrana završnog rada:</p>					

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU

SMJER: ZAŠTITA NA RADU

3+2

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	FIZIKA 1						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-52	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja iz fizike. Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim fizičkim principima i zakonima koji su neophodni za analizu procesa i pojava u inženjerstvu zaštite životne sredine. Stečena znanja su neophodna osnova za daljnje studiranje i praćenje stručne literature.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja koja omogućavaju razumijevanje osnovnih fizičkih procesa koji služe u mjerenjima i analizama stanja životne okoline. Poznavanje teorijskih osnova odabranih poglavlja fizike relevantnih za inženjerstvo zaštite životne sredine, kao i praktičnih osnova mjerenja i tumačenja fizičkih rezultata.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnosti, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni pojmovi kinematike i dinamike translacionog i rotacionog kretanja. 3. Njutnovi zakoni dinamike. 4. Zakoni održanja impulsa, momenta impulsa i energije. 5. Njutnov zakon gravitacije, kosmičke brzine. 6. Osnovni zakoni statike i dinamike fluida: Zavisnost pritiska od dubine tečnosti. 7. Paskalov zakon. 8. Bernulijeva jednačina. 9. Osnove termodinamike idealnih gasova: Prvi i drugi zakon termodinamike. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Karnoov ciklus.11. Motor sa unutrašnjim sagorijevanjem.12. Bolcmanova statistika i njen odraz na životnu sredinu.13. Mehanički talasi: Osobine zvuka. Intenzitet.14. Stojeći talas i rezonancija; Ultrazvuk i primjene.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none">1. M. Satarić, Fizika (Termodinamika i talasno kretanje), FTN, 1995.2. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, I deo, FTN, 2004.3. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, II deo, FTN, 2005.4. Grupa autora sa FTN-a, Praktikum laboratorijskih vežbi iz fizike, FTN, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	FIZIKA 2						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-53	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja iz fizike detekcije i mjerenja. U okviru predmeta će se posebno davati značaj onim oblastima fizike neophodnim za monitoring i analizu procesa u životnoj sredini. Cilj je da studenti dobiju osnovu za dalje studiranje i bazu za sticanje specifičnih znanja iz oblasti detekcije, monitoringa i analize u životnoj sredini. Stečena znanja su svakako i osnova za razumijevanje stručne literature.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja koja omogućavaju razumijevanje fizičkih procesa koji su od bitne važnosti za detektovanje i izučavanje problema zaštite životnog okruženja. Poznavanje teorijskih osnova odabranih poglavlja fizike relevantnih za inženjersvo zaštite životne sredine, posebno iz oblasti detekcije, kao i praktičnih osnova mjerenja i tumačenja rezultata fizičkih mjerenja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni zakoni električnog polja. 2. Kulonov zakon i elektrostatika. 3. Jednosmjerna struja, Omov zakon, prvi i drugi Kirhofov zakon, Džulov zakon. 4. Magnetno polje, Amperov zakon, Lorencova sila i primjene, Faradejev zakon indukcije, samoindukcija i međusobna indukcija. 5. Naizmjenične struje, impedanca, rezonancija. 6. Osnove atomske fizike. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Borov model atoma, fotoni. 8. Plankov zakon zračenja crnog tijela. 9. Stefan-Bolcmanov zakon. 10. Fotoefekat i fotoćelija. 11. De Brojjeva teorija, elektronski mikroskop. 12. Osnovi nuklearne fizike. 13. Nuklearne sile, radioaktivnost. 14. Apsorpcija gama zraka. 15. Nuklearne reakcije. Fisija. Fuzija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Petrović, Fizika u tehnici, FTN, 2000. 2. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, I deo, FTN, 2004. 3. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, II deo, FTN, 2005. 4. Grupa autora sa FTN-a, Praktikum laboratorijskih vežbi iz fizike, FTN, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INFORMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		15		
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MATEMATIKA I						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-18	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Alati/Instrumenti: Uvesti osnovne pojmove diferencijalnog računa za realne funkcije jedne realne promjenjive. Formiranje: Pokazati tipičnu logičku strukturu matematskog jezika, naviknuti na nužnu strogost pri razmatranju i provjeri hipoteza i na osnovni mentalitet koji se koristi prilikom kritičkog korištenja bilo kakvog modela. Konsolidiranje znanja iz elementarne matematike: Jedan od osnovnih pojmova kursa je funkcija. Prema tome, drugi primarni cilj jeste kreirati svojevrsnu familijarnost s elementarnim funkcijama i njihovim svojstvima.						
<i>Ishod učenja</i>	Znanje koje student stekne na ovom predmetu bit će korišteno prilikom studiranja svih drugih disciplina koje u sebi sadrže fizičko-matematski pristup; osim toga oni predstavljaju pripremu za naredni kurs, Matematika 2, koji će u biti kompletirati matematički instrumentarij nužan za studij ovih disciplina.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada na predmetu. Brojevi i opći pojmovi o numeričkim funkcijama: Algebarske operacije s realnim brojevima. Decimalno predstavljanje realnih brojeva. Trokutna nejednakost. Ograničeni i neograničeni intervali. Opći pojmovi o realnoj funkciji jedne realne promjenjive: domena, grafik. Ograničene funkcije, monotone funkcije, simetrične funkcije (parne i neparne), periodičke funkcije.						

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Funkcije jedne realne promjenjive I: Granične vrijednosti (limesi) i asimptote: Okoline tačke i beskonačnost na realnoj osi. Granična vrijednost (konačna i beskonačna) funkcije u tački i u beskonačnosti. 3. Egzistencija limesa za monotone funkcije. Limes inferior i limes superior monotone funkcije. Tehnike računanja limesa. Poznati limesi (za stepene, eksponencijalne, logaritamske i trigonometrijske funkcije). 4. Funkcije jedne realne promjenjive II: Teorema o srednjoj vrijednosti i Bolzanova teorema za neprekidne funkcije na danom intervalu. Definicija neprekidne funkcije definirane na danom intervalu. 5. Neprekidnost elementarnih funkcija i algebarskih kombinacija neprekidnih funkcija. Tačka apsolutnog maksimuma i minimuma funkcije. 6. Kompleksni brojevi: Algebarski oblik: realni i imaginarni dio, modul, konjugirano kompleksni brojevi i njihova svojstva. Trokutna nejednakost. Argument. Trigonometrijski oblik. 7. Redovi brojeva i redovi funkcija: N-ta parcijalna suma reda. Konvergencija i divergencija, regularni i oscilatorni redovi. Geometrijski red. Potreban uvjet za konvergenciju reda je da njegov opći član teži k nuli; harmonijski red je divergentan. Redovi s nenegativnim članovima, kriterij usporedbe i asimptotske usporedbe; kriterij odnosa i asimptotskog odnosa, kriterij korijena i asimptotskog korijena. Opći harmonijski red. 8. Redovi s kompleksnim članovima. Redovi funkcija: Uniformna konvergencija, Cauchyev i Weierstrassov kriterij uniformne konvergencije; Stepeni redovi, Abelova teorema; Stepeni redovi s kompleksnim članovima, Taylorov i Laurantov red 9. Diferencijalni račun funkcije jedne promjenjive I: Diferencijabilnost i svojstva diferencijabilnih funkcija. Izvod funkcije u danoj tački. Desni i lijevi izvod. Tangenta na grafik funkcije. Pravila deriviranja elementarnih funkcija. Izvod složene funkcije i inverzne funkcije. 10. Svojstva monotonih diferencijabilnih funkcija na danom intervalu iskazana pomoću znaka njihovog izvoda. Funkcija čiji je izvod jednak nuli na danom intervalu. 11. Fleksija: definicija i primjena drugog izvoda za njezino utvrđivanje. Primjena prvog i drugog izvoda za ispitivanje grafika funkcije. L'Hopitalova teorema. Taylorova formula. 12. Integralni račun funkcija jedne promjenjive I: Riemannov integral, primitivna funkcija i osnovne teoreme. Riemannov integral neprekidnih funkcija jedne realne promjenjive definiranih na zatvorenim intervalima. 13. Dvije osnovne teoreme integralnog računa. Definicija neodređenog integrala neprekidne funkcije na zatvorenom i ograničenom intervalu. 14. Metoda supstitucije i parcijalne integracije. Tehnike izračunavanja integrala za neke klase funkcija (racionalne, trigonometrijske, iracionalne). Definicija nesvojstvenog integrala. 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Drpljanin: Matematika, Tuzla 1997. god 2. M. Merkle: Matematička analiza, Akademska misao, Beograd, 2001. 3. H. Fatkić, B. Mesihović: Zbirka riješenih zadataka iz matematike I, ETF, Sarajevo, 1973.; Corons, Sarajevo, 2002. 4. M. P. Uščumlić, P. M. Miličić: Zbirka zadataka iz više matematike I i II, Građevinska knjiga, Beograd, 2004 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Adnađević, Z. Kadelburg, Matematička analiza I, Nauka, Beograd, 2000. 2. P. Javor: Matematička analiza I, Element, Zagreb, 1996. 3. A. Croft, R. Davison, M. Hargreaves: Engineering Mathematics, Addison- Wesley Publishing Company Inc. Harlow, 1996. 4. D. Jukić, R. Scitovski: Matematika I, ETF i PTF – Odjel za matematiku, Osijek, 2000. 5. E. Turković, A. Hrnjičić, Metodička zbirka zadataka iz integralnog računa funkcije dvije i više promjenljivih, Internacionalni Univerzitet Travnik, Travnik, 2017..

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MATEMATIKA II						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-19	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		15
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da studenti nauče metodološko-operativne aspekte matematičke analize, s posebnom pozornošću na realne funkcije s više realnih promjenjivih i na obične diferencijalne jednačbe.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će biti sposobni opisivati i modelirati inženjerske probleme pomoću elemenata matematičke analize.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obične diferencijalne jednačbe I reda: Osnovni koncepti i ideje. Geometrijsko razmatranje. 2. Izokline. Razdvajanje promjenjivih. Linearne diferencijalne jednačbe I reda. Varijacija konstanti. 3. Obične linearne diferencijalne jednačbe višeg reda: Homogene linearne diferencijalne jednačbe drugog reda s konstantnim koeficijentima. Opće rješenje. Cauchyeva jednačba. Homogene diferencijalne jednačbe višeg reda s konstantnim koeficijentima. 4. Nehomogene linearne diferencijalne jednačbe. Opći metod za rješavanje nehomogenih jednačbi. Sistemi diferencijalnih jednačbi. 5. Laplaceova transformacija: Direktna i inverzna Laplaceova transformacija. Osnovna svojstva. Laplaceova transformacija izvoda i integrala. 6. Transformacija običnih diferencijalnih jednačbi. Jedinična skok funkcija. Periodičke funkcije. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Fourierovi redovi i integrali: Periodičke funkcije. Trigonometrijski redovi. Fourierovi redovi. Eulerove formule. Funkcije s proizvoljnim periodom. Parne i neparne funkcije. Fourierov integral. Fourierova transformacija. 8. Osnovi diferencijalnog računa funkcija s više promjenjivih: Funkcije s više realnih promjenjivih. Neprekidnost. Granična vrijednost. Polarne koordinate u ravni. Računanje graničnih vrijednosti pomoću transformacije koordinata. 9. Izvod u pravcu. Parcijalni izvodi višeg reda. Gradijent. Izvod složene funkcije. 10. Taylorova formula – Optimizacija I: Lokalni ekstremi, Potreban uvjet za postojanje lokalnih ekstrema (Fermatova teorema). Drugi izvod skalarne funkcije s dvije promjenjive. Kvadratne forme, klasifikacija. Potreban uvjet da se u unutarnjoj tački ima lokalni ekstrem. Dovoljan uvjet za lokalni ekstrem. 11. Optimizacija II (Vezani ekstremi): Predstavljanje krive u implicitnoj formi. Prostor tangenti i prostor normala na krivu $f(x, y) = 0$. Jednadžba tangente i jednadžba normale. Tačke u kojima postoje vezani ekstremi. Kritične tačke. Gradijent u kritičnoj tački. Potreban uvjet za lokalni ekstrem funkcije definirane na krivoj (Lagrangeovi multiplikatori). 12. Vektorska polja: Skalarne i vektorske polja. Vektorski račun. Krive. Duljina luka. Tangenta. Zakrivljenost i uvijenost. Brzina i ubrzanje. Izvod u pravcu. Gradijent skalarnog polja. Divergencija i rotor vektorskog polja. 13. Linijski i površinski integrali: Linijski integrali prve i druge vrste. Dvostruki integrali. Transformacija dvostrukih integrala u linijske integrale. Površni. Tangentna ravan. Površinski integrali. 14. Trostruki integrali. Gaussova teorema o divergenciji. Stokesova teorema. 15. Posljedice i primjene Gaussove i Stokesove teoreme. Linijski integrali neovisni o putu integracije.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Javor, Matematička analiza 2, Element, Zagreb, 1999. 2. H. Fatkić, V. Dragičević, Diferencijalni račun funkcija dviju i više promjenjivih, Svjetlost, Sarajevo, 1990. 3. P. M. Miličić, M. P. Ušćumlić: Zbirka zadataka iz više matematike II, Građevinska knjiga, Beograd, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Kurepa, Matematička analiza 2 i 3, Tehnička knjiga, Zagreb, 1976. 2. V. Dragičević, H. Fatkić, Određeni i višestruki integrali, Svjetlost, Sarajevo, 1987. 3. M. Galić, E. Osmanagić, Matematika III, Normirani i metrički prostori, diferencijalne jednačine i redovi, ETF, Sarajevo, 1977. 4. I. Ivanšić, Fourierov red i integral. Diferencijalne jednačine, Liber, Zagreb, 1977. 5. B. P. Demidovič, Zadaci i riješeni primjeri iz više matematike s primjenom na tehničke nauke (prijevod), Danjar, Zagreb, 1995. 6. H. Fatkić, Zbornik problema iz odabranih oblasti matematike za inženjere, Corons, Sarajevo, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MEHANIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-113	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					45	30	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90		20
<i>Cilj predmeta</i>	Studenti će: <ul style="list-style-type: none">steći znanje s područja statike, kinematike i dinamike,upoznati sa pojmovima koje će sretati u tehničkom dijelu logistike.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će steći znanje vezano za mehaniku, statiku, kinematiku, dinamiku i kretanjtijela te njihovu primjenu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom - predavanja 2. Statika: sile sa zajedničkim osloncem 3. Statika: sile bez zajedničkog oslonca 4. Statika: dvojne sile 5. Statika: statično određeni sistemi 6. Kinematika: brzina i ubrzanje tačke 7. Kinematika: relativno kretanje						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Ravno kretanje čvrstog tijela I dio 9. Ravno kretanje čvrstog tijela I dio 10. Dinamika: dinamika čestice 11. Dinamika: dinamika sistema čestica 12. Dinamika: središte mase 13. Dinamika: pokterne i obrtne količine 14. Dinamika: udari 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Škelj, M.: Mehanika: statika, Ljubljana, UL Fakulteta za strojništvo, 1984., COBISS.SI-ID: 27063808 2. Saje, M.: Kinematika in dinamika, Ljubljana, UL Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 1994., ISBN: 86-80223-33-6, COBISS.SI-ID: 41286400 3. Gubenšek, I.: Rešene naloge iz statike: zbrano gradivo, Maribor, UM Fakulteta za strojništvo, 2003., ISBN: 86-435-0444-0, COBISS.SI-ID: 123754240 4. Oblak, M.: Mehanizmi: zbrano gradivo po zapiskih predavanj. Del. 1, Kinematika, (prvi ponatis), Maribor, UM Tehniška fakulteta, 1991., COBISS.SI-ID: 1422358 5. Kuhelj, A.: Mehanika: Kinematika, Ljubljana, UL Fakulteta za strojništvo, 1998., ISBN: 961-6238-13-2, COBISS.SI-ID: 75457792

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-119	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj nastavnog programa je sticanje osnovnih znanja i vještina iz savremenog menadžmenta i preduzetništva te njihova uspješna primjena u područjima sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti razvijaju sposobnosti timskog rada, organizacijske i preduzetničke sposobnosti te sposobnosti analitičkog zaključivanja i odlučivanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove menadžmenta: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta. Historijski razvoj menadžmenta. Karakteristike savremenog menadžmenta u Bosni i Hercegovini, Europi i svijetu. 2. Osnove menadžmenta: Osnovne funkcije menadžmenta: planiranje, organizovanje, upravljanje ljudskim potencijalima, vođenje i kontrola. 3. Osnove menadžmenta: Menadžerske vještine: vještina rada s ljudima, tehnička vještina, vještina razumijevanja, vještina oblikovanja. 4. Osnove menadžmenta: Osnove tehnika menadžmenta. Vizija i misija. Ciljevi i strategije. Poslovni planovi. Sistemske i procesne pristupe. Reinženjering poslovnih procesa. Razine i stilovi menadžmenta. Tehnike motivacije. Upravljanje projektima. Upravljanje kvalitetom i integrirani sistemi upravljanja po međunarodnim normama. Menadžerski informacijski sistem. Poslovne analize i izvještaji. Donošenje poslovnih odluka. Menadžment znanja. Korporacijska kultura. Poslovna etika. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Osnove preduzetništva: Definisiranje preduzetnika i preduzetništva. Vrste i oblici preduzeća. 6. Osnove preduzetništva: Preduzetništvo u procesu globalizacije. Preduzetništvo i integracija u EU. Društvena potpora i poticajne mjere EU i Bosne i Hercegovine u razvoju preduzetništva. 7. Osnove preduzetništva: Cjeloživotni sistem obrazovanja kao temeljna pretpostavka za uspjeh preduzetnika na europskom i svjetskom tržištu. Preduzetnički menadžment. 8. Menadžment sigurnosti: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta sigurnosti. Odnosi menadžmenta i sigurnosti. 9. Menadžment sigurnosti: Historijski razvoj menadžmenta sigurnosti. Savremeni svjetski i europski trendovi menadžmenta sigurnosti. 10. Menadžment sigurnosti: Zahtjevi i specifičnosti menadžmenta sigurnosti po područjima sigurnosti: zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, privatna tjelesna i tehnička zaštita. 11. Menadžment sigurnosti: Menadžment sigurnosti kroz osnovne funkcije menadžmenta. Menadžerske vještine menadžmenta sigurnosti. 12. Menadžment sigurnosti: Tehnike menadžmenta sigurnosti. Strateško i operativno planiranje sigurnosti. Menadžment rizika. Sistemi i procesi sigurnosti. Reinženjering poslovnih procesa i sigurnost. Menadžment projekata sigurnosti. Upravljanje informacijskim sistemom sigurnosti. Sigurnosna kultura. 13. Menadžment sigurnosti: Preduzetništvo i sigurnost. Menadžment firmi s djelatnostima sigurnosti. 14. Menadžment sigurnosti: Osnove sistema upravljanja sigurnošću u poslovnim sistemima po međunarodnim normama (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS, SA 8000, HACCP i dr.). 15. Menadžment sigurnosti: Menadžment integrisanog sistema sigurnosti.
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cmrečnjak, D., Filipović, A. M., Gorički, Z., Hrčić, G., Hunjak, D., Magud, M., Minga, I., Petričević, N., Taradi, J., red., Žarak, M.: Služba zaštite na radu, Istraživanje problematike organizacije i rada službi zaštite na radu u poslovnim organizacijama u Hrvatskoj. - Zagreb: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, 2009. 2. Hitrec, M.: Ekonomika zaštite i sigurnosti "Servant" model. - Zagreb: Visoka škola za sigurnost na radu, IPROZ, 2003. 3. Zbornici konferencija "Menadžment i sigurnost - M&S". - Čakovec: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, Visoka škola za sigurnost, s pravom javnosti, 2006. i dalje.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije)						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	UVOD I PRINCIPI ZAŠTITE NA RADU						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-248	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Obrazovni cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa osnovnim principima bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu i značajem njihove primjene kao osnovnog uslova za ostvarenje svih sigurnosnih, zdravstvenih, etičkih i ekonomskih prava i benefita, kako za pojedinca, tako i za preduzeće. Tokom nastave studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu, kao i sa značajem striktnog poštovanja važeće zakonske regulative iz predmetne oblasti. Obrazlaže se neophodnost uspostavljanja sistema bezbjednosti i zdravlja na radu, opisuju se elementi sistema i objašnjava način njegovog uspostavljanja, kao i njegovog konstantnog razvoja tokom vremena. Studenti se upoznaju sa ulogom Vlade, Udruženja poslodavaca i sindikata radnika čija tijesna saradnja predstavlja osnovu uspjeha u implementaciji sistema bezbjednosti i zdravlja na radu na nivou države.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti će po odslušanom predmetu steći osnovna znanja o značaju i principima bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu. Biće osposobljeni da ove principe prepoznaju i da ih se pridržavaju unutar realnog poslovnog okruženja. Upoznaće se sa ulogom svih aktera u implementaciji sistema bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu i na taj način će steći potrebna znanja za primjenu sistema u preduzećima. Studenti će biti upoznati sa značajem edukacije što šire populacije u cilju dostizanja odgovarajućeg nivoa svijesti pojedinaca, kao osnovnog preduslova za postizanje bezbjednog radnog okruženja. Studenti će se također upoznati i sa osnovnim zakonskim propisima iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu, koji proističu iz direktiva Evropske unije, konvencija Međunarodne organizacije rada i međunarodnih standarda.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistemi i elementi sistema. Organizacioni sistem i preduzeće. 2. Osnovni elementi sistema i procesi rada u preduzeću. 3. Tehničko tehnološki procesi u preduzeću i karakteristike procesa. 4. Osnovni pojmovi iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. Značaj bezbjednog radnog mjesta i radnog okruženja. 5. Principi bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu. 6. Osnovni elementi sistema bezbjednosti i zdravlja na radu. 7. Aspekti zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu - zdravstveni, etički i finansijski. 8. Sistem bezbjednosti i zdravlja na radu u Bosni i Hercegovini. 9. Uspostavljanje sistema bezbjednosti i zdravlja na radu kao procesa evropske integracije. 10. Proces stabilizacije i pridruživanja EU. 11. Međunarodni pravni izvori u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. 12. Direktive Evropske unije. 13. Konvencije Međunarodne organizacije rada. 14. Pravni propisi Bosne i Hercegovine u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. 15. Međunarodni standardi u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. Primjeri dobre prakse. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jeremy Stranks, The Health & Safety Handbook, Kogan Page Limited, 120 Pentonville Road, London, United Kingdom, 2006. 2. John Ridley, John Channing, Safety at Work, Butterworth-Heinemann An imprint of Elsevier Linacre House, Jordan Hill, Oxford, OX28DP

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		UVOD U EKONOMIJU					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-03	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				120		25	
<i>Cilj predmeta</i>		<p>Osnovni ciljevi nastave na predmetu Uvod u ekonomiju jesu sticanje znanja studenata prve godine iz sljedećih oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje mikroekonomskih principa koji su studentima potrebni za lakše praćenje i brže usvajanje znanja na predmetima koji slijede u drugom semestru i koji detaljno obrađuju mikroekonomsko ponašanje i aktere; - osnovna znanja na kojima počiva makroekonomska politika, odnosno razumijevanje međuzavisnosti monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike i politike deviznog kursa; - osnovna znanja o mjerenu proizvodnje, dohotka, zaposlenosti, nezaposlenosti, štednje, investicija, državne potrošnje i potrošnje domaćinstava na formiranje bruto domaćeg proizvoda i nacionalnog dohotka; i - osnovna znanja iz teorije ekonomskog rasta i teorije poslovnih ciklusa, distinkcije između nominalnih i realnih veličina, upoznavanje sa teorijama inflacije, zaposlenosti i nezaposlenosti. 					
<i>Ishod učenja</i>		<p>Znanje: Razumijevanje mikroekonomski principa i osnova za nadogradnju iz navedene oblasti. Ovladavanje osnovnih pojmova iz makroekonomske politike, monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike, deviznog kursa.</p> <p>Sposobnosti: Osposobljenost za savladavanje nastavnih predmeta iz oblasti: -mikroekonomija -makroekonomija -ekonomskog razvoja -međunarodne ekonomije</p>					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		<p>Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja	Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test	15%			0,9	
		II parcijalni test	15%			0,9	
		Završni rad	30%			1,8	
		Seminarski rad	20%			1,2	
		Prezentacija seminarskog rada	20%			1,2	
		Prisustvo na predavanjima	10%			0,6	
		Prisustvo na vježbama	10%			0,6	
		Aktivnost na predavanjima	5%			0,3	
		Aktivnost na vježbama	5%			0,3	

	Ukupno	100%	6
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i metod ekonomije 2. Osnovni koncepti ekonomije 3. Tražnja i ponuda - osnovi 4. Potrošnja, izbor potrošača i tražnja 5. Proizvodnja, troškovi i dobit 6. Tržište faktora proizvodnje 7. Koordinacija ekonomske aktivnosti i kompanija 8. Ekonomske funkcije države 9. Novac i tržište novca 10. Međunarodna razmjena i plaćanja 11. Kružni tok dohotka, mjerenje proizvodnje i dohotka, raspodjela dohotka 12. Međuzavisnosti u kružnom toku dohotka 13. Recesija, inflacija i nezaposlenost 14. Ekonomski razvoj 15. Pregled razvoja ekonomske misli 		
Literatura	Osnovna literatura <ol style="list-style-type: none"> 1. Vilogorac Esad, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2001. Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 2. Begg David, Stanley Fischer and Rudiger Dornbusch, <i>Economics</i>, 8th Edition, McGraw-Hill, 2005. 3. samuelson, Nordhaus, <i>Ekonomija</i>, MATE, Zagreb, 1997. 4. Šebić Fahrudin, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2004. 5. Materijali s nastave 6. Preporučeni internet izvori 		

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ALARMNI SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-01	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s osnovnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema zaštite - alarmnih sistem. Nadalje, upoznati studente s osnovnim vrstama alarmnih sistema, ulogom inženjera sigurnosti u prosudbi ugroženosti odnosno rizika, izradom sigurnosnog elaborata, definisanjem projektnog zadatka, projektovanjem, izvođenjem, atestiranjem te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba privrednih i drugih subjekata.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta i uspješno položenog ispita student stiče znanja o osnovnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema tehničke zaštite - alarmnih sistema, njihovom primjenom u praksi te uticajem tih sistema na smanjenje rizika, a s time u vezi i na premije osiguranja. Studenti su upoznati s osnovnim alarmnim sistemima te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba. Kao inženjeri sigurnosti mogu sudjelovati u izradi prosudbe ugroženosti odnosno rizika, izradi sigurnosnog elaborata, definisanju projektnog zadatka.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Općenito o sistemima tehničke zaštite 3. Sistemi za tjelesno sprečavanje nedopuštenog pristupa objektu 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Elektronički sigurnosni sistemi I dio 5. Elektronički sigurnosni sistemi II dio 6. Alarmni sistemi - sistemi tehničke zaštite sa dojavom u dojavni centar koji u slučaju dojave poduzima unaprijed definisane mjere. 7. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi I dio 8. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi II dio 9. Vrste alarmnih sistema 10. Vatrodojavni sistemi 11. Protuprovalni sistemi 12. Sistemi za kontrolu prolaza 13. Videonadzorni sistemi 14. Zakonska regulativa 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Husar, I.: Alarmni sustavi, Zagreb, Hrvatski ceh zaštitara, 1998. 2. Šmejkal, Z.: Uređaji, oprema i sredstva za gašenje i zaštitu od požara, Zagreb, SKTH / Kemija u industriji, 1991. 3. Križančić, M., Delišimunović, D.: Zaštita i sigurnost financijskih institucija, Zagreb, Tectus, 2001. 4. Delišimunović, D.: Suvremeni koncepti i uređaji zaštite, Zagreb, I.T Graf, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Novak, I.: Zaštitno-alarmni sustavi i osiguranje imovine, Zagreb, Osiguranje Zagreb d.d., 1995. 2. Priručnik za zaštitarstvo, Zagreb, Hrvatski ceh zaštitara, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKSPLOZIJE I POŽARI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-31	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja o požarima i eksplozijama kao fizičko-hemijskim pojavama prenošenja mase i toplote u određenim uslovima njihovog razvoja.						
<i>Ishod učenja</i>	Osposobljenost za identifikaciju i procjenu opasnosti od požara i eksplozija.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni pojmovi i definicije procesa nekontrolisanog sagorijevanja. Uslovi nastajanja požara i eksplozija. 3. Sagorijevanje gasova. Sagorijevanje tečnosti. 4. Sagorijevanje čvrstih zapaljivih materija. Samozapaljivost. 5. Klasifikacija požara (prema mjestu nastajanja, prema prirodi postojanosti materijala pri sagorijevanju, prema fazi razvoja, prema brzini oslobađanja toplote, prema obimu i veličini...). 6. Parametri požara (plamen, toplotni efekat, temperatura). 7. Produkti sagorijevanja. 8. Eksplozivno sagorijevanje. 9. Toplota stvaranja i toplota reakcije. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Toplota eksplozije.11. Temperatura eksplozije.12. Pritisak eksplozije. Teorija detonacije.13. Podjela eksplozivnih materija (prema agregatnom stanju, prema namjeni, prema hemijskom sastavu...).14. Zaštita od požara i eksplozija.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. D. Dešić, Požari i eksplozije, Niš, 2017. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ENERGETSKI SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-47	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata s osnovama nauke o toplini, kako bi u daljnjem toku predavanja mogli razumjeti principe rada sistema u kojima se primarni oblici energije energetski transformišu u korisne oblike energije, u prvom redu u mehanički rad. Isticanje pozitivnih i negativnih uticaja koje energetski sistemi imaju na čovjeka i njegovu životnu okolinu radi pravilne evaluacije uloge energetskih sistema u razvoju naše civilizacije.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će se upoznati s osnovnim pojmovima iz područja termodinamike i energetike, bit će u stanju napraviti jednostavnije proračune iz područja izgaranja, razumjet će funkcionisanje energetskih sistema i moći će napraviti osnovnu procjenu energetske efikasnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Osnove nauke o toplini - prvi glavni stav, jednačina stanja idealnog plina, drugi glavni stav 3. Osnove nauke o toplini – agregatna pretvaranja, parne tablice i dijagrami stanja, prelaz topline 4. Goriva i procesi izgaranja - klasifikacija goriva, ugljen, nafta 5. Goriva i procesi izgaranja - zemni plin, izgaranje 6. Motori s unutrašnjim izgaranjem - Otto-proces, Diesel-proces, Upotreba 7. Izmjenjivači topline - rekuperativni izmjenjivači, regenerativni izmjenjivači 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Parni kotlovi - termoenergetska postrojenja, klasifikacija kotlova 9. Parni kotlovi – toplinska bilanca kotla, napojna voda, uticaj na okoliš 10. Parne turbine - strujanje pare kroz turbine, klasifikacija turbine, kondenzatori 11. Plinske turbine - otvoreni kružni proces, poboljšanja stepena iskoristivosti, reaktivni motor s plinskom turbinom 12. Posude pod tlakom - općenito o konstruisanju i izradi posuda pod tlakom, generatori pare, propan/butan boca koja se koristi u domaćinstvu, cilindrični spremnik velikog volumena, stabilni, kuglasti spremnici velikog volumena 13. Vodne turbine - jednačina strujanja tekućina, klasifikacija vodnih turbina, uslovi sličnog rada 14. Centrifugalne pumpe - osnovni pojmovi, pumpno postrojenje 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan, Ž.: Energetski sustavi, II izdanje, Zagreb, IPROZ, 2000. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošnjaković, F.: Nauka o toplini, Zagreb, Školska knjiga, 1976. 2. Požar, H.: Osnove energetike, I svezak, Zagreb, Školska knjiga, 1976. 3. Požar, H.: Osnove energetike, II svezak, Zagreb, Školska knjiga, 1978. 4. Eastop, T. D. and McConkey, A.: Applied Thermodynamics for Engineering Technologists, Essex, Longman Scientific&Technical, 1986. 5. Kraut, B.: Strojarski priručnik, Zagreb, Tehnička knjiga, 1982.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ENGLESKI JEZIK					
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-04	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika. Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja. Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.						
<i>Ishod učenja</i>	Znanje: <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. Sposobnosti: <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Particip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, <i>Engleski 1.</i>, Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standardni rječnik engleskog jezika (bilo koji).J. E. Hardy, J. O. Hylton, T. E. McKnight, C. J. Remenyik, F. R. Ruppel, „Flow Measurement Methods and Applications”, John Wiley & Sons, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	HEMIJSKE I FIZIKALNE ŠTETNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-59	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave su studente upoznati s hemijskim faktorima radne okoline, kao i s praktičnim metodama ispitivanja tih faktora s ciljem ocjene razine štetnih faktora. Student se upoznaje s metodama ispitivanja i procjenama rizika od štetnih zračenja, buke, vibracije i neodgovarajuće rasvjete, odnosno procjenu kvalitete sistema rasvjete, s mogućnostima pojave fizikalnih štetnosti i postupcima za njihovo uklanjanje ili poduzimanje mjera da one dođu u dopustive granice.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Hemijske i fizikalne štetnosti stiče znanja i vještine potrebne za primjenu analitičkih metoda analize zraka i rad s odgovarajućim instrumentima. Usvojena znanja i vještine omogućit će korištenje relevantnih informacija u svrhu procjene opasnosti i mjera zaštite od fizikalnih štetnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Hemijske štetnosti: štetne i otrovne hemikalije; ulaz, resorpcija, biotransformacija i učinci u ljudskom organizmu; izlučivanje; kumulativni učinci. 3. Hemijske štetnosti u radnoj okolini; otrovi, mutageni, karcinogeni, teratogeni. 4. Profesionalne bolesti izazvane hemijskim tvarima; otrovanja metalima, bolesti izazvane aerosolima, otrovanja plinovima u parama, otrovanja pesticidima; iritativne i alergijske dermatoze. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Sprečavanje izloženosti hemijskim štetnostima. 6. Mehaničke opasnosti. Sigurnost pri radu s ručnim i prenosivim mehaniziranim alatima. 7. Osnovne grupe zaštitnih naprava. Osnovna načela sigurnosti kod konstrukcija strojeva. 8. Buka: Osnovni pojmovi, veličine i jedinice. Fizikalna svojstva zvuka. Ljudsko uho i djelovanje buke na čovjeka. 9. Kriteriji za ocjenjivanje buke, propisi i norme. Mjerenje buke i instrumenti. Zaštita od buke. 10. Vibracije: Nastajanje vibracija i parametri koji ih opisuju. Struktura i osobine ljudskog tijela. Uticaj i ocjenjivanje vibracija i udara na sistem ljudskog tijela. Metode i postupci zaštite od vibracija i udara. 11. Rasvjeta: Osnovni pojmovi i proračuni. Građa i funkcija oka, vidno polje i njegova raspodjela. 12. Električni izvori svjetlosti, svjetiljke i svjetlotehničke karakteristike. Sistemi vanjske i unutrašnje rasvjete. 13. Ionizirajuće zračenje: Uvod u pojave ionizirajućeg zračenja. Vrste i nastajanje ionizirajućeg zračenja. Mjerenje ionizirajućeg zračenja. Što nas sve ozračuje i posljedice zračenja. Mjere zaštite od zračenja. 14. Toplinski faktori radne okoline: Sastav, temperatura i vlažnost vazduha. Glavni izvori i utrošak energije u organizmu. Oblici izmjene topline. Jednadžbe toplinske ravnoteže. Granice izdržljivosti. Mjere zaštite. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arsenović B., Hemijske i fizičke štetnosti, Internacionalni univerzitet Travnik, 2022. 2. Orhanović, Z.: Kemijske štetnosti, Zagreb, IPROZ, 2003. 3. Kolbach, D.: Priručnik za kemičare, Zagreb, Tehnička knjiga, 1961. 4. Sever, S.: Fizikalne štetnosti, Zagreb, IPROZ, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sever, S.: Rasvjeta, Zagreb, IPROZ, 2003. 2. Bobanac, N.: Utjecaj vibracija na ljude, Zagreb, IPROZ, 2002. 3. Radanović, B.: Buka, Zagreb, IPROZ, 2003. 4. Radalj, Ž: Štetna zračenja, Zagreb, IPROZ, 2002.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ISPITIVANJE RADNE OKOLINE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-76	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
		3			2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60	20			
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave su upoznati studente sa zakonskom regulativom iz područja kontrole radne okoline, faktorima koji se ispituju, metodama ispitivanja te izradom zapisnika.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Ispitivanje radne okoline stiče potrebna znanja iz zakonske regulative vezane za ispitivanje radne okoline i metode ispitivanja a koja se odnosi na mikroklimu, buku, vibracije, zračenja, rasvjetu, hemijske i biološke štetnosti. Stečena znanja omogućuju mu da zna procijeniti koji se faktori radne okoline u proizvodnom procesu moraju ispitivati, da ih zna ispitati i da zna ocijeniti rezultate mjerenja s obzirom na zakonsku regulativu. Također mu stečena znanja omogućuju pružanje potrebnih podloga projektantima te aktivno uključivanje tokom provođenja tehničkih i ličnih mjera zaštite.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Pravna regulativa iz područja kontrole radne okoline 2. Klasifikacija faktora radne okoline 3. Nepovoljni mikroklimatski uslovi 4. Hemijske štetnosti: metali, organska otapala, plastične mase, plinovi, kiseline i lužine 5. Biološke štetnosti: bakterije, virusi, gljivice 6. Fizikalne štetnosti: elektromagnetska zračenja, buka, vibracije, rasvjeta						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Izvori štetnosti u industriji 8. Analiza štetnosti u radnoj okolini 9. Mjerenje pojedinih faktora radne okoline 10. Mjerni instrumenti i metode mjerenja 11. Metode analize rezultata mjerenja 12. Kriteriji za ocjenjivanje pojedinih faktora radne okoline 13. Izrada zapisnika, izvještaja i drugih dokumenata m 14. Mjere za poboljšanje faktora radne okoline 15. Tehničke i lične mjere zaštite
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šarić, M. i dr.: Patologija rada, Zagreb, Panorama, 1965. 2. Zakon o zaštiti na radu <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marković, M.: Kemija za inženjere sigurnosti pri radu i zaštite od požara, Zagreb, Samobor, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	PROJEKTOVANJE SISTEMA ZAŠTITE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-193	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta predstavlja osposobljavanje studenata za razvoj i uspostavljanje sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu, definisanje karakteristika sistema i projektovanje osnovnih procesa koji se odvijaju u sistemu. Studenti ovladavaju alatima za razvoj i uspostavljanje upravljačkih struktura sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu i stiču podloge za njegovu integraciju sa organizacionim, upravljačkim i procesnim strukturama preduzeća. Tokom nastave studenti stiču znanja potrebna za analizu stanja preduzeća, analizu procesa rada, utvrđivanje kritičnih tačaka procesa i definisanje sistema upravljanja rizikom.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će biti spreman da napravi snimak stanja preduzeća, izvrši analizu procesa u proizvodnim i uslužnim preduzećima sa aspekta zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu, analizira usaglašenost datih procesa sa zakonskim i drugim zahtjevima iz date oblasti poslovanja, da prepozna i identifikuje kritične tačke u procesima rada preduzeća i da definiše novu, unapređenu strukturu upravljačkih procesa u preduzeću.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni elementi sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu; 2. Uslovi razvoja sistema OH&S; 3. Menadžment ljudskih resursa i zdravlje i bezbjednost na radu; 4. Procesi rada i zaštita na radu; 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Analiza oblikovanja tokova materijala i energije sa aspekta zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu; 6. Definisanje snimaka stanja preduzeća; 7. Utvrđivanje propisa, standarda i zakonskih regulativa u datoj oblasti; 8. Utvrđivanje odgovornosti, prava i obaveza i definisanje postupaka rada, Oblikovanje informacionih tokova; 9. Definisanje općih i posebnih ciljeva sistema OH&S; 10. Definisanje planova i programa realizacija aktivnosti; 11. Definisanje sistema monitoringa; 12. Uspostavljanje sistema dokumentovanja; 13. Definisanje osnova sistema upravljanja rizikom; 14. Uspostavljanje sistema motivacije; Uspostavljanje sistema prevencije; 15. Integracija sistema OH&S sa drugim upravljačkim strukturama.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John Ridely, John Channing: Safety at Work, Butterworth-Heinemann, 2003. 2. Slobodan Moraca Skripta: Projektovanje sistema zaštite na radu, FTN, 2010. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RIZICI I ZDRAVLJE NA RADU						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-204	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenta sa osnovnim rizicima na radu, zatim o opremi koju treba koristiti kako bi održao zdravlje i sposobnost rada.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon saslušanog predmeta student će znati raspoznati opasnosti na radu, te izabrati adekvatnu opremu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u zaštitu na radu 2. Nastanak nezgode na radu i profesionalna bolest 3. Način provedbe zaštite na radu 4. Prava i dužnosti iz zaštite na radu 5. Sistem provedbe zaštite na radu 6. Radni prostor i radna okolina 7. Higijena rada i profesionalne bolesti 8. Evakuacija i spašavanje iz radnog prostora 9. Zaštita od požara 10. Osobna zaštitna sredstva 11. Prehrana i bolesti ovisnosti 						

	<ol style="list-style-type: none">12. Osnove pružanja prve pomoći13. Vrste i obim opasnosti14. Zaključna razmatranja15. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> <ol style="list-style-type: none">1. K.Vukorepa, A. Bureger; Sigurnost i osnove zaštite na radu, Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SISTEMI UPRAVLJANJA SIGURNOŠĆU						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-215	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave, vježbi i seminara su proširiti znanja i upoznati studente s osnovnim načelima osnovnih sistema upravljanja sigurnošću prema međunarodnim normama i specifičnih sistema upravljanja sigurnošću, te ih osposobiti za samostalnu primjenu metoda i instrumenata koji se primjenjuju u upravljanju sigurnošću.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti stiču znanja potrebna za kreiranje specifičnih modela integrisanih sistema upravljanja sigurnošću. Polaganjem ispita stiču se znanja o sistemima upravljanja sigurnošću prema međunarodnim normama te mogućnosti izgradnje vlastitih sistema upravljanja sigurnošću prema specifičnostima neke djelatnosti uz primjenu određene metode. Također studenti stiču znanja o primjeni instrumenata te uvid u širinu i složenost problematike upravljanja sigurnošću i mogućnosti integracije pojedinih sistema sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. Uvod Pojam, svrha i ciljevi sistema upravljanja sigurnošću. Sastavnice sigurnosti. Karakteristike sistema Opća teorija sistema.Osnovne karakteristike sistema. Sistemski pristup. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ugrožavanja, opasnosti i rizici Oblici i izvori ugrožavanja osoba, imovine i informacija. Procjena opasnosti, procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, procjena ugroženosti osoba i imovine, procjena rizika sigurnosti informacije. 5. Ugrožavanja, opasnosti i rizici Utvrđivanje razine rizika. Upravljanje rizicima u preduzeću/ustanovi. 6. Sistemi upravljanja sigurnošću Značaj i planiranje upravljanja sigurnošću. Faktori sistema upravljanja sigurnošću. 7. Sistemi upravljanja sigurnošću Načini uspostave sistema upravljanja sigurnošću. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan smjernicama Međunarodne organizacije rada (ILO) OSH 2001, Smjernice za sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. 8. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja sigurnošću sukladan OHSAS 18001:2007, Sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN EN ISO 14001:2004, Sistem upravljanja okolišem. 9. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN ISO/IEC 27001:2006 - Sistem upravljanja informacijskom sigurnošću. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN EN ISO 22000:2006 - Sistem upravljanja sigurnošću hrane. 10. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja rizicima sukladan ISO 31000:2009, Upravljanje rizicima - Principi i smjernice za primjenu. Međusobna integracija sistema upravljanja sigurnošću. Metode proaktivnog pristupa upravljanju sigurnošću. 11. Specifični sistemi upravljanja sigurnošću Upravljanje sigurnošću u specifičnim djelatnostima. Upravljanje sigurnošću ovisno o primijenjenoj metodologiji rada. 12. Primjena PDCA metodologije u sistemima upravljanja sigurnošću Planiraj. Uradi. Provjeri. Djeluj. 13. Nadzor upravljanja sigurnošću Potreba i svrha nadzora. Metode i instrumenti nadzora i njihovi učinci. 14. Upravljanje sigurnošću kao poslovni proces Poslovni procesi. Modeliranje poslovnih procesa. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palačić, D.: Sustavi upravljanja sigurnošću, Zagreb, IPROZ, 2007. 2. Propisi (norme) <ul style="list-style-type: none"> • ILO-OSH 2001, Smjernice za sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu Međunarodne organizacije rada • OHSAS 18001:2007, Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu • OHSAS 18002:1999, smjernice za provedbu Sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu • HRN EN ISO 14001:2004, Sustavi upravljanja okolišem - Specifikacija s uputama za uporabu • HRN ISO/IEC 27001:2006, Sustav upravljanja sigurnošću informacija • HRN EN ISO 22000:2006, Sustav upravljanja sigurnošću hrane. • ISO 31000:2009, Upravljanje rizicima - Principi i smjernice za primjenu <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N: Osnove sigurnosti, Zagreb,IPROZ, Visoka škola za sigurnost na radu, 2000. 2. Radošević, D.: Osnove teorije sustava, Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka-Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	TRANSFORMACIJA I TRANSPORT RIZIČNIH MATERIJIA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 4-42	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente sa načinom ophođenja prema opasnim tvarima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će biti upoznati sa opasnim tvarima te njihovom štetnom uticaju te će biti sposobni rukovati takvim tvarima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvori zagađivanja ekstrakcijom materije: pojam materije, ekstrakcija materije, osnovni tehnološki sistemi prerade. 2. Cirkulacija materije i prirodnih ciklusa, izmjene tvari i energije, ispuštanja u vodu, zrak i tlo. 3. Deponovanje i sortiranje otpada. 4. Neadekvatan nadzor nad tehnološkim postupkom. Zatvoreni tokovi čvrstih materija i tečnosti. 5. Zatvoreni tokovi ispučnih gasova i čvrstih čestica. Filtracija. 6. Izvori zagađivanja transportom: pojam transporta, transportni sistemi, upotreba pomoćnih materijala i energije u transportu. 7. Transportna tehnika i njene okolinske karakteristike. Nadzor nad transportom. 8. Transport manje rizičnih materija. Transport opasnih čvrstih materija. 9. Transport opasnih gasova i tečnosti. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Korištenje mineralnih ulja i masti, korištenje energenata. 11. Mjere uklapanja sistema transporta i ekstrakcije u okolinu: nadzor nad sistemima ekstrakcije i transformacije čvrstih materija. 12. Nadzor nad sistemima transformacije tečnosti i gasova. 13. Markiranje „vrućih tačaka“ prekograničnog zagađivanja. Djelovanje po principima prevencije i predostrožnosti. 14. Prikupljanje i analiza podataka mjerenjem parametara zagađivanja okoline. 15. Donošenje mjera uklapanja nivoa zagađivanja u dozvoljene granice. Uspostavljanje sistema stalne analize i povratnog djelovanja.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begić, S., <i>Ekologija (zrak, voda, tlo)</i>, Eko-zeleni, Tuzla, 2000. 2. Anđelković, B., Krstić, I., <i>Tehnološki procesi i životna sredina</i>, Univerzitet u Nišu, 2002. <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šator, Čomić, Knežević, <i>Plava knjiga, okolina u strategijama razvoja BiH</i>, Ceteor, Sarajevo, 2004. 2. Mijanović, K., <i>Okolinska etika za inženjere</i>, Planjaks, Tešanj, 2009. 3. Nacionalni program za zaštitu okoliša NEAP BiH, Završni izvještaj, Sarajevo, Privredna komora BiH, 2002. 4. Banović, R., Arapčić, E., <i>Zaštita okolice, novi način razmišljanja</i>, Tuzla, Infograf, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS								
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu					
<i>Predmet</i>		ALTERNATIVNI IZVORI ENERGIJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>		<i>ECTS krediti</i>		8
<i>Semestar</i>	V							
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
					3	2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>			
					60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ukazati na potrebe savremenog čovjeka za energijom. - Ukazati na posljedice korištenja energetske sirovine. - Prepoznavanje problema korištenja energetske sirovine u životnoj sredini, ukazivanje na probleme i prijedlozi mjera s ciljem otklanjanja problema. - Osposobiti studente da se mogu baviti istraživačkim radom. - Steći dodatno znanje iz oblasti korištenja novih energetske tehnologije 							
<i>Ishod učenja</i>	<p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikovati različite izvore energije - analizirati obnovljive izvore energije sa aspekta primjenjivosti u okolini - uporediti različite tipove obnovljivih izvora energije sa aspekta učinkovitosti - - identificirati prednosti i nedostatke korištenja pojedinih tipova obnovljivih izvora energije. 							
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:							
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana							
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS			
	I parcijalni test		15%		1,2			
	II parcijalni test		15%		1,2			
	Završni rad		30%		2,4			
	Seminarski rad		20%		1,6			
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6			
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8			
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8			
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4			
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4			
Ukupno		100%		8				
Bodovanje i postotci:								
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.								
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.							
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energija. Kratak istorijat korištenja energije. Vrste energije, pretvorba, stepen iskorištenja, uticaj proizvodnje na okolinu. 2. Energija i održivi razvoj. Izvori energije. 3. Naučne osnove obnovljivih izvora. 							

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Izabrana poglavlja dinamike fluida. Prenos toplote. 5. Energija Sunca. Kolektori Sunčevog zračenja. Mjerenje i procjena zračenja Sunca. Primjena Sunčeve energije. 6. Fotonaponski elementi i sistemi. 7. Energija vjetra. Vjetroelektrane. 8. Energija vode. Hidroelektrane. 9. Fotosintetski procesi. 10. Biomasa i biogoriva. Gorive ćelije. 11. Energija mora: Energija talasa, energija plime i oseke. 12. Konverzija termalne energije okeana. Geotermalna energija. 13. Skladištenje i prenos energije. 14. Nuklearna energija. Nuklearne elektrane. Posljedice korištenja nuklearne energije. Nuklearne katastrofe. 15. Toplotne pumpe.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đonlagić M., Energija i okolina, Univerzitet u Tuzli, 2005. 2. Đonlagić N, Đonlagić J, Sadadinović Andrejaš F., Alternativni izvori energije – biomasa, Univerzitet u Tuzli, 2004. 3. Priručnik o obnovljivim izvorima energije, ENER SUPPLY projekt, www.ener-supply.eu 4. Edenhofer, O., Madrugá, R.P., Sokona, Y., i dr., Renewable energy sources and climate change mitigation; Special report of the intergovernmental panel on climate change, Cambridge University Press, 2012. 5. Jasmina M. Radosavljević i ostali: Solarna energetika i održivi razvoj, Građevinska knjiga, Beograd, 2004. 6. Azra Jaganjac:c: Živjeti u skladu sa okolišem, EU CARDS Projekat, "Jačanje svijesti o okolišu/životnoj sredini", Sarajevo, 2007. 7. Twidel, J., Weir, T., Renewable Energy Resources, Taylor&Francis, New York, 2006. 8. Sørensen, B., Renewable Energy - Its physics, engineering, use, environmental impacts, economy and planning aspects, Elsevier Academic Press, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.ener-supply.eu

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVI ZAŠTITET VODA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>		<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studenta za prepoznavanje osnove kruženja vode u prirodi, obradu sliva sa naglaskom na bilansiranje vode. Također promatrati vodu kao okolišni faktor i kao urbani problem. Osnovno definiranje sistema za upravljanje i korištenje vodnih resursa, te upoznati studenta sa održivim potrošnjama vode.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti zakonsku regulativu iz područja vodnog gospodarstva i zaštite okoliša - Procijeniti stanje i rizik površinskih i podzemnih voda kao vodnih resursa - Sudjelovati u radu timova pri izradi planova upravljanja vodnim područjima - Predložiti rješenja za definiranje održive potrošnje vode - Predložiti rješenja za zaštitu od štetnog utjecaja voda - Sprovesti rješenja za održivo upravljanje i korištenje vodnih resursa. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Voda kao resurs 2. Voda i vodeni resursi u BiH 3. Razmještaj površinskih voda u BiH 4. Voda kao resurs – količina vode 5. Bilansa kopnenih voda						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Voda kao resurs – kvaliteta vode. Elementi i kriteriji za ocjenjivanje stanja kvalitete voda 7. Konceptija održivog upravljanja vodama 8. Zakonska regulativa u domeni upravljanja vodama 9. Upravljanje vodama – planiranje i finansiranje. Izvori finansiranja vodnog gospodarstva 10. Korištenje voda - vodoopskrba 11. Problemi vodoopskrbe 12. Korištenje voda – geotermalne i mineralne vode. Potencijali korištenja geotermalnih voda 13. Korištenje voda – proizvodnja električne energije i ostala korištenja voda 14. Projektiranje i građenje vodnih građevina 15. Zaštita voda – mjere zaštite voda. Zaštita od štetnog djelovanja voda – održavanje voda. Kategorizacija postupke za održavanje voda. Zaštita od poplava. Mjere za smanjenje rizika od poplava. Zaštita od erozija. Izvori onečišćenja
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategija upravljanja vodama Federacije Bosne i Hercegovine 2022-2032 2. Plan upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022.-2027.) 3. Odluka o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022-2027) Službene novine broj 95/22 4. Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022.-2027.) 5. Odluka o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022-2027) 6. Zakon o vodama Sl. novine br. FBiH 70/06 7. Zakon o zaštiti voda FBiH <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Margeta, J.; Azzopardi, E.; Iacovides, I.: Smjernice za integralni pristup razvoju, gospodarenju i korištenju vodnih resursa, PPA, Split, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKONOMSKA ŠPIJUNAŽA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-30	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>U okviru ovog predmeta izučava se evolucija i uloga industrijske špijunaže i inteligencije kao ekonomskog alata državne aparature sa posebnim osvrtom na historijske perspektive razvoja i savremene oblike industrijske inteligencije. Poseban tematski fokus predstavlja i korporativna špijunaža i uloga države u savremenoj takozvanoj konkurentnoj poslovnoj inteligenciji. U okviru predmeta razmatra se i evolucija međunarodnog institucionalnog okvira relevantnog u razumijevanju legitimnih aspekata savremene industrijske diplomacije, kao i izazova izgradnje adekvatnog regulatornog i institucionalnog okvira na međunarodnom nivou koji ima za cilj da spriječi odnosno prevenira narušavanje 'fer konkurencije', intelektualnog vlasništva i negativnih efekata ekonomske špijunaže. Obzirom da postoje značajne razlike između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitne razlike u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novo-industrijaliziranih zemalja, cilj predmeta je i predočavanje navedenih razlika i unapređenje razumijevanje bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Razumijevanje evolucije historijskog diskursa ekonomske špijunaže i promjena karaktera uloge vlada u industrijskoj inteligenciji i špijunaži; • analiza razlika između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitnih razlika u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novoindustrijaliziranih zemalja; • unapređenje razumijevanja bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice;</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u industrijsku politku, ekonomsku špijunažu i industrijsku inteligenciju 2. Ekonomski 'ratovi' i industrijska špijunaža: historijska perspektiva 3. Država i industrijska špijunaža: savremena perspektiva 4. Konkurentna inteligencija versus korporativna špijunaža 5. Savremena praksa i iskustva industrijske i korporativne špijunaže 6. Međunarodna poslovna inteligencija i sigurnosne prakse 7. Pravna i etička pitanja korporativne inteligencije 8. Institucije i ekonomska inteligencija: izazovi i prijetnje 9. Međunarodni odnosi i ekonomska diplomatija 10. Ekonomska diplomatija kao naučna disciplina 11. Uloga ekonomske diplomatije u ekonomskom razvoju zemlje 12. Državni i nedržavni akteri u ekonomskoj diplomatiji 13. Regionalna ekonomska diplomatija 14. Međunarodno pregovaranje 15. Ekonomska špijunaža i ekonomsko ratovanje
Literatura	<p>Osnovna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Howson, C. (2008). Successful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. NY: McGraw Hill 2. Lowenthal, M. M.(2006). Intelligence, From Secrets to Policy, Third Edition.CG Press 3. Dedijer, S. & Jequier, N. (eds.). (1987). Intelligence for economic development: an inquiry into the role of the knowledge industry. Oxford: Berg 4. Kahaner, L. (1996). Competitive intelligence. New York: Simon & Schuster

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	GRAĐEVINSKE MJERE ZAŠTITE NA RADU						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-331	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Osnovni cilj je upoznati sistem zaštite kojim se propisuju određene mjere koje je potrebno provoditi u svrhu zaštite života, materijalnih dobara i okoliša od požara. Neizostavan dio su svakako Zakon o zaštiti od požara i uz njega prihvaćeni dodatni pravilnici kojima se uređuje ovaj sistem zaštite od požara. Također, cilj je prikazati i objasniti primjer građevinskih mjera zaštite od požara primijenjen u postojećem objektu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Izučavanje ima za cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da studenti savladaju osnovne elemente postrojenja s opisom osnovnih pravila zaštite na radu (tehnička rješenja), - Razviti sposobnost uočavanja opasnosti. - Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Općenito o gorenju i gašenju požara 2. Požarni trokut 3. Temperatura paljenja 4. Požar, eksplozija, produkti gorenja 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Gašenje požara 6. Evakuacija i evakuacijski plan zaštite od požara 7. Plan evakuacije. 8. Građevinske mjere zaštite od požara 9. Građevinski materijali 10. Elementi građevinskih konstrukcija 11. Izlazi i izlazni putovi 12. Građevinska preventivna protupožarna zaštita 13. Prikaz građevinske mjere zaštite od požara 14. Aktivne preventivne građevinske mjere zaštite od požara 15. Propisi o građevinskim mjerama zaštite od požara
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kardum Z.: „Priručnik za osposobljavanje iz zaštite od požara“, HD usluge d.o.o., Zagreb, 2014. 2. Fišter S., Katalenić K.: „Tehničke smjernice za preventivnu zaštitu od požara“ Udžbenik Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 1997. <p><i>Dodatna literatura</i></p> <p>„Građevinska protupožarna zaštita“, prezentacija NADING d.o.o., Zagreb, 2015.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		LIČNA ZAŠTITNA OPREMA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-86	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Zadatak nastave je upoznati studente sa zahtjevima radnih mjesta, radne okoline te zahtjevima koji uzrokuju upotrebu lične zaštitne opreme. Poznavanje rizičnih pojava na radnim mjestima i u radnoj okolini kao što su opasnosti (mehanička djelovanja sredstava rada i radne okoline, opasnosti u primjeni električne energije, požari i eksplozije, kretanje na radu, padovi); hemijske štetnosti (otrovi, kiseline, lužine, pare, dimovi, plinovi, aerosoli, maglice); biološke štetnosti (otrovi, virusi, bakterije, gljivice, paraziti, kukci, tvari organskog porijekla), fizikalne štetnosti (buka, vibracije, toplinske, mehaničke i elektromagnetske pojave, štetna zračenja, mikro i makro klimatski uslovi), psihofiziološki naponi (stres, tjelesna naprezanja i nefiziološki položaji tijela) osnove su koje su studenti tokom nastave već upoznali.</p> <p>Tek s tim znanjima studenti mogu izraditi analizu radnih postupaka, kritičnih tačaka rada, utvrditi osnovna i posebna pravila zaštite na radu, postaviti tehničke i organizacijske mjere zaštite kojima se rizične pojave otklanjaju ili svode na najmanju moguću mjeru. Lična zaštitna oprema kao jedan od segmenata posebnih pravila zaštite na radu, četvrto načelo zaštite na radu, organizacijska mjera zaštite može biti ključni faktor u ocjeni prihvatljivosti razine rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini te predstavljati prihvatljivi način zaštite zdravlja i života radnika. Studenti se tokom nastave upoznaju sa zaštitom glave, očiju i lica, zaštitom sluha, zaštitom dišnih puteva, zaštitom tijela, nogu i stopala, sa zaštitom od padova s visine ili u dubinu, kombinacijama lične zaštitne opreme te kategoriziranjem oblika i certifikacijskih zahtjeva (I., II. i III) lične zaštitne opreme prema razini rizičnih pojava na radu te ekološkim i drugim uslovima kojima se utvrđuje upotreba lične zaštitne opreme.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Sticanjem znanja iz predmeta Lična zaštitna oprema student može samostalno elaborirati, odnosno analitičkim modelima provesti postupak ocjenjivanja razine rizičnih pojava na radnom mjestu i u radnoj okolini (opasnosti, štetnosti i naponi) radi utvrđivanja kategorija lične zaštitne opreme, stvarnih potreba, certifikacijskih zahtjeva, vrsta, namjene i oblika opreme, higijenskih i ekoloških aspekata upotrebe lične, posebne i specifične lične zaštitne opreme, materijala za izradu i načina ispitivanja opreme te drugih uslova kojima se pretpostavlja upotreba lične zaštitne opreme na radnim mjestima i u radnoj okolini.</p> <p>Studenti sticanjem znanja iz područja lične zaštitne opreme i drugih područja struke mogu samostalno: izrađivati dokumentaciju radnih mjesta i radne okoline o primjeni lične zaštitne opreme - sheme za analizu radnih mjesta - analitički modeli, akte pravnih osoba o upotrebi lične zaštitne opreme, savjetovati poslodavce i sudjelovati u procjenama i nabavi potrebne lične zaštitne opreme na radnim mjestima, sudjelovati u tehnologijama i tehnološkim postupcima proizvodnje i ispitivanja lične zaštitne opreme, sudjelovati u projektiranju i kreiranju lične zaštitne opreme, sudjelovati u radu domaćih i međunarodnih normizacijskih tijela, sudjelovati u donošenju normativnih okvira u vezi s upotrebom lične zaštitne opreme, primjenjivati ergonomska načela upotrebe lične zaštitne opreme i dr.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
		II parcijalni test		15%		1,05	

	Završni rad	30%	2,1
	Seminarski rad	20%	1,4
	Prezentacija seminarskog rada	20%	1,4
	Prisustvo na predavanjima	10%	0,7
	Prisustvo na vježbama	10%	0,7
	Aktivnost na predavanjima	5%	0,35
	Aktivnost na vježbama	5%	0,35
	Ukupno	100%	7
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: razina rizičnih pojava, stanje tehničko-tehnoloških i organizacijskih mjera zaštite na radu na radnim mjestima i u radnoj okolini, ekološki uslovi na radnom mjestu i u radnoj okolini. 3. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: nezaključeni popis lične zaštitne opreme koja ispunjava zahtjeve domaćih i međunarodnih normi, nezaključeni popis rizičnih pojava koje uslovljavaju upotrebu lične zaštitne opreme, nezaključeni popis radnih mjesta i radne okoline u kojima se koristi lična zaštitna oprema. 4. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: namjenska upotreba lične zaštitne opreme, održavanje, skladištenje. 5. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: pravilno čišćenje poslije upotrebe, higijensko-tehnički aspekti upotrebe, zbrinjavanje iskorištene opreme. 6. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu glave (pokrivala, kacige i dr.), očiju i lica (naočale, viziri i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu sluha od prekomjerne buke (čepići, naušne školjke i dr.). 7. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu dišnih organa (respiratori, maske, izolacijski sistemi i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu prstiju, dlanova i ruku (rukavice, napršnjaci i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu nogu (cipele, čizme, štitnici stopala, prstiju, rista i dr.). 8. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu tijela (zaštitna odjeća kao jakne, hlače, hlačnice, kombinezoni, zaštitne pregače, tipska zaštita od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja, odjeća za zaštitu od mikro i makro klimatskih uticaja kiše, hladnoće, topline, strujanja zraka i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu od padova s visine, s razine u dubinu, za rad u dubini, vodi, oprema za spašavanje od utapanja u vodi. 9. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: specifična lična zaštitna oprema predstavlja ličnu zaštitnu opremu koja se može kombinovati kao npr. zaštita glave, sluha, dišnih organa, očiju i lica u svim mogućim kombinacijama ovisno o razini potrebne zaštite. 10. Posebna kategorija lične zaštitne opreme koja se koristi u djelatnostima kao što su vatrogastvo, pirotehnički poslovi, vojska, policija, gorska služba spašavanja i dr. 11. Materijali koji se upotrebljavaju za izradu lične zaštitne opreme, zahtjevi koji moraju biti ispunjeni u pogledu pružene zaštite. 12. Osnovne karakteristike i svojstva lične zaštitne opreme za postizanje optimalne razine zaštite i prihvatljivost razine rizika na radnim mjestima uz njihovu upotrebu. 13. Osnovne karakteristike i svojstva lične zaštitne opreme za postizanje optimalne razine zaštite i prihvatljivost razine rizika na radnim mjestima uz njihovu upotrebu. 14. Metode i postupci ispitivanja zahtjeva koje u skladu s domaćim i međunarodnim normama mora ispunjavati lična zaštitna oprema. 15. Zaključna razmatranja i diskusija. 		
Literatura	Osnovna literatura : <ol style="list-style-type: none"> 1. Horvat, J., Regent, A., Osobna zaštitna oprema, Rijeka, Veleučilište u Rijeci, 2009. 2. Dević, M., Osobna zaštitna sredstva i oprema, Zagreb, CIP, 1978. Dodatna literatura :		

1. Horvat, J., Osobna zaštitna sredstva, Zagreb, IPROZ, 2002.
2. Vučinić, J., Osobna zaštitna sredstva i oprema, Karlovac, Veleučilište u Karlovcu, 2007.

Drugi izvori

- www.hse.gov.uk A short guide to the PPE at Work Regulations 1992. HSE-book, 1992.
- www.hse.gov.uk Work with ionising radiation. - HSE-book, 2000.
- www.hse.gov.uk Consulting workers on health and safety. - HSE-book, 1977.
- www.hse.gov.uk Work with asbestos. - HSE-book, 2006.
- www.hse.gov.uk Safe use of work equipment. - HSE-book, 2008.
- www.clydesdale.net Arc Flash. Miscellaneous Tools, CLYDESDALE, 2008.
- www.clydesdale.net Miscellaneous Tools, PPE and Equipment. - CLYDESDALE, 2008.
- www.3M.uk/ohnes Safety Directory. Putting Safety First (PPE). - 3M, 2009.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	METODE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-125	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s metodama koje se primjenjuju pri planiranju, pripremi, organiziranju, provedbi i nadzoru pravila, normativa i mjera zaštite na radu, da bi mogli procijeniti da li predmet organizacija rada ili proizvodni proces i sigurnost radnika ispunjavaju predviđene standarde sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Student se osposobljava za metodološki pristup području sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, svrha sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu. 2. Vizija sigurnosti. Politika sigurnosti. Ciljevi i planovi sigurnosti i zaštite zdravlja. 3. Zakonski i podzakonski propisi iz područja zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša. Primjena pravila zaštite na radu. 4. EU konvencije, smjernice, preporuke. Međunarodni propisi i norme. Procjena zakonskih i ostalih zahtjeva. 5. Sudionici u sigurnosti. Piramida odgovornosti. Obrazovanje, svijest, stručnost i kompetencija ovlaštenih osoba. 6. Sistemsko vođenje i upravljanje zaštitom na radu: cikličko, periodičko, kontinuirano. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Prihvatljivo stanje sigurnosti. Unutrašnji nadzor: nadzor rada i radnih uslova, nadzor dokumenata i podataka. 8. Pregledi sredstava za rad. Ispitivanje i ispitna dokumentacija. Mjerenje, analiza i poboljšavanje sigurnosti. 9. Analiza radnih mjesta i radnih stanica. Vrste opasnosti, štetnosti i napora pri radu. Uočavanje i vrednovanje opasnosti, štetnosti i napora. Opasne i neopasne situacije. 10. Nezgode i nesreće. Nepredviđeni i očekivani događaj. Analiza prošlih događaja. 11. Intuicija. Izvor i uzrok mogućeg događaja. Analiza posljedica. Predviđanje i rješavanje problema. 12. Loše navike radnika. Motivacija za promjenu loših navika. Procjena opasnosti. Metode za izradu procjene opasnosti. 13. Kvalitativna i kvantitativna analiza i procjena rizika od nastanka ozljeda i profesionalnih bolesti. Postizanje većeg stepena sigurnosti. Prihvatljivi i preostali rizik za poslodavca. 14. Pripravnost i odziv u vanrednim situacijama. Analiza izvora i uzroka nastanka ozljeda pri radu. 15. Analiza, sinteza i ocjena nezgoda i nesreća. Korektivne i preventivne radnje.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šokčević, S., Zaštita zdravlja i sigurnost na radu, Zbirka propisa s komentarskim bilješkama, Zagreb, TIM press, 2006. 2. Fabijanić, K., Kacian, N., Štefan, V., Priručnik stručnjaka za zaštitu na radu, Zagreb, IPROZ, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikšić, D., Čovjek i rad, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OPASNE RADNE TVARI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-143	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje s opasnim radnim tvarima i uticajem opasnih tvari na ljudsko zdravlje. Sticanje znanja o postupcima te obavezama u vezi s opasnim radnim tvarima te s mjerama zaštite koje se odnose na opasne radne tvari.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Opasne radne tvari stiče potrebna znanja o specifičnim svojstvima raznih hemijskih i bioloških tvari. Na osnovu toga sposoban je procijeniti opasnosti koje se mogu pojaviti tokom rada s pojedinim opasnim tvarima. Također je upoznat s mjerama zaštite koje se moraju poduzimati pa može stručno pridonositi prilikom otklanjanja opasnosti u radnim prostorima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Opasne tvari: hemijske tvari - prašine, otapala, kiseline i lužine. 3. Opasne tvari: hemijske tvari - plinovi, metali, pesticidi, bojni otrovi. 4. Opasne tvari: biološke tvari - virusi, bakterije, gljivice. 5. Uticaj štetnih tvari na zdravlje I dio. 6. Uticaj štetnih tvari na zdravlje II dio. 7. Maksimalno dopustive koncentracije za zdravlje štetnih tvari u radnom okolišu I dio. 8. Maksimalno dopustive koncentracije za zdravlje štetnih tvari u radnom okolišu II dio. 						

	<ol style="list-style-type: none">9. Podjela opasnih tvari na štetne po zdravlje, zapaljive i eksplozivne I dio.10. Podjela opasnih tvari na štetne po zdravlje, zapaljive i eksplozivne II dio.11. Transport opasnih tvari I dio.12. Transport opasnih tvari II dio.13. Obaveze poslodavaca u vezi s opasnim radnim tvarima I dio.14. Obaveze poslodavaca u vezi s opasnim radnim tvarima II dio.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. Franović, M.: Opasne radne tvari, Zagreb, Iproz, 1999.2. Šmer Pavelić, Đ.: Opasne tvari, Zagreb, MiStar, 2000. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVI TERMODINAMIKE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-163	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa strukturom termodinamike, termodinamičkim pojmovima i metodama rješavanja problema konverzije energije.						
<i>Ishod učenja</i>	Sticanje osnovnih znanja za rješavanje tehničkih zadataka termooenergetike, termoprocesne tehnike i koncipiranja toplotnih mašina i postrojenja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Termodinamički sistem. 3. Termodinamički sistem. 4. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 5. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 6. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 7. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda i vodena para). 8. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda i vodena para). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda i vodena para). 10. Procesi. 11. Procesi. 12. Savršeni i realni procesi. 13. Kružni procesi i termodinamičke efikasnosti ovih procesa (desnokretni i lijevokretni parni i gasni procesi). 14. Kružni procesi i termodinamičke efikasnosti ovih procesa (desnokretni i lijevokretni parni i gasni procesi). 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Marić, Nauka o toploti - termodinamika, prenos toplote, sagorevanje, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, 2006. 2. Đ. Kozic, B. Vasiljević, V. Bekavac, Priručnik za termodinamiku i prostiranje toplote, Građevinska knjiga, Beograd, 1983. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. J. Moran, H.N. Shapiro, Fundamentals of Engineering Thermodynamics, John Wiley & Sons, Inc., 1992. 2. Y. A. Cengel, M.A. Boles, Thermodynamics: An Engineering Approach, McGraw-Hill , 1998. 3. D. Malić, B. Đorđević, V. Valent, Termodinamika strujnih procesa, Građevinska knjiga, Beograd, 1970.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	PROCESNO INŽINJERSTVO						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-189	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobljavanje studenata za sticanje teorijskog i praktičnog znanja (kroz niz računskih primjera) iz Procesnog inženjerstva.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja student treba da koristi u daljem školovanju i primjenu stečenog znanja u drugim komplementarnim oblastima kao i efikasno korištenje istih pri rješavanju raznih praktičnih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Određenje i tumačenje procesne tehnike i uloge procesne tehnike i procesnog inženjerstva u Inženjerstvu zaštite životne sredine (IZŽS). 2. Osnovni pojmovi i definicije u Procesnom inženjerstvu (PI). 3. Osnovi dimenzione analize, Pi teorema, primjer primjene dimenzione analize u IZŽS. 4. Pojam smješe, vrste smješa. Načini definisanja i izražavanja koncentracije. 5. Bilansne jednačine (principi održanja). Primjeri bilansnih zavisnosti. 6. Jednačine prenosa. Prikaz i opis procesnih operacija od interesa u IZŽS. 7. Podjela procesnih operacija. 8. Mehaničke procesne operacije od interesa u IZŽS. Termoprocenane operacije PT. 9. Modeli izražavanja međufazne razmjene na kontaktnim elementima. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Model idealnog (ekvivalentnog) stupnja. Modeli difuzionog razdvajanja. 11. Difuzione procesne operacije od interesa u IZŽS. 12. Termodinamika smješa kao osnov PI. 13. Pojam ravnoteže i fenomena prenosa u višekomponentnim sistemima. 14. Primjena numeričke tehnike i računara u PI. 15. Procjena postrojenja i životna sredina.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milan Dimić, Procesno inženjerstvo, FTN, Novi Sad, 2005. 2. D. Đaković, M. Kljajić, Zbirka zadataka iz Procesnog inženjerstva, FTN, Novi Sad, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D.Voronjec, M.Kuburović, Problemi iz termodinamike višekomponentnih sistema i hemijske termodinamike, Mašinski fakultet, Beograd, 1991.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOST STROJEVA I UREĐAJA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-211	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					45	30	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Zadatak predmeta je upoznati studente s pravilima i mjerama zaštite na radu pri upotrebi postrojenja, strojeva, uređaja, ručnih mehaniziranih alata i alata.</p> <p>Sadržaj predmeta pruža studentima uvid u identifikaciju mogućih opasnosti, štetnosti i napora te analizira način rada na siguran način pri radu sa spomenutim sredstvima za rad.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Kompetentnost inženjera sigurnosti u ovom području obuhvatit će opća znanja i vještine u provedbi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja, razumijevanju osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, sposobnosti razumijevanja ispitivanja i pregleda strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, načina ispitivanja te ocjene rezultata i kvalitete ispitivanja.</p> <p>Valja naglasiti da predmet ne priprema studente i ne daje im kasnije ovlasti za obavljanje ispitivanja strojeva i uređaja sukladno odredbama propisa iz područja zaštite na radu, već samo znanja i vještine za samostalnu provedbu unutrašnjeg nadzora nad ispravnošću i pouzdanošću sredstava za rad, što je jedna od primarnih zadaća stručnjaka za zaštitu na radu.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Uvod u predmetno područje. Statistika ozljeda na radu. 2. Rizične djelatnosti. Politika sigurnosti i zaštite zdravlja. 3. Terminološki pojmovnik. Definicija strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Opća načela zaštite na radu s aspekta upotrebe strojeva i uređaja. 5. Tehničke i organizacijske mjere zaštite. Kolektivne i pojedinačne mjere zaštite. 6. Sredstva za rad - osnovna pravila zaštite na radu. Izvor, uzrok i način nastanka ozljede na radu pri upotrebi strojeva i uređaja. 7. Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 155./1981. o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu i u radnom okruženju. 8. Zahtjevi sigurnosti pri konstruiranju i projektiranju postrojenja, strojeva i uređaja. Obaveze proizvođača i uvoznika strojeva i uređaja. 9. Uloga službe i stručnjaka zaštite na radu pri projektiranju i nabavci sredstava za rad. Zakonske odredbe u vezi projektiranja i građenja sredstava za rad. 10. Smjernica Savjeta EZ-a o usklađivanju propisa u vezi sa strojevima država članica - smjernica br. 89./392. EEC. 11. Mjere i normativi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja u industriji. 12. Mjere i normativi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja u industriji. 13. Metodologija pregleda i ispitivanja strojeva i uređaja. Interni pregled od strane poslodavca. 14. Zakonske obaveze poslodavca u vezi s ispitivanjem strojeva i uređaja. Obaveze stručnjaka zaštite na radu prema pregledima i ispitivanjima strojeva i uređaja. 15. Povezanost procjene i propisanih ispitivanja. Ispitna dokumentacija - zapisnik i uvjerenje o ispitivanju. Primjeri ispitnih listova.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fabijanić, K. i dr., Priručnik stručnjaka za zaštitu na radu, Biblioteka inženjera sigurnosti, ZB-13, Zagreb, IPROZ, 2010. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dević, M., Pregledi i ispitivanja strojeva i uređaja (I-III), Zagreb, CIP, 1985. 2. Rukovalac - priručnik za rukovaoce oruđima za prihvat, podizanje, prijenos, prijevoz i odlaganje tereta, Zagreb, ZIRS, 1995. 3. Pajnić, M., Žunić, M., Alertić, S., Opasni strojevi - komentar liste strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, Zagreb, ZIRS, 2002.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka			
Predmet	STRUČNA PRAKSA						
Godina	III	Status predmeta	OBAVEZAN	Kod	I 3-226 /	ECTS krediti	6
Semestar	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	8		Nastavni časovi		320		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		1		
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none">– Sticanje neposrednih znanja u okviru struke za koju se student osposobljava i mogućnostima primjene prethodno stečenih znanja u praksi,– Sticanje praktičnih i specifičnih znanja u rješavanju problema iz prakse i obavljanju poslova u okviru struke.– Primijena tehničkih znanja i vještine u radnom okruženju iz oblasti tehničkih nauka.						
<i>Ishod učenja</i>	Na osnovu teorijskog znanja stečenog kroz studij i praktičnog iskustva stečenim obavljanjem stručne prakse studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">– moći projektovati i konstruisati jednostavnije tehnološke procese u skladu s projektnim zahtjevima, relevantnim normama i zakonima.– biti osposobljen za rješavanje inženjerskih zadataka pri projektovanju, konstruisanju, razvoju proizvodnje i održavanju proizvodnog procesa– znati upotrijebiti matematičke, računarske i tehničke alate u postupcima analize i sinteze komponenata, uređaja i sistema u oblasti tehničkih nauka.– usvojiti nove tehnologije i primijeniti stečena znanja i vještina za obavljanje složenih stručnih poslova u profesionalnom tehničkom okruženju.– biti osposobljen za primjenu osnovnih sigurnosnih i zakonskih rješenja u inženjerskom, društvenom i okolišnom kontekstu.– znati primijeniti odgovarajuće programske alate za modeliranje, projektovanje, analizu i verifikaciju različitih tehničkih sistema i njegovih komponenti.						
<i>Način organizacije nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">– Izvođenje stručne prakse vrši se prema usvojenom studijskom i nastavnom planu i program, u toku III godine, u VI semestru. Stručna praksa obavlja se u odabranom preduzeću, ustanovi i drugim poslovnim subjektima, čije je poslovanje vezano za struku za koju se student osposobljava, u trajanju od 40 radnih dana.– Samostalni rad studenta po uputama imenovanog mentora na Fakultetu uz nadzor stručnog lica u preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu u kojem student obavlja stručnu praksu.– Za vrijeme obavljanja stručne prakse student je obavezan voditi Dnevnik stručne prakse u kojem će za svaki dan opisati radne zadatke, aktivnosti i poslove koje je obavljao. Nakon obavljene stručne prakse, student predaje Dnevnik prakse ovjeren od preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem je obavljao praksu. Dnevnik prakse se predaje prema objavljenim rokovima. <p>Učešće u ocjeni:</p> <p>Praktični rad u odabranom preduzeću/ustanovi/poslovnom subjektu (radni zadaci, aktivnosti i poslovi koje je student obavljao tokom stručne prakse)</p> <p>Vođenje dnevnika stručne prakse (opis poslova, radnih zadataka i aktivnosti koje je student obavljao, opis poslovnih problema preduzeća/poslovnih subjekta/institucija u kojima je obavljao praksu, s navođenjem mogućih rješenja)</p> <p>Obrana stručne prakse (pred imenovanom komisijom za odbranu stručne prakse)</p>						

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Preduzeća/ustanove/poslovni subjekti koja imaju kvalificiran stručni kadar iz oblasti struke za koju se student osposobljava uz adekvatnu opremu.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Formira se za svakog studenta posebno, u dogovoru sa rukovodstvom preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojima se obavlja stručna praksa, a u skladu sa potrebama struke za koju se student osposobljava.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura : Student je dužan proučavati stručnu literaturu, zakone i ostale propise vezane uz nesmetano funkcionisanje poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta u kojem obavlja stručnu praksu.</p> <p>Dopunska literature:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stručni časopisi i ostale publikacije koje obrađuju teme i aktuelnosti iz područja poslovanja preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta - Godišnji planovi rada, godišni izvještaji, te ostala poslovna dokumentacija preduzeća/ustanove/poslovnog subjekta

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka a– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	TEHNIČKA HEMIJA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-233	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Uvođenje studenata tehničkih struka u osnovne principe i zakonitosti hemije zaštite životne sredine.						
<i>Ishod učenja</i>	Sticanje osnovnih znanja iz oblasti opće i neorganske hemije i razumijevanje svih procesa i fenomena hemijskih reagovanja koja se javljaju u oblasti inženjerskih nauka.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prirodne nauke i hemija. Materija, masa i energija. 2. Međunarodni SI sistem. Vrste supstanci. 3. Osobine čistih supstanci. Vrste čistih supstanci. 4. Hemijski elementi i jedinjenja. Atom i hemijski element. Hemijski simboli, formule i jednačine. 5. Relativna atomska i molekulska masa. Pojam mola, molarne mase i molarne zapremine. 6. Periodni sistem elemenata. Osnovni hemijski zakoni. Struktura čistih supstanci. 7. Struktura atoma. Periodičnost osobina elemenata u periodnom sistemu. 8. Struktura molekula. Hemijska veza. Oksidacioni broj. 9. Oksidacija, redukcija. Tipovi i karakterizacija neorganskih jedinjenja. 10. Disperzni sistemi. Rastvori. Osobine razblaženih rastvora. 11. Hemijska kinetika. Hemijska ravnoteža. 						

	<p>12. Elektrolitička disocijacija. Disocijacija vode. 13. pH vrijednost. Ravnoteže u rastvorima elektrolita. 14. Metode neutralizacije. Pufferi. Hidroliza. 15. Energetske promene pri hemijskim reakcijama. Elektrohemija.</p>
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I.Filipović, S.Lipanović, Opća i anorganska kemija, I i II (odabrana poglavlja), 1998., Školska knjiga, Zagreb 2. R. M. Harrison, S. J. de Mora, Introductory Chemistry for the Environmental Sciences, 1991., Cambridge University Press 3. S. Arsenijević, Opšta i neorganska hemija (odabrana poglavlja), 1998., Naučna knjiga, Beograd <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G.W. Van Loon, S.J. Duffy, Environmental Chemistry, 2011., Oxford University Press 2. Paul Monk, Maths for Chemistry, 2006., Oxford University Press Inc., New York 3. D. Veselinović, I. Gržetić, Š. Đarmati, D. Marković, Stanja i procesi u životnoj sredini, 1995., Fakultet za fizičku hemiju, Beograd

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA				
<i>Predmet</i>	ZAVRŠNI RAD						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					2	-	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti (%):						
	Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada: - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora.						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja				Učešće u ocjeni (%)	Opterećenje u ECTS	
	Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)				10%	1.0	
	Izrada završnog rada - pisanje				60%	6	
	Odbrana završnog rada				30%	3.0	
	UKUPNO				100%	10	
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada. Priprema, izrada i odbrana završnog rada:						

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-257	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je osposobiti studente za uspješno djelovanje u zaštiti i spašavanju korištenjem teorijskih i praktičnih spoznaja s tog područja. Zadaća nastave je upoznati studente s vrstama, oblicima i izvorima ugrožavanja; pojmom i prirodom katastrofa te uslovima koji pogoduju njenom nastanku. Studenti se upoznaju s pojmom rizika od katastrofa i pojmom kritične infrastrukture i njene zaštite te s općim modelima i savremenim sistemima zaštite i spašavanja; osnovama nacionalnog ustroja i djelovanja sistema zaštite i spašavanja, kao i oblicima upravljanja i zapovijedanja, organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, tijela državne uprave i jedinica lokalne uprave i samouprave u zaštiti i spašavanju od opasnosti i posljedica prirodnih, ekoloških, tehničko-tehnoloških katastrofa, masovnog terorizma i ratnih razaranja.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita student će biti osposobljen za uspješno obavljanje poslova vezanih uz procjenjivanje mogućih rizika od prirodnih i drugih civilizacijskih katastrofa te poslova i zadataka koje se odnose na ustroj, popunu i osposobljavanje organiziranih snaga zaštite i spašavanja, a steći će i osnovna znanja za djelovanje na području zaštite i spašavanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Uvod u zaštitu i spašavanje: pojmovna određenja i razgraničenja; mjesto i uloga zaštite i spašavanja u civilnoj obrani; područja, vrste i oblici zaštite u privredi. 3. Uvod u zaštitu i spašavanje: savremene potrebe i daljnji pravci razvoja zaštite i spašavanja; važnost proučavanja zaštite i spašavanja i njeno mjesto u sistemu nauke. 4. Pojam, podjela i obilježja katastrofa: određivanje pojma katastrofa, podjela s obzirom na način nastanka, veličinu prostora, učestalost ponavljanja, vrijeme trajanja i lokaciju; osnovna obilježja katastrofa i uslovi koji pogoduju njenom nastanku; rizici od nastanka katastrofa i značaj smanjenja rizika nastanka. 5. Upravljanje u katastrofama: upravljanje - ciklus upravljanja u katastrofama: prevencija, pripravnost, reagiranje i sanacija; rukovođenje i osnovne funkcije rukovođenja (planiranje, organiziranje, zapovijedanje, usklađivanje i nadzor). 6. Upravljanje u katastrofama: zapovijedanje i razine zapovijedanja u katastrofama: strateška, taktička i operativna; osnovni ciljevi zapovijedanja i postupak odlučivanja u katastrofama; osnovni tipovi vodstva. 7. Vrste, oblici, izvori i posljedice ugrožavanja: izvori ugrožavanja relevantni za civilnu zaštitu; prijetnje i rizici kao posljedica društvenih turbulencija. 8. Vrste, oblici, izvori i posljedice ugrožavanja: prijetnje i rizici uzrokovane prirodnim i tehničko-tehnološkim faktorima; manifestacije i posljedice koje izazivaju katastrofe. 9. Kritična infrastruktura: pojmovno određenje; osnovne karakteristike i uloga kritičnih infrastruktura u zaštiti i spašavanju 10. Kritična infrastruktura: međusobna ovisnost kritičnih infrastruktura; elementi za izradu procjena ugroženosti i planova kontinuiteta djelovanja KI. 11. Pripreme i planiranje u zaštiti i spašavanju: pojam i svrha planiranja; procjenjivanje ugroženosti i izračun rizika. 12. Pripreme i planiranje u zaštiti i spašavanju: sadržaj procjena ugroženosti i planova djelovanja, mjere i aktivnosti u zaštiti i spašavanju, GIS kao jedan od alata u izradi planova zaštite i spašavanja. 13. Sistemi zaštite i spašavanja: savremeni nacionalni sistemi zaštite i spašavanja, temeljni principi razvitka i djelovanja, koncepcija, ustroj; razlozi, razine, oblici i sadržaj u međunarodnoj saradnji u zaštiti i spašavanju. 14. Sistemi zaštite i spašavanja: međunarodne organizacije u zaštiti i spašavanju; savremene potrebe i temeljni pravci daljnjeg razvoja nacionalnih struktura civilne zaštite i međunarodne saradnje u području zaštite i spašavanja. 15. Sistem zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toth, I.: Civilna zaštita, Zagreb, IPROZ, 2001. 2. Toth, I., Židovec, Z. (ur.): Kako se štitimo od katastrofa, Zbornik radova, Zagreb, Hrvatski Crveni križ, Državna uprava za zaštitu i spašavanje i Veleučilište Velika Gorica, 2007. 3. Toth, I., Vinković, M.: Civilna zaštita - vježbe, Zagreb, IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toth, I.: Upravljanje zaštitom i spašavanjem u katastrofama, U: Mjere i sredstva za zaštitu od terorizma, Zbornik radova, Zagreb, Visoka škola za sigurnost na radu/IPROZ, 2001.

ODSJEK: SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU

SMJER: ZAŠTITA NA RADU

4+1

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	FIZIKA 1						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-52	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja iz fizike. Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim fizičkim principima i zakonima koji su neophodni za analizu procesa i pojava u inženjstvu zaštite životne sredine. Stečena znanja su neophodna osnova za daljnje studiranje i praćenje stručne literature.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja koja omogućavaju razumijevanje osnovnih fizičkih procesa koji služe u mjerenjima i analizama stanja životne okoline. Poznavanje teorijskih osnova odabranih poglavlja fizike relevantnih za inženjstvo zaštite životne sredine, kao i praktičnih osnova mjerenja i tumačenja fizičkih rezultata.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni pojmovi kinematike i dinamike translacionog i rotacionog kretanja. 3. Njutnovi zakoni dinamike. 4. Zakoni održanja impulsa, momenta impulsa i energije. 5. Njutnov zakon gravitacije, kosmičke brzine. 6. Osnovni zakoni statike i dinamike fluida: Zavisnost pritiska od dubine tečnosti. 7. Paskalov zakon. 8. Bernulijeva jednačina. 9. Osnove termodinamike idealnih gasova: Prvi i drugi zakon termodinamike. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Karnoov ciklus.11. Motor sa unutrašnjim sagorijevanjem.12. Bolcmanova statistika i njen odraz na životnu sredinu.13. Mehanički talasi: Osobine zvuka. Intenzitet.14. Stojeći talas i rezonancija; Ultrazvuk i primjene.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
Literatura	<ol style="list-style-type: none">1. M. Satarić, Fizika (Termodinamika i talasno kretanje), FTN, 1995.2. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, I deo, FTN, 2004.3. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, II deo, FTN, 2005.4. Grupa autora sa FTN-a, Praktikum laboratorijskih vežbi iz fizike, FTN, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	FIZIKA 2						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-53	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje osnovnih znanja iz fizike detekcije i mjerenja. U okviru predmeta će se posebno davati značaj onim oblastima fizike neophodnim za monitoring i analizu procesa u životnoj sredini. Cilj je da studenti dobiju osnovu za dalje studiranje i bazu za sticanje specifičnih znanja iz oblasti detekcije, monitoringa i analize u životnoj sredini. Stečena znanja su svakako i osnova za razumijevanje stručne literature.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja koja omogućavaju razumijevanje fizičkih procesa koji su od bitne važnosti za detektovanje i izučavanje problema zaštite životnog okruženja. Poznavanje teorijskih osnova odabranih poglavlja fizike relevantnih za inženjersvo zaštite životne sredine, posebno iz oblasti detekcije, kao i praktičnih osnova mjerenja i tumačenja rezultata fizičkih mjerenja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Osnovni zakoni električnog polja. Kulonov zakon i elektrostatika. Jednosmjerna struja, Omov zakon, prvi i drugi Kirhofov zakon, Džulov zakon. Magnetno polje, Amperov zakon, Lorencova sila i primjene, Faradejev zakon indukcije, samoindukcija i međusobna indukcija. Naizmjenične struje, impedanca, rezonancija. Osnove atomske fizike. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Borov model atoma, fotoni. 8. Plankov zakon zračenja crnog tijela. 9. Stefan-Bolcmanov zakon. 10. Fotoefekat i fotoćelija. 11. De Brojjeva teorija, elektronski mikroskop. 12. Osnovi nuklearne fizike. 13. Nuklearne sile, radioaktivnost. 14. Apsorpcija gama zraka. 15. Nuklearne reakcije. Fisija. Fuzija.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Petrović, Fizika u tehnici, FTN, 2000. 2. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, I deo, FTN, 2004. 3. Grupa autora sa FTN-a, Zbirka rešenih zadataka iz fizike, II deo, FTN, 2005. 4. Grupa autora sa FTN-a, Praktikum laboratorijskih vežbi iz fizike, FTN, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	INFORMATIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-68	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					90	15	
<i>Cilj predmeta</i>	Studentima objasniti kako bi razumjeli i naučili pojam, značaj i ulogu poslovne informatike. Cilj je da studenti shvate funkciju poslovne informatike koja ima temeljnu zadaću da prikuplja, sortira i sređuje poslovne informacije koji su osnov uspješne menadžerske funkcije.						
<i>Ishod učenja</i>	Ovladavanje osnovama upotrebe računara, s naglaskom na inženjerski pristup. Mogućnost primjene stečenih znanja u ostalim, stručnim, kolegijima. Osnove korištenja nekog savremenog programskog jezika za rješavanje jednostavnijih inženjerskih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacione tehnologije. Računari i njihova primjena. Budući trendovi. Predstavljanje podataka i programa u računaru. 2. Binarni i heksadecimalni brojni sistem. 3. Digitalizacija podataka. 4. Računarski hardver. Ulazne jedinice. Izlazne jedinice. 5. Vrste softvera. Operativni sistemi. Aplikacijski softver. 6. Baze podataka. 7. Računarske mreže i Internet. 8. Sigurnost informacionih sistema. 						

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Rješavanje problema uz podršku računara. 10. Programski jezici. Metodika programiranja. 11. Algoritmi i dijagrami toka. 12. Strukturirano i objektno orijentirano programiranje. 13. Klase i objekti. Tipovi podataka. Operatori i izrazi. Kontrola toka programa. 14. Rad s nizovima. Funkcije i potprogrami. 15. Kreiranje korisničkih interfejsa.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Jurić Ž. (2003.) Informatika 1-3, Sarajevo Publishing <p>Dodatna literatura :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Lagumdžija Z. (1999), <i>Informatika</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo 2. Računarski časopisi: Info (Sarajevo), Bug (Zagreb), PC Chip (Zagreb), Vidi (Zagreb),. 3. Materijali s predavanja i vježbi 4. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		MATEMATIKA I					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-18	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>		15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				75		25	
<i>Cilj predmeta</i>		Alati/Instrumenti: Uvesti osnovne pojmove diferencijalnog računa za realne funkcije jedne realne promjenjive. Formiranje: Pokazati tipičnu logičku strukturu matematskog jezika, naviknuti na nužnu strogost pri razmatranju i provjeri hipoteza i na osnovni mentalitet koji se koristi prilikom kritičkog korištenja bilo kakvog modela. Konsolidiranje znanja iz elementarne matematike: Jedan od osnovnih pojmova kursa je funkcija. Prema tome, drugi primarni cilj jeste kreirati svojevrsnu familijarnost s elementarnim funkcijama i njihovim svojstvima.					
<i>Ishod učenja</i>		Znanje koje student stekne na ovom predmetu bit će korišteno prilikom studiranja svih drugih disciplina koje u sebi sadrže fizičko-matematski pristup; osim toga oni predstavljaju pripremu za naredni kurs, Matematika 2, koji će u biti kompletirati matematički instrumentarij nužan za studij ovih disciplina.					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test		15%		0,9	
		II parcijalni test		15%		0,9	
		Završni rad		30%		1,8	
		Seminarski rad		20%		1,2	
		Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2	
		Prisustvo na predavanjima		10%		0,6	
		Prisustvo na vježbama		10%		0,6	
		Aktivnost na predavanjima		5%		0,3	
		Aktivnost na vježbama		5%		0,3	
		Ukupno		100%		6	
		Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.					
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>		Sala opremljena kompjuterom i projektorom.					
<i>Osnovne tematske jedinice</i>		1. Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i načinom rada na predmetu. Brojevi i opći pojmovi o numeričkim funkcijama: Algebarske operacije s realnim brojevima. Decimalno predstavljanje realnih brojeva. Trokutna nejednakost. Ograničeni i neograničeni intervali. Opći pojmovi o realnoj funkciji jedne realne promjenjive: domena, grafik. Ograničene funkcije, monotone funkcije, simetrične funkcije (parne i neparne), periodičke funkcije.					

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Funkcije jedne realne promjenjive I: Granične vrijednosti (limesi) i asimptote: Okoline tačke i beskonačnost na realnoj osi. Granična vrijednost (konačna i beskonačna) funkcije u tački i u beskonačnosti. 3. Egzistencija limesa za monotone funkcije. Limes inferior i limes superior monotone funkcije. Tehnike računanja limesa. Poznati limesi (za stepene, eksponencijalne, logaritamske i trigonometrijske funkcije). 4. Funkcije jedne realne promjenjive II: Teorema o srednjoj vrijednosti i Bolzanova teorema za neprekidne funkcije na danom intervalu. Definicija neprekidne funkcije definirane na danom intervalu. 5. Neprekidnost elementarnih funkcija i algebarskih kombinacija neprekidnih funkcija. Tačka apsolutnog maksimuma i minimuma funkcije. 6. Kompleksni brojevi: Algebarski oblik: realni i imaginarni dio, modul, konjugirano kompleksni brojevi i njihova svojstva. Trokutna nejednakost. Argument. Trigonometrijski oblik. 7. Redovi brojeva i redovi funkcija: N-ta parcijalna suma reda. Konvergencija i divergencija, regularni i oscilatorni redovi. Geometrijski red. Potreban uvjet za konvergenciju reda je da njegov opći član teži k nuli; harmonijski red je divergentan. Redovi s nenegativnim članovima, kriterij usporedbe i asimptotske usporedbe; kriterij odnosa i asimptotskog odnosa, kriterij korijena i asimptotskog korijena. Opći harmonijski red. 8. Redovi s kompleksnim članovima. Redovi funkcija: Uniformna konvergencija, Couchyev i Wairstrassov kriterij uniformne konvergencije; Stepeni redovi, Abelova teorema; Stepeni redovi s kompleksnim članovima, Taylorov i Laurantov red 9. Diferencijalni račun funkcije jedne promjenjive I: Diferencijabilnost i svojstva diferencijabilnih funkcija. Izvod funkcije u danoj tački. Desni i lijevi izvod. Tangenta na grafik funkcije. Pravila deriviranja elementarnih funkcija. Izvod složene funkcije i inverzne funkcije. 10. Svojstva monotoničnih diferencijabilnih funkcija na danom intervalu iskazana pomoću znaka njihovog izvoda. Funkcija čiji je izvod jednak nuli na danom intervalu. 11. Fleksija: definicija i primjena drugog izvoda za njezino utvrđivanje. Primjena prvog i drugog izvoda za ispitivanje grafika funkcije. L'Hopitalova teorema. Taylorova formula. 12. Integralni račun funkcija jedne promjenjive I: Riemannov integral, primitivna funkcija i osnovne teoreme. Riemannov integral neprekidnih funkcija jedne realne promjenjive definiranih na zatvorenim intervalima. 13. Dvije osnovne teoreme integralnog računa. Definicija neodređenog integrala neprekidne funkcije na zatvorenom i ograničenom intervalu. 14. Metoda supstitucije i parcijalne integracije. Tehnike izračunavanja integrala za neke klase funkcija (racionalne, trigonometrijske, iracionalne). Definicija nesvojstvenog integrala. 15. Zaključna razmatranja. Priprema za kolokvij.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Drpljanin: Matematika, Tuzla 1997. god 2. M. Merkle: Matematička analiza, Akademska misao, Beograd, 2001. 3. H. Fatkić, B. Mesihović: Zbirka riješenih zadataka iz matematike I, ETF, Sarajevo, 1973.; Corons, Sarajevo, 2002. 4. M. P. Uščumlić, P. M. Miličić: Zbirka zadataka iz više matematike I i II, Građevinska knjiga, Beograd, 2004 <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D. Adnađević, Z. Kadelburg, Matematička analiza I, Nauka, Beograd, 2000. 2. P. Javor: Matematička analiza I, Element, Zagreb, 1996. 3. A. Croft, R. Davison, M. Hargreaves: Engineering Mathematics, Addison- Wesley Publishing Company Inc. Harlow, 1996. 4. D. Jukić, R. Scitovski: Matematika I, ETF i PTF – Odjel za matematiku, Osijek, 2000. 5. E. Turković, A. Hrnjičić, Metodička zbirka zadataka iz integralnog računa funkcije dvije i više promjenljivih, Internacionalni Univerzitet Travnik, Travnik, 2017..

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MATEMATIKA II						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 7-19	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	15	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je da studenti nauče metodološko-operativne aspekte matematičke analize, s posebnom pozornošću na realne funkcije s više realnih promjenjivih i na obične diferencijalne jednačbe.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će biti sposobni opisivati i modelirati inženjerske probleme pomoću elemenata matematičke analize.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obične diferencijalne jednačbe I reda: Osnovni koncepti i ideje. Geometrijsko razmatranje. 2. Izokline. Razdvajanje promjenjivih. Linearne diferencijalne jednačbe I reda. Varijacija konstanti. 3. Obične linearne diferencijalne jednačbe višeg reda: Homogene linearne diferencijalne jednačbe drugog reda s konstantnim koeficijentima. Opće rješenje. Cauchyeva jednačba. Homogene diferencijalne jednačbe višeg reda s konstantnim koeficijentima. 4. Nehomogene linearne diferencijalne jednačbe. Opći metod za rješavanje nehomogenih jednačbi. Sistemi diferencijalnih jednačbi. 5. Laplaceova transformacija: Direktna i inverzna Laplaceova transformacija. Osnovna svojstva. Laplaceova transformacija izvoda i integrala. 6. Transformacija običnih diferencijalnih jednačbi. Jedinična skok funkcija. Periodičke funkcije. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Fourierovi redovi i integrali: Periodičke funkcije. Trigonometrijski redovi. Fourierovi redovi. Eulerove formule. Funkcije s proizvoljnim periodom. Parne i neparne funkcije. Fourierov integral. Fourierova transformacija. 8. Osnovi diferencijalnog računa funkcija s više promjenjivih: Funkcije s više realnih promjenjivih. Nепrekidnost. Granična vrijednost. Polarne koordinate u ravni. Računanje graničnih vrijednosti pomoću transformacije koordinata. 9. Izvod u pravcu. Parcijalni izvodi višeg reda. Gradijent. Izvod složene funkcije. 10. Taylorova formula – Optimizacija I: Lokalni ekstremi, Potreban uvjet za postojanje lokalnih ekstrema (Fermatova teorema). Drugi izvod skalarne funkcije s dvije promjenjive. Kvadratne forme, klasifikacija. Potreban uvjet da se u unutarnjoj tački ima lokalni ekstrem. Dovoljan uvjet za lokalni ekstrem. 11. Optimizacija II (Vezani ekstremi): Predstavljanje krive u implicitnoj formi. Prostor tangenti i prostor normala na krivu $f(x, y) = 0$. Jednadžba tangente i jednadžba normale. Tačke u kojima postoje vezani ekstremi. Kritične tačke. Gradijent u kritičnoj tački. Potreban uvjet za lokalni ekstrem funkcije definirane na krivoj (Lagrangeovi multiplikatori). 12. Vektorska polja: Skalarne i vektorske polje. Vektorski račun. Krive. Duljina luka. Tangenta. Zakrivljenost i uvijenost. Brzina i ubrzanje. Izvod u pravcu. Gradijent skalarnog polja. Divergencija i rotor vektorskog polja. 13. Linijski i površinski integrali: Linijski integrali prve i druge vrste. Dvostruki integrali. Transformacija dvostrukih integrala u linijske integrale. Površni. Tangentna ravan. Površinski integrali. 14. Trostruki integrali. Gaussova teorema o divergenciji. Stokesova teorema. 15. Posljedice i primjene Gaussove i Stokesove teoreme. Linijski integrali neovisni o putu integracije.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Javor, Matematička analiza 2, Element, Zagreb, 1999. 2. H. Fatkić, V. Dragičević, Diferencijalni račun funkcija dviju i više promjenjivih, Svjetlost, Sarajevo, 1990. 3. P. M. Miličić, M. P. Ušćumlić: Zbirka zadataka iz više matematike II, Građevinska knjiga, Beograd, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Kurepa, Matematička analiza 2 i 3, Tehnička knjiga, Zagreb, 1976. 2. V. Dragičević, H. Fatkić, Određeni i višestruki integrali, Svjetlost, Sarajevo, 1987. 3. M. Galić, E. Osmanagić, Matematika III, Normirani i metrički prostori, diferencijalne jednačine i redovi, ETF, Sarajevo, 1977. 4. I. Ivanšić, Fourierov red i integral. Diferencijalne jednačine, Liber, Zagreb, 1977. 5. B. P. Demidovič, Zadaci i riješeni primjeri iz više matematike s primjenom na tehničke nauke (prijevod), Danjar, Zagreb, 1995. 6. H. Fatkić, Zbornik problema iz odabranih oblasti matematike za inženjere, Corons, Sarajevo, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	MEHANIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-113	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					45	30	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			90		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Studenti će: <ul style="list-style-type: none">steći znanje s područja statike, kinematike i dinamike,upoznati sa pojmovima koje će sretati u tehničkom dijelu logistike.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će steći znanje vezano za mehaniku, statiku, kinematiku, dinamiku i kretanjtijela te njihovu primjenu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom - predavanja 2. Statika: sile sa zajedničkim osloncem 3. Statika: sile bez zajedničkog oslonca 4. Statika: dvojne sile 5. Statika: statično određeni sistemi 6. Kinematika: brzina i ubrzanje tačke 7. Kinematika: relativno kretanje						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Ravno kretanje čvrstog tijela I dio 9. Ravno kretanje čvrstog tijela I dio 10. Dinamika: dinamika čestice 11. Dinamika: dinamika sistema čestica 12. Dinamika: središte mase 13. Dinamika: pokterne i obrtne količine 14. Dinamika: udari 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Škelj, M.: Mehanika: statika, Ljubljana, UL Fakulteta za strojništvo, 1984., COBISS.SI-ID: 27063808 2. Saje, M.: Kinematika in dinamika, Ljubljana, UL Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 1994., ISBN: 86-80223-33-6, COBISS.SI-ID: 41286400 3. Gubenšek, I.: Rešene naloge iz statike: zbrano gradivo, Maribor, UM Fakulteta za strojništvo, 2003., ISBN: 86-435-0444-0, COBISS.SI-ID: 123754240 4. Oblak, M.: Mehanizmi: zbrano gradivo po zapiskih predavanj. Del. 1, Kinematika, (prvi ponatis), Maribor, UM Tehniška fakulteta, 1991., COBISS.SI-ID: 1422358 5. Kuhelj, A.: Mehanika: Kinematika, Ljubljana, UL Fakulteta za strojništvo, 1998., ISBN: 961-6238-13-2, COBISS.SI-ID: 75457792

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MENADŽMENT SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-119	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj nastavnog programa je sticanje osnovnih znanja i vještina iz savremenog menadžmenta i preduzetništva te njihova uspješna primjena u područjima sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti razvijaju sposobnosti timskog rada, organizacijske i preduzetničke sposobnosti te sposobnosti analitičkog zaključivanja i odlučivanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove menadžmenta: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta. Historijski razvoj menadžmenta. Karakteristike savremenog menadžmenta u Bosni i Hercegovini, Europi i svijetu. 2. Osnove menadžmenta: Osnovne funkcije menadžmenta: planiranje, organizovanje, upravljanje ljudskim potencijalima, vođenje i kontrola. 3. Osnove menadžmenta: Menadžerske vještine: vještina rada s ljudima, tehnička vještina, vještina razumijevanja, vještina oblikovanja. 4. Osnove menadžmenta: Osnove tehnika menadžmenta. Vizija i misija. Ciljevi i strategije. Poslovni planovi. Sistemske i procesne pristupe. Reinženjering poslovnih procesa. Razine i stilovi menadžmenta. Tehnike motivacije. Upravljanje projektima. Upravljanje kvalitetom i integrirani sistemi upravljanja po međunarodnim normama. Menadžerski informacijski sistem. Poslovne analize i izvještaji. Donošenje poslovnih odluka. Menadžment znanja. Korporacijska kultura. Poslovna etika. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Osnove preduzetništva: Definisiranje preduzetnika i preduzetništva. Vrste i oblici preduzeća. 6. Osnove preduzetništva: Preduzetništvo u procesu globalizacije. Preduzetništvo i integracija u EU. Društvena potpora i poticajne mjere EU i Bosne i Hercegovine u razvoju preduzetništva. 7. Osnove preduzetništva: Cjeloživotni sistem obrazovanja kao temeljna pretpostavka za uspjeh preduzetnika na europskom i svjetskom tržištu. Preduzetnički menadžment. 8. Menadžment sigurnosti: Pojam, svrha i ciljevi menadžmenta sigurnosti. Odnosi menadžmenta i sigurnosti. 9. Menadžment sigurnosti: Historijski razvoj menadžmenta sigurnosti. Savremeni svjetski i europski trendovi menadžmenta sigurnosti. 10. Menadžment sigurnosti: Zahtjevi i specifičnosti menadžmenta sigurnosti po područjima sigurnosti: zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, privatna tjelesna i tehnička zaštita. 11. Menadžment sigurnosti: Menadžment sigurnosti kroz osnovne funkcije menadžmenta. Menadžerske vještine menadžmenta sigurnosti. 12. Menadžment sigurnosti: Tehnike menadžmenta sigurnosti. Strateško i operativno planiranje sigurnosti. Menadžment rizika. Sistemi i procesi sigurnosti. Reinženjering poslovnih procesa i sigurnost. Menadžment projekata sigurnosti. Upravljanje informacijskim sistemom sigurnosti. Sigurnosna kultura. 13. Menadžment sigurnosti: Preduzetništvo i sigurnost. Menadžment firmi s djelatnostima sigurnosti. 14. Menadžment sigurnosti: Osnove sistema upravljanja sigurnošću u poslovnim sistemima po međunarodnim normama (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS, SA 8000, HACCP i dr.). 15. Menadžment sigurnosti: Menadžment integrisanog sistema sigurnosti.
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cmrečnjak, D., Filipović, A. M., Gorički, Z., Hrčić, G., Hunjak, D., Magud, M., Minga, I., Petričević, N., Taradi, J., red., Žarak, M.: Služba zaštite na radu, Istraživanje problematike organizacije i rada službi zaštite na radu u poslovnim organizacijama u Hrvatskoj. - Zagreb: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, 2009. 2. Hitrec, M.: Ekonomika zaštite i sigurnosti "Servant" model. - Zagreb: Visoka škola za sigurnost na radu, IPROZ, 2003. 3. Zbornici konferencija "Menadžment i sigurnost - M&S". - Čakovec: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti, Visoka škola za sigurnost, s pravom javnosti, 2006. i dalje.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	STATISTIKA						
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-397	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					75	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je savladavanje osnovnih statističkih metoda i njihove primjene. Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u kolegij (osnovni statistički pojmovi); • Deskriptivna (opisna) statistika (Mjere centralne tendencije, Mjere disperzije, Regresija i korelacija); • Inferencijalna (analitička) statistika (Populacija, uzorak, parametar) 						
<i>Ishod učenja</i>	Student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Upoznati i razumjeti temeljne statističke pojmove i metode koje se najčešće koriste u ekonomskim istraživanjima; • Razumjeti naučnu literaturu u kojoj se referiraju rezultati statističke analize te provoditi jednostavnije statističke analize podataka. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku analizu podataka i modela 3. Prikazivanje statističkih podataka 4. Deskriptivne mjere statističke analize 5. Mjere varijabiliteta (disperzije)						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vjerovatnoća i teorijske distribucije vjerovatnoća 7. Raspodjela neprekidne slučajne promjenljive 8. Osnovi metode uzorka 9. Određivanje intervala povjerenja 10. Testiranje hipoteza 11. Analiza varijanse 12. Regresija i korelacija 13. Relativni brojevi-statističko ispitivanje dinamike poslovanja 14. Analiza vremenskih serija 15. Sistematizacija gradiva
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., STATISTIKA ZA POSLOVANJE I EKONOMIJU, Mate, Zagreb, 2010. 2. Rozga, A., Grčić, B., POSLOVNA STATISTIKA, Veleučilište Split, Split, 1999. 3. Rozga A., STATISTIKA ZA EKONOMISTE, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbirka riješenih zadataka iz Vjerovatnoće i statistike, Tomka Subašić, Zenica 2007. God 2. Statistika u logistici i menadžmentu, skripta- Sead Rešić, Travnik, 2009. god.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		UVOD I PRINCIPI ZAŠTITE NA RADU					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-248	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	II						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Obrazovni cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa osnovnim principima bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu i značajem njihove primjene kao osnovnog uslova za ostvarenje svih sigurnosnih, zdravstvenih, etičkih i ekonomskih prava i benefita, kako za pojedinca, tako i za preduzeće. Tokom nastave studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu, kao i sa značajem striktnog poštovanja važeće zakonske regulative iz predmetne oblasti. Obrazlaže se neophodnost uspostavljanja sistema bezbjednosti i zdravlja na radu, opisuju se elementi sistema i objašnjava način njegovog uspostavljanja, kao i njegovog konstantnog razvoja tokom vremena. Studenti se upoznaju sa ulogom Vlade, Udruženja poslodavaca i sindikata radnika čija tijesna saradnja predstavlja osnovu uspjeha u implementaciji sistema bezbjednosti i zdravlja na radu na nivou države.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Studenti će po odslušanom predmetu steći osnovna znanja o značaju i principima bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu. Biće osposobljeni da ove principe prepoznaju i da ih se pridržavaju unutar realnog poslovnog okruženja. Upoznaće se sa ulogom svih aktera u implementaciji sistema bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu i na taj način će steći potrebna znanja za primjenu sistema u preduzećima. Studenti će biti upoznati sa značajem edukacije što šire populacije u cilju dostizanja odgovarajućeg nivoa svijesti pojedinaca, kao osnovnog preduslova za postizanje bezbjednog radnog okruženja. Studenti će se također upoznati i sa osnovnim zakonskim propisima iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu, koji proističu iz direktiva Evropske unije, konvencija Međunarodne organizacije rada i međunarodnih standarda.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							

<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistemi i elementi sistema. Organizacioni sistem i preduzeće. 2. Osnovni elementi sistema i procesi rada u preduzeću. 3. Tehničko tehnološki procesi u preduzeću i karakteristike procesa. 4. Osnovni pojmovi iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. Značaj bezbjednog radnog mjesta i radnog okruženja. 5. Principi bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu. 6. Osnovni elementi sistema bezbjednosti i zdravlja na radu. 7. Aspekti zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu - zdravstveni, etički i finansijski. 8. Sistem bezbjednosti i zdravlja na radu u Bosni i Hercegovini. 9. Uspostavljanje sistema bezbjednosti i zdravlja na radu kao procesa evropske integracije. 10. Proces stabilizacije i pridruživanja EU. 11. Međunarodni pravni izvori u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. 12. Direktive Evropske unije. 13. Konvencije Međunarodne organizacije rada. 14. Pravni propisi Bosne i Hercegovine u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. 15. Međunarodni standardi u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu. Primjeri dobre prakse. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jeremy Stranks, The Health & Safety Handbook, Kogan Page Limited, 120 Pentonville Road, London, United Kingdom, 2006. 2. John Ridley, John Channing, Safety at Work, Butterworth-Heinemann An imprint of Elsevier Linacre House, Jordan Hill, Oxford, OX28DP

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		UVOD U EKONOMIJU					
<i>Godina</i>	I	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-03	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	I						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Osnovni ciljevi nastave na predmetu Uvod u ekonomiju jesu sticanje znanja studenata prve godine iz sljedećih oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje mikroekonomskih principa koji su studentima potrebni za lakše praćenje i brže usvajanje znanja na predmetima koji slijede u drugom semestru i koji detaljno obrađuju mikroekonomsko ponašanje i aktere; - osnovna znanja na kojima počiva makroekonomska politika, odnosno razumijevanje međuzavisnosti monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike i politike deviznog kursa; - osnovna znanja o mjerenju proizvodnje, dohotka, zaposlenosti, nezaposlenosti, štednje, investicija, državne potrošnje i potrošnje domaćinstava na formiranje bruto domaćeg proizvoda i nacionalnog dohotka; i - osnovna znanja iz teorije ekonomskog rasta i teorije poslovnih ciklusa, distinkcije između nominalnih i realnih veličina, upoznavanje sa teorijama inflacije, zaposlenosti i nezaposlenosti. 						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanje: Razumijevanje mikroekonomski principa i osnova za nadogradnju iz navedene oblasti. Ovladavanje osnovnih pojmova iz makroekonomske politike, monetarne politike, finansijskih tržišta, fiskalne politike, trgovinske politike, deviznog kursa.</p> <p>Sposobnosti: Osposobljenost za savladavanje nastavnih predmeta iz oblasti: -mikroekonomija -makroekonomija -ekonomskog razvoja -međunarodne ekonomije</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
Aktivnost na vježbama		5%		0,3			

	Ukupno	100%	6
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i metod ekonomije 2. Osnovni koncepti ekonomije 3. Tražnja i ponuda - osnovi 4. Potrošnja, izbor potrošača i tražnja 5. Proizvodnja, troškovi i dobit 6. Tržište faktora proizvodnje 7. Koordinacija ekonomske aktivnosti i kompanija 8. Ekonomske funkcije države 9. Novac i tržište novca 10. Međunarodna razmjena i plaćanja 11. Kružni tok dohotka, mjerenje proizvodnje i dohotka, raspodjela dohotka 12. Međuzavisnosti u kružnom toku dohotka 13. Recesija, inflacija i nezaposlenost 14. Ekonomski razvoj 15. Pregled razvoja ekonomske misli 		
Literatura	Osnovna literatura <ol style="list-style-type: none"> 1. Vilogorac Esad, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2001. Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 2. Begg David, Stanley Fischer and Rudiger Dornbusch, <i>Economics</i>, 8th Edition, McGraw-Hill, 2005. 3. samuelson, Nordhaus, <i>Ekonomija</i>, MATE, Zagreb, 1997. 4. Šebić Fahrudin, <i>Uvod u ekonomiju</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2004. 5. Materijali s nastave 6. Preporučeni internet izvori 		

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ALARMNI SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-01	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s osnovnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema zaštite - alarmnih sistema. Nadalje, upoznati studente s osnovnim vrstama alarmnih sistema, ulogom inženjera sigurnosti u prosudbi ugroženosti odnosno rizika, izradom sigurnosnog elaborata, definisanjem projektnog zadatka, projektovanjem, izvođenjem, atestiranjem te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba privrednih i drugih subjekata.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta i uspješno položenog ispita student stiče znanja o osnovnim načelima zaštite imovine i osoba pomoću elektronskih sistema tehničke zaštite - alarmnih sistema, njihovom primjenom u praksi te uticajem tih sistema na smanjenje rizika, a s time u vezi i na premije osiguranja. Studenti su upoznati s osnovnim alarmnim sistemima te korištenjem tih sistema u zaštiti imovine i osoba. Kao inženjeri sigurnosti mogu sudjelovati u izradi prosudbe ugroženosti odnosno rizika, izradi sigurnosnog elaborata, definisanju projektnog zadatka.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Općenito o sistemima tehničke zaštite 3. Sistemi za tjelesno sprečavanje nedopuštenog pristupa objektu 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Elektronički sigurnosni sistemi I dio 5. Elektronički sigurnosni sistemi II dio 6. Alarmni sistemi - sistemi tehničke zaštite sa dojavom u dojavni centar koji u slučaju dojave poduzima unaprijed definisane mjere. 7. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi I dio 8. Osnovni dijelovi sistema - centralni uređaj, detektori, napajanje energijom, vodovi II dio 9. Vrste alarmnih sistema 10. Vatrodojavni sistemi 11. Protuprovalni sistemi 12. Sistemi za kontrolu prolaza 13. Videonadzorni sistemi 14. Zakonska regulativa 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Husar, I.: Alarmni sustavi, Zagreb, Hrvatski ceh zaštitara, 1998. 2. Šmejkal, Z.: Uređaji, oprema i sredstva za gašenje i zaštitu od požara, Zagreb, SKTH / Kemija u industriji, 1991. 3. Križančić, M., Delišimunović, D.: Zaštita i sigurnost financijskih institucija, Zagreb, Tectus, 2001. 4. Delišimunović, D.: Suvremeni koncepti i uređaji zaštite, Zagreb, I.T Graf, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Novak, I.: Zaštitno-alarmni sustavi i osiguranje imovine, Zagreb, Osiguranje Zagreb d.d., 1995. 2. Priručnik za zaštitarstvo, Zagreb, Hrvatski ceh zaštitara, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	EKSPLOZIJE I POŽARI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-31	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja o požarima i eksplozijama kao fizičko-hemijskim pojavama prenošenja mase i toplote u određenim uslovima njihovog razvoja.						
<i>Ishod učenja</i>	Osposobljenost za identifikaciju i procjenu opasnosti od požara i eksplozija.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagodavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni pojmovi i definicije procesa nekontrolisanog sagorijevanja. Uslovi nastajanja požara i eksplozija. 3. Sagorijevanje gasova. Sagorijevanje tečnosti. 4. Sagorijevanje čvrstih zapaljivih materija. Samozapaljivost. 5. Klasifikacija požara (prema mjestu nastajanja, prema prirodi postojanosti materijala pri sagorijevanju, prema fazi razvoja, prema brzini oslobađanja toplote, prema obimu i veličini...). 6. Parametri požara (plamen, toplotni efekat, temperatura). 7. Produkti sagorijevanja. 8. Eksplozivno sagorijevanje. 9. Toplota stvaranja i toplota reakcije. 						

	<ol style="list-style-type: none">10. Toplota eksplozije.11. Temperatura eksplozije.12. Pritisak eksplozije. Teorija detonacije.13. Podjela eksplozivnih materija (prema agregatnom stanju, prema namjeni, prema hemijskom sastavu...).14. Zaštita od požara i eksplozija.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. D. Dešić, Požari i eksplozije, Niš, 2017. <p>Dodatna literatura :</p> <p>Preporučeni internet izvori</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ENERGETSKI SISTEMI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-47	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata s osnovama nauke o toplini, kako bi u daljnjem toku predavanja mogli razumjeti principe rada sistema u kojima se primarni oblici energije energetski transformišu u korisne oblike energije, u prvom redu u mehanički rad. Isticanje pozitivnih i negativnih uticaja koje energetski sistemi imaju na čovjeka i njegovu životnu okolinu radi pravilne evaluacije uloge energetskih sistema u razvoju naše civilizacije.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će se upoznati s osnovnim pojmovima iz područja termodinamike i energetike, bit će u stanju napraviti jednostavnije proračune iz područja izgaranja, razumjet će funkcionisanje energetskih sistema i moći će napraviti osnovnu procjenu energetske efikasnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Osnove nauke o toplini - prvi glavni stav, jednačina stanja idealnog plina, drugi glavni stav 3. Osnove nauke o toplini – agregatna pretvaranja, parne tablice i dijagrami stanja, prelaz topline 4. Goriva i procesi izgaranja - klasifikacija goriva, ugljen, nafta 5. Goriva i procesi izgaranja - zemni plin, izgaranje 6. Motori s unutrašnjim izgaranjem - Otto-proces, Diesel-proces, Upotreba 7. Izmjenjivači topline - rekuperativni izmjenjivači, regenerativni izmjenjivači 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Parni kotlovi - termoenergetska postrojenja, klasifikacija kotlova 9. Parni kotlovi – toplinska bilanca kotla, napojna voda, uticaj na okoliš 10. Parne turbine - strujanje pare kroz turbine, klasifikacija turbine, kondenzatori 11. Plinske turbine - otvoreni kružni proces, poboljšanja stepena iskoristivosti, reaktivni motor s plinskom turbinom 12. Posude pod tlakom - općenito o konstruisanju i izradi posuda pod tlakom, generatori pare, propan/butan boca koja se koristi u domaćinstvu, cilindrični spremnik velikog volumena, stabilni, kuglasti spremnici velikog volumena 13. Vodne turbine - jednačina strujanja tekućina, klasifikacija vodnih turbina, uslovi sličnog rada 14. Centrifugalne pumpe - osnovni pojmovi, pumpno postrojenje 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan, Ž.: Energetski sustavi, II izdanje, Zagreb, IPROZ, 2000. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošnjaković, F.: Nauka o toplini, Zagreb, Školska knjiga, 1976. 2. Požar, H.: Osnove energetike, I svezak, Zagreb, Školska knjiga, 1976. 3. Požar, H.: Osnove energetike, II svezak, Zagreb, Školska knjiga, 1978. 4. Eastop, T. D. and McConkey, A.: Applied Thermodynamics for Engineering Technologists, Essex, Longman Scientific&Technical, 1986. 5. Kraut, B.: Strojarski priručnik, Zagreb, Tehnička knjiga, 1982.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ENGLESKI JEZIK						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 2-04	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			120		25		
<i>Cilj predmeta</i>	Ovaj kurs ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike kao i da uporednom analizom engleskog i bosanskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora novih riječi i korištenje rječnika. Osnova strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja. Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.						
<i>Ishod učenja</i>	Znanje: <ul style="list-style-type: none"> • elementarna znanja engleskog jezika (fonetika, gramatika), • razvijanje jezičnih vještina i aktivna primjena jezičnih zakonitosti, • upoznavanje kulture naroda engleskog govornog područja. Sposobnosti: <ul style="list-style-type: none"> • osposobljavati studenata za samostalno korištenje stranoga jezika u pismenoj i govornoj komunikaciji. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj engleskog jezika. Engleski fonetski sistem. Fonetska transkripcija. 2. Prezent glagola TO BE. Lične zamjenice. Neodređeni član. 3. Množina imenica. Prisvojni pridjevi. Pokazne zamjenice. Određeni član. 4. Prezent glagola TO HAVE. Padežni oblici ličnih zamjenica. Zapovijedni način. 5. Prezent glagola CAN. Brojevi. MUCH – MANY. Red riječi u rečenici. 6. Redni brojevi. Genitiv – saksonski i normanski. 7. Sadašnje trajno vrijeme. Particip sadašnji. Glagoli SEE i HEAR. 8. Poređenje (komparacija) pridjeva – pravilna i nepravilna. 9. Sadašnje obično vrijeme - Građenje i upotreba. Nepravilna množina imenica. 10. Prosto prošlo vrijeme od glagola: TO BE, TO HAVE i CAN–građenje i upotreba. 11. Prosto prošlo vrijeme – građenje i upotreba. Nepravilni glagoli. 12. Nepotpuni glagoli MUST i OUGHT TO. 13. Prošlo trajno vrijeme – građenje i upotreba. 14. Futur prosti – građenje i upotreba 15. Konstrukcija Going to – za izražavanje namjere i vjerovatnoće. Upitne zamjenice
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Kalman, A. Šober-Alkalaj, <i>Engleski 1.</i>, Svjetlost, Sarajevo (Lekcije 1– 15) <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standardni rječnik engleskog jezika (bilo koji).J. E. Hardy, J. O. Hylton, T. E. McKnight, C. J. Remenyik, F. R. Ruppel, „Flow Measurement Methods and Applications”, John Wiley & Sons, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	HEMIJSKE I FIZIKALNE ŠTETNOSTI						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-59	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15			<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
					3		2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave su studente upoznati s hemijskim faktorima radne okoline, kao i s praktičnim metodama ispitivanja tih faktora s ciljem ocjene razine štetnih faktora. Student se upoznaje s metodama ispitivanja i procjenama rizika od štetnih zračenja, buke, vibracije i neodgovarajuće rasvjete, odnosno procjenu kvalitete sistema rasvjete, s mogućnostima pojave fizikalnih štetnosti i postupcima za njihovo uklanjanje ili poduzimanje mjera da one dođu u dopustive granice.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Hemijske i fizikalne štetnosti stiče znanja i vještine potrebne za primjenu analitičkih metoda analize zraka i rad s odgovarajućim instrumentima. Usvojena znanja i vještine omogućit će korištenje relevantnih informacija u svrhu procjene opasnosti i mjera zaštite od fizikalnih štetnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Hemijske štetnosti: štetne i otrovne hemikalije; ulaz, resorpcija, biotransformacija i učinci u ljudskom organizmu; izlučivanje; kumulativni učinci. 3. Hemijske štetnosti u radnoj okolini; otrovi, mutageni, karcinogeni, teratogeni. 4. Profesionalne bolesti izazvane hemijskim tvarima; otrovanja metalima, bolesti izazvane aerosolima, otrovanja plinovima u parama, otrovanja pesticidima; iritativne i alergijske dermatoze. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Sprečavanje izloženosti hemijskim štetnostima. 6. Mehaničke opasnosti. Sigurnost pri radu s ručnim i prenosivim mehaniziranim alatima. 7. Osnovne grupe zaštitnih naprava. Osnovna načela sigurnosti kod konstrukcija strojeva. 8. Buka: Osnovni pojmovi, veličine i jedinice. Fizikalna svojstva zvuka. Ljudsko uho i djelovanje buke na čovjeka. 9. Kriteriji za ocjenjivanje buke, propisi i norme. Mjerenje buke i instrumenti. Zaštita od buke. 10. Vibracije: Nastajanje vibracija i parametri koji ih opisuju. Struktura i osobine ljudskog tijela. Uticaj i ocjenjivanje vibracija i udara na sistem ljudskog tijela. Metode i postupci zaštite od vibracija i udara. 11. Rasvjeta: Osnovni pojmovi i proračuni. Građa i funkcija oka, vidno polje i njegova raspodjela. 12. Električni izvori svjetlosti, svjetiljke i svjetlotehničke karakteristike. Sistemi vanjske i unutrašnje rasvjete. 13. Ionizirajuće zračenje: Uvod u pojave ionizirajućeg zračenja. Vrste i nastajanje ionizirajućeg zračenja. Mjerenje ionizirajućeg zračenja. Što nas sve ozračuje i posljedice zračenja. Mjere zaštite od zračenja. 14. Toplinski faktori radne okoline: Sastav, temperatura i vlažnost vazduha. Glavni izvori i utrošak energije u organizmu. Oblici izmjene topline. Jednadžbe toplinske ravnoteže. Granice izdržljivosti. Mjere zaštite. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arsenović B., Hemijske i fizičke štetnosti, Internacionalni univerzitet Travnik, 2022. 2. Orhanović, Z.: Kemijske štetnosti, Zagreb, IPROZ, 2003. 3. Kolbach, D.: Priručnik za kemičare, Zagreb, Tehnička knjiga, 1961. 4. Sever, S.: Fizikalne štetnosti, Zagreb, IPROZ, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Sever, S.: Rasvjeta, Zagreb, IPROZ, 2003. 6. Bobanac, N.: Utjecaj vibracija na ljude, Zagreb, IPROZ, 2002. 7. Radanović, B.: Buka, Zagreb, IPROZ, 2003. 8. Radalj, Ž: Štetna zračenja, Zagreb, IPROZ, 2002.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ISPITIVANJE RADNE OKOLINE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-76	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>
		3			2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave su upoznati studente sa zakonskom regulativom iz područja kontrole radne okoline, faktorima koji se ispituju, metodama ispitivanja te izradom zapisnika.						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student koji položi ispit iz predmeta Ispitivanje radne okoline stiče potrebna znanja iz zakonske regulative vezane za ispitivanje radne okoline i metode ispitivanja a koja se odnosi na mikroklimu, buku, vibracije, zračenja, rasvjetu, hemijske i biološke štetnosti. Stečena znanja omogućuju mu da zna procijeniti koji se faktori radne okoline u proizvodnom procesu moraju ispitivati, da ih zna ispitati i da zna ocijeniti rezultate mjerenja s obzirom na zakonsku regulativu.</p> <p>Također mu stečena znanja omogućuju pružanje potrebnih podloga projektantima te aktivno uključivanje tokom provođenja tehničkih i ličnih mjera zaštite.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravna regulativa iz područja kontrole radne okoline 2. Klasifikacija faktora radne okoline 3. Nepovoljni mikroklimatski uslovi 4. Hemijske štetnosti: metali, organska otapala, plastične mase, plinovi, kiseline i lužine 5. Biološke štetnosti: bakterije, virusi, gljivice 6. Fizikalne štetnosti: elektromagnetska zračenja, buka, vibracije, rasvjeta 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Izvori štetnosti u industriji 8. Analiza štetnosti u radnoj okolini 9. Mjerenje pojedinih faktora radne okoline 10. Mjerni instrumenti i metode mjerenja 11. Metode analize rezultata mjerenja 12. Kriteriji za ocjenjivanje pojedinih faktora radne okoline 13. Izrada zapisnika, izvještaja i drugih dokumenata m 14. Mjere za poboljšanje faktora radne okoline 15. Tehničke i lične mjere zaštite
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šarić, M. i dr.: Patologija rada, Zagreb, Panorama, 1965. 2. Zakon o zaštiti na radu <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marković, M.: Kemija za inženjere sigurnosti pri radu i zaštite od požara, Zagreb, Samobor, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	PROJEKTOVANJE SISTEMA ZAŠTITE						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-193	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta predstavlja osposobljavanje studenata za razvoj i uspostavljanje sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu, definisanje karakteristika sistema i projektovanje osnovnih procesa koji se odvijaju u sistemu. Studenti ovladavaju alatima za razvoj i uspostavljanje upravljačkih struktura sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu i stiču podloge za njegovu integraciju sa organizacionim, upravljačkim i procesnim strukturama preduzeća. Tokom nastave studenti stiču znanja potrebna za analizu stanja preduzeća, analizu procesa rada, utvrđivanje kritičnih tačaka procesa i definisanje sistema upravljanja rizikom.						
<i>Ishod učenja</i>	Student će biti spreman da napravi snimak stanja preduzeća, izvrši analizu procesa u proizvodnim i uslužnim preduzećima sa aspekta zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu, analizira usaglašenost datih procesa sa zakonskim i drugim zahtjevima iz date oblasti poslovanja, da prepozna i identifikuje kritične tačke u procesima rada preduzeća i da definiše novu, unapređenu strukturu upravljačkih procesa u preduzeću.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Osnovni elementi sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu; 2. Uslovi razvoja sistema OH&S; 3. Menadžment ljudskih resursa i zdravlje i bezbjednost na radu; 4. Procesi rada i zaštita na radu;						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Analiza oblikovanja tokova materijala i energije sa aspekta zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu; 6. Definisanje snimaka stanja preduzeća; 7. Utvrđivanje propisa, standarda i zakonskih regulativa u datoj oblasti; 8. Utvrđivanje odgovornosti, prava i obaveza i definisanje postupaka rada, Oblikovanje informacionih tokova; 9. Definisanje općih i posebnih ciljeva sistema OH&S; 10. Definisanje planova i programa realizacija aktivnosti; 11. Definisanje sistema monitoringa; 12. Uspostavljanje sistema dokumentovanja; 13. Definisanje osnova sistema upravljanja rizikom; 14. Uspostavljanje sistema motivacije; Uspostavljanje sistema prevencije; 15. Integracija sistema OH&S sa drugim upravljačkim strukturama.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John Ridely, John Channing: Safety at Work, Butterworth-Heinemann, 2003. 2. Slobodan Moraca Skripta: Projektovanje sistema zaštite na radu, FTN, 2010. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	RIZICI I ZDRAVLJE NA RADU						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-204	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	IV						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenta sa osnovnim rizicima na radu, zatim o opremi koju treba koristiti kako bi održao zdravlje i sposobnost rada.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon saslušanog predmeta student će znati raspoznati opasnosti na radu, te izabrati adekvatnu opremu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u zaštitu na radu 2. Nastanak nezgode na radu i profesionalna bolest 3. Način provedbe zaštite na radu 4. Prava i dužnosti iz zaštite na radu 5. Sistem provedbe zaštite na radu 6. Radni prostor i radna okolina 7. Higijena rada i profesionalne bolesti 8. Evakuacija i spašavanje iz radnog prostora 9. Zaštita od požara 10. Osobna zaštitna sredstva 11. Prehrana i bolesti ovisnosti 						

	<ol style="list-style-type: none">12. Osnove pružanja prve pomoći13. Vrste i obim opasnosti14. Zaključna razmatranja15. Priprema za kolokvij.
<i>Literatura</i>	<i>Osnovna literatura</i> <ol style="list-style-type: none">1. K.Vukorepa, A. Bureger; Sigurnost i osnove zaštite na radu, Zagreb

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	SISTEMI UPRAVLJANJA SIGURNOŠĆU						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-215	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Ciljevi nastave, vježbi i seminara su proširiti znanja i upoznati studente s osnovnim načelima osnovnih sistema upravljanja sigurnošću prema međunarodnim normama i specifičnih sistema upravljanja sigurnošću, te ih osposobiti za samostalnu primjenu metoda i instrumenata koji se primjenjuju u upravljanju sigurnošću.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti stiču znanja potrebna za kreiranje specifičnih modela integrisanih sistema upravljanja sigurnošću. Polaganjem ispita stiču se znanja o sistemima upravljanja sigurnošću prema međunarodnim normama te mogućnosti izgradnje vlastitih sistema upravljanja sigurnošću prema specifičnostima neke djelatnosti uz primjenu određene metode. Također studenti stiču znanja o primjeni instrumenata te uvid u širinu i složenost problematike upravljanja sigurnošću i mogućnosti integracije pojedinih sistema sigurnosti.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. Uvod Pojam, svrha i ciljevi sistema upravljanja sigurnošću. Sastavnice sigurnosti. Karakteristike sistema Opća teorija sistema.Osnovne karakteristike sistema. Sistemski pristup. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ugrožavanja, opasnosti i rizici Oblici i izvori ugrožavanja osoba, imovine i informacija. Procjena opasnosti, procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, procjena ugroženosti osoba i imovine, procjena rizika sigurnosti informacije. 5. Ugrožavanja, opasnosti i rizici Utvrđivanje razine rizika. Upravljanje rizicima u preduzeću/ustanovi. 6. Sistemi upravljanja sigurnošću Značaj i planiranje upravljanja sigurnošću. Faktori sistema upravljanja sigurnošću. 7. Sistemi upravljanja sigurnošću Načini uspostave sistema upravljanja sigurnošću. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan smjernicama Međunarodne organizacije rada (ILO) OSH 2001, Smjernice za sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. 8. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja sigurnošću sukladan OHSAS 18001:2007, Sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN EN ISO 14001:2004, Sistem upravljanja okolišem. 9. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN ISO/IEC 27001:2006 - Sistem upravljanja informacijskom sigurnošću. Sistem upravljanja sigurnošću sukladan HRN EN ISO 22000:2006 - Sistem upravljanja sigurnošću hrane. 10. Sistemi upravljanja sigurnošću Sistem upravljanja rizicima sukladan ISO 31000:2009, Upravljanje rizicima - Principi i smjernice za primjenu. Međusobna integracija sistema upravljanja sigurnošću. Metode proaktivnog pristupa upravljanju sigurnošću. 11. Specifični sistemi upravljanja sigurnošću Upravljanje sigurnošću u specifičnim djelatnostima. Upravljanje sigurnošću ovisno o primijenjenoj metodologiji rada. 12. Primjena PDCA metodologije u sistemima upravljanja sigurnošću Planiraj. Uradi. Provjeri. Djeluj. 13. Nadzor upravljanja sigurnošću Potreba i svrha nadzora. Metode i instrumenti nadzora i njihovi učinci. 14. Upravljanje sigurnošću kao poslovni proces Poslovni procesi. Modeliranje poslovnih procesa. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palačić, D.: Sustavi upravljanja sigurnošću, Zagreb, IPROZ, 2007. 2. Propisi (norme) <ul style="list-style-type: none"> • ILO-OSH 2001, Smjernice za sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu Međunarodne organizacije rada • OHSAS 18001:2007, Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu • OHSAS 18002:1999, smjernice za provedbu Sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu • HRN EN ISO 14001:2004, Sustavi upravljanja okolišem - Specifikacija s uputama za uporabu • HRN ISO/IEC 27001:2006, Sustav upravljanja sigurnošću informacija • HRN EN ISO 22000:2006, Sustav upravljanja sigurnošću hrane. • ISO 31000:2009, Upravljanje rizicima - Principi i smjernice za primjenu <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kacian, N: Osnove sigurnosti, Zagreb,IPROZ, Visoka škola za sigurnost na radu, 2000. 2. Radošević, D.: Osnove teorije sustava, Zagreb, Nakladni zavod Matice hrvatske, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka-Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	TRANSFORMACIJA I TRANSPORT RIZIČNIH MATERIJIA						
<i>Godina</i>	II	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 4-42	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	III						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente sa načinom ophođenja prema opasnim tvarima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će biti upoznati sa opasnim tvarima te njihovom štetnom uticaju te će biti sposobni rukovati takvim tvarima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> Izvori zagađivanja ekstrakcijom materije: pojam materije, ekstrakcija materije, osnovni tehnološki sistemi prerade. Cirkulacija materije i prirodnih ciklusa, izmjene tvari i energije, ispuštanja u vodu, zrak i tlo. Deponovanje i sortiranje otpada. Neadekvatan nadzor nad tehnološkim postupkom. Zatvoreni tokovi čvrstih materija i tečnosti. Zatvoreni tokovi ispučnih gasova i čvrstih čestica. Filtracija. Izvori zagađivanja transportom: pojam transporta, transportni sistemi, upotreba pomoćnih materijala i energije u transportu. Transportna tehnika i njene okolinske karakteristike. Nadzor nad transportom. Transport manje rizičnih materija. Transport opasnih čvrstih materija. Transport opasnih gasova i tečnosti. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Korištenje mineralnih ulja i masti, korištenje energenata. 11. Mjere uklapanja sistema transporta i ekstrakcije u okolinu: nadzor nad sistemima ekstrakcije i transformacije čvrstih materija. 12. Nadzor nad sistemima transformacije tečnosti i gasova. 13. Markiranje „vrućih tačaka“ prekograničnog zagađivanja. Djelovanje po principima prevencije i predostrožnosti. 14. Prikupljanje i analiza podataka mjerenjem parametara zagađivanja okoline. 15. Donošenje mjera uklapanja nivoa zagađivanja u dozvoljene granice. Uspostavljanje sistema stalne analize i povratnog djelovanja.
<p>Literatura</p>	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begić, S., <i>Ekologija (zrak, voda, tlo)</i>, Eko-zeleni, Tuzla, 2000. 2. Anđelković, B., Krstić, I., <i>Tehnološki procesi i životna sredina</i>, Univerzitet u Nišu, 2002. <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šator, Čomić, Knežević, <i>Plava knjiga, okolina u strategijama razvoja BiH</i>, Ceteor, Sarajevo, 2004. 2. Mijanović, K., <i>Okolinska etika za inženjere</i>, Planjaks, Tešanj, 2009. 3. Nacionalni program za zaštitu okoliša NEAP BiH, Završni izvještaj, Sarajevo, Privredna komora BiH, 2002. 4. Banović, R., Arapčić, E., <i>Zaštita okolice, novi način razmišljanja</i>, Tuzla, Infograf, 2000.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ALTERNATIVNI IZVORI ENERGIJE					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-414	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ukazati na potrebe savremenog čovjeka za energijom. - Ukazati na posljedice korištenja energetske sirovine. - Prepoznavanje problema korištenja energetske sirovine u životnoj sredini, ukazivanje na probleme i prijedlozi mjera s ciljem otklanjanja problema. - Osposobiti studente da se mogu baviti istraživačkim radom. - Steći dodatno znanje iz oblasti korištenja novih energetske tehnologije 						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikovati različite izvore energije - analizirati obnovljive izvore energije sa aspekta primjenjivosti u okolini - uporediti različite tipove obnovljivih izvora energije sa aspekta učinkovitosti - - identificirati prednosti i nedostatke korištenja pojedinih tipova obnovljivih izvora energije. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energija. Kratak istorijat korištenja energije. Vrste energije, pretvorba, stepen iskorištenja, uticaj proizvodnje na okolinu. 2. Energija i održivi razvoj. Izvori energije. 3. Naučne osnove obnovljivih izvora. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Izabrana poglavlja dinamike fluida. Prenos toplote. 5. Energija Sunca. Kolektori Sunčevog zračenja. Mjerenje i procjena zračenja Sunca. Primjena Sunčeve energije. 6. Fotonaponski elementi i sistemi. 7. Energija vjetra. Vjetroelektrane. 8. Energija vode. Hidroelektrane. 9. Fotosintetski procesi. 10. Biomasa i biogoriva. Gorive ćelije. 11. Energija mora: Energija talasa, energija plime i oseke. 12. Konverzija termalne energije okeana. Geotermalna energija. 13. Skladištenje i prenos energije. 14. Nuklearna energija. Nuklearne elektrane. Posljedice korištenja nuklearne energije. Nuklearne katastrofe. 15. Toplotne pumpe.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đonlagić M., Energija i okolina, Univerzitet u Tuzli, 2005. 2. Đonlagić N, Đonlagić J, Sadadinović Andrejaš F., Alternativni izvori energije – biomasa, Univerzitet u Tuzli, 2004. 3. Priručnik o obnovljivim izvorima energije, ENER SUPPLY projekt, www.ener-supply.eu 4. Edenhofer, O., Madrugá, R.P., Sokona, Y., i dr., Renewable energy sources and climate change mitigation; Special report of the intergovernmental panel on climate change, Cambridge University Press, 2012. 5. Jasmina M. Radosavljević i ostali: Solarna energetika i održivi razvoj, Građevinska knjiga, Beograd, 2004. 6. Azra Jaganjac:c: Živjeti u skladu sa okolišem, EU CARDS Projekat, "Jačanje svijesti o okolišu/životnoj sredini", Sarajevo, 2007. 7. Twidel, J., Weir, T., Renewable Energy Resources, Taylor&Francis, New York, 2006. 8. Sørensen, B., Renewable Energy - Its physics, engineering, use, environmental impacts, economy and planning aspects, Elsevier Academic Press, 2004. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.ener-supply.eu

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVI ZAŠTITET VODA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-415	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobiti studenta za prepoznavanje osnove kruženja vode u prirodi, obradu sliva sa naglaskom na bilansiranje vode. Također promatrati vodu kao okolišni faktor i kao urbani problem. Osnovno definiranje sistema za upravljanje i korištenje vodnih resursa, te upoznati studenta sa održivim potrošnjama vode.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti zakonsku regulativu iz područja vodnog gospodarstva i zaštite okoliša - Procijeniti stanje i rizik površinskih i podzemnih voda kao vodnih resursa - Sudjelovati u radu timova pri izradi planova upravljanja vodnim područjima - Predložiti rješenja za definiranje održive potrošnje vode - Predložiti rješenja za zaštitu od štetnog utjecaja voda - Sprovesti rješenja za održivo upravljanje i korištenje vodnih resursa. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Voda kao resurs 2. Voda i vodeni resursi u BiH 3. Razmještaj površinskih voda u BiH 4. Voda kao resurs – količina vode 5. Bilansa kopnenih voda						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Voda kao resurs – kvaliteta vode. Elementi i kriteriji za ocjenjivanje stanja kvalitete voda 7. Konceptija održivog upravljanja vodama 8. Zakonska regulativa u domeni upravljanja vodama 9. Upravljanje vodama – planiranje i finansiranje. Izvori finansiranja vodnog gospodarstva 10. Korištenje voda - vodoopskrba 11. Problemi vodoopskrbe 12. Korištenje voda – geotermalne i mineralne vode. Potencijali korištenja geotermalnih voda 13. Korištenje voda – proizvodnja električne energije i ostala korištenja voda 14. Projektiranje i građenje vodnih građevina 15. Zaštita voda – mjere zaštite voda. Zaštita od štetnog djelovanja voda – održavanje voda. Kategorizacija postupke za održavanje voda. Zaštita od poplava. Mjere za smanjenje rizika od poplava. Zaštita od erozija. Izvori onečišćenja
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategija upravljanja vodama Federacije Bosne i Hercegovine 2022-2032 2. Plan upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022.-2027.) 3. Odluka o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022-2027) Službene novine broj 95/22 4. Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022.-2027.) 5. Odluka o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji Bosne i Hercegovine (2022-2027) 6. Zakon o vodama Sl. novine br. FBiH 70/06 7. Zakon o zaštiti voda FBiH <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Margeta, J.; Azzopardi, E.; Iacovides, I.: Smjernice za integralni pristup razvoju, gospodarenju i korištenju vodnih resursa, PPA, Split, 1999.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>		EKONOMSKA ŠPIJUNAŽA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-30	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI		15	<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>
<i>Nastavne nedjelje</i>						3	2
<i>Broj studenata</i>				<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>	
				60		20	
<i>Cilj predmeta</i>		<p>U okviru ovog predmeta izučava se evolucija i uloga industrijske špijunaže i inteligencije kao ekonomskog alata državne aparature sa posebnim osvrtom na historijske perspektive razvoja i savremene oblike industrijske inteligencije. Poseban tematski fokus predstavlja i korporativna špijunaža i uloga države u savremenoj takozvanoj konkurentnoj poslovnoj inteligenciji. U okviru predmeta razmatra se i evolucija međunarodnog institucionalnog okvira relevantnog u razumijevanju legitimnih aspekata savremene industrijske diplomacije, kao i izazova izgradnje adekvatnog regulatornog i institucionalnog okvira na međunarodnom nivou koji ima za cilj da spriječi odnosno prevenira narušavanje 'fer konkurencije', intelektualnog vlasništva i negativnih efekata ekonomske špijunaže. Obzirom da postoje značajne razlike između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitne razlike u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novo-industrijaliziranih zemalja, cilj predmeta je i predočavanje navedenih razlika i unapređenje razumijevanje bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice.</p>					
<i>Ishod učenja</i>		<p>Razumijevanje evolucije historijskog diskursa ekonomske špijunaže i promjena karaktera uloge vlada u industrijskoj inteligenciji i špijunaži; • analiza razlika između ekonomske špijunaže per se i vladinog djelovanja u segmentu industrijske inteligencije i/ili korporativne špijunaže, kao i bitnih razlika u osobnosti i djelovanju između visoko-industrijaliziranih zemalja i novoindustrijaliziranih zemalja; • unapređenje razumijevanja bitnosti ekonomske diplomacije i ekonomske špijunaže u izgradnji konkurentnih industrija današnjice;</p>					
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>		<p>Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>					
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>		Elementi praćenja i provjeravanja	Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
		I parcijalni test	15%			1,05	
		II parcijalni test	15%			1,05	
		Završni rad	30%			2,1	
		Seminarski rad	20%			1,4	
		Prezentacija seminarskog rada	20%			1,4	
		Prisustvo na predavanjima	10%			0,7	
		Prisustvo na vježbama	10%			0,7	
		Aktivnost na predavanjima	5%			0,35	
		Aktivnost na vježbama	5%			0,35	
		Ukupno	100%			7	

	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u industrijsku politku, ekonomsku špijunažu i industrijsku inteligenciju 2. Ekonomski 'ratovi' i industrijska špijunaža: historijska perspektiva 3. Država i industrijska špijunaža: savremena perspektiva 4. Konkurentna inteligencija versus korporativna špijunaža 5. Savremena praksa i iskustva industrijske i korporativne špijunaže 6. Međunarodna poslovna inteligencija i sigurnosne prakse 7. Pravna i etička pitanja korporativne inteligencije 8. Institucije i ekonomska inteligencija: izazovi i prijetnje 9. Međunarodni odnosi i ekonomska diplomatija 10. Ekonomska diplomatija kao naučna disciplina 11. Uloga ekonomske diplomatije u ekonomskom razvoju zemlje 12. Državni i nedržavni akteri u ekonomskoj diplomatiji 13. Regionalna ekonomska diplomatija 14. Međunarodno pregovaranje 15. Ekonomska špijunaža i ekonomsko ratovanje
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Howson, C. (2008). Successsful Business Intelligence: Secrets to Making BI a Killer App. NY: McGraw Hill 2. Lowenthal, M. M.(2006). Intelligence, From Secrets to Policy, Third Edition.CG Press 3. Dedijer, S. & Jequier, N. (eds.). (1987). Intelligence for economic development: an inquiry into the role of the knowledge industry. Oxford: Berg 4. Kahaner, L. (1996). Competitive intelligence. New York: Simon & Schuster

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ENERGIJA I OKRUŽENJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-48	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje studenata sa konvencionalnim energetske postrojenjima i njihovim uticajem na životnu sredinu, kao i osnovnim principima zaštite životne sredine od zagađenja uzrokovanim transformacijama energije. Cilj je da se studenti osposobe za prepoznavanje potencijalnih zagađenja u konvencionalnim postrojenjima za transformaciju energije i odabir sistema zaštite. Također, cilj je da se kod studenata kroz upoznavanje sa konvencionalnim resursima razvije svijest o značaju nekonvencionalnih resursa i alternativne energetike. Ova znanja su osnova za dalje uspješno studiranje, praćenje stručne literature, kao i razumijevanje nekih od najvećih problema u životnoj sredini, a koja se tiču konvencionalnih energetske resursa i energetske efikasnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja iz problematike eksploatacije energije i zagađenja životne sredine. Sposobnost prepoznavanje potencijalnih izvora zagađenja u konkretnim sistemima za transformaciju energije, kao i izbor adekvatnih sistema za redukciju i sprečavanje zagađenja životne sredine u istim.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Uvodna određenja (pojam i vrste energije; “korisna” energija). 3. Uvodna određenja (“prirodna” energija; energijski resursi). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Uvodna određenja (energija i okruženje; uloga energije u funkcionisanju bioloških, društvenih i industrijskih sistema). 5. Energijski zagađivači okruženja (opće o konvencionalnim energijskim zagađivačima). 6. Energijski zagađivači okruženja (termoelektrane, toplane, hidroelektrane, energetska postrojenja u industriji). 7. Energijski zagađivači okruženja (transportna sredstva). 8. Energijski zagađivači okruženja (urbane sredine). 9. Termičko opterećenje okoline (termičko opterećenje atmosfere). 10. Termičko opterećenje okoline (termičko opterećenje vodotokova). 11. Termičko opterećenje okoline (rasprostiranje termičkog opterećenja). 12. Opterećenje okoline radioaktivnim zračenjem (vrste zračenja). 13. Opterećenje okoline radioaktivnim zračenjem (uticaj nuklearnih elektrana na životnu sredinu). 14. Opterećenje okoline radioaktivnim zračenjem (radioaktivni otpad; principi zaštite od nuklearnog zračenja, akcidenti u nuklearnim postrojenjima). 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. José Goldemberg, Oswaldo Lucon Energy, Environment and Development Earthscan, Bristol, UK 1996. 2. John Tabak Energy and the Environment, Coal and Oil Facts On File, Inc., New York, 2009. 3. Peter E Hodgson Energy, the Environment and Climate Change Imperial College Press, London, 2010

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka - Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	GRAĐEVINSKE MJERE ZAŠTITE NA RADU						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-331	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					20		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Osnovni cilj je upoznati sistem zaštite kojim se propisuju određene mjere koje je potrebno provoditi u svrhu zaštite života, materijalnih dobara i okoliša od požara. Neizostavan dio su svakako Zakon o zaštiti od požara i uz njega prihvaćeni dodatni pravilnici kojima se uređuje ovaj sistem zaštite od požara. Također, cilj je prikazati i objasniti primjer građevinskih mjera zaštite od požara primijenjen u postojećem objektu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Izučavanje ima za cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da studenti savladaju osnovne elemente postrojenja s opisom osnovnih pravila zaštite na radu (tehnička rješenja), - Razviti sposobnost uočavanja opasnosti. - Kreativno tražiti i iznalaziti rješenja u postavljanju boljih uvjeta sigurnosti, organizacije i vođenje službe sigurnosti. 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	<p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
<p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom. Razviti kritičko mišljenje o sistemima i rješenjima iz područja sigurnosti na radu. Razviti sposobnost samoučenja i povezivanja znanja te prilagođavanja novim okolnostima.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Općenito o gorenju i gašenju požara 2. Požarni trokut 3. Temperatura paljenja 4. Požar, eksplozija, produkti gorenja 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Gašenje požara 6. Evakuacija i evakuacijski plan zaštite od požara 7. Plan evakuacije. 8. Građevinske mjere zaštite od požara 9. Građevinski materijali 10. Elementi građevinskih konstrukcija 11. Izlazi i izlazni putovi 12. Građevinska preventivna protupožarna zaštita 13. Prikaz građevinske mjere zaštite od požara 14. Aktivne preventivne građevinske mjere zaštite od požara 15. Propisi o građevinskim mjerama zaštite od požara
<i>Literatura</i>	<p><i>Osnovna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kardum Z.: „Priručnik za osposobljavanje iz zaštite od požara“, HD usluge d.o.o., Zagreb, 2014. 2. Fišter S., Katalenić K.: „Tehničke smjernice za preventivnu zaštitu od požara“ Udžbenik Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 1997. <p><i>Dodatna literatura</i></p> <p>„Građevinska protupožarna zaštita“, prezentacija NADING d.o.o., Zagreb, 2015.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		LIČNA ZAŠTITNA OPREMA					
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-86	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Zadatak nastave je upoznati studente sa zahtjevima radnih mjesta, radne okoline te zahtjevima koji uzrokuju upotrebu lične zaštitne opreme. Poznavanje rizičnih pojava na radnim mjestima i u radnoj okolini kao što su opasnosti (mehanička djelovanja sredstava rada i radne okoline, opasnosti u primjeni električne energije, požari i eksplozije, kretanje na radu, padovi); hemijske štetnosti (otrovi, kiseline, lužine, pare, dimovi, plinovi, aerosoli, maglice); biološke štetnosti (otrovi, virusi, bakterije, gljivice, paraziti, kukci, tvari organskog porijekla), fizikalne štetnosti (buka, vibracije, toplinske, mehaničke i elektromagnetske pojave, štetna zračenja, mikro i makro klimatski uslovi), psihofiziološki naponi (stres, tjelesna naprezanja i nefiziološki položaji tijela) osnove su koje su studenti tokom nastave već upoznali.</p> <p>Tek s tim znanjima studenti mogu izraditi analizu radnih postupaka, kritičnih tačaka rada, utvrditi osnovna i posebna pravila zaštite na radu, postaviti tehničke i organizacijske mjere zaštite kojima se rizične pojave otklanjaju ili svode na najmanju moguću mjeru. Lična zaštitna oprema kao jedan od segmenata posebnih pravila zaštite na radu, četvrto načelo zaštite na radu, organizacijska mjera zaštite može biti ključni faktor u ocjeni prihvatljivosti razine rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini te predstavljati prihvatljivi način zaštite zdravlja i života radnika. Studenti se tokom nastave upoznaju sa zaštitom glave, očiju i lica, zaštitom sluha, zaštitom dišnih puteva, zaštitom tijela, nogu i stopala, sa zaštitom od padova s visine ili u dubinu, kombinacijama lične zaštitne opreme te kategoriziranjem oblika i certifikacijskih zahtjeva (I., II. i III) lične zaštitne opreme prema razini rizičnih pojava na radu te ekološkim i drugim uslovima kojima se utvrđuje upotreba lične zaštitne opreme.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Sticanjem znanja iz predmeta Lična zaštitna oprema student može samostalno elaborirati, odnosno analitičkim modelima provesti postupak ocjenjivanja razine rizičnih pojava na radnom mjestu i u radnoj okolini (opasnosti, štetnosti i naponi) radi utvrđivanja kategorija lične zaštitne opreme, stvarnih potreba, certifikacijskih zahtjeva, vrsta, namjene i oblika opreme, higijenskih i ekoloških aspekata upotrebe lične, posebne i specifične lične zaštitne opreme, materijala za izradu i načina ispitivanja opreme te drugih uslova kojima se pretpostavlja upotreba lične zaštitne opreme na radnim mjestima i u radnoj okolini.</p> <p>Studenti sticanjem znanja iz područja lične zaštitne opreme i drugih područja struke mogu samostalno: izrađivati dokumentaciju radnih mjesta i radne okoline o primjeni lične zaštitne opreme - sheme za analizu radnih mjesta - analitički modeli, akte pravnih osoba o upotrebi lične zaštitne opreme, savjetovati poslodavce i sudjelovati u procjenama i nabavi potrebne lične zaštitne opreme na radnim mjestima, sudjelovati u tehnologijama i tehnološkim postupcima proizvodnje i ispitivanja lične zaštitne opreme, sudjelovati u projektiranju i kreiranju lične zaštitne opreme, sudjelovati u radu domaćih i međunarodnih normizacijskih tijela, sudjelovati u donošenju normativnih okvira u vezi s upotrebom lične zaštitne opreme, primjenjivati ergonomska načela upotrebe lične zaštitne opreme i dr.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
II parcijalni test		15%		1,05			

	Završni rad	30%	2,1
	Seminarski rad	20%	1,4
	Prezentacija seminarskog rada	20%	1,4
	Prisustvo na predavanjima	10%	0,7
	Prisustvo na vježbama	10%	0,7
	Aktivnost na predavanjima	5%	0,35
	Aktivnost na vježbama	5%	0,35
	Ukupno	100%	7
	<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>		
Uslovi za realizaciju nastave	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.		
Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: razina rizičnih pojava, stanje tehničko-tehnoloških i organizacijskih mjera zaštite na radu na radnim mjestima i u radnoj okolini, ekološki uslovi na radnom mjestu i u radnoj okolini. 3. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: nezaključeni popis lične zaštitne opreme koja ispunjava zahtjeve domaćih i međunarodnih normi, nezaključeni popis rizičnih pojava koje uslovljavaju upotrebu lične zaštitne opreme, nezaključeni popis radnih mjesta i radne okoline u kojima se koristi lična zaštitna oprema. 4. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: namjenska upotreba lične zaštitne opreme, održavanje, skladištenje. 5. Osnovni faktori koji utiču na upotrebu lične zaštitne opreme: pravilno čišćenje poslije upotrebe, higijensko-tehnički aspekti upotrebe, zbrinjavanje iskorištene opreme. 6. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu glave (pokrivala, kacige i dr.), očiju i lica (naočale, viziri i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu sluha od prekomjerne buke (čepići, naušne školjke i dr.). 7. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu dišnih organa (respiratori, maske, izolacijski sistemi i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu prstiju, dlanova i ruku (rukavice, napršnjaci i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu nogu (cipele, čizme, štitnici stopala, prstiju, rista i dr.). 8. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: lična zaštitna oprema za zaštitu tijela (zaštitna odjeća kao jakne, hlače, hlačnice, kombinezoni, zaštitne pregače, tipska zaštita od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja, odjeća za zaštitu od mikro i makro klimatskih uticaja kiše, hladnoće, topline, strujanja zraka i dr.), lična zaštitna oprema za zaštitu od padova s visine, s razine u dubinu, za rad u dubini, vodi, oprema za spašavanje od utapanja u vodi. 9. Podjela lične zaštitne opreme za zaštitu zdravlja i života radnika: specifična lična zaštitna oprema predstavlja ličnu zaštitnu opremu koja se može kombinovati kao npr. zaštita glave, sluha, dišnih organa, očiju i lica u svim mogućim kombinacijama ovisno o razini potrebne zaštite. 10. Posebna kategorija lične zaštitne opreme koja se koristi u djelatnostima kao što su vatrogastvo, pirotehnički poslovi, vojska, policija, gorska služba spašavanja i dr. 11. Materijali koji se upotrebljavaju za izradu lične zaštitne opreme, zahtjevi koji moraju biti ispunjeni u pogledu pružene zaštite. 12. Osnovne karakteristike i svojstva lične zaštitne opreme za postizanje optimalne razine zaštite i prihvatljivost razine rizika na radnim mjestima uz njihovu upotrebu. 13. Osnovne karakteristike i svojstva lične zaštitne opreme za postizanje optimalne razine zaštite i prihvatljivost razine rizika na radnim mjestima uz njihovu upotrebu. 14. Metode i postupci ispitivanja zahtjeva koje u skladu s domaćim i međunarodnim normama mora ispunjavati lična zaštitna oprema. 15. Zaključna razmatranja i diskusija. 		
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Horvat, J., Regent, A., Osobna zaštitna oprema, Rijeka, Veleučilište u Rijeci, 2009. 2. Dević, M., Osobna zaštitna sredstva i oprema, Zagreb, CIP, 1978. <p>Dodatna literatura :</p>		

1. Horvat, J., Osobna zaštitna sredstva, Zagreb, IPROZ, 2002.
2. Vučinić, J., Osobna zaštitna sredstva i oprema, Karlovac, Veleučilište u Karlovcu, 2007.

Drugi izvori

- www.hse.gov.uk A short guide to the PPE at Work Regulations 1992. HSE-book, 1992.
- www.hse.gov.uk Work with ionising radiation. - HSE-book, 2000.
- www.hse.gov.uk Consulting workers on health and safety. - HSE-book, 1977.
- www.hse.gov.uk Work with asbestos. - HSE-book, 2006.
- www.hse.gov.uk Safe use of work equipment. - HSE-book, 2008.
- www.clydesdale.net Arc Flash. Miscellaneous Tools, CLYDESDALE, 2008.
- www.clydesdale.net Miscellaneous Tools, PPE and Equipment. - CLYDESDALE, 2008.
- www.3M.uk/ohnes Safety Directory. Putting Safety First (PPE). - 3M, 2009.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	METODE SIGURNOSTI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-125	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>		
				3	2		
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>			
			60	20			
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj predmeta je upoznati studente s metodama koje se primjenjuju pri planiranju, pripremi, organiziranju, provedbi i nadzoru pravila, normativa i mjera zaštite na radu, da bi mogli procijeniti da li predmet organizacija rada ili proizvodni proces i sigurnost radnika ispunjavaju predviđene standarde sigurnosti.						
<i>Ishod učenja</i>	Student se osposobljava za metodološki pristup području sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti: Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
	Ukupno		100%		8		
	Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.						
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none">Pojam, svrha sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu.Vizija sigurnosti. Politika sigurnosti. Ciljevi i planovi sigurnosti i zaštite zdravlja.Zakonski i podzakonski propisi iz područja zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša. Primjena pravila zaštite na radu.EU konvencije, smjernice, preporuke. Međunarodni propisi i norme. Procjena zakonskih i ostalih zahtjeva.Sudionici u sigurnosti. Piramida odgovornosti. Obrazovanje, svijest, stručnost i kompetencija ovlaštenih osoba.Sistemska vođenje i upravljanje zaštitom na radu: cikličko, periodičko, kontinuirano.						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Prihvatljivo stanje sigurnosti. Unutrašnji nadzor: nadzor rada i radnih uslova, nadzor dokumenata i podataka. 8. Pregledi sredstava za rad. Ispitivanje i ispitna dokumentacija. Mjerenje, analiza i poboljšavanje sigurnosti. 9. Analiza radnih mjesta i radnih stanica. Vrste opasnosti, štetnosti i napora pri radu. Uočavanje i vrednovanje opasnosti, štetnosti i napora. Opasne i neopasne situacije. 10. Nezgode i nesreće. Nepredviđeni i očekivani događaj. Analiza prošlih događaja. 11. Intuicija. Izvor i uzrok mogućeg događaja. Analiza posljedica. Predviđanje i rješavanje problema. 12. Loše navike radnika. Motivacija za promjenu loših navika. Procjena opasnosti. Metode za izradu procjene opasnosti. 13. Kvalitativna i kvantitativna analiza i procjena rizika od nastanka ozljeda i profesionalnih bolesti. Postizanje većeg stepena sigurnosti. Prihvatljivi i preostali rizik za poslodavca. 14. Pripravnost i odziv u vanrednim situacijama. Analiza izvora i uzroka nastanka ozljeda pri radu. 15. Analiza, sinteza i ocjena nezgoda i nesreća. Korektivne i preventivne radnje.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šokčević, S., Zaštita zdravlja i sigurnost na radu, Zbirka propisa s komentarskim bilješkama, Zagreb, TIM press, 2006. 2. Fabijanić, K., Kacian, N., Štefan, V., Priručnik stručnjaka za zaštitu na radu, Zagreb, IPROZ, 2009. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikšić, D., Čovjek i rad, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	OPASNE RADNE TVARI						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-143	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje s opasnim radnim tvarima i uticajem opasnih tvari na ljudsko zdravlje. Sticanje znanja o postupcima te obavezama u vezi s opasnim radnim tvarima te s mjerama zaštite koje se odnose na opasne radne tvari.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Opasne radne tvari stiče potrebna znanja o specifičnim svojstvima raznih hemijskih i bioloških tvari. Na osnovu toga sposoban je procijeniti opasnosti koje se mogu pojaviti tokom rada s pojedinim opasnim tvarima. Također je upoznat s mjerama zaštite koje se moraju poduzimati pa može stručno pridonositi prilikom otklanjanja opasnosti u radnim prostorima.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Opasne tvari: hemijske tvari - prašine, otapala, kiseline i lužine. 3. Opasne tvari: hemijske tvari - plinovi, metali, pesticidi, bojni otrovi. 4. Opasne tvari: biološke tvari - virusi, bakterije, gljivice. 5. Uticaj štetnih tvari na zdravlje I dio. 6. Uticaj štetnih tvari na zdravlje II dio. 7. Maksimalno dopustive koncentracije za zdravlje štetnih tvari u radnom okolišu I dio. 8. Maksimalno dopustive koncentracije za zdravlje štetnih tvari u radnom okolišu II dio. 						

	<ol style="list-style-type: none">9. Podjela opasnih tvari na štetne po zdravlje, zapaljive i eksplozivne I dio.10. Podjela opasnih tvari na štetne po zdravlje, zapaljive i eksplozivne II dio.11. Transport opasnih tvari I dio.12. Transport opasnih tvari II dio.13. Obaveze poslodavaca u vezi s opasnim radnim tvarima I dio.14. Obaveze poslodavaca u vezi s opasnim radnim tvarima II dio.15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none">1. Franović, M.: Opasne radne tvari, Zagreb, Iproz, 1999.2. Šmer Pavelić, Đ.: Opasne tvari, Zagreb, MiStar, 2000. <p>Dodatna literatura :</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	OSNOVI TERMODINAMIKE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-163	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznavanje sa strukturom termodinamike, termodinamičkim pojmovima i metodama rješavanja problema konverzije energije.						
<i>Ishod učenja</i>	Sticanje osnovnih znanja za rješavanje tehničkih zadataka termooenergetike, termoprocesne tehnike i koncipiranja toplotnih mašina i postrojenja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Termodinamički sistem. 3. Termodinamički sistem. 4. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 5. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 6. Mehaničke i termodinamičke aksiome: konzervacija mase, impulsa, prvi i drugi zakon termodinamike. 7. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda ivodena para). 8. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda i vodena para). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Jednačine stanja: termičke i kaloričke jednačine stanja supstancija (idealni gasovi, realni gasovi - voda i vodena para). 10. Procesi. 11. Procesi. 12. Savršeni i realni procesi. 13. Kružni procesi i termodinamičke efikasnosti ovih procesa (desnokretni i lijevokretni parni i gasni procesi). 14. Kružni procesi i termodinamičke efikasnosti ovih procesa (desnokretni i lijevokretni parni i gasni procesi). 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Marić, Nauka o toploti - termodinamika, prenos toplote, sagorevanje, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, 2006. 2. Đ. Kozić, B. Vasiljević, V. Bekavac, Priručnik za termodinamiku i prostiranje toplote, Građevinska knjiga, Beograd, 1983. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. J. Moran, H.N. Shapiro, Fundamentals of Engineering Thermodynamics, John Wiley & Sons, Inc., 1992. 2. Y. A. Cengel, M.A. Boles, Thermodynamics: An Engineering Approach, McGraw-Hill , 1998. 3. D. Malić, B. Đorđević, V. Valent, Termodinamika strujnih procesa, Građevinska knjiga, Beograd, 1970.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	PROCESNO INŽINJERSTVO						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-189	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
						3	2
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Osposobljavanje studenata za sticanje teorijskog i praktičnog znanja (kroz niz računskih primjera) iz Procesnog inženjerstva.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja student treba da koristi u daljem školovanju i primjenu stečenog znanja u drugim komplementarnim oblastima kao i efikasno korištenje istih pri rješavanju raznih praktičnih problema.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Određenje i tumačenje procesne tehnike i uloge procesne tehnike i procesnog inženjerstva u Inženjerstvu zaštite životne sredine (IZŽS). 2. Osnovni pojmovi i definicije u Procesnom inženjerstvu (PI). 3. Osnovi dimenzione analize, Pi teorema, primjer primjene dimenzione analize u IZŽS. 4. Pojam smješe, vrste smješa. Načini definisanja i izražavanja koncentracije. 5. Bilansne jednačine (principi održanja). Primjeri bilansnih zavisnosti. 6. Jednačine prenosa. Prikaz i opis procesnih operacija od interesa u IZŽS. 7. Podjela procesnih operacija. 8. Mehaničke procesne operacije od interesa u IZŽS. Termoprocene operacije PT. 9. Modeli izražavanja međufazne razmjene na kontaktnim elementima. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Model idealnog (ekvivalentnog) stupnja. Modeli difuzionog razdvajanja. 11. Difuzione procesne operacije od interesa u IZŽS. 12. Termodinamika smješa kao osnov PI. 13. Pojam ravnoteže i fenomena prenosa u višekomponentnim sistemima. 14. Primjena numeričke tehnike i računara u PI. 15. Procjena postrojenja i životna sredina.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milan Dimić, Procesno inženjerstvo, FTN, Novi Sad, 2005. 2. D. Đaković, M. Kljajić, Zbirka zadataka iz Procesnog inženjerstva, FTN, Novi Sad, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D.Voronjec, M.Kuburović, Problemi iz termodinamike višekomponentnih sistema i hemijske termodinamike, Mašinski fakultet, Beograd, 1991.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	PROCJENA RIZIKA I PLANIRANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-190	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj predmeta je upoznati studente s važnošću procjene opasnosti kao temeljnog dokumenta iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu. Uz to, zadatak nastave je prenijeti studentima znanja i praktična iskustva vezano za tehnologiju izrade procjene opasnosti, analizu štetnih pojava pri radu, metodologiju analize rizika i planiranje sigurnosti.</p> <p>Praktičnu primjenu stečenih znanja i vještina izrade procjene opasnosti studenti će uvježbati tokom izrade seminarskog programskog zadatka.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Znanja usvojena tokom slušanja i pripreme ispita iz predmeta omogućavaju inženjerima i diplomiranim inženjerima sigurnosti aktivno uključivanje u tim za izradu procjene opasnosti pri ovlaštenim ustanovama za zaštitu na radu. Kao voditelji službi za zaštitu na radu ili samostalni stručnjaci za zaštitu na radu zaposleni kod poslodavaca, inženjeri sigurnosti imat će kompetencije za ocjenu prihvatljivosti i primjenjivosti izrađenih procjena opasnosti u provedbi sigurnosti i zaštite zdravlja te poboljšanju stanja zaštite na radu i preventivnom djelovanju u svrhu otklanjanja ili smanjenja ozljeda i profesionalnih bolesti pri radu.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	<p>Opis aktivnosti:</p> <p>Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana</p>						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
<p>Bodovanje i postotci:</p> <p>Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.</p>							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologija i metode istraživanja rizika. Opasnosti, rizici i vjerovatnoće. Osnovni aspekti rizika i hazarda. 2. Percepcija rizika. Rizik i vrijednost. Komunikacija rizika. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Nesigurnost. Neodređenost. Identifikacija. 4. Evaluacija. Valorizacija i upravljanje rizicima. 5. Analiza radnih i pomoćnih prostorija i prostora. Analiza osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu. 6. Analiza radnog mjesta. Identifikacija opasnosti, štetnosti i napora. Metode analize radnog mjesta. Shema za analizu radnog mjesta. 7. Analiza ozljeda na radu. Ispitivanje izvora i uzroka ozljeda na radu. Obrasci za prikupljanje podataka o postojećem stanju. 8. Procjena opasnosti - pojmovi, važnost. Terminologija i osnovni pojmovi. 9. Pravilnik o izradi procjene opasnosti. Sadržaj procjene opasnosti. Tok izrade procjene opasnosti. 10. Metode za procjenu rizika. AUVA metoda. BG metoda. WKÖ metoda. SME metoda. Ostale priznate metode za procjenu rizika. 11. Mogućnost (vjerovatnoća) nastanka štetnih pojava pri radu. Određivanje razine rizika i analiza rizika. 12. Uloga specijalista medicine rada u procjeni opasnosti. Težina i učestalost nastanka ozljede i bolesti. 13. Plan mjera za poboljšanje postojećeg stanja sigurnosti. Otklanjanje nedostataka u primjeni pravila zaštite na radu. 14. Odgovornosti, ovlasti i rokovi za provedbu planiranih mjera. Planiranje sigurnosti i zaštite zdravlja na temelju procjene opasnosti. 15. Važnost procjene opasnosti u sistemu upravljanja sigurnošću i zaštite zdravlja. Revizija procjene opasnosti - ciklički ili kontinuirani postupak.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Career Guide to the Safety Profession, Des Plaines: American Society of Safety Engineers Foundation, Illinois, USA, 2000. 2. Gruber H., Mierdel B.: Priručnik za procjenu opasnosti, Bochum: Verlag Technik & Information, 1997. 3. Procjena opasnosti - dokumentacija po metodi AUVA I WKÖ, Biblioteka zaštita na radu 3.1, Zagreb, IPROZ, 1997. 4. Priručnik za izradu procjene opasnosti u malim i srednjim poduzećima prema prilagođenoj SME metodi, Zagreb, ZIRS, 1997. 5. Uloga specijaliste medicine rada u procjeni opasnosti oštećenja zdravlja u radnim uvjetima, Zagreb, Hrvatski zavod za medicinu rada, 1999. 6. Vodič za izradu procjene opasnosti po BG metodi, Zagreb, ERGONOMIKA, 1998. 7. Zakonski i podzakonski propisi iz predmetnog područja. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o izradi procjene opasnosti s komentarom i smjernice za procjenu opasnosti EU, Zagreb, ZIRS, 1997. 2. Jukić, P., Sertić, Z.: Priručnik - metode za izradu procjene opasnosti na radnim mjestima, Zagreb, ZAGREBINSPEKT, 1998. 3. Gašperov, J.: Ozljede na radu, revizija procjene opasnosti, poslovi zaštite na radu kod poslodavca, Zagreb, ZIRS, 2000. 4. Petz, B.: Psihologija rada, Zagreb, Školska knjiga, 1987. 5. Drusany, V.: Vodenje tveganja u podjetju z ukrepi varnosti in zdravja pri delu, kakovosti, varovanja okolja, Ljubljana, VZA-grafično oblikovanje, Logatec, 2001. 6. Smjernice za procjenu opasnosti Europske unije, Zagreb, ZIRS, 1997.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka a– Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	TEHNIČKA HEMIJA						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-233	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
				3		2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Uvođenje studenata tehničkih struka u osnovne principe i zakonitosti hemije zaštite životne sredine.						
<i>Ishod učenja</i>	Sticanje osnovnih znanja iz oblasti opće i neorganske hemije i razumijevanje svih procesa i fenomena hemijskih reagovanja koja se javljaju u oblasti inženjerskih nauka.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,2	
	II parcijalni test		15%			1,2	
	Završni rad		30%			2,4	
	Seminarski rad		20%			1,6	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,6	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,8	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,8	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,4	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,4	
Ukupno		100%			8		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prirodne nauke i hemija. Materija, masa i energija. 2. Međunarodni SI sistem. Vrste supstanci. 3. Osobine čistih supstanci. Vrste čistih supstanci. 4. Hemijski elementi i jedinjenja. Atom i hemijski element. Hemijski simboli, formule i jednačine. 5. Relativna atomska i molekulska masa. Pojam mola, molarne mase i molarne zapremine. 6. Periodni sistem elemenata. Osnovni hemijski zakoni. Struktura čistih supstanci. 7. Struktura atoma. Periodičnost osobina elemenata u periodnom sistemu. 8. Struktura molekula. Hemijska veza. Oksidacioni broj. 9. Oksidacija, redukcija. Tipovi i karakterizacija neorganskih jedinjenja. 10. Disperzni sistemi. Rastvori. Osobine razblaženih rastvora. 11. Hemijska kinetika. Hemijska ravnoteža. 						

	12. Elektrolitička disocijacija. Disocijacija vode. 13. pH vrijednost. Ravnoteže u rastvorima elektrolita. 14. Metode neutralizacije. Pufferi. Hidroliza. 15. Energetske promene pri hemijskim reakcijama. Elektrohemija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I.Filipović, S.Lipanović, Opća i anorganska kemija, I i II (odabrana poglavlja), 1998., Školska knjiga, Zagreb 2. R. M. Harrison, S. J. de Mora, Introductory Chemistry for the Environmental Sciences, 1991., Cambridge University Press 3. S. Arsenijević, Opšta i neorganska hemija (odabrana poglavlja), 1998., Naučna knjiga, Beograd <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G.W. Van Loon, S.J. Duffy, Environmental Chemistry, 2011., Oxford University Press 2. Paul Monk, Maths for Chemistry, 2006., Oxford University Press Inc., New York 3. D. Veselinović, I. Gržetić, Š. Đarmati, D. Marković, Stanja i procesi u životnoj sredini, 1995., Fakultet za fizičku hemiju, Beograd

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-257	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VI						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je osposobiti studente za uspješno djelovanje u zaštiti i spašavanju korištenjem teorijskih i praktičnih spoznaja s tog područja. Zadaća nastave je upoznati studente s vrstama, oblicima i izvorima ugrožavanja; pojmom i prirodom katastrofa te uslovima koji pogoduju njenom nastanku. Studenti se upoznaju s pojmom rizika od katastrofa i pojmom kritične infrastrukture i njene zaštite te s općim modelima i savremenim sistemima zaštite i spašavanja; osnovama nacionalnog ustroja i djelovanja sistema zaštite i spašavanja, kao i oblicima upravljanja i zapovijedanja, organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, tijela državne uprave i jedinica lokalne uprave i samouprave u zaštiti i spašavanju od opasnosti i posljedica prirodnih, ekoloških, tehničko-tehnoloških katastrofa, masovnog terorizma i ratnih razaranja.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita student će biti osposobljen za uspješno obavljanje poslova vezanih uz procjenjivanje mogućih rizika od prirodnih i drugih civilizacijskih katastrofa te poslova i zadataka koje se odnose na ustroj, popunu i osposobljavanje organiziranih snaga zaštite i spašavanja, a steći će i osnovna znanja za djelovanje na području zaštite i spašavanja.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						

<p><i>Osnovne tematske jedinice</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Uvod u zaštitu i spašavanje: pojmovna određenja i razgraničenja; mjesto i uloga zaštite i spašavanja u civilnoj obrani; područja, vrste i oblici zaštite u privredi. 3. Uvod u zaštitu i spašavanje: savremene potrebe i daljnji pravci razvoja zaštite i spašavanja; važnost proučavanja zaštite i spašavanja i njeno mjesto u sistemu nauke. 4. Pojam, podjela i obilježja katastrofa: određivanje pojma katastrofa, podjela s obzirom na način nastanka, veličinu prostora, učestalost ponavljanja, vrijeme trajanja i lokaciju; osnovna obilježja katastrofa i uslovi koji pogoduju njenom nastanku; rizici od nastanka katastrofa i značaj smanjenja rizika nastanka. 5. Upravljanje u katastrofama: upravljanje - ciklus upravljanja u katastrofama: prevencija, pripravnost, reagiranje i sanacija; rukovođenje i osnovne funkcije rukovođenja (planiranje, organiziranje, zapovijedanje, usklađivanje i nadzor). 6. Upravljanje u katastrofama: zapovijedanje i razine zapovijedanja u katastrofama: strateška, taktička i operativna; osnovni ciljevi zapovijedanja i postupak odlučivanja u katastrofama; osnovni tipovi vodstva. 7. Vrste, oblici, izvori i posljedice ugrožavanja: izvori ugrožavanja relevantni za civilnu zaštitu; prijetnje i rizici kao posljedica društvenih turbulencija. 8. Vrste, oblici, izvori i posljedice ugrožavanja: prijetnje i rizici uzrokovane prirodnim i tehničko-tehnološkim faktorima; manifestacije i posljedice koje izazivaju katastrofe. 9. Kritična infrastruktura: pojmovno određenje; osnovne karakteristike i uloga kritičnih infrastruktura u zaštiti i spašavanju 10. Kritična infrastruktura: međusobna ovisnost kritičnih infrastruktura; elementi za izradu procjena ugroženosti i planova kontinuiteta djelovanja KI. 11. Pripreme i planiranje u zaštiti i spašavanju: pojam i svrha planiranja; procjenjivanje ugroženosti i izračun rizika. 12. Pripreme i planiranje u zaštiti i spašavanju: sadržaj procjena ugroženosti i planova djelovanja, mjere i aktivnosti u zaštiti i spašavanju, GIS kao jedan od alata u izradi planova zaštite i spašavanja. 13. Sistemi zaštite i spašavanja: savremeni nacionalni sistemi zaštite i spašavanja, temeljni principi razvitka i djelovanja, koncepcija, ustroj; razlozi, razine, oblici i sadržaj u međunarodnoj saradnji u zaštiti i spašavanju. 14. Sistemi zaštite i spašavanja: međunarodne organizacije u zaštiti i spašavanju; savremene potrebe i temeljni pravci daljnjeg razvoja nacionalnih struktura civilne zaštite i međunarodne saradnje u području zaštite i spašavanja. 15. Sistem zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine. Zaključna razmatranja i diskusija.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toth, I.: Civilna zaštita, Zagreb, IPROZ, 2001. 2. Toth, I., Židovec, Z. (ur.): Kako se štitimo od katastrofa, Zbornik radova, Zagreb, Hrvatski Crveni križ, Državna uprava za zaštitu i spašavanje i Veleučilište Velika Gorica, 2007. 3. Toth, I., Vinković, M.: Civilna zaštita - vježbe, Zagreb, IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toth, I.: Upravljanje zaštitom i spašavanjem u katastrofama, U: Mjere i sredstva za zaštitu od terorizma, Zbornik radova, Zagreb, Visoka škola za sigurnost na radu/IPROZ, 2001.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ZAŠTITA OSOBA I IMOVINE						
<i>Godina</i>	III	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-260	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	V						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je proširiti znanja i upoznati studente s osnovama ustroja, rada i djelovanja svih subjekata zaštite osoba i imovine. Također, zadatak je nastave osposobiti studente za samostalno upravljanje poslovima u djelatnosti zaštite osoba i imovine.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti stiču znanja potrebna za samostalnu izradu procjene ugroženosti i sigurnosnog elaborata, način provjere zakonitosti postupanja čuvara i zaštitara, nadzor rada te općenito upravljanje poslovnim procesima specifičnim za djelatnost zaštite osoba i imovine.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Uvod: Potreba za zaštitom osoba i imovine. 3. Pojam zaštite osoba i imovine: Pojam zaštite osoba i imovine - privatna zaštita; Tjelesna zaštita; Tehnička zaštita; Integralna zaštita; Detektivski poslovi. 4. Razvoj zaštite osoba i imovine: Historija zaštite osoba i imovine; Zaštita osoba i imovine u Bosni i Hercegovini; Perspektiva razvoja djelatnosti zaštite osoba i imovine u Bosni i Hercegovini. 5. Normativno uređenje djelatnosti zaštite osoba i imovine: Propisi koji uređuju djelatnost zaštite osoba i imovine. 6. Zakonske osnove za ustrojstvo obavljanja djelatnosti zaštite osoba i imovine. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Uslovi za obavljanje poslova zaštite osoba i imovine: Čuvari; Zaštitari; Zaštitari tehničari; Zaštitari detektivi. 8. Ovlasti osoba pri obavljanju poslova zaštite osoba i imovine: Ovlasti osoba kojima je izdano dopuštenje za obavljanje poslova tjelesne zaštite; Ovlasti osoba kojima je izdano dopuštenje za obavljanje poslova tehničke zaštite; Ovlasti privatnog detektiva; Ovlasti redara na sportskim takmičenjima. 9. Poslovi osiguranja i pratnje novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti: Pratnja pri prijenosu; Pratnja pri prijevozu. 10. Ustrojstvo, rad i funkcionisanje subjekata zaštite osoba i imovine: Strateški menadžment sigurnosti poslovnog sistema; Definisane misije i vizije u djelatnosti zaštite osoba i imovine; Odabir poslovne strategije u djelatnosti zaštite osoba i imovine; Upravljanje poslovnim procesima u djelatnosti zaštite osoba i imovine; Upravljanje ljudskim potencijalima u sigurnosnim procesima. 11. Ustrojstvo, rad i funkcionisanje subjekata zaštite osoba i imovine: Naobrazba kadrova; Opremljenost; Interni akti u djelatnosti zaštite osoba i imovine; Upisnici, evidencije i izvještaji u djelatnosti zaštite osoba i imovine; Ocjena zakonitosti postupanja. 12. Izvori, oblici i načini ugrožavanja: Oblici i izvori ugrožavanja osoba, imovine i informacija; Provale; Krađe; Razbojništva; Terorizam; Diverzije; Sabotaže. 13. Procjena ugroženosti i sigurnosni elaborate: Procjena ugroženosti; Sigurnosni elaborate; Postizanje stanja sigurnosti. 14. Nadzor u djelatnosti zaštite osoba i imovine: Potreba i svrha nadzora. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palačić, D.: Zaštita osoba i imovine, Zagreb: IPROZ, 2010. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Palačić, D.: Strateško planiranje u privatnoj zaštiti, Zbornik radova V. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem „Menadžment i sigurnost 2010“, Čakovec: HDIS, 2010., p. 192-200. 3. Palačić, D.: Uloga djelatnosti privatne zaštite u prevenciji kriznih stanja, Zbornik radova IV. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem „Menadžment i sigurnost 2009“, Čakovec: HDIS, 2009., p. 173-179. 4. Palačić, D.: Problematika modeliranja sustava upravljanja kriznim situacijama u poslovanju novčarskih institucija, Zbornik radova IV. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem „Menadžment i sigurnost 2009“, Čakovec: HDIS, 2009., p. 259-270. 5. Palačić, D., Petrović M.: Position of Private Security Sector in Croatian Economy, MIC 2007, Proceedings on the 8th International Conference of the Faculty of Management Koper, Portorož, 2007. 6. Palačić, D.: Research of Threat Estimate Criterion in Managing Business with Cash Money and Values, Zagreb International Review of Economics & Business, Zagreb, Faculty of Economics and Business, X, 2, 2007, p. 53-62. 7. Palačić, D.: Značaj kriterija pri prosudbi ugroženosti poslovanja gotovim novcem i vrijednostima, Sigurnost, 49, 4, 335-341, Zagreb, 2007. 8. Palačić, D.: Istraživanje sustava prosudbe ugroženosti poslovanja gotovim novcem i vrijednostima, Zbornik radova II. znanstveno-stručne konferencije s međunarodnim sudjelovanjem „Menadžment i sigurnost 2007“, Čakovec: HDIS, 2007., p. 47-59. 9. Kričančić, M.: Zbirka propisa o privatnoj zaštiti i privatnim detektivima, Zagreb: Narodne novine, 2004.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	BIOHEMIJSKI I MIKROBIOLOŠKI PROCESI						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-11	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja o osnovnim principima funkcionisanja različitih nivoa bioloških sistema, što je preduslov za razumijevanje dejstva ksenobiotika na živi svijet i uslova održivog razvoja.						
<i>Ishod učenja</i>	Stečena znanja studentu će omogućiti da lakše savlada sadržaje iz predmeta koji razmatraju probleme zagađenja i remedijacije okoline.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcionalna organizacija ćelije (biomolekule, enzimi, bioenergetika i metabolizam, transporti kroz membranu). 2. Prenos genetske informacije, dejstvo ksenobiotika na nivou DNK. 3. Međućelijska komunikacija i homeostaza, molekulska osnova kancera. 4. Imuni mehanizmi, alergeni, imunotoksičnost. 5. Ekosistem, biodiverzitet i održivi razvoj. 6. Mikroorganizmi i njihov značaj u metabolizmu ekosistema. 7. Interakcije mikroorganizama sa polutantima u biosferi (deterdženti, pesticidi, teški metali, plastične materije, nafta). 8. Pojam bioremedijacije, bioremedijacija ekosistema zagađenih naftom. 9. Primjena mikroorganizama u zaštiti ekosistema. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Pojam trofičnosti i zagađenosti vodenih ekosistema. 11. Podjela vodenih ekosistema prema organskoj produkciji. 12. Mikrobiološki i biološki aspekti obrade otpadnih voda. 13. Postupci i uređaji za biološko prečišćavanje otpadnih voda (aktivni mulj, biološka filtracija, procesi u jezerima ili lagunama). 14. Opći biološki efekti dezinfekcije. Priprema vode za piće. 15. Biološki monitoring: biomarkeri, bioindikatorski organizmi.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Petrović, S.Gajin, N. Matavulj, D. Radnović, Z. Svirče, Mikrobiološko ispitivanje kvaliteta površinskih voda, Univerzitet u Novom Sadu, 1998. 2. Materijali s predavanja i vježbi 3. Preporučeni internet izvori

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		DRUŠTVO I RIZICI					
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-25	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Sociologija rizika jedna je od novijih posebnih sociologija. U svijetu raste interes za naučno proučavanje opasnosti, a posebno okolinskih opasnosti (hazarda) i rizika koji nameće život u tehnološki determinisanoj okolini. Sociologija rizika zanima se za proučavanje raznih aspekata procjenjivanja rizika, njihove vrijednosne utemeljenosti i različitih reakcija stanovništva na rizične pojave. U širem smislu, o savremenom se društvu može govoriti kao o specifičnom “društvu rizika”. Stoga i specifičan sociološki interes za fenomen “sigurnosne kulture” predstavlja i predmet proučavanja sociologa koji se bave rizicima.						
<i>Ishod učenja</i>	Studenti će se upoznati sa osnovnim teoretskim stajalištima iz područja sociologije rizika, kako rizici i hazardi postoje u savremenom društvu, kako ih društvo uočava te kakvim se teoretskim eksplikacijama daju objasniti pojedinačne i grupne reakcije stanovništva prema rizičnim situacijama. Osim teoretskih spoznaja, studente će se informisati i o najznačajnijim rezultatima empirijskih istraživanja iz područja sociologije rizika kod nas i u svijetu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			1,05	
	II parcijalni test		15%			1,05	
	Završni rad		30%			2,1	
	Seminarski rad		20%			1,4	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,4	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,7	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,7	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,35	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,35	
Ukupno		100%			7		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Određenje osnovnih pojmova: savremena civilizacija i okolinske opasnosti; nesigurnost, neodređenosti i procjene. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Određenje osnovnih pojmova: preuzimanje rizika u društvu; raspodjela odgovornosti; opasnosti, rizici i vjerovatnoće. 4. Osnovni aspekti rizika i hazarda: percepcija rizika; rizik i vrijednost. 5. Osnovni aspekti rizika i hazarda: komunikacija rizika, metodologija i metode istraživanja rizika. 6. Osnovni aspekti rizika i hazarda: identifikacija, evaluacija, valorizacija i upravljanje rizicima. 7. Rizici u socijalnoj okolini: etički aspekti tehnoloških rizika; rizici i javnost. 8. Rizici u socijalnoj okolini: tehnologija i rizici; energetska postrojenja i rizici. 9. Rizici u socijalnoj okolini: politika rizika i država; rizici i budućnost. 10. Socijalna teorija i rizici: socijalna teorija i “sigurnosna kultura”; osnovni pristupi proučavanju rizika u socijalnim naukama. 11. Socijalna teorija i rizici: tehnička, ekonomska i psihologijska perspektiva u proučavanju rizika. 12. Sociologijski i srodni pristupi: sociologijska perspektiva u istraživanju rizika; primjeri sociologijskih istraživanja opasnosti i rizika; model sociologijskog istraživanja rizičnih situacija. 13. Sociologijski i srodni pristupi: kulturalistički pristup analizi rizika; “socijalna arena rizika”; “socijalna drama rizika”. 14. Sociologijski i srodni pristupi: socijalna amplifikacija rizika; kontekstualni pristup riziku. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Softić, S., “Menadžment ljudskih faktora u sigurnosti”, Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku, 2024. 2. Čaldarović, O.: Etički aspekti rizika, Socijalna ekologija, 3 (2): 163-175, 1994. 3. Čaldarović, O.: Socijalna teorija i hazardni život, Rizici i suvremeno društvo, Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, 1995. 4. Čaldarović, O., Rogić, I., Subašić, D., (ur.): Kako živjeti s tehničkim rizikom?, Zagreb: Agencija za posebni otpad, 1997. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cutter, Susan L.: Living with Risk. The Geography of Technological Hazards, London: E. Arnold, 1993. 2. Čaldarović, O.: Valorizacija različitih tipova rizika, Sigurnost, 23 (1-2): 1-7, 1990.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	MIKROKLIMA I RADNA OKOLINA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-128	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je upoznati studente s mikroklimatskim faktorima radne okoline i metodama ispitivanja tih faktora.						
<i>Ishod učenja</i>	Student koji položi ispit iz predmeta Mikroklima i radna okolina stiče potrebna znanja o tome koja je veza između organizma radnika i mikroklimatskih faktora, o tome kakvi mikroklimatski faktori moraju biti u radnim prostorima a da ne bi štetno djelovali na zdravlje radnika te o mogućim štetnim uticajima na zdravlje ako odstupaju od propisanih vrijednosti. Također stiče potrebna znanja o mjerama zaštite koje se moraju provoditi. Stečena znanja i vještine može stručno koristiti pri izradi podloga za provođenje mjera zaštite pri radu u nepovoljnim uslovima mikroklimе.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Atmosfera i osnovna svojstva zraka. Klima. Uticaj klime na čovjeka. 3. Mikroklimatski faktori: toplinski faktori (temperatura zraka, temperatura zračenja topline okoline, brzina strujanja zraka, vlažnost zraka, mjerenje vlažnosti zraka, tlak zraka); hemijski i biološki faktori svrha mjerenja parametara mikroklimе. 4. Ocjena toplinske okoline: toplinski indeksi (indeks vlažne globus temperature, humideks indeks, wind chill indeks). 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zone udobnosti. Temperatura tijela. Proizvodnja topline u organizmu: disanje (ventilacija, izmjena respiratornih plinova, prijenos kisika iz plućnih kapilara krvotokom do organa, stanično disanje). 6. Izvori energije u organizmu (ugljikohidrati, masti, bjelancevine). Bazalni metabolizam i energetska potrošnja: određivanje bazalnog metabolizma (direktna kalorimetrija, indirektna kalorimetrija); faktori koji utiču na metabolizam. 7. Energetski bilans. Ravnoteža između proizvedene topline i topline izmijenjene s okolinom. Izmjena topline s okolinom (radijacija, kondukcija, konvekcija, evaporacija - znojenje, disanje ili respiracija). 8. Faktori koji utiču na izmjenu topline s okolinom (izolacijski sistem tijela, dotok krvi u kožu, uticaj odjeće na izmjenu topline). 9. Regulacija tjelesne temperature: granice izdržljivih temperatura - Poremećaji u regulaciji temperature uzrokovani toplinom radne okoline (toplinski osip, toplinski edem, toplinska sinkopa, toplinska iscrpljenost ili kolaps, toplinski grčevi, toplinski udar, ozeblina). 10. Mjere zaštite: Grijanje radnih prostorija (lokalni ili pojedinačni sistemi grijanja, oprema i uređaji sistema centralnoga grijanja). 11. Provjetravanje (ventilacija) radnih prostorija (prirodno provjetravanje, prisilno provjetravanje - sistem odisne ventilacije zraka bez dorade kakvoće, sistem tlačne ventilacije vanjskim zrakom bez dorade kakvoće, tlačno odsisni sistem ventilacije s dovodenjem vanjskog zraka i odvođenjem unutrašnjeg zraka, sistem ventilacije s miješanim zrakom i doradom zraka barem s jednim, a najčešće s dva ili tri termodinamička postupka dorade, sistem s optočinim zrakom bez funkcije ventilacije, tlačno-odsisni sistem ventilacije s doradom zraka/djelimična ili potpuna klimatizacija), opća ventilacija (određivanje potrebne količine zraka za ventilaciju prostorija, određivanje količine zraka prema broju izmjena na sat (n), određivanje količine zraka po osobi, određivanje količine zraka prema rashladnom opterećenju (Qr), određivanje količine zraka prema stepenu onečišćenja, određivanje količine zraka za odvođenje vlage), lokalna ventilacija (gornje odsisne kape, donje odsisne kape, bočne odsisne kape, zidne odsisne kape, odsisni raspori rezervoara i kupki). 12. Klimatizacija (centralni sistemi klimatizacije, lokalni sistemi klimatizacije, vodena para i vlažni zrak, dijagram vlažnog zraka, termodinamički postupci dorade vlažnog zraka, oprema ventilacijskih i klima komora (ventilatori, filtri, grijači hladnjaci, uređaji za dovlaživanje zraka, regulacijske žaluzine). 13. Izolacija izvora topline: ostale tehničke mjere zaštite - organizacijske mjere zaštite (aklimatizacija, uvođenje stanki, uzimanje dovoljno tekućine, ostale organizacijske mjere zaštite). 14. Lična zaštitna sredstva. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
Literatura	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fudurić, M.: Mikroklima i radna okolina, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Šarić, M., Žuškin, E, i dr.: Medicina rada i okoliša, Zagreb: Medicinska naklada, 2002. 3. Šivak, M.: Centralno grijanje, ventilacija, klimatizacija, Zagreb: Nakladnička djelatnost Marijan Šivak, 1998. 4. Labudović, B.: Priručnik za ventilaciju i klimatizaciju, 2. izdanje, Zagreb: Energetika marketing, 2003. 5. Todorović, B.: Klimatizacija, Beograd: Savez mašinskih i elektrotehničkih inženjera i tehničara Srbije, 2005. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karas, V.: Grijanje, ventilacija i klimatizacija, Zagreb: Radničko sveučilište "Moša Pijade", 1979. 2. Ramzin, S. i dr.: Priručnik za komunalnu higijenu, Zagreb: Medicinska knjiga, 1996.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	NUKLEARNA SIGURNOST						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-137	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Upoznati studente s problematikom nuklearne sigurnosti i načinom na koji međunarodna zajednica nastoji nametnuti i ojačati odgovornu skrb za siguran rad pojedinih nuklearnih postrojenja s obzirom na potencijalnu globalnu opasnost od posljedica nuklearnih nesreća						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon položenog ispita student će steći teoretska znanja o sigurnom radu nuklearnih postrojenja i biti osposobljen za identifikaciju obavezujućih pravila i područja sigurnosti nuklearnih postrojenja i sigurnosnih kriterija.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)			Opterećenje u ECTS	
	I parcijalni test		15%			0,9	
	II parcijalni test		15%			0,9	
	Završni rad		30%			1,8	
	Seminarski rad		20%			1,2	
	Prezentacija seminarskog rada		20%			1,2	
	Prisustvo na predavanjima		10%			0,6	
	Prisustvo na vježbama		10%			0,6	
	Aktivnost na predavanjima		5%			0,3	
	Aktivnost na vježbama		5%			0,3	
Ukupno		100%			6		
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na sigurnost nuklearnih postrojenja. 3. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na zaštitu od ionizirajućih zračenja. 4. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na zbrinjavanje radioaktivnog otpada. 5. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na promet nuklearnih materijala. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na organizaciju i pripremu aktivnosti u slučaju nuklearne nesreće. 7. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na definisanje odgovornosti i nadoknadu štete u slučajevima nuklearnih nesreća. 8. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na fizičku zaštitu nuklearnog materijala i objekata. 9. Zakonski obavezujuća pravila, savjetodavni standardi i regulatorni akti koji se odnose na neširenje nuklearnog oružja te cijeli niz drugih kategorija važnih za složene objekte koji se koriste bilo za proizvodnju električne energije iz fizijskih materijala ili za druge oblike mimodopskog korištenja nuklearne energije. 10. Međunarodna agencija za atomsku energiju (International Atomic Energy Agency -IAEA). 11. Serija sigurnosnih standarda za nuklearne elektrane (Nuclear Safety Standards - NUSS). 12. Osnovni elementi sigurnosti na kojima se osniva filozofija sigurnog rada nuklearnih postrojenja - osiguravanje dovoljnog broja odgovarajućih obrazovnih djelatnika za državne urede koji propisuju kriterije i regulišu nuklearnu sigurnost; osiguravanje dovoljnog broja odgovarajuće obrazovnih djelatnika koji razumiju i sposobni su garantovati da dani nuklearni objekat radi u skladu s propisanim sigurnosnim kriterijima. 13. Osnovni elementi sigurnosti na kojima se osniva filozofija sigurnog rada nuklearnih postrojenja - sposobnost ocjene svakog pojedinačnog nuklearnog objekta s aspekta sigurnosti u svakom koraku procesa od donošenja odluke, izbora lokacije, izgradnje, puštanja u pogon te kroz rad do kraja vijeka trajanja; osiguranje odgovarajućeg manipulisanja i odlaganja nuklearnog otpada i fizijskih produkata odnosno istrošenog goriva, bez štetnog uticaja na okoliš. 14. Osnovni elementi sigurnosti na kojima se osniva filozofija sigurnog rada nuklearnih postrojenja - provođenje kontinuirane i djelotvorne kontrole i osiguranja kvalitete. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radalj, Ž.: Štetna zračenja, Zagreb: IPROZ, 2002. 2. Cerovac, M.: Zaštita od ionizirajućeg zračenja, Zagreb: VTŠ, 1970. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Code on the safety of nuclear power plants, Operation, Safety series, No. 50-C- (Rev. 1), Vienna: International Atomic Energy Agency, 1988. 2. Code on the safety of nuclear power plants, Siting, Safety series, No. 50-C-S (rev. 1), Vienna: International Atomic Energy Agency, 1998. 3. Code on the safety of nuclear power plants, Design, Safety series, No. 50-C-D (rev. 1), Vienna: International Atomic Energy Agency, 1988. 4. Establishing a national system for radioactive waste management, Safety series, No. 111-S1, Vienna: International Atomic Energy Agency, 1995. 5. Quality assurance for safety in nuclear power plants and other nuclear installations, Code and Safety Guides Q1-Q14, Safety series, No. C/SG-Q, Vienna: International Atomic Energy Agency, 1996. 6. Valčić, I.: Regional cooperation based on multilateral international agreements in nuclear field, U: Zbornik radova međunarodne konferencije Nuclear Option in Countries with Small and Medium Electricity Grids, Opatija: Hrvatsko nuklearno društvo, 1996. 7. Valčić, I.: Report of the application of the INES in Croatia, International Nuclear Event Scale, U: Zbornik radova godišnje konferencije dužnosnika INES-a, Beč: International Atomic Energy Agency, 1997. 8. Valčić, I., Subašić, D.: New Structure of Emergency Response Plan in Croatia, U: Zbornik radova međunarodne konferencije Nuclear Option in Croatia with Small and Medium Electricity Grids, Dubrovnik: Hrvatsko nuklearno društvo, 1998.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	RADNA PSIHOLOGIJA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-200	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					120	25	
<i>Cilj predmeta</i>	Dati studentima uvid u faktora koji su povezani s čovjekom i njegovim fiziološkim i psihološkim osobinama, koji mogu djelovati na sigurnost pri ljudskim postupcima, u radnim i u svakiadašnjim situacijama.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon ispita iz predmeta Radna psihologija student se može snaći u poslovima s kojima se stručnjak zaštite susreće - testiranje, intervjuisanje, analiza radnih mjesta, raspoređivanje rada i odmora, predlaganje ergonomske oblikovanja radnih mjesta i sredstava rada, djelovanje na faktore koji dovode do određenih problema u međuljudskim odnosima, metode rukovođenja, vođenje sastanaka te analize nezgoda i ozljeda na radu. Ovaj predmet omogućuje uvid u one faktore koji kao "ljudski faktor" djeluju na sigurnost na radu.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%)		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ljudski faktori u zaštiti. Fiziološki procesi i promjene pri radu. 2. Mentalni rad. Mjerenje napora. 3. Motivacija. Vrste motiva. Korištenje motiva pri poticanju ljudi na aktivnost i pri sprječavanju nepoželjnih aktivnosti. 4. Nagrade, kazne, saradnja, natjecanje. Ostali oblici motivisanja. 5. Individualne razlike. Učenje i osposobljavanje. 6. Razlike između znanja i vještina. Načini kako ljudi uče. 7. Postupci za upoznavanje ljudskih svojstava. Postupci i metode za upoznavanje ljudi. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Radne probe. Testovi. 9. Analiza radnog mjesta. Analize rada, analize opasnosti na radu. 10. Promjene ljudskog učinka tokom trajanja aktivnosti. Umor - oblici, djelovanje, mjerenje umora. 11. Načini sprječavanja umora. Odmori - oblici, trajanje. 12. Oblici stimulisanja. Monotonija pri aktivnosti, sprječavanje monotonije. 13. Prilagodba aktivnosti čovjeku. Prilagodba sredstava rada ljudskim osobinama. 14. Ciljevi uvođenja u aktivnost. Postupci za procjenu uspješnosti u aktivnosti. Postupci u radu s ljudima. 15. Ljudski faktori i nezgode. Postoji li "ljudski faktor" kod nezgoda. Propaganda.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stary, D.: Ljudski čimbenici u zaštiti, Zagreb: IPROZ, 2003. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, E., Wilson, T., Akert, S.: Socijalna psihologija, Zagreb: MATE 2. Atkinson, H.: Uvod u psihologiju, Jastrebarsko: Slap, 2000. 3. Breakwell, G: Vještine vođenja intervjuja, Jastrebarsko: Slap, 2001. 4. Brlas, S.: Osnove psihologije poslovne komunikacije, Jastrebarsko: Slap 5. Brown, R.: Grupni procesi, Jastrebarsko: Slap 6. Cooper, D., Robertson, I.: Psihologija odabira zaposlenika, Jastrebarsko: Slap 7. Goldstein, B.: Osjeti i percepcija, Jastrebarsko: Slap 8. Hewstone, M., Stroebe, W.: Socijalna psihologija, Jastrebarsko: Slap, 2003. 9. Howe, M.: Psihologija učenja, Jastrebarsko: Slap, 2002. 10. Hudek-Knežević, J., Kardum, I.: Stres i tjelesno zdravlje, Jastrebarsko: Slap 11. Jackson, J: Psihologijsko testiranje, Jastrebarsko: Slap, 2000. 12. Knapp, M., Hall, J.: Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji, Jastrebarsko: Slap 13. Kroemer, K., Grandjean, E.: Prilagođavanje rada čovjeku, Jastrebarsko: Slap, 2000. 14. Larsen, R., Buss, D.: Psihologija pamćenja i učenja, Jastrebarsko: Slap 15. Pennington, D.: Osnove socijalne psihologije, Jastrebarsko: Slap, 2004. 16. Petz, B.: Psihologija rada, Zagreb: Školska knjiga, 1987. 17. Reeve, J.: Razumijevanje motivacije i emocija, Jastrebarsko: Slap 18. Rheinberg, F.: Motivacija, Jastrebarsko: Slap 19. Woolfolk, A.: Edukacijaksa psihologija, Jastrebarsko: Slap 20. Rheinberg, F.: Motivacija, Jastrebarsko: Slap, 2004. 21. Zarevski, P.: Psihologija pamćenja i učenja, Jastrebarsko: Slap, 2002. 22. Zvonarević, M.: Socijalna psihologija, Zagreb: Školska knjiga, 1989.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	SIGURNOST STROJEVA I UREĐAJA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-211	<i>ECTS krediti</i>	8
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					45	30	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					90	25	
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Zadatak predmeta je upoznati studente s pravilima i mjerama zaštite na radu pri upotrebi postrojenja, strojeva, uređaja, ručnih mehaniziranih alata i alata.</p> <p>Sadržaj predmeta pruža studentima uvid u identifikaciju mogućih opasnosti, štetnosti i napora te analizira način rada na siguran način pri radu sa spomenutim sredstvima za rad.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Kompetentnost inženjera sigurnosti u ovom području obuhvatit će opća znanja i vještine u provedbi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja, razumijevanju osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, sposobnosti razumijevanja ispitivanja i pregleda strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, načina ispitivanja te ocjene rezultata i kvalitete ispitivanja.</p> <p>Valja naglasiti da predmet ne priprema studente i ne daje im kasnije ovlasti za obavljanje ispitivanja strojeva i uređaja sukladno odredbama propisa iz područja zaštite na radu, već samo znanja i vještine za samostalnu provedbu unutrašnjeg nadzora nad ispravnošću i pouzdanošću sredstava za rad, što je jedna od primarnih zadaća stručnjaka za zaštitu na radu.</p>						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,2		
	II parcijalni test		15%		1,2		
	Završni rad		30%		2,4		
	Seminarski rad		20%		1,6		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,6		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,8		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,8		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,4		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,4		
Ukupno		100%		8			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Uvod u predmetno područje. Statistika ozljeda na radu. 2. Rizične djelatnosti. Politika sigurnosti i zaštite zdravlja. 3. Terminološki pojmovnik. Definicija strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.						

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Opća načela zaštite na radu s aspekta upotrebe strojeva i uređaja. 5. Tehničke i organizacijske mjere zaštite. Kolektivne i pojedinačne mjere zaštite. 6. Sredstva za rad - osnovna pravila zaštite na radu. Izvor, uzrok i način nastanka ozljede na radu pri upotrebi strojeva i uređaja. 7. Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 155./1981. o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu i u radnom okruženju. 8. Zahtjevi sigurnosti pri konstruiranju i projektiranju postrojenja, strojeva i uređaja. Obaveze proizvođača i uvoznika strojeva i uređaja. 9. Uloga službe i stručnjaka zaštite na radu pri projektiranju i nabavci sredstava za rad. Zakonske odredbe u vezi projektiranja i građenja sredstava za rad. 10. Smjernica Savjeta EZ-a o usklađivanju propisa u vezi sa strojevima država članica - smjernica br. 89./392. EEC. 11. Mjere i normativi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja u industriji. 12. Mjere i normativi zaštite na radu pri upotrebi strojeva i uređaja u industriji. 13. Metodologija pregleda i ispitivanja strojeva i uređaja. Interni pregled od strane poslodavca. 14. Zakonske obaveze poslodavca u vezi s ispitivanjem strojeva i uređaja. Obaveze stručnjaka zaštite na radu prema pregledima i ispitivanjima strojeva i uređaja. 15. Povezanost procjene i propisanih ispitivanja. Ispitna dokumentacija - zapisnik i uvjerenje o ispitivanju. Primjeri ispitnih listova.
<p><i>Literatura</i></p>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fabijanić, K. i dr., Priručnik stručnjaka za zaštitu na radu, Biblioteka inženjera sigurnosti, ZB-13, Zagreb, IPROZ, 2010. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dević, M., Pregledi i ispitivanja strojeva i uređaja (I-III), Zagreb, CIP, 1985. 2. Rukovalac - priručnik za rukovaoce oruđima za prihvat, podizanje, prijenos, prijevoz i odlaganje tereta, Zagreb, ZIRS, 1995. 3. Pajnić, M., Žunić, M., Alertić, S., Opasni strojevi - komentar liste strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, Zagreb, ZIRS, 2002.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS		<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu			
<i>Predmet</i>	UREĐIVANJE I NADZOR ZAŠTITE NA RADU						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-247	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60	20	
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj nastave je studente upoznati sa svim poslovima koji se obavljaju u službi zaštite na radu, kao i specifičnim stručnim poslovima, zatim studente osposobiti za samostalno vođenje svih propisanih evidencija, izvještaja i isprava, za samostalno provođenje analize radnih mjesta za potrebe izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način te postupke u slučaju iznenadnih nepredviđenih događaja, kao i za izradu općih pravnih akata iz područja zaštite na radu, koje je poslodavac obavezan donositi i primjenjivati.						
<i>Ishod učenja</i>	Nakon odslušanog predmeta student će imati znanje o poslovima koji se obavljaju u službi zaštite na radu, zatim bit će sposoban za za samostalno vođenje svih propisanih evidencija, izvještaja i isprava, za samostalno provođenje analize radnih mjesta za potrebe izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način te postupke u slučaju iznenadnih nepredviđenih događaja, kao i za izradu općih pravnih akata iz područja zaštite na radu, koje je poslodavac obavezan donositi i primjenjivati.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci: Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja. 2. Osnove prava i formalni izvori radnog prava. 3. Uvod u zaštitu na radu - definicija zaštite na radu. 4. Uvod u zaštitu na radu - temeljna polazišta za organizaciju, uređivanje i provedbu zaštite na radu. 5. Otkrivanje opasnosti na radu: opasnosti, štetnosti, napori I dio.						

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Otkrivanje opasnosti na radu: opasnosti, štetnosti, napori II dio. 7. Otklanjanje opasnosti: osnovna pravila zaštite na radu, posebna pravila zaštite na radu. 8. Otklanjanje opasnosti: priznata pravila zaštite na radu, mjere zaštite na radu. 9. Uređivanje zaštite na radu: pisani oblici uređivanja zaštite na radu i njihovi prilozi, procjena opasnosti. 10. Uređivanje zaštite na radu: vođenje propisanih evidencija te obaveze izvještavanja o stanju zaštite, upute i znakovi sigurnosti. 11. Inspekcija rada i dužnosti prema tijelima nadzora - djelokrug i ustroj inspektorata na području zaštite na radu. 12. Inspekcija rada i dužnosti prema tijelima nadzora - provođenje inspeksijskog nadzora iz područja zaštite na radu (potpuni nadzor, kontrolni nadzor). 13. Unutrašnji nadzor primjene pravila zaštite na radu: obaveze stručnjaka zaštite na radu u provođenju unutrašnjeg nadzora, nadzor primjene pravila zaštite na radu u objektima namijenjenim za rad i u pomoćnim prostorijama, nadzor primjene pravila zaštite na radu na privremenim radilištima, nadzor primjene pravila zaštite na radu u radnoj okolini, na strojevima i uređajima. 14. Unutrašnji nadzor primjene pravila zaštite na radu: nadzor primjene pravila zaštite na radu s opasnim radnim tvarima, nadzor primjene pravila zaštite na radu za postavljanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa, nadzor rada radnika, vođenje knjige nadzora i knjige unutrašnjeg nadzora. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šokčević, S.: Uređivanje i nadzor zaštite na radu, Zagreb: IPROZ, 2010. 2. Šokčević, S.: Radni odnosi i uvjeti rada u pravu Europske zajednice - Odabrane teme i odluke suda EZ-a, Zagreb: IPROZ, 2008. 3. Štefan, V., Bašić, D. i Lechpammer, R.: Stručnjak zaštite na radu kod poslodavca, Zagreb: IPROZ, 2009. 4. Grašo, V.: Inspekcija rada i dužnosti prema tijelima nadzora, Zagreb: IPROZ, 2010. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buklijaš, B.: Kolektivno radno pravo, Split: Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, 2006. 2. Buklijaš, B. i Bilić, A.: Međunarodno radno pravo, Split: Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, 2006. 3. Crnić, I., Čurković, M., Grgurev, I. i dr.: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povreda prava osobnosti u vezi s radom - mobing, dostojanstvo, diskriminacija, izloženost štetnim utjecajima, ozljede na radu, profesionalna oboljenja i dr, Zagreb: Narodne novine, 2007. 4. Šokčević, S.: Industrijska demokracija i zaštita na radu, Zagreb: TIM press, 2006. 5. Učur, M. Đ i Sandra Laleta: Konvencije Međunarodne organizacije rada s komentarima, Zagreb: TIM press, 2007. 6. Učur, M. Đ.: Nomotehnika u radnom pravu i pravu zaštite na radu, Rijeka: Veleučilište u Rijeci, 2007.

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	FAKULTET POLITEHNIČKIH NAUKA				
<i>Predmet</i>	ZAVRŠNI RAD						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-261	<i>ECTS krediti</i>	10
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					2	-	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
<i>Cilj predmeta</i>	<p>Cilj završnog rada je da student stručno, uz pomoć mentora, obradi odabranu temu pri čemu do izražaja dolazi stečeno teorijsko i praktično znanje te sposobnost služenja aktualnom domaćom i stranom literaturom, kao i pretraživanja različitih baza podataka na internetu. Samom aktivnošću u pripremi, razradi i pisanju završnog rada student proširuje svoje znanje iz nastavnog sadržaja odabranog predmeta što osposobljava studenta za izradu sličnih studija, elaborata i projekata u neposrednoj poslovnoj praksi. Odabir teme završnog rada bi se trebao vezati uz samu stručnu praksu na kojoj je student proveo 1 mjesec (160 sati). Za vrijeme obavljanja stručne prakse je stekao dovoljno znanja da može ponuditi rješenje konkretnog slučaja poslodavcu kod kojeg je obavljao stručnu praksu. Ukoliko student ne želi, tema završnog rada se ne mora vezati uz stručnu praksu.</p>						
<i>Ishod učenja</i>	<p>Student će nakon završenog kolegija moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - analizirati stručno teorijski i praktično odabranu temu 2 - napisati rad prema odgovarajućim standardima 3 - demonstrirati svoj rad 4 - argumentirati svoje stajalište 						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti (%):						
	Mentorsko vodstvo u skladu sa primjenom metodologije naučno-istraživačkog rada: - Konsultativna nastava - Samostalni rad kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora.						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja				Učešće u ocjeni (%)	Opterećenje u ECTS	
	Predavanja/Konsultacije za izradu završnog rada (prijedlog teme završnog rada – sadržaj rada, s naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata)				10%	1.0	
	Izrada završnog rada - pisanje				60%	6	
	Obrana završnog rada				30%	3.0	
	UKUPNO				100%	10	
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	Sadržaj predmeta će odgovarati utvrđenoj temi završnog rada i metodologiji pisanja naučno-istraživačkog rada. Priprema, izrada i odbrana završnog rada:						

	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije sa mentorom – izbor i prijave teme završnog rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka literaturnih izvora koji će koristiti pri izradi rada - Konsultacije sa mentorom – preporuka i izbor metodologiju koju treba primijeniti pri izradi - Konsultacije s mentorom – koncipiranje strukture rada, - Konsultacije s mentorom – formulisanje naslova - Konsultacije s mentorom – rješavanje dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike; - Konsultacije s mentorom – priprema prezentacije za odbranu završnog rada; - Odbrana završnog rada.
<i>Literatura</i>	<p>Literatura iz oblasti metodologije naučno-istraživačkog rada. Relevantna literatura u području odabrane teme završnog rada.</p>

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>	ZAŠTITA NA RADU U UNUTRAŠNJEM TRANSPORTU, NA PRETOVARIMA I U SKLADIŠTIMA						
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	OBAVEZAN	<i>Kod</i>	I 3-258	<i>ECTS krediti</i>	7
<i>Semestar</i>	VII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
			60		20		
<i>Cilj predmeta</i>	Sticanje znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu sa sredstvima unutrašnjeg transporta, na radovima pretovara i u skladištima						
<i>Ishod učenja</i>	Praktična osposobljenost za vođenje poslova bezbednosti i zdravlja na radu sa sredstvima unutrašnjeg transporta, u radnoj organizaciji – korisniku sredstava unutrašnjeg transporta.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		1,05		
	II parcijalni test		15%		1,05		
	Završni rad		30%		2,1		
	Seminarski rad		20%		1,4		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,4		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,7		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,7		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,35		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,35		
Ukupno		100%		7			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predispitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod i upoznavanje studenata sa problematikom, načinom rada i obavezama. 2. Osnovne karakteristike opreme. 3. Specifične opasnosti pri radu sa opremom I dio. 4. Specifične opasnosti pri radu sa opremom II dio. 5. Konstruktivne mjere bezbjednosti. 6. Mjere bezbjednosti u eksploataciji (upotreba u skladu sa namjenom, rukovanje, remont i održavanje). 7. Specifičnosti organizacije posla na sprovođenju mjera bezbjednosti I dio. 8. Specifičnosti organizacije posla na sprovođenju mjera bezbjednosti II dio. 9. Sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja I dio. 10. Sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja II dio. 						

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Uputstava za rad i dokumentacije opreme. 12. Specifična zakonska regulative. 13. Specifičnosti postupaka u slučaju otkaza opreme, havarije, nastupanja opasnosti, povrede na radu I dio. 14. Specifičnosti postupaka u slučaju otkaza opreme, havarije, nastupanja opasnosti, povrede na radu II dio. 15. Zaključna razmatranja i diskusija.
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulativa, Nacionalna i evropska zakonska regulativa za bezbednost i zdravlje na radu sa sredstvima unutrašnjeg transporta 2. R. Šostakov, N. Brkljač, J. Vladić, M. Georgijević, Mere bezbednosti i zdravlja na radu sa sredstvima unutrašnjeg transporta, FTN, u pripremi

INTERNACIONALNI UNIVERZITET TRAVNIK

PROGRAM PREDMETA - SYLLABUS							
<i>Nivo studija</i>	I CIKLUS	<i>Fakultet</i>	Fakultet politehničkih nauka – Odsjek Sigurnost i zaštita na radu				
<i>Predmet</i>		ZAŠTITA OD TERORIZMA					
<i>Godina</i>	IV	<i>Status predmeta</i>	IZBORNI	<i>Kod</i>	I 3-259	<i>ECTS krediti</i>	6
<i>Semestar</i>	VIII						
<i>Nastavne nedjelje</i>	15		<i>Nastavni časovi</i>		<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	
					3	2	
<i>Broj studenata</i>			<i>Predavanja</i>		<i>Vježbe</i>		
					60		20
<i>Cilj predmeta</i>	Cilj studija je pružiti studentima relevantne argumente o terorizmu kao novom obliku ugroze i novom obliku ratovanja kako na lokalnoj, tako i na globalnoj razini. Pružiti studentima uvid u sve razloge i sve faktore koji su doveli do globalne promjene u oblicima ratovanja i oblicima ugroza te razlozima zašto je terorizam i proliferacija oružja za masovno uništavanje postao globalni problem. Omogućiti studentima da se putem predavanja i vježbi upoznaju sa svim oblicima i metodama zaštite od terorizma te da se upoznaju s osnovnim pravilima menadžmenta u vođenju zaštite i spašavanja u slučaju terorizma.						
<i>Ishod učenja</i>	Predmet treba osposobiti studente za samostalnu izradu obavještajno-sigurnosne procjene razine i vrste ugroza, analizu mogućih meta i ciljeva terorizma, procjenu mogućih posljedica, sagledavanje agencijske i međuagencijske sposobnosti odgovora, uspostavu međuagencijskih koordinacija i saradnje te upravljanje kriznom situacijom izazvane terorističkom prijetnjom. Također, treba osposobiti studente za daljnje samostalno usavršavanje i praćenje literature.						
<i>Način organizacije/izvođenja nastave</i>	Opis aktivnosti:						
	Ex katedra Vježbe Diskusije Seminarski rad – izrada i odbrana						
<i>Način vrednovanja rada studenta sa strukturom ocjene</i>	Elementi praćenja i provjeravanja		Učešće u ocjeni (%):		Opterećenje u ECTS		
	I parcijalni test		15%		0,9		
	II parcijalni test		15%		0,9		
	Završni rad		30%		1,8		
	Seminarski rad		20%		1,2		
	Prezentacija seminarskog rada		20%		1,2		
	Prisustvo na predavanjima		10%		0,6		
	Prisustvo na vježbama		10%		0,6		
	Aktivnost na predavanjima		5%		0,3		
	Aktivnost na vježbama		5%		0,3		
Ukupno		100%		6			
Bodovanje i postotci:							
Predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova i to 70 obrazovnih bodova nose predisipitne aktivnost, a 30 obrazovnih bodova nosi završni test. Najmanje potrebno prihvaćeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolazak na predmetu je 55%.							
<i>Uslovi za realizaciju nastave</i>	Sala opremljena kompjuterom i projektorom.						
<i>Osnovne tematske jedinice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa nastavnim predmetom – predavanja 2. Novi oblici prijetnji sigurnosti I dio 3. Novi oblici prijetnji sigurnosti II dio 4. Nekonvencionalni oblici ratovanja I dio 						

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nekonvencionalni oblici ratovanja II dio 6. Terorizam I dio 7. Terorizam II dio 8. Terorizam u 21. stoljeću 9. Organizacije i organizatori - nositelji terorizma 10. Ciljevi terorizma 11. Oblici i metode terorizma 12. Sredstva kojima se izvodi terorizam 13. Mete terorizma 14. Zaštita od terorizma 15. Zaključna razmatranja i diskusija
<i>Literatura</i>	<p>Osnovna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bokan, S., Orehovec, Z. i dr.: Oružja za masovno uništavanje, nuklearno, kemijsko, biološko i toksinsko oružje, Zagreb: Pučko otvoreno učilište, 2004. 2. Javorović, B.: Terorizam, Policija i sigurnost, god. VI, br. 1 - 2, str. 14-56, siječanj 1997. 3. Čaldarović, O: Socijalna teorija i hazardni život, Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, 1995. 4. Taylor, M., Horgan, J.: Terorizam u budućnosti, Zagreb: Golden marketing, 2003. 5. Harmon, C. C.: Terorizam danas, Zagreb: Golden marketing, 2002. <p>Dodatna literatura :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schmid, A. P.: Razvoj konsenzusa o tome što je terorizam i tko su teroristi, Terorizam i sigurnost u 21. stoljeću: jugoistočna Evropa i svijet, knjiga 7, str. 69-75, Zagreb, 2003. 2. Richardson, L., Taylor, M., Horgan, J: Teroristi kao transnacionalni igrači, Terorizam u budućnosti, Zagreb: Golden marketing, 2003. 3. Proceeding CB MTS Industry II: The First World Congress on CBRN Terrorism, Croatia 2001. 4. Proceeding CB MTS Industry III: The Second World Congress on CBRN Terrorism, Croatia 2003.